דבר

הסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
באחד עם למרחב

יום ב', ט"ז בטבת תשל"ה, 30 בדצמבר 1974 ● גליון 15175

היום 12 עמודים ● המחיר 1.50 ל"י

היום ב"דבר"

● הסרת הגנה מקצועית / חיים ליפשיץ
● על סף שנת 1975 / ג'וזף קראפט
● אין לרדת מרמת הגולן / חגי אשד
● ערפאת ופלשתינאים אחרים / מיכאל אסף
● קריאות ביניים / ת. איזק
● טענות עובדי הבנקים / דוד ליפקין
● אומבודסמן אינו רוויזור / ש. שחורי
● עכשיו / עמ' 7
● משק וכספים / עמ' 10
● מדריך לבידור, ביקורת ספר וקולנוע / עמ' 11

מזג האוויר

בהיר עד מעונן חלקית. בצפון ייתכן גשם קל.

הטמפרטורות הצפויות: ירושלים 6—14 מעלות, הגלן 5—10, נהריה 6—19, צפת 4—10, חיפה 8—17, טבריה 5—19, נצרת 5—16, עפולה 6—19, השומרון 7—16, תל אביב 8—18, יריחו 5—20, עזה 8—20, באר שבע 4—19, אילת 8—23 ומפרץ שלמה 12—22 מעלות.

404

המכונית הפופולרית.
1618 סמ"ק, 73 כ"ס, תיבת הילוכים רגילה או אוטומטית. בדגמי נוסעים וסטיישן.

PEUGEOT

ההגנה המקצועית תוסר היום מעובדי התחזוקה

אם לא יודיעו על קבלת מרות ההסתדרות. - הוועדים ב"אל על": נגיב בחומרה על פיטורים. - ההנהלה: העילה לסכסוך - תוספת הקידום.

מאת חיים ליפשיץ ודן בושינסקי, סופרי "דבר"

עד היום לפני הצהריים צריכים ועד עובדי התחזוקה ("הדייק") של "אל על" על הודעתו להישמע להוראות ההסתדרות ולקבל את הכרעתה — תסיר ההסתדרות את ההגנה המקצועית מקבוצת עובדים זאת.

החלטה זו קיבלה אתמול מליאת הוועד הפועל של ההסתדרות. היא קלולה בהודעה הבצית להביא הוועדיהם לפתרון למשבר עבודה בשירותים הזעיים. משמעה של החלטת הוועד הפועל היא כי שר התחזוקה ייכוד בציבורת של הממשלה והנהלת החברה — ללא התערבות ההסתדרות.

[...]

כך הלכן גם לא קיבלה יום עמדה.

גירפת "אל על"

אתמול נתברר במסיבת עתונאים עם מנהל כוח־אדם ב"אל על" משה דפנה, כי העילה לביהת השאשה של עובדי התחזוקה היא באי־היענותה של הנהלת החברה להביעתם לתשלום קידום בקבוצי בסולם הדירוג. הפולה פי שלוכה על זה כהצעה הנהלת החברה.

דפנה גילה, כי הפו"ם עם ועד התחזוקה התפוצץ בנושא הקידום המקצועי. בעוד שהנהלת "אל־על" הציעה תשלום של 80—140 ל"י לעובד בתחזוקה הכוללת בזה אחה יותר מכלום שנים, דרש תועד תשלום של 180—480 ל"י לחודש לכל העובדים מיכתר בדרגתם מ־6 עד 18 חודשים.

בזכרון הדברים האחרון של העובדים עם ההנהלה נקבע כי הלוקרי־רעות בינותם יש לבורר בכו"ם עם ההסתדרות. כצד להסכם העבודה. אך העובדים הודיעו להאס את קצב העבודה.

ראה ידיעות מפורטות — בעמ' 3;
"דבר היום" — בעמ' 5

רבין: הממשלה סומכת ידה על הפעולות להבטחת העבודה התקינה ב"אל־על"

יעקובי: המאבק עלול להימשך שבועות

מאת חגי אשד, סופר "דבר"

הממשלה סומכת את ידה על הפעולות וההחלטות שנקטו בעניין "אל־על" — אשר מטרתן היא להבטיח את העבודה התקינה בחברת התעופה הלאומית — אמר אתמול ראש הממשלה יצחק רבין בישיבתה השבועית של הממשלה לסיכום הדיון בעניין "אל־על".

שר התחבורה גד יעקובי, כי סקר את עבודת התאמה של עובדי התחזוקה בחברת "אל־על" אבל, כי המאבק לא יסתיים בכמה ימים והוא עלול להימשך אפילו שבועות. יעקובי אמר, כי הגזרה שבה נצא מהסכסוך הזה הכפיפ לא רק על הפעלתה התקינה של חברת "אל על" אלא גם על סיכויי ההגשמה של המדיניות הכללית של הממשלה. השר יעקובי אמר, כי אין זו הפעם הראשונה שעובדי התחזוקה שרוים בשביתה או בשביתת האטה. ההחלטה להפסיק את פעולות החברה נתקבלה משום שהחברה לא היתה בהולגת להפעיל את ביותיות. החברה נצרכה מבעוד מועד לאפשרות שביתותיה ישפיעו ולתבואה מכך פקודים שייבך בבידוד הקשר האחרון בין ישראל לבין העולם.

[...]

הממשלה לא סיכמה גודל תקציב הבטחון

מאת חגי אשד, סופר "דבר"

הממשלה דנה אתמול בתקציב המדינה לשנת 1975, אך לא הגיעה לכלל החלטה בנוגע לתקציב הבטחון — ומשום גם לא בנוגע לתקציבי יתר המשרדים. הדיון יימשך, איפוא, בישיבות הקרובות של הממשלה.

בישיבה הקודמת הטילה הממשלה על ועדת שלושה, בהרכב ראש הממשלה יצחק רבין, שר האוצר יהושע רבינוביץ ושר הבטחון שמעון פרס להגיע לסיכום על גובה תקציב הבטחון. משרד הבטחון דרש תקציב של 25 מיליארד ל"י. האוצר הציע רק 20 מיליארד והפשרה שהציע ראש הממשלה היתה 23 מיליארד.

השרים מ. ברעם, א. אזולאי, ח. הלל, וכן חנוך וש. רוזן הביעו בישיבה אף הם התנגדות לקיצוצים בתקציבי משרדיהם. נבאמרו רשומים לדיון עוד השבוע שרים.

[...]

ארבע הצעות יובאו לממשלה בנושא הרכב

מאת סופרו המדיני של "דבר"

ההצעה להטיל שבתון רכב אחת לשתי שבתות לא עלתה היום כלל בישיבת הממשלה, נוכח הביקורת החריפה שנתמתה בציבור על ההצעה.

ועדת השרים לחסכון בחשמל ודלק בראשות שר התיירות משה קול התכנסה אתמול לפני ישיבת מליאת הממשלה. החליטה לא להביא לממשלה את החלטת הוועדה הקודמת בעניין שבתון רכב אחת לשתי שבתות.

ועדת השרים החליטה להביא להכרעת הממשלה ארבע הצעות שונות לחסכון בדלק. האחת — לקבוע שבתון רכב בכל שבת, השניה — לקבוע יום שבתון אחד לשבוע לפי בחירה, השלישית — לקבוע שני ימי שבתון רכב לפי בחירה והרביעית — למנוע כניסת רכב והבוצתו ביום חול אחד בשבוע לכרכים עירוניים בתל־אביב, ירושלים וחיפה, שבגבולותיהם בשעות האיסור לכניסה אליהם יקבעו על־ידי שר התחבורה.

ועד ציבורי נגד שבתון רכב

נציגי ועד ציבורי נגד אכיפת הגבלות רכב בשבת, מסרו אתמול במסיבת עתונאים שנערכה בבית סוקולוב בתל־אביב, כי יארגנו הפגנות, עצומות ומבצעים, אם לא תבוטל ההצעה, שהועלתה על־ידי ועדת השרים לחסכון בדלק.

נציגי הוועד, צבי צביה וצבי רימון, הוסיפו, כי ב״רהשאר יארגן הוועד הפגנות אישיות נגד השרים שיצביעו בעד ההצעה, ויבקשו שהם לא יסעו גם בשבת ההופשית כהגבלות. (ע)

בחודש הבא יידונו מחירי הסיגריות

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

שיבושים היו אתמול ב־ אספקת הסיגריות עקב השביתה שפתחו בה הסיטונאים הגדולים, לעיצת זאת המשיכו הסיטונאים הקטנים באספקת הסיגריות של מפעלי "דובק" ולא הצטרפו לשביתה. הנהלת "דובק" הבהירה אתמול שאם לא תיפסק השביתות, תפתח תהנות מכירה משלה כרחבי הארץ.

דרישת הסיטונאים היא להגדיל את מתח הרווחים שלהם במכירת הסיגריות. הם טוענים, שבעקבות העלאת המחירים בשנת הפיחות, הוקטן אחוז הרווח שלהם. לטענתם, טוענת חברת "דובק" שאחוז הרווח שלה הוא קטן ביותר. על מחזור מכירות של יותר מ־500 מיליון ל"י לשנה, כולל הבלו, מסתכם הרווח הנקי בלא יותר מ־5 מיליון ל"י.

חברת "דובק" תבעה מהממשלה הזלאת מחירי הסיגריות או הקטנת הבלו כדי לכסות על התייקרויות אשר עדיין לא בוטאו בהעלאת המחירים האחרונה. הובטח שדיון כזה יתקיים רק באמצע חודש ינואר. על כן תבעה "דובק" מהסיטונאים להמתין עד לסיכום הפו"ם עם הממשלה, אבל הסיטונאים לא היו מוכנים להמתין. הם טוענים, שאחוז הרווח שהם מקבלים איננו מכסה את ההוצאות שלהם, ובמיוחד הוצאות הדלק שעלו בשיעור ניכר.

רימוני"ד מתוצרת ירדן, שהתגלו ביום ו' בשוק מחנה־יהודה בירושלים ופורקו על־ידי חבלן המשטרה. את הרימונים גילה נער בן 14.

ערפאת ל"ניוזוויק":

אש"ף יהיה מוכן להכיר בישראל

"אם זכויותינו הלאומיות יוכרו תחילה"; "לא נתעקש על נסיגה לגבולות 47" שמועות על מגעים ישראל־אש"ף

מאת נחום ברנע, סופר "דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). — דובר ראשי של אש"ף — לפי ידיעה מוסמכת: יאסר ערפאת עצמו — אמר לכתב "ניוזוויק", כי אש"ף יהיה מוכן להסכים להכרה במדינת ישראל.

הדובר, הכוצג בגליון "ניוזוויק" כ"איש המוסמך ביותר לדבר בשם אש"ף", אמר לכתב ארנו דה בורגראב: "אנחנו כבר הסכמנו להכרה לגיטימית של ישראל מבחינה דמוגרפית. השלב הבא יהיה להסכים לגיטימציה של מדינת ישראל, אבל רק אם זכויותינו הלאומיות יוכרו תחילה".

בראיון אמר הדובר המוסמך של אש"ף עוד, שארגונו לא יתעקש על נסיגת ישראל לגבולות החלוקה של 1947. הוא אמר שהוא מבין כי נסיגה לגבולות אלה כמוה כהקטנתה של ישראל לגודל שאינו מאפשר קיום כבוצות. גבולות 1947, אמר, הם עמדת מיקוח בקו סימבולית לפני ההליכה להעיבה. דבוה וניתן היה, לכאורה, להבין

(המשך בעמוד 2, טור 1)

פייסל: אין פשרה על ירושלים

מאת נחום ברנע, סופר "דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). — פייסל מלך סעודיה אמר בראיון לשבועון "טייס", כי אין בכוונתו לפתח את דרישותיו להחזיר את ירושלים המזרחית לריבונות ערבית. "זהו ענין מהותי היוני ביותר", אמר, "איננו יכולים להסכים לשום פשרה על כך".

פייסל נבחר ל"איש השנה" של "טייס" על שעמד מאחורי הדלאה הכללית במחירי הנפט.

בראיון אחר ל"טייס" בעלה ד"ר הנרי קיסינג'ר את האפשרות שארה"ב תקשור את מחיר הנפט למחירים של מוצרים אחרים, בתנאי שמדינות אופ"ק יורידו את מחיר הנפט. קיסינג'ר מאמין שאכן הו־בג שלידיאריות בין צרכני הנפט.

"כמה טונות של אורניום ופלוטוניום נעלמו בארה"ב"

ניו־יורק (עתי"ם). — במספר טונות של אורניום ופלוטוניום ביוצרו בארה"ב — נעלמו, ועדת האנרגיה האטומית האמריקאית איננה יודעת היכן הם נמצאות — מגלה "ניו יורק טיימס".

העתון מוסיף, כי הועדה האטומית איננה יכולה, איפוא, לאשר כי חומרים אלה לא נפלו בידי טירוריסטים, המבקשים להרכיב פצצות אטומיות "בתוצרת בית".

העתון, שפימת שבכחם של הועדה האטומית, ציין כי די לקבוצה קטנה של אנשים ב־20 ק"ג אורניום מועשר וב־6 ק"ג פלוטוניום, כדי לייצר בשק גרעיני המסוגל להרוג אלפי בני אדם.

העתון מוביד הצהרה על פקיד פדרלי שאמר, כי "קיימת רק שתי הנבאות ידועות, שבהן הבריחו עובדי מכלולה, מטוקנים שמורים, מספיק חמר גרעיני, כדי לייצר פצצה גרעינית". "ניו יורק טיימס" בכנס "פקיד בכיר בועדה". לסיפור על כור אטומי אשר "לא היה מסוגל לקבוע לאן נעלמו 4,400 ק"ג אורניום מועשר שאותם ייצר". במפעל במסלולי אחר להעצרת אורניום היו אמצעי הפיקוח בה גרועים עד "שלא היתה כל אפשרות להעריך את כמות האורניום שנעלמה".

קזאפי: לוב תושיט סיוע צבאי ללבנון

מאת סופר "דבר" לעניינים ערביים

שליט לוב קולונל קזאפי הודיע אמש, כי ארצו תושיט בדחיפות עזרה בסיוע צבאי ללבנון וזאת בשעה שממשלתה בבאיה מלוב באה לבירות לשיחות על אפשרות רכישת ציוד צבאי עבור לבנון.

בשבוע שעבר באה לטריפולי משלחת צבאית לבנונית, כדי לבחון את הבטחותיו של קזאפי לקנות עבור לבנון ציוד צבאי צרפתי. ההצעה הלובית באה לאחר שלבנון דחתה, למעשה, את הצעת סוריה, לספק לה טילי נ.מ. מתוצרת סובייטית.

אתמול דיבר אליו קזאפי אה המגרילים הערביים בלוב התקף את יתר מכשלות ערב על שאינן מסייעות לעזרת לבנון. "זוהי הפכת אצבע לעזרת לבנון, ...בושה גדולה", אמר קזאפי, "אף לא נכשל בושה כזו ונפגע בכוחות צבאנו". הוא הזכיר, בוועידת שרי החוץ הערבים שנערכה בקאהיר ביוני היה ... סיוע צבאי למחבלים וללבנון, אך לא נעשה כל שמכנו על ביצוע התחלות אלה.

יש לציין, כי עוד ב־1971 כבר נצח קזאפי נסיון להשיג דריסת רגל צבאית לאורך הגבול הצפוני של ישראל. באותה תקופה ניסה הממשל הלובי להעביר כאות כתי נדבים מבני ארצו לארגוני המחבלים ב"פתחלנד" ואולם כשבוד הודיים נמסר נתגלה קרע בין הלובים לבין יאסר ערפאת והבריח בקבצם כל המתנדבים הלובים לבולדתם.

נראה, כעת מכוון קזאפי בראש והאטגתה לנגה את המביא באהאת ולהכביש את העבודה שמצרים איננה כשיעגת בפועל ללבנון. עם זאת יתכן, שהוא טוען ההקצאת כספים כדי לרכוש נשק בשביל לבנון, בכל מקום, לבנון עצמה בנכנסת בהגבנה על הדעות קזאפי.

קודם לכן בסרו עתונאי בבירות, כי הרכבי הצירה בבאיה דרכו לסלק את משרדי המחבלים בין הישה, נוכח הפגזות צה"ל באזור, כשלהם הישובים שנפגעו עם ראש הממשלה רשיד סולח הבכה בכיוחד לסלק מבודדי כמחבלים הנבאאים ליד בתי ספר ושכונות מגורים.

פהמי וגמסי נפגשו עם ברז'נייב

מאת אהוד יערי, סופר "דבר" לעניינים ערביים

גורלה של תכנית ביקורו של מנהיג ברה"מ ליאוניד ברז'נייב במצרים וכן גם גורל הבקשות המצריות לציוד צבאי סובייטי נוסף, כנראה, אתמול בפגישה בת 40 דקות של ברז'נייב עם שרי החוץ והמלחמה של מצרים, איסמעיל פהמי ו־גנראל גמסי, בהשתתפותם של אנדריי גרומיקו והמרשל גרצ'קו. אולם עדיין נשמר האיפול על תוצאות הדיונים הסובייטיים ממשיכים להתעלם לחלוטין בכל הודעותיהם מתכנית הביקור של ברז'נייב בקאהיר.

היום אמור להתקיים המהזור האחרון של השיחות כאשר יתקיימו פגישות נפרדות — פהמי־גרומיקו וגמסי־גרצ'קו.

ההודעה הרשמית של "טאס" על הפגישה עם ברז'נייב כציינת בקצרה כי שררה "אווירה ידידותית" וכי נדונו "פיתוח שיתוף הפעולה בכל התחומים ויחסי הידידות בין שתי המדינות". כתב רדיו קאהיר במוסקבה מסר אחר כך כי ברז'נייב ובני שיחו דנו "בצדדים החשובים של היחסים הדו־צדדיים". הכתב המצרי מסר, כי ברז'נייב הבטיח בשיחה, כי "ימשך הסיוע הסובייטי למאבק הצודק של הערבים לשחרור אדמתם ולהחזרת זכויות הפלסטינאים".

בשעה שבבירות כהבו אתמול עתונים מספר על האפשרות של ביטול ביקור ברז'נייב במזרח התיכון, שנועד לחודש הבא, תפוצות שם שמועות על קשיים בשיחות במוסקוה, יצאו פרשני רדיו קאהיר נגד "כנמות עוינות המותרות להרוס ספקות סביב ביקור פהמי וגמסי במוסקוה". שדרן רדיו קאהיר טען, כי ישראל היא המפיצה את הידיעות על הקשיים בשיחות והיא המנסה לזרוע ספקות בקשר לעמדת ברה"מ. היתה זו התייחסות ראשונה של כלי התקשורת הרשמיים במצרים לדיוקי הרעות הסובייטיים־מצריים.

ריפאעי בא לקאהיר

מאת סופר "דבר" לעניינים ערביים

ראש ממשלת ירדן זייד ריפאעי בא אמש לביקור במצרים לקראת הוועידה המרובעת של מדינות העימות, בהשתתפות אש"ף, אשר תיפתח בעוד חמישה ימים.

מטרתו של ריפאעי היא לגבש עמדה משותפת עם הנשיא סאדאת עוד לפני כינוס הוועידה.

כבר בבד עם בואו של ריפאעי לקאהיר, מסר אש"ף, כי חמישה שבדים בכירים של הרדיו והטלוויזיה בירדן ערקו לשורות המחבלים והם יצטרפו ל"קול המהפכה הפלשתינאית".

מנהיג אש"ף יאסר ערפאת נמצא עתה בבירות שם ייפגש היום עם משלחת של חברי פרלמנט פרו־ערביים מבריטניה, בראשותו של דייויד ווטקינס, איש הלייבור.

"ג'ונסון רטן שמנסים להפוך את ארה"ב לגרורה של מדינה קטנה כמו ישראל"

מאת סופר "דבר"

ויכוח ער בנוגע להערכת המדיניות הסובייטית במזרח התיכון התנהל אתמול בהמשך דיוני הקולקוויום הבינלאומי באוניברסיטת תל אביב, בין סובייטולוגים מישראל ומארה"ב.

הישראלים ד"ר עודד ערן וד"ר גילה גולן סבורים שבריה"מ מעוניינת בהסדר כדי שיתן לדיפלומטיה סובייטית לפעמדה במזרח התיכון. אך ממילא לא יביא לכיבוי האש של הסכסוך הישראלי־ערבי. לדבריהם, כי ברה"מ הפסידה כתוצאת במלחמת יום הכיפורים. על הערכות בסוגיות אלה חלקו בהרצאותיהם פרופ' אלווין רובינשטיין ופרופ' ג'ורג' ברסקי מארה"ב, אשר יצאו נגד הסתמכות הישראלים הסובייטיים כתוצאה מן הכלכלה והדגשו, שבריה"מ פעלה במזרח התיכון, מתוך ראיה גלובאלית, בחתירה לסלק את ההגמוניה האמריקאית.

פרופ' ויליאם קוואנדט, לשעבר חבר המועצה לבטחון לאומי של ארה"ב, אמר, כי מלחמת יום הכיפורים הבליטה את חפיפת האינטרסים בין ישראל וארה"ב, אשר הגיעה לשיאה בימי מלחמת האזרחים בירדן ב־1970. הוא סיפר: כי בחודשים האחרונים להכהונתו של הנשיא ג'ונסון השתררה הערכה ביותר בינו לבין הישראלים והוא רטן שמנסים להפוך את ארה"ב לגרורה של מדינה קטנה כמו ישראל. כן אמר קוואנדט, כי עוד לפני מלחמת יום הכיפורים הציע ד"ר קיסינג'ר פו"ם בשיטת השלבים, שצריך היה להתחיל לאחר הבחירות בישראל, שנועדו לחודש אוקטובר. קוואנדט שלל הערכות, שהפיצו מתהפתים ישראלים, כי אילו עדיפה החזרה של מצרים למחנה הסובייטי על פני קשר מתהדק בינה לבין ארה"ב.

פרופ' אליהו קנובסקי מבר־אילן, שדיבר על הקשר בין כספי הנפט ופיתוח כלכלי, פיתח היתה שלפיה הסתום בפני פיתוח כואץ במצרים ובסוריה הוא המסור בכח אדם מיומן ולא המסור בהון. וכאן להצעדה הדלארי נפט לרשות מצרים עדיין לא תפתור את בעיית הפיתוח.

פורד וקיסינג'ר הודיעו ל"ועידת הנשיאים":

ארה"ב רואה בישראל בת־ברית חיונית לבטחונה

הנשיא פורד ושר החוץ האמריקאי ד"ר הנרי קיסינג'ר, רמזו למשלחת מטעם "ועידת הנשיאים" בעת פגישתם בשבוע שעבר שארה"ב רואה בישראל בת־ברית חיונית לבטחונה של ארה"ב.

זאת מסרו אתמול ראשי משלחת בת 27 איש ממנהיגי יהדות אמריקה, חברי "ועידת הנשיאים" של הארגונים היהודיים העיקריים בארה"ב, שהגיעה לביקור בן 4 ימים לדיונים עם מנהיגי מדינת ישראל.

"דבר היום" — בעמ' 5

נשיא ועידת הנשיאים, הרב ישראל מילר, מסר לעתונאים בכנס התעופה שהמשלחת באה לישראל להתייעצות עם ראשי מדינת ישראל על הבעיות העומדות בפני ישראל ויהדות ארה"ב, וזה כולל את מצבם של יהודי ברה"מ וסוריה, וכמה הבעיות הכלכליות של ישראל והמדיניות להשגת שלום במזרח התיכון.

הבנה ההדדית

"אנחנו נחליף דעות בבאמץ להכיר את הבנים של מצבי המדיניות הנעתיקהל בארה"ב לעניניה של ישראל", אמר הרב מילר והוסיף שמטרה אחרת של הביקור היא להביע את הזדהותם עם ישראל ואת תמיכתם בה ובהנהגתה.

"אנחנו מביאים בשורה של הזדהות לא רק מיהדות ארה"ב, אלא גם מכלליות האמריקאים מכל הדתות וכל הגזעים", אמר המגיע את התמיכה באחד הופעתו בעצרת הפגנה שנערכה ב־4 בנובמבר נגד הטרור הערבי", אמר הרב מילר.

הדובר הוסיף, כי בעת פגישת חברי "ועידת הנשיאים" עם הנשיא פורד בשבוע שעבר הודגש הנשיא ארה"ב את התחייבויותיה של האומה האמריקאית לשלומה של ישראל. "על מפמעצת הדיבות זו נדון בשיחותינו עם המנהיגים הישראלים", אמר הרב מילר.

"ועידת הנשיאים" מייצגת 32 ארגונים יהודיים, דתיים מכל הזרמים ולא־דתיים, ציוניים ולא־ציוניים, והיא מייצגת את רובה ככולה של יהדות ארה"ב.

בעת ביקורם כאן יתקבלו חברי המשלחת על ידי נשיא המדינה פרופ' אפרים קציר, וייפגשו עם ראש הממשלה יצחק רבין, עם שר החוץ ומכן ראש הממשלה יגאל אלון, עם שר הבטחון שמעון פרס, עם שר האוצר יהושע רבינוביץ, עם הרמטכ"ל רב־אלוף מרדכי גור עם מפקד חיל האוויר אלוף בנימין פלד ועם יו"ר הנהלת הסוכנות פנחס ספיר.

עניים יהודים באופק

בתשובה לשאלה אמר הרב מילר, שהאווירה בארה"ב כיום היא עדיין אוהדת לישראל, אך כבר נראים באופק עננים קודרים. הבעיה בישראל בקונגרס ובבית הנבחרים, זריבת הנפט לארץ, וההתייבשות של ארה"ב לישראל והעמדה שנקטה ארה"ב בארו"ם בהצבעה נגד אש"ף בעוד

(המשך בעמוד 3, טור 7)

אלון: ארה"ב אינה לוחצת להצעות חדשות

מאת סופרו המדיני של "דבר"

שר החוץ יגאל אלון הכחיש אתמול בישיבת הממשלה את הידיעות לפיהן לוחצת ארה"ב להגשת הצעות ישראליות חדשות להסכם ביניים עם מצרים.

אלון קבע, כי ישראל לא הגישה הצעות חדשות בנושא זה מאז שיחותיו בוואשינגטון עם ד"ר קיסינג'ר.

שר הבטחון שמעון פרס סקר ענייני בטחון.

"ברית ראשונים"
הערב, 30.12.74 ב־7.30
בית עוליס — "בית ברודצקי"
חגיגת היובל של ועידת קטוביץ
הפרצה: אלכסנדר מנור
שירה בציבור, אקורדיון, כיבוד.

עיריית תל־אביב־יפו אגף החינוך
ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י רשת "עמל"

היום, יום שני, ט"ז בטבת תשל"ה, 30.12.74, בשעה 09.00, ייערך בבית־הספר המקיף התיכוני "עמל" ע"ש לוידי דיוויס ת"א, רח' בני־אפרים 226 (כמת אביב)

טקס קריאת מתקני ספורט בבית־הספר
ע"ש
אלוף אלברט (אברהם) מנדלר ז"ל
בוגר מכסיפין
עמירם הקטין ז"ל
מורה לחינוך גופני בבית־הספר
הלוי כלמהם יום הכפורים תשל"ד
לזכר מחלצים ובוגרי רשת "עמל" שנפלו במערכות ישראל
בהשתתפות בני המשפחות השכולות
בשבמד:
שלמה להט — ראש עיריית ת"א־יפו
לוין אלמוזלינו — יו"ר רשת "עמל"
דברי פתיחה: אליעזר קרנסקי — מנהל המחלקה לחינוך בקמניי של עירית ת"א־יפו

אחרי חצות

מו"מ על אריתראה

אסמרה (עתי"ם). — המנהיגים הצבאיים של אתיופיה החליטו לנהל מו"מ ישיר עם מנהיגי המורדים האריתראים — הודיע אמש דובר רשמי.

השמועה נמסרה בכינוס שנערך באסמרה, בירת אריתראה, בהשתתפות פקידים אתיופיים בכירים ו־345 מנהיגים מקומיים מכל חלקי אריתראה.

יעל וגדעון דובב
חובקים בן
נכד
לצלה ומשה פורת — לתמר ומשה דווידוב
ט"ז בטבת תשל"ה
29.12.74

מרכז לתרבות וחינוך — בית הספר לפעילי ההסתדרות ע"ש ז. ארן
היום, ט"ז בטבת תשל"ה — 30.12.74
החוג הרעיוני המרכזי של ההסתדרות.
דיון על הנושא:
ישראל בזירה העולמית — על סף 1975
המרצה: פרופ' מרדכי גרשם.
הפגישה ב־5—7 אחה"צ באולם הישיבות של הועד הפועל קומה 7.

חידון הפרסים הגדול של דבר
1975
אם טרם ניסית לפתור את חידון הפרסים הגדול של דבר — חזור ונסה כוחך.
כל הפותר חידון אחד מתוך סדרת החידונים, משתתף בהגרלה הגדולה ועשוי לזכות בפרס יקר ערך:
✶ מכונית SUBARU כולל מיסים.
✶ מערכת סטריאופונית KENWOOD
✶ טייפ HARMAN KARDON — תדיראן.
ועוד עשרות פרסים.
מחר מתפרסם תלוש חוזר לחידון האחרון.
בין המשתתפים שישלחו את פתרונם במשך השבוע תיערך ההגרלה השבועית שבה הפרס השבועי תנור DIMPLEX.

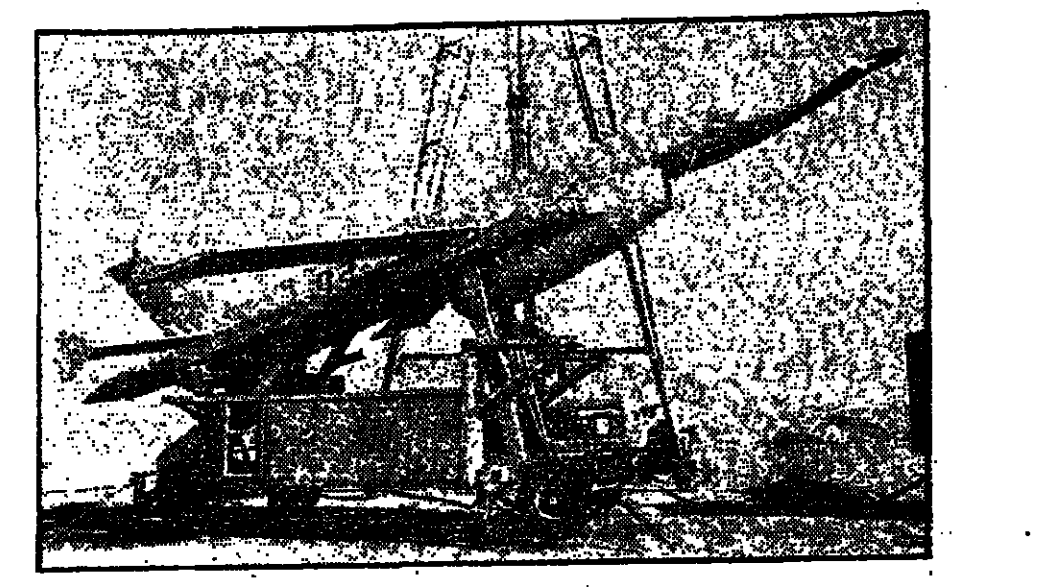

מטוס ללא טייס מדגם „פיירבי"

צה"ל הפעיל במלחמה מטוסים־ללא־טייס

מאת סופרו הצבאי של „דבר"

פרטים על מבצעים של מטוס־ללא־טייס, מל"ט, של חיל־האוויר הישראלי במלחמת־יום־הכיפורים ניתנים עתה ל־פרסום ראשון, אף כי על עצם קיומו של מל"ט בשירות חיל־האוויר פורסם סמוך מאוד ל־סיום מלחמת־יום־הכיפורים, ל־אחר שאחד מהמטוסים האלה הופל בידי המצרים ונפל לידם שלם.

עתה פורסם, כי בידי ישראל מצויים שני סוגי מל"ט, האחד הוא מדגם „פיירבי" (דבורת ה־אש), אשר הוכנסו בו שיכלולים רבים על־ידי היצרן על־פי עצות אנשי חיל־האוויר שלנו. הדגם ה־שני הוא „צ'אקר". מחירו של ה־דגם הראשון הוא כמעט מיליון דולאר ואילו השני עולה כ־50,000 דולאר.

שני הדגמים של מל"ט ביצעו תפקידי ביון וסיור על בסיסים מצריים וסוריים במהלך המלחמה. הם הוכנסו לחיל־האוויר זמן רב לפני המלחמה אולם לפעילות מב־צעית ממשית מעבר לקווים הגיעו במהלך המלחמה האחרונה ובכל־הפת ההתשה שלאחריה.

בטאון חיל־האוויר המפרסם סי־פור מלא על מל"ט מגלה, כי תו־שבי קאהיר ירדו במלחמה פעמים אחדות למקלטים. עתה מותר ל־גלות, כי חלק ניכר מהאזעקות הללו היה בגלל המל"טים הישר־אלים שחלפו בשמי העיר בדרכם לבשימות.

מטוס ללא טייס מדגם „צ'אקר".

חקירת ההתקפה על משרדי אש"ף בביירות נכנסה למבוי סתום

ביירות, (ע"מ). — ה־חקירה בפרשת הפגזת הרקטות על משרדי אש"ף, מרכז המח־קרים הפלשתינאיים ואחד ממשר־די „פתח" בביירות לפני כ־10 ימים — הגיעה למבוי סתום. כך מוסר העתון הלבנוני „אל־מוהרר" המקורב למחבלים.

העתון מציין, כי למרות החקי־רות המקיפות, שמנהל התובע ה־צבאי אסעד ג'רמאנוס, לא הצ־ליחה החקירה לתפוס את האנשים שהיא סבורה שהם השתתפו בהת־קפה זו. מספר רב של זרים חשו־דים נחקרו חקירה מדוקדקת.

העתון הוסיף כי ניתן לומר ש־תוצאות חקירת החשודים הללו היו שליליות. עד כה לא הצליחו להו־כיח אשמת אף אחד מהם, ורובם שוחררו — כולל האמריקאי ש־נעצר לפני ימים ספורים בקאהי־רה, ואשר ברשותו נמצא מכשיר אלחוט זעיר שהוחרם ממנו.

מברק תנחומים מאלמוגי לדארווין

מברק תנחומים ועידוד שלח אתמול ראש עיריית חיפה יוסף אלמוגי לראש עיריית דארווין באוסטרליה, בעקבות אסון־הסופה, שפקד את העיר. במברקו כותב אלמוגי: „הזדעזענו לשמוע על האסון הכבד, שפקד את עירכם. ב־שם תושבי חיפה ומועצת ה־עירייה שלוחה לכם ההזדהות עם כאבכם. אנו בטוחים, ש־תתגברו ותצאו במהרה לפי־קום מהיר של העיר".

ראשוני המשתכנים נכנסים היום לשכונה חדשה בעזה

מאת סופר „דבר" בדרום

ראשוני המשתכנים בשכונת שייך רדואן בעזה, המוקמת במסגרת תכניות השיקום ה־ישראליות לפליטים ברצועה, יוכנסו היום לדירותיהם החד־שות.

השכונה החדשה נבנתה בסטנ־דרים מעולה ביחס לרמת הדיור המקובלת ברצועה ובתיה משופ־רים בהרבה לעומת סוגי הדירות שנבנו לפליטי המחנות בחאן־יונס ורפיח. מרבית המשתכנים בשכונה החדשה הם תושבי מחי־נה. השכונה ממוקמת באזור הצ־פוני הנאה בעזה בצפון־מערב העיר.

זהו מפעל השיכון הישראלי ה־ראשון לפליטים בבירת הרצועה ועד כה נרשמו אליו למעלה מ־1,000 מועמדים. הם יכולים לר־כוש בית מוכן שנבנה על־ידי מע"ץ, כמו הבתים הראשונים ב־שכונה, או לבנות בעצמם לפי תבניות שהכין מע"ץ בהתאם לב־חירתם. בשני המקרים מוגשת עז־רה ממשלתית ניכרת למשתכנים.

המצרים תיכננו את השטח שנקרא על־ידם „מדינת נאצר" למפעל דומה, אך לא ניגשו מעולם ל־ביצועו.

בתי השכונה הם דו־משפחתיים ודו־קומתיים ומזכירים שיכון יש־ראלי טיפוסי. יש להניח, שחי־צוניותם תקבל צביון אחר כש־הם יאוכלסו על־ידי מאות ה־משפחות שהפכו עתה לתושבי קבע בעזה. מחיר יחידת דיור המכילה מספר חדרי מגורים, שי־רותים, מטבח וחצר הוא כ־47,000 ל"י.

נבחרה הנהלת האיגוד הישראלי ליחסי ציבור

באסיפה השנתית של האיגוד ה־ישראלי ליחסי ציבור שהתקיימה אתמול בערב בבית־סוקולוב ב־ת"א, נבחרה הנהלה חדשה ב־הרכב י. אלדר, בינה אהרן, מ. דוליצקי, י. טל, מ. יעקובוביץ, י. יהל, מרים ביותם, י. פרידלנ־דר, מ. קאופר, כ. ליפמן וא. כטיין.

האסיפה קיבלה שתי החלטות: אחת הקוראת לכל המוסדות וה־אישים בישראל לנתק כל מגע עם אונסק"ו, והשניה — הקוראת למשרד־ההסברה להיעזר ב־שרותיו הטובים של האיגוד, ל־הגברת פעולות ההסברה בארץ ו־בחו"ל (ע)

אש"ף יהיה מוכן

(המשך מעמוד 1)

מדברים אלה כאילו אש"ף מוכן להס־תפק בפחות מזה.

„מגעים סודיים בפאריס"

להלן אמר הבראיין, שהפלשתי־נאים מאמינים בפשטות, שהרוב של הישראלים בעתיד יהיו עוז־בים להעמותם ויחיו עמם במדינה הרבה.

„ניוזוויק" מוסר עוד מפי מקו־רות ישראליים, שאש"ף וישראל קיימו באחרונה מגעים סודיים ב־פאריס כדי לבחון אם יש בסיס לדיונים נוספים ביניהם. המקורות הישראלים טוענים שהמגעים הס־תיימו בלא כלום.

גם השבועון הבריטי „אקונומי־סט" מוסר בגליונו האחרון, כי „ישראל מחפשת אפשרות לפשרה עם נציגי אש"ף ונפגשה עמם ב־פאריס".

סופר „דבר" לעניינים ער־ביים מעיר, כי צריך עתה לצפות לתגובה של מנהיגי המחבלים על הדברים שמפרסם „ניוזוויק" וב־ראש וראשונה — לתגובתו של ערפאת עצמו.

כידוע, כוללות ההחלטות הקיר־בות על מוסדות אש"ף גם את הכנית הזהוקה וגם את ההכרה במדינת ישראל.

עם זאת נמסר באחרונה ממקו־רות שונים, כי אש"ף מתכוון להי־בוע בכלל זה חזרה לגבולות 1947 ובעירה בכך — יהיה מוכן להכיר „בקיום" ישראל. וזהיר מוחסן ב„סאעקה" דיבר לא מזמן במפורש על „הסדר־ביניים" בגבו־לות 1949 ואילו עתונאי לבנוני ה־טב ציטט דברים דומים מאמר ערפאת בישיבה סגורה של ועידת רבאט.

בחוגים האחרונים נערכה שו־רה של בירורים פנימיים חשאיים בהנהגת אש"ף בנוגע לקו שינקוט הארגון, אך לא פורסמו ברבים הח־לטות כלשהן.

עמדת מצרים היתה עד כה, ש־אין לחייב את אש"ף בהכרה בישראל, לפני שישראל מכירה בזכויות ה־פלסטינאים. ולכאורה אם כן, נתן עתה ערפאת הבטחה להכיר ביש־ראל — אם זו תכיר בארגונו. ר־אלה דובר, כחייבים להמתין ל־תגובת אש"ף וערפאת על דברי „ניוזוויק", לפני שניתן לגבש מס־קנה כלשהי.

דבר DAVAR دافار

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת אליהו אגרס
מנהל כללי גדעון נאמן

המו"ל — „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ

המערכת והמנהלה: תל־אביב, רחוב שינקין 45, ת"ד 199, טלפונים 286141 (6 קווים)

סניפים:
תל־אביב, בית „דבר", רחוב שינקין 45, טלפון 286141.
ירושלים, מערכת ומנהלה, רח' הלל 16, טלפונים: 231251-3.
חיפה, רחוב הנביאים 27, טלפונים 642111-2-3.

מקורות נורווגיים:

קרוב שחרור נדוני לילהמר

קופנהאגן, (עטמ"א). — שלושת האסירים האחרונים שעו־דם כלואים בנורווגיה בקשר עם רצח אחמד בושיקי, עשויים ל־הנות מחנינה תוך זמן קצר — מסרו מקורות נורווגיים.

השלושה הם סילביה רפאל, דן ארבל ואברהם גמר. הם הור־שעו במעורבות ברצח אחמד בושיקי, מלצר מרוקאי שנורה ל־מות בעיר־הנופש לילהאמר.

חוטפי ניקרגווה: 5 מיליון דולר ושחרור אסירים

מאנגואה, (יופ"יו). — הטרוריסטים השמאלניים אשר פרצו למסיבת קוקטייל דיפלו־מטית בבירת ניקראגואה ותפסו אורחים כבני ערובה, הגבילו אתמול את תביעותיהם עד כדי 5 מיליון דולאר ככופר נפש וכן שחרור של 12 אסירים.

חמש בנות ערובה שוחררו את־מול, וכך נשארו בידי אנשי הגי־רילה 12 בני ערובה, לרבות שר החוץ של ניקראגואה, השגרי־רים בוואשינגטון ובמרכז אמ־ריקה וראש עירית מאנגואה.

שגריר ארה"ב במאנגואה, טר־נר שלטון, אורח הכבוד במסיבה, עזב את המקום 20 דקות בלבד לפני שהטרוריסטים — ששה גב־רים ושתי נשים — פרצו למקום כשהם מזויינים בתת־מקלעים, ותוך כדי כך הרגו שני שומרים ואת השרת. הם לקחו כ־36 אור־חים כבני ערובה. אך שוחררו אחדים מהם בסוף השבוע, כולל שגריר צ'ילה ורעייתו, שתי אור־חות אחרות, שלושה ילדים, שבעה משרתים ומשרתות וארבעה חברי תזמורת.

מקורות ממשלתיים אמרו, כי קובה סירבה להעניק מקלט ל־מורדים. חברי הסגל הדיפלומטי נועדו, איפוא, עם הנשיא סומוזה, כדי למצוא מדינת מקלט אלטרנ־טיבית.

הטרוריסטים איימו, מצידם, ל־התחיל להוציא להורג בני ערו־בה, אם לא תסכים הממשלה ב־מהירות לדרישותיהם.

תפוקת הנפט עלתה ב־3%

טולסה, (יופ"יע). — תפוקת הנפט העולמית עלתה ב־1974 ל־ממוצע של 56.7 מיליון חביות ליום — עליה של 3 אחוזים לעומת 1973 — מוסר הבטאון „אויל אנד גאז ג'ורנאל".

46.3 מיליון חביות ליום באו משדות בארצות לא־קומוניסטיות, — עליה של 2 אחוזים בתפוקה. הארצות הקומוניסטיות הגדילו את תפוקתן ב־7.5 אחוזים, עד 10.4 מיליון חביות ליום.

זרמי פונה לוועדת החוקה בנושא הבחירות

מזכ"ל מפלגת העבודה הישר־אלית מאיר זרמי, הודיע בסוף השבוע למזכירות המוסד לבי־קורת של המפלגה, כי הוא מת־כוון לפנות לאלתר לוועדת החו־קה של המפלגה כדי למצוא מוצא חוקי לקביעת מועד לבחירות ה־פנימיות במפלגה תוך שנת 1975.

מזכ"ל המפלגה, שהופיע בפני מזכירות המוסד לביקורת ביחד עם סגנו ח"כ אברהם בלבבר, פירט את הסיבות שגרמו לדחיית הבחירות הפנימיות במפ־לגה מהמועד שנקבע בחוקת ה־מפלגה (סיבות של כוח עליון — מלחמה) והביע את אמונתו, כי ועדת החוקה תמצא מוצא ל־קיומן של הבחירות תוך מספר חדשים.

התעשיינים מודאגים מהירידה בהשקעות

נציגות התאחדות התעשיינים הביעה אתמול דאגתה מהירידה בהשקעות. צוין, כי לקשיים שהיו בעבר למשקיעים נוספו עתה קשי־יים אחרי הפיחות לאחר שנקבעו תנאים חמורים יותר למפעלים מאושרים במרכז הארץ.

על המשקיעים מכבידה גם ה־עובדה, כי הם מקבלים תמורת דולאר השקעה שלהם 6 ל"י בעוד שהם צריכים לשלם 6.90 ל"י לדולאר בעד הציוד שהם רוכשים. כמו כן, עוררו בישיבה את בעייתם של מפעלים אשר עמדו באמצע תהליך הרחבה ו־בעקבות הפיחות גדלו הוצאותיהם בכ־30 אחוז. כן הועלתה דרישה לעזור במימון על הפרשי השער לציוד שהוזמן והגיע ארצה.

עיקר הדיון נסב על היצוא והועלתה תביעה להגדיל את תמ־ריצי היצוא ולפתחו בצורה שלא רק תגדיל את היצוא הנוכחי, אלא שגם תעשה השקעות בתע־שייה יצוא לכדאיות. בישיבה נמ־סר, כי כל נושא היצוא ירוכז עתה ביד אחת לאחר שי"ר ענף היצוא, א. הורביץ, נתמנה גם כיועץ ליצוא של נשיאות התאח־דות התעשיינים.

300 הרוגים ברעש בפאקיסטאן

ראוולפינדי, (ע"ר). — כ־300 אנשים נהרגו ברעידת האדמה הקשה, שזיעזעה איזור הררי נידח בצפון פקיסטן.

רוב ההרוגים הם בני הכפר פאטאן, הנמצא כ־320 ק"מ צפו־נית מראוולפינדי, ומצילים אמרו, כי „מוצאים גופות בעשרות".

ניצול אחד מפאטאן שהוטס ל־בית חולים צבאי בראוולפינדי, סיפר לכתבים, כי הכפר כולו נה־רס. בכפר היתה אוכלוסיה של 4,000 נפש. „כמעט לא נשאר בנין על תילו", אמר החייל קימה חאן בן ה־24. „זה היה איום". מסו־קים של הצבא הוטסו לאיזור הא־סון צוותי הצלה, רופאים, תרו־פות, מזון, שמיכות ואוהלים ומ־שם הוטסו הפצועים לבתי־החולים הצבאיים הקרובים ביותר.

מכבי ר"ג–אליצור 99:102

ספורט

במשחק ליגה שהשלים את המחזור ה־15 שנערך אמש בהיכל הספורט ביד־אליהו, ניצחה קבוצת מכבי ר"ג את קבוצת „אליצור" ת"א בתו־צאה 99:102 (48:53).

קבוצת מכבי ר"ג גילתה עדיפות על פני יריבתה והוליכה ביתרון במשך כל זמן המשחק. המו־בילים בשורותיה היו גורדון (24), קמינסקי (21) וגריפין (30).

השחקן הבולט בשורות „אלי־צור" היה קסל שקלע 29 נקודות. במשחק ליגה אחר, מהמחזור ה־16 שהוקדם לאמש ונערך ב־חיפה, ניצחה קבוצת מכבי ת"א את קבוצת מכבי חיפה בתוצאה 31:64 (17:25).

בגלל מגרש רטוב וחלקלק לא יכלו המכבים להפגין משחק טוב. במהלך המשחק נפצע גם שחקן מכבי ת"א אריק מנקין. השחקן הבולט במכבי ת"א היה מיקי בר־קוביץ שרכש 21 נקודות.

הקבוצה האמריקאית, שתייצג את ישראל בליגה המקצוענית ב־כדורסל שתופעל בקרוב באירו־פה, הגיעה אתמול לישראל. ב־קבוצה מופיעים שבעה שחקנים שהאמ־צור והערב היא תתחיל ב־אימונים לקראת הופעותיה בליגה.

„טיים": סי.איי.איי. עקבה אחרי שופט עליון וחברי קונגרס

ניו־יורק, (ע"ר ויופ"יע). — סוכנות הביון המרכזית של ארה"ב עקבה אחר מעשיו של שופט בית הדין העליון ויליאם דגלאס — מוסר השבועון „טיים".

לדבריו עקבו אנשי „סי.איי.איי." גם אחר מעשיהם של ציר הקונגרס קלוד פפר, ציר הקונגרס לשעבר קורנליוס גאלאגר וגם אחר הסנטור אדוארד לונג ממיסורי, שבת בינתיים.

סוכנות הביון מכחישה

פקיד בכיר בסוכנות הביון הכחיש ידיעה זו. לדברי השבועון, החלט לעקוב אחר השופט דגלאס, כאשר יצא לביקור ברפובליקה הדומיניקאנית. גם גאלאגר עורר את חשדותיהם של אנשי סוכנות הביון בעקבות ביקור עם פקידים של הרפובליקה הדומיניקאנית. פפר קיים מגעים עם פליטים קו־בניים במיאמי ואילו סנטור לונג קיים מגעים עם נציגי חברות זרות בארה"ב.

פורד מעיין בדו"ח קולבי

הנשיא פורד, המבלה עתה חופשה בקולורדו, מעיין, מצידו, בדו"ח העוסק בהאשמה שסוכנות הביון ביצעה פעולות ריגול אחר אישים בתוך ארה"ב בתקופת כהונתו של הנשיא ניקסון.

חלק מהקלות המכס בארצות השוק – ב־1975

חלק מההקלות במכס שהושגו בדיונים האחרונים עם השוק ה־משותף בבריסל, ייכנסו לתוקף כבר בשנה הבאה וכמה מוצרי יצוא כדוגמת מוצרי הדרים, טקס־טיל, מוצרי הדפוס, כימיקלים ו־אלקטרוניקה, יוכלו להתחרות ב־יתר קלות במוצרים של ארצות אחרות.

אפשרות זו ניתנה לאחר שקוצ־רה תקופת ההתחלה של ההקלות במכס. הקלות אלה חשובות ב־מיוחד לגבי מוצרי הדרים כאשר אלו נתקלים כיום בתחרות קשה עם ארצות אחרות, בעיקר ברא־זיל. ההקלות יאפשרו הפרשי מחי־רים של 14 אחוז לטובתנו לעומת ההתחרות בנה.

התחייבויות למגבית בארה"ב – גדולות מאשתקד

ניו־יורק, (עטמ"א). — המגבית היהודית המאוחדת כבר קיבלה עד עתה התחיי־בויות בסכומים גבוהים יותר מאשר בפרק הזמן המקביל אשתקד — מסר אמש היו"ר החדש של המגבית, פרנק לאוטנברג. אף על פי כן אין הוא בטוח, אם בסופו של דבר יושג היעד שנקבע לאשתקד.

במסיבת עתונאים שערך בניו־יורק מסר לאוטנברג, כי ב־1974 נתקבלו התחייבויות בסכום של 670 מיליון דולאר ומזה שול־מו 230 מיליון במזומנים. היעד ל־1975 נקבע ל־750 מיליון דו־לאר.

הוא ציין, כי הכלכלה האמרי־קאית נמצאת בשפל. ואם המצב יחמיר עוד יותר — יש לצפות שהמגבית תושפע גם היא, והש־אלה היא באיזו מידה.

לאוטנברג גילה, כי מבחינת ה־התחייבויות מקדימה המגבית את מה שהושג אשתקד בשיעור של 8 אחוזים. הוא ייחס את גידול ההתחייבויות לעובדה, שהיהודים מזדהים עתה יותר עם המגבית. לדעתו, מרגישים את עצמם יהו־די אמריקה נתונים לאיום יותר מאשר בעת מלחמת יום הכיפו־רים, בגלל הבידוד הגובר ההולך של ישראל ושל העם היהודי.

בהמשך דבריו אמר לאוטנברג, כי הופתע ואוכזב נוכח התד־מית הצינית שמייחסים תושבי ישראל למגבית. הוא סיפר, כי בעת ביקורו בישראל נוכח לדעת, שישראלים רבים מאמינים כי ה־תורמים למגבית עושים זאת מ־פאת שניתן לנכות את התרומות ממס ההכנסה. הוא הדגיש, כי הסכומים הגדולים הנתרמים ל־מגבית אינם ניתנים לניכוי ב־שלמותם. ובודאי על כן שמניעים נעלים הרבה יותר מונחים ביסוד שיקוליהם של התורמים. הוא הביע את תקוותו, שיחול שינוי בתדמית השלילית של המגבית בישראל.

לשאלה, אם הוא מרוצה מרמת הנואמים הנשלחים מישראל להו־פעות מטעם המגבית, הוא השיב, כי במידה שהדבר נוגע לרמה הרי תשובתו היא חיובית. אולם לדעתו נשלחים מרצים רבים מדי המשתייכים למערכת הבטחון. הוא ציין, כי יהודי ארה"ב אף שהם חרדים לבטחונה של ישראל, מת־עניינים גם בנושאים אחרים רח־בים יותר, כגון אמנות, השכלה והיבטים אחרים של החיים הישר־אליים.

אושר זכיון לחיפוש נפט לקבוצה הגרמנית

מאת סופר „דבר"

ועדת השרים לעניני כלכלה אישרה אתמול מתן זכיון ל־חיפושי נפט לחברת משקיעים מגרמניה, אותם מייצג בארץ איש העסקים יקותיאל פרדמן. החלטת ועדת השרים התקבלה, לאחר שהוועדה השתכנעה לגבי מימון עצמי של הקידוחים על־ידי המשקיעים מגרמניה.

ככל הנראה יקדחו המשקיעים מגרמניה באזור שפת הים. ה־זיכיונות שיינתנו להם, יכללו גם את אזור ים המלח. במרכז הארץ ובאזורים האחרים בפנים היבשה תפעל החברה הממשלתית לקידו־חי נפט, שהוקמה על־ידי איחוד חברות הנפט השונות.

אזרחי ארה"ב רשאים לרכוש זהב מהיום

וואשינגטון, (יופ"יע). — החל ממחר יהיו אזרחי ארה"ב רשאים לרכוש זהב, לאחר שה־שלטונות הסירו הגבלה שהיתה קיימת 41 שנים.

צעירי יהודה ושומרון מעדיפים אירופיות ומצריות

עשרות צעירים מיהודה ושומרון הלומדים באוניברסיטאות בארצות חוץ, נושאים באחרונה נשים מאירופה ומצרים.

כתב עתי"ם בגדה מוסר, כי התפתחות זו חלה נוכח יוקר המוהר הנדרש ביהודה ושומרון. הצעירים השוהים בחו"ל לרגל לימודיהם החלו לשאת נשים בגרמניה, המזרחית וה־מערבית, בבריטניה ואף במצרים, מאחר שגם בזו האחרונה לא קיים תשלום מוהר.

בעוד שהצעירים עצמם מרוצים, כי הם נושאים נשים זרות בגלל יוקר המוהר, מודאגים אחרים כי הדבר הוא תוצאה מן ה־לימודים המעורבים באוניברסיטאות.

כתב עתי"ם מעיר, כי בעקבות ההתייקרויות האחרונות עלה גם שיעור המוהר והוא מסתכם עתה ברבבות לירות. רק תמורה בבנות עזה נדרש עדיין מוהר זול יחסית. אולם בני הגדה אינם מתלהבים לשאת אותן לנשים, שכן בנות הגדה משכילות יותר.

בבנות הגדה זוכים הצעירים הפלסטינאים המבוססים, העוב־דים בארצות הנפט הערביות ומבקרים ביהודה ושומרון בתקופת ביקור קרובים. בקיץ האחרון נישאו עשרות בנות ביהודה ושומ־רון לצעירים אלה ויצאו אתם למקומות עבודתם בארצות הערבי־יות. (ע)

תקרת ההכנסה החייבת בדמי ביטוח לאומי תוגדל ל־3,200 ל"י

מאת דוד ליפקין, סופרו הכלכלי של „דבר"

תיקרת ההכנסה החייבת בתשלום דמי־ביטוח לאומי תוגדל מ־2,500 ל"י ל־3,000—3,200 ל"י לחודש החל מחו־דש אפריל הקרוב. פירוש הגדלת התיקרה היא תוס־פת תשלום של דמי ביטוח לאומי של עשרות לירות ל־חודש על־ידי השכירים וה־מעבידים.

הצעת ההעלאה התגבשה עתה במשרד העבודה ובמוסד לביטוח לאומי.

בדיונים אלה התגבשה המגמה שלא לעכב את הגדלת תיקרת ההכנסה החייבת בדמי ביטוח לאו־מי כפי שהיה בשנים האחרונות. באפריל השנה הוגדלה התיקרה ל־2,500 ל"י. ההערכה היא, שה־שכר הממוצע במשק יגיע באפריל לכ־1,600—1,700 ל"י, שמשמעותו היא, כי יש להגדיל את ההכנסה החייבת בדמי ביטוח לאומי פי־שניים, לכ־3200 ל"י.

קיימת גם הצעה במשרד העבו־דה שבמידה שתהיה אבטלה גדו־לה בשנה הבאה ומספר המובט־לים יגיע לכ־60,000—70,000, יש להעלות מחדש את דמי ביטוח אבטלה ל־3 אחוזים. בצד הגד־לת התיקרה של ההכנסה החייבת בדמי ביטוח לאומי ל־2,500 ל"י, הוחלט במקביל להקטין דמי בי־טוח אבטלה ל־1 אחוז, לאחר שבקרן ביטוח בפני אבטלה נצט־בר סכום של כ־1.3 מיליארד ל"י.

מאבק על תפקיד מנכ"ל בנק לפיתוח התעשיה

מאת סופרו הכלכלי, של „דבר"

מאבק על התפקיד מנכ"ל בנק לפיתוח התעשיה, ש־יתפנה במחצית הראשונה של 1975, צפוי בשבועות ה־קרובים.

שניים מחברי הנהלת הבנק ו־שלושה פקידים בכירים באוצר „לוטשים" עין על תפקיד זה שבו החזיק מאז הקמת הבנק ד"ר אברהם נאמן, הפורש לגמ־לאות לאחר התמנותו כבקר פנימי של „החברה לישראל".

מבין אנשי הנהלת בנק לפי־תוח התעשיה מוזכרים כמועמדים לתפקיד המנכ"ל: יהודה גיל, ה־מכהן כמנכ"ל החברה לפיתוח תעשיות; ודוד פרידמן, המשמש כ־סגנו של מנכ"ל הבנק. מלבדם מג־לים התעניינות בתפקיד זה ה־ממונה על התקציבים באוצר ארנון גפני (במידה שלא יקבל את תפ־קיד מנכ"ל האוצר), החשב הכללי היה שכסל, והממונה על הכנסות המדינה משה נוידפר.

הבנק לפיתוח התעשיה נמצא בבעלות הממשלה והבנקים הגדולים (לאומי, הפועלים ודיסקונט). לאף אחד מהמתחרים אין עדיפות ניכרת בזכיית התפ־קיד, אם כי הממשלה מחזיקה עדיין במספר הגדול ביותר של מניות הבנק.

לא תבוטל ההנחה לעובדי חב' החשמל

אין אפשרות לבטל את ההנחות הניתנות בחברת החשמל לעובדיה, בלי לפגוע בהסכמים וחוזים של הנהלת החברה — כך אמרו אתמול בהתייחסם לשאלה נציגי הנהלת חברת החשמל.

[illegible]

היום פסק־הדין בעניין ד"ר שטרן

לונדון, (עטמ"א). — פסק הדין במשפטו של ד"ר מיכאל שטרן, העומד למשפט בעיר האוקראינית ויניצה באשמת קבלת שוחד והתנהגות בלתי נאותה, יינתן כנראה, עד ה־יום — נמסר בידיעות שנת־קבלו בלונדון ממקורות יהו־דיים בבריה"מ.

בישיבת בית המשפט בסוף ה־שבוע דרש התובע להטיל על הנאשם מאסר תשע שנים. זאת על אף העובדה, שבישיבות האח־רונות של בית המשפט חזרו בהם כל עדי־התביעה מעדויותיהם ה־קודמות והאשימו אף מטבות על הרופא. בהסתמך על אותן עדו־יות פנה פרקליטו של הנאשם, עו"ד אכסלבאנד, בקריאה לתובע לבטל את ההאשמות ולהכריז שהנאשם פטור מלהשיב לאשמה. אבל התובע לא קיבל את הפניה ודרש מאסר תשע שנים.

באחת הישיבות האחרונות של בית המשפט נטל הנאשם בעצמו את רשות הדיבור ואמר, כי כ־רופא ראה הוא חובה לעצמו להשיג את התרופות הדרושות ל־חוליו, ולדעתו, פעל לפי מיטב המסורת הרפואית כאשר ניסה להשיג את התרופות בכל דרך אפשרית. הוא ציין, כי לעתים פנה לחולים שהיו אצלו בטיפול בעבר וביקש מהם להחזיר תרו־פות שלא השתמשו בהן, כדי להעניק לחולים אחרים הזקוקים להן. הוא ציין, כי כל נסיון להגדיר זאת כמעילה בתפקידו הוא בלתי־צודק.

הטלוויזיה תחדש „חיים שכאלה"

מאת סופר „דבר" בירושלים

תכנית הטלוויזיה „חיים שכאלה", תחזור בזמן הקרוב ל־מסך הקטן — על כך מסר אתמול מנכ"ל רשות־השידור י. ליבני, בישיבת הוועד המנהל של רשות־השידור.

בישיבת הוועד המנהל אתמול נמסר דיווח על מינויו של בורר בין־ישראל מהוועדה המרכזית לבורר בין ההנהלה לבין ה־עובדים העתונאים של הרשות, בקשר לתביעתם לתוספת שקיב־לו בזמנו כל עובדי הסקטור הציבורי והמסתכמת ב־50—70 ל"י. בזמנו סברה הנהלת רשות־השידור, כי לפי הסכם העבודה שלה עם עתונאי הרשות — אין מקום להעניק להם את התוספת, ואילו העתונאים בעיתונים כן קיבלו התוספת. הנושא הועבר לטיפו־לה של ועדת השרים לענייני שכר וכאמור הוסכם על בורר.

אתמול היתה גם ישיבה משותפת של הוועד המנהל של רשות השידור, ההנהלה ונציגי העובדים בקשר לתכנית הצימ־צומים של הרשות והוחלט להקים מועצת ייעול משותפת.

וורונל ורעייתו הגיעו לישראל

פרופ' אלכסנדר וורונל ורע־ייתו גאלינה הגיעו אתמול לפ־נות־בוקר לישראל מווינה, ל־אחר שהמתינו יותר משנתיים במוסקבה כדי לקבל אשרה ל־ישראל.

פרופ' וורונל, פיסיקאי בן 42, היה צריך לצאת את מוסקווה עד ה־24 בדצמבר אולם עוכב שם לביקורת המכס במטענו, וביקורת שנערכה בדירתו. למרות שתוקף אשרת היציאה שלו פג, יצא ל־וינה ולפנות־בוקר הגיע לארץ עם רעייתו.

פרופ' וורונל הגיש בקשה רא־שונה לאשרה לעלות לישראל ב־אפריל 1972, אולם בקשתו נדחתה בטענה כי בשל עבודתו, ידועים לו סודות בטחוניים. פרופ' וורו־נל התפרסם בחודש יוני שעבר כאשר ניסה לארגן סמינר מדעי בין־לאומי במוסקווה בעת ביקורו של הנשיא ניקסון, כדי להסב את תשומת־הלב אל בעיית היהודים שנמנעה מהם רשות יציאה. השל־טונות הסובייטיים מנעו את קיום הסמינר.

פעילות ציבורית ענפה

פרופ' וורונל הירבה בפעילות ציבורית. הוא נפגש עם מדענים וקיים שביתות רעב רבות. אוני־ברסיטת תל־אביב החליטה לצרפו לסגל כפרופסור מן המנין מזה שנ־תיים. פרופ' יובל נאמן, נשיא אוני־ברסיטת תל־אביב, היה בין מק־בלי פניו של פרופ' וורונל ורעייתו בנמל התעופה.

פרופ' וורונל אמר עם בואו: „אנו החלטנו לחיות. הרף ה־עובדה, שניסו להמית את כש־רוננו — ואצלנו לחיות פירושו להיאבק. לדעתי, היה ערך סמ־לי רב לפעילותנו השביתה הזאת משום שניסו להחניק אותנו". עוד אמר, כי „כתב העת" אשר ה־חבר רב על יהודי ברה"מ, אך זה ק.ג.ב. החרים חומר זה; „כיון שאנו ידענו שזה יכול לקרות, הכי־נו העתקים והחומר לא הלך לאיבוד". הוא אמר: „קשה לי עדיין להרגיש שאני בישראל. אני מר־גיש מתח גבוה ולא מבין עדיין מה שקרה". (ע)

בגין: הטוען שישראל אינה יכולה לעמוד בלחצי ארה"ב – מטעה

כל הטוען שאין בידי ישראל לעמוד מול לחצי ארה"ב בא־שר לתנאי השלום, לא רק ש־אינו צודק אלא גם מטעה — אמר אתמול ח"כ מנחם בגין, בהרצאתו בפני תלמידי בפנימיה.

בגין אמר, כי „אם אכן יופעלו הלחצים, נלך לקונגרס ולעם ש־הם היום אוהדים לנו כפי שלא היו מעולם. נעזר ביהדות אר־ה"ב, לה יש משקל רב בצי־בוריות האמריקאית ונסביר את עניינו הצודק ובכך נבטיח את קיום עמנו", אמר.

בהתייחסו לנכונות הממשלה ל־בצע נסיגות נוספות ללא תמורה ממשית אמר בגין, כי „זו הדרך למינכן מזרח־תיכונית".

עם זאת הדגיש, כי אין לומר שמלחמה היא בלתי־נמנעת. מלח־מות פורצות רק בשל שיקולים מו־טעים. אם ידעו הערבים שאם יתקיפו ינחלו מפלה מוחצת, הם לא יעזו לפתוח במלחמה, אמר.

בגין חזר ואמר, כי מן הדין שתקום ממשלת איחוד לאומי, מ־שום שבשנת 1975 ישמעו איומים ויופעלו לחצים. אם נהיה מאו־חדים יקל לנו לעמוד בפניהם.

הוא אמר, כי שלושה הם יסו־דות המדיניות האלטרנטיבית שמ־ציע הליכוד: א. קיום זכו־תנו על ארץ־ישראל; ב. שמירת בטחוננו הלאומי ושאיפה לשלום המתבטאת בחוזי־שלום. ג. בארץ שלום לא יהיו עוד נסיגות, המקר־בות את האויב לריכוזי האוכלוסין ומסכנות את בטחון ישראל. (ע)

הבחירות לוועדי אחיות קופ"ח – במועדן

בית הדין הארצי לעבודה בי־רושלים, דן אתמול בבקשת המז־כירות הזמנית של אחיות קופת־חולים, למנוע קיום בחירות לוו־עדות המקומיות של אחיות קופת חולים, אותן אירגן הוועד הארצי של עובדי מינהל ומשק.

בית הדין קבע בהסכמת שני הצדדים, כי הבחירות אמנם ית־קיימו במועד שנקבע — יום ב' 31.12.74 — אולם הן לא תפ־גענה בזכותן של האחיות לתבוע הקמת ארגון ארצי של האחיות בנפרד מעובדי המינהל והמשק בקופ"ח.

ארה"ב רואה בישראל

(המשך מעמוד 1)

בידידות האהודה של ישראל נמ־נו מהבצבא — כל אלה עדיין וקיימים. אך „העננים" הנראים באופק כעצבנים נוכח המצב ה־כלכלי. הלחצים האינפלציוניים ו־המשבר הכלכלי המאיים על אר־ה"ב. הערבים בארה"ב אינם יו־שבים בחיבוק ידיים, ולרשותם אמצעים עצומים. הון הנפט מנוצל לפיתוח מכשירי פרסומת המתחילים לתת את אותותיהם בפרסומים שו־נים, שבהם מתרבים תיאורים כגון „מעשבתה של ישראל", וכדומה.

הרב מילר אמר, שבעוד שבשי־חותיו עם הנשיא פורד וד"ר קיסינג'ר לא הוזכר כלל ענין משבר הנפט, הרי שבעיה זו נ־צבת תמיד ברקע ובהחלט תופסת מקום חשוב בדעת הקהל האמרי־קאית בכל הנוגע לענין הישר־אלי.

בעיות ישראל מכבידות את העולם

גב' שרלוט ג'קובסון, יו"ר ה־הסתדרות הציונית בארה"ב, אמרה שהמשלחת באה מכיוון שיהדות ארה"ב חשה בכבדות הצורך לעמוד פנים־אל־פנים עם הבעיות הצפו־יות להתפתח לקשות ביותר ל־ידידי ישראל בחדשים ה־קרובים.

„אנו רוצים שישראל תוסיף להי־ות חזקה מבחינה צבאית ומוס־רית ואין אנו רוצים שתמצא את עצמה בזמן עם הגב אל הקיר במגעיה בזמן לקבל הכר־עות גורליות". אמרה. „אין אנו דנים בבעית הגמישות שישראל צריכה לגלות או לא לגלות. אך המשברים הכלכליים המטרי־דים את העולם הופכים את ענין ישראל רק לאחת מן הבעיות הרבות המכבידות את העולם".

אין מקום לתבוסנות

הרב ד"ר יוסף שטרנשטיין, נשיא ההסתדרות ציוני אמריקה, אמר שאין היום מקום לתבוס־נות. והצוות שהוביל המשלחת סבורים שקיימת אהדה לישראל בארה"ב. הם לא באו לתת עצות לממשלת ישראל. הרי חשוב ל־יהודי ארה"ב שישראל תציג תד־מית מלאת בטחון עצמי ולא של אומה על סף התבוסה. ישראל צריכה להיראות לעם ולאומה ה־עומדים בבטחון על עמדותם, ואת זה צריך לראות בארה"ב. כיום צריך לדבר על זה שישראל בעשותה למעשה לבת־בריתה של ארה"ב. אמר הרב שטרנשטיין.

נגילה שבשיחה שקיימה המשלחת ועידת הנשיאים עם הנשיא פורד ומזכיר המדינה קיסינג'ר שעניין יש־ראל קשור בבטחונה של ארה"ב.

בכל התשפה נתקבלו חברי המשלחת על ידי ראובן דעני, ראש מחלקת צפון אמריקה במש־רד החוץ, יהודה אבנר יועץ ראש הממשלה לענייני תפוצות, חיים זוהר בשם ההסתדרות הצי־ונית, ונציגים בכירים ממשרד ראש הממשלה ומפס יצאו לירושלים. עוד הערב צפויה להיועד עם ראש הממשלה ושרים בקבלת־פנים בביתו של רבין. (ע)

שריד מכין תזכיר לרבין על ערי הפיתוח

לבקשת ראש־הממשלה י. רבין, מכין עתה ח"כ י. שריד (המערך) תזכיר לפיתוח פתרון בעיות ה־יסוד של ערי־הפיתוח — על כך מסר אתמול ח"כ שריד בשעת פתיחת לשכה פרלמנטרית של ה־מערך בקריית־שמונה. הוא ציין, כי התרשם שראש־הממשלה מגלה ענין רב במציאת פתרון יסודי לטיפול בבעיות ערי־הפיתוח.

ח"כ ד. זכין (מפ"ם) קרא ל־הקמת תנועת התנדבות עממית מ־המרכז לאזורי הספר כדי להקל את עול השמירה הרובץ על תו־שבי ישובים אלה.

צים ★★★★ ★★★

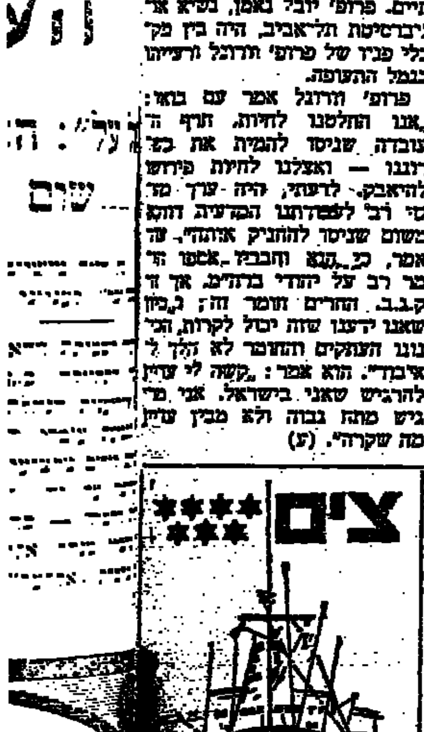

אניות משא צפויות:

לנמלי חיפה ואשדוד
30.12 LONDIS
31.12 תמנע
חיפה/אשדוד 31.12 SALLY
חיפה 31.12 ORIENTVILLE
1.1.75 אירוס
אשדוד/חיפה 1.1.75 לילך
אשדוד 3.1 ISBRIT
4.1 DUNECK
3.1 INGUZA
4.1 דרור
חיפה 4.1 נרקיס
4.1 STAUROS
5.1 AGATE
חיפה 5.1 רימון
5.1 A. M. KRUEGER
6.1 חביבה
1.6 C.O. FLORENCE

לנמל אילת
2.1 נורית
3.1 ALDA
5.1 META

ניתן לשינוי ללא הודעה מוקדמת

צים חברת השיט הישראלית בע"מ

הסוכנים הכלליים מ. דיזנגוף ושות' בע"מ

תוסר הגנת ההסת׳ מעובדי התחזוקה

זו ההחלטה שאושרה במליאת הוועד הפועל, לעומת ההצעות להנהיג בוררות חובה שנדחו. – משל: ההסתדרות לא תסכים שקבוצת עובדים תכתיב לעצמה תנאי עבודה

מאת הייב ליפשיץ
כתבי „דבר"

מליאת הוועד הפועל של ההסתדרות קיבלה אתמול ברוב קולות את המלצת הוועדה המרכזית להסיר את ההגנה המקצועית מקבוצת עובדי התחזוקה ב„אל על" אם עד היום בבוקר לא יודיעו העובדים על נכונותם לציית להוראות ההסתדרות ולקבל את ההחלטה.

ההצעה זו נתקבלה ברוב של 36 קולות (מערך ול״ע) נגד 16 קולות סיעת הליכוד ו־22 נמנעים מסיעת הליכוד.

הצעת סיעה בדבר הנהגת חוק בוררות חובה בשירותים חיוניים אך הצעת לשמוע את נציגי העד בתחזוקה ולשכנעם לחזור לעבודה נדחו.

ההחלטה על הסרת ההגנה המקצועית נתקבלה בישיבת הוועדה המרכזית שהתכנסה לפני ישיבת הוועה״פ. היא נסמכת על החלטה יעודה ההסתדרות. אשר זה אבד מוביל ההסתדרות כי מבל, כי ההסתדרות חייבת להגן על קבוצת עובדים המוצגים על קיפוח. גם בשירותים החיוניים – אך כל זאת על בסיס קבלת מרותה של ההסתדרות. ההסתדרות היא וולונטרית ואינה מחויבת עם הסרת הקיפוח של מלכות.

עקיפת ישיר

מבל הדגיש, כי בהחלטה זו קובעה ההסתדרות עבודה לגופו של הסכסוך מבלי לשמוע את נציגי ההנהלה והעובדים. בחודש אוקטובר — אמר — היה לנו דיון ובו גם עובדי התחזוקה באותו מועד, ביקשנו שיקבלו על עצמם את החלטת ההסתדרות כי אינם. אבל הם הלכו למשלה ישירות לסיבים. אך הבניה שוב נתה בנבינו.

ההסתדרות. אבל משל, לא תסכים בשום אופן שקבוצת עובדים זו או אחרת, גם בשירות חיוני, תכתיב לעצמה תנאי עבודה. רק אם עובדי התחזוקה יקבלו את מרות ההסתדרות, נתבע ונדון בעניינם.

משמעות הסרת ההגנה המקצועית פירושה עיבתה יציר בין העובדים למשלה ולהנהלת החברה. לא ניתנו עובדים שאינם רוצים לקבל מרותה של ההסתדרות. משל הדגיש עם זאת, כי אין פירוש הדבר פגיעה בכשפהות העובדים ע״י הפסקת השירותים, כגו קופת־חולים וכו׳. במקום עבור דה זה („אל על") הייב ריעור עיבודי יסודי.

בכליל ההסתדרות סיפר, כי בי מכסיכים הקדומים עם עובדי התחזוקה נהלו נציגיה ביחס של לפג כופנו כמד הברי הוועד. כל מה שהשיגו עובדי „אל על" נעשה בעזרת ההסתדרות, אמר.

בדיון

א. אבנרי (מערך) הציע לדחות הדיון ולהשהות החלטת הוועדה המרכזית עד לאחר שהוועה״פ ישמע את נציגי העובדים. הצעתו נדחתה.

בדיון לאחר דברי משל העלה נציג הליכוד (ז. שליט) את הבעת סיעתו להנהיג בוררות־חובה בשירותים החיוניים. כפתרון לסכסוכי העבודה בהם. הוא שלל את ההצעה להסרת ההגנה המקצועית בהעובדים.

א. יפה (מפ״ם) אמר כי יכולה המיקות של העובדים כלפי מעסיקים פרטיים וציבוריים מותנית בשמירת מרותה של ההסתדרות וביכולת הגנתה על ציבור חזק והלש. בוררות־חובה היא נסיון לבטל כוח״ם והוא שולל אותה.

צ. וולף (ל״ע) טען שהתנהגות עובדי התחזוקה היא תוצאה של כניעה לסנקציות בעבר והזמנה לסנקציות נוספות. לכן הוא הציע בהקשר להסרת ההגנה המקצועית להוקק בוררות־חובה.

ג. בן־ישראל (מערך) טען כי בוררות־חובה פירושה איסור שביתה...

...לי של שביתה, דבר הנוגד את התפיסה הדמוקרטית. הדיבה זו נוהלה כסלון הדין בכל מקום ב׳ מקום שבו הנהגה. גם באנגליה שלהי בוררות חובה, התברר כי כאשר העובדים אינם מקבלים את הפסיקות הם אינם מקבלים אותן. בוררות כזו כוונת את המדינה לאשימי התוצאה הסופית היא: יותר שביתות ובקריסות. השאלה בסוף הפרק היא: האם כאשר ההסתדרות היכנס לבירור עם אנשי התחזוקה הם יקבלו את ההכרעה? עובדי התחזוקה ביוזו את ביה״ד לעבודה, האם ייכבד קריטריון הכח ביחס העבודה? שינוי ציבורי לא יוכל להתקיים בלי מרות.

י. איזנב (יקה״ה) האשים את הבעבודים והממשלה בפגיעה בשכרם של העובדים.

ב. אוזלאר (ועד עובדי הקופה האוהדית) אמר שיש לשיל ליישב לפני שמסירים את ההגנה המקצועית.

ש. כהן („פנתרים") שלל את ההחלטה להסיר ההגנה המקצועית. בהפעלה הרב או אילוסטרטום לא פותרים בקפת בסוכנות. לכן יש לקרוא להם ולגשת שוב להידבר.

ח״כ ז. אמיר (מערך) שאל: האם יש הצדקה לי־11 דרגים בין „אל על"? האם יש הצדקה למדיניות „הפרד ומשול" בחברה? מקור הצרה הוא בשיטה שאין בציגות אחת למפעל. גם הוא שלל הצעת הוועדה המרכזית. יש לקרוא לעובדים ולהנהלה לכבד את ההסכם החתום.

י. צבן („מוקד") טען כי הנהלת „אל על" הביאה את הכסוסים בכוונה לחוק הציבור בישוב סכסוכי עבודה.

ע. גבאי (החדית) קרא לבצות את כל הדרכים ליישוב הסכסוך. סיכם את הדיון המזכיל בקראו קטע מהסכם העבודה עם עובדי התחזוקה המחייב אותם. בתקופת תוקפו. לגורים על חילוקי דעות או לבוררות ובלי״א.

ביום ו׳ כנהלים הידברות עם העובדים. אך הם מסרבים לקבל מרות. ולכן אינם משפלים בהם במצב זה.

בהצבעה על נושא זה הוברר כי הצעת הליכודים ומקבלה הצעת הוועדה המרכזית.

אישור הסכם תוספת היוקר

בחלק האחרון של הישיבה אישר היועה״פ ברוב של 82 קולות נגד 11 ו־3 נמנעים את הצעת הסיכום של מבלחה ההסתדרות עם הממשלה ולשכת התאום של הארגונים הכלכליים בעניין תוספת יוקר.

מכליל ההסתדרות דיווח על השתלשלות הענינים עד להשגת ההסכם. כאן הגדיר משל את ההבדלה תוספת היוקר לדבבבה. את היתה ההיכוח על השפעה הפיסית לולי והשגת תוספת יוקר כלאה מבואר (כולל תנאים כלליים) — בהיבגים הכובים עצה בפני ההסתדרות מאבק כולל בעניין הלוכה צורכה של ההון ו הכל וכן ביבוס עודה בשאלות המיסוי ויעבק זיכוה היעד ב׳ וליה. תהיה זו תפופה מכרעת ב׳ נושאים הכלכליים והחברתיים.

משל הדגיש כי ההסתדרות לא תסכים שכל ההערכות תהיה ב׳ מרות השכירים ולא בקבוצה אחת רוה.

ד. לוי (ליכוד) טען נגד המזכיל כי ההסכם על תוספת היוקר לא הובא לפני אישורו לוועד הפועל. וכיוצ שהדבר אינו חשוב. כי תוספת היוקר עיקרה. ש. ליבנק („מוקד") כמו כי הופרה ההגזרה של הייעה״פ שתוספת היוקר תופעל בתיאופה וללא שיוריים. שוב הכר נשה לא הדריכה ביום עוסה ואת ההודית ביפצים כאג״ח שהוא „מס מיסוי". הוא הציע לדחות את ההסכם.

ב. סינגרים (מערך) היא לצ׳יעה קכל לחלדיה צרוכת ולמניפת בחוריים כלליים כדי שתציבור יירחב ליעדה שנה הגעי ביחוד יש לכ״ם בסיים תשיפה הלאה.

י. איזנב מרק״ה טען נגד הארכת הסכמי העבודה להצי שנה. ש. כהן (פנתרים): על ההסתדרות לצאת למלחמת הורמה נגד מצליבי מס הכנסה.

א. חסון (ל״ע) הטיב לדיון זה בשם הוועדה המרכזית, האמר כי ההסכם וגשנ על רקע כביאות כלכלית חברתית שאנו שרויים בה ויש לשפוט אותו לפי תוצאותיו. הפשרה שהושגה היא סבירה.

בסיום הדיון הדגיש כשל, כי יש כפלים לא כארגנים שבהם לא בשלמים תוספת יוקר ולכן יש להחיל עליהם את צו ההרחבה. ההסתדרות גם תפעל לכך שפועלי ההלוקים יקבלו תוספת יוקר. ההסתדרות תיבחן בתקופה של מצוקה. בהצבעה שנערכה נדחו הצעות סיעות האופוזיציה ואושר ברוב גדול ההסכם על תוספת היוקר.

אושרה „תיקרה" כם אחיד

בחלק האחרון של הישיבה אושרה ההחלטה על הצלאת תיקרת המס האחיד מ־1500 ל־2000 לירה ואושר תקציב בינים לחודש ינואר 1975 לפי מתכונת חודש דצמבר עד לאישור הסופי של הצעת התקציב בישיבת הוועה״פ הקרובה. מ־1000 עד 2000 לירה יהיה נהה המס 1.61 אחוז במקום 0.88 אחוז.

דברי הספד לם. הלוי ז״ל

בראשית הישיבה ספד י. משל לזכרו של משה הלוי ז״ל באמרו: „הלוי היה חלק מההווי האמנותי בארץ. יסד את תיאטרון פועלי א״י ובאב עד אחרית ימיו את פירוקו. דמותו ואורה היו כותה לדבקיה בחזון תחיית האיסנות המתנכח".

מוקד: פעולה בלתי חוקית

נצגי „מוקד" בוהד הפועל יאיר צבן פנה אתמול לייעץ המשפטי של הממשלה בתביעה להכריז על החלטת הנהלה „אל על" להשבית את מטוסי החברה כבלתי חוקית.

צבן מסתמך בפנייתו על סעיף 37 א׳ בחוק ליישוב סכסוכי עבודה המחייב את המעביד להכריז על סכסוך עבודה 15 יום לפני השבתת העובדים.

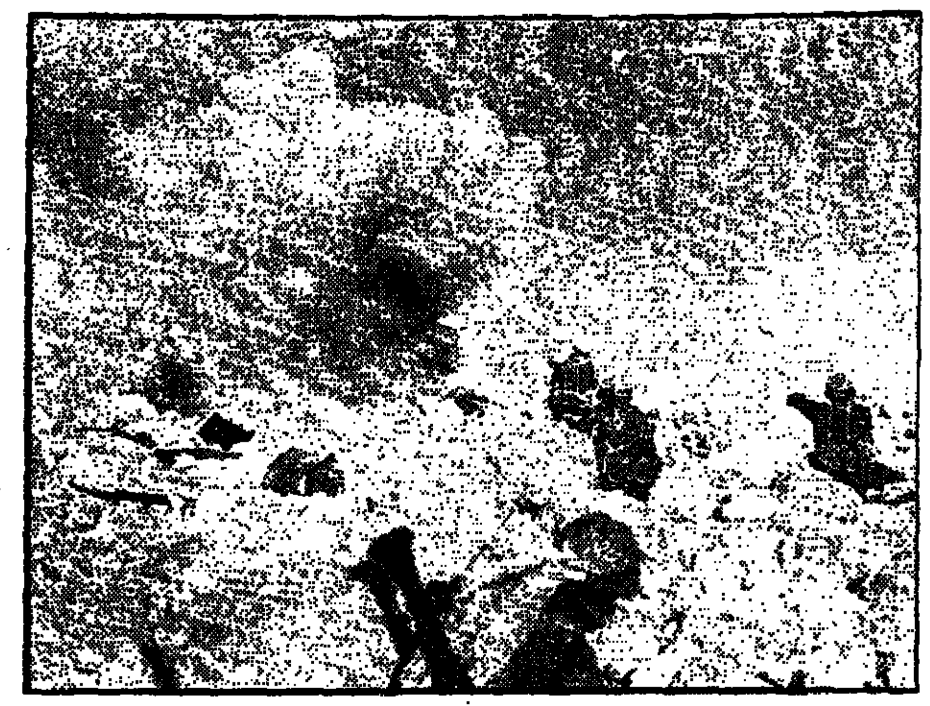

סיום אימוני יחידת „גולני" אי״שם בארץ.

ישראל הגישה 93 תלונות נגד סוריה ו־63 נגד מצרים על הפרת הסכמי הפרדת הכוחות

או״ם לא נטש החרמון; מגיע למוצב השיא בדרך הישראלית

מאת כיפרו הצבאי
של „דבר"

מאז הסכמי הפרדת הכוחות עם מצרים וסוריה, הגישה ישראל 63 תלונות על הפרות של ההסכם מצד מצרים ו־93 תלונות על הפרות מצד הסורים.

לישראל ידוע על הלונות מעטות מאוד של המצרים והסורים ביחס להפרת ההסכם בצידה אשר הוגשו למנגנון כוח האו״ם.

בכל המקרים בהם התלונה ישראל אצל מנגנוני כחות החירום של האו״ם. בגיזרה הדרומית ובגיזרה הצפונית, ערכו אנשי כוח האו״ם ביקורות מיוחדות. לרוב תיקנו הסורים והמצרים את ההפרות ולאחר־מכן שבו והפרו את הסכמי ההפרדה.

כוח החירום של משקיפי האו״ם ברמת הגולן לא נטש את החרמון. והוא ממשיך לקיים ביקורת שוטפת בשיא החרמון ובמוצבים הסורי הפיתולים שעל החרמון. כוח משקיפי החירום של האו״ם ברמת הגולן ביקש מישראל רשות. הוא קיבל אותה, להשתמש בדרך הישראלית שנסללה אל שיא החרמון, לשם עריכת ביקורת שגרתית. בכוח החירום בגולן מצויה יחידה של אלפיניסטים אוסטריים, אשר הובאו במיוחד לעונה זאת של השנה כדי למלא את תפקיד עריכת הביקורת בחרמון המושלג.

בהקשר זה נמסר, כי מנגנון שביתת־הנשק של האו״ם, שהוקם אחר מלחמת־השחרור ואשר תפקידו היה לשמור על הסכמי שביתת־הנשק עם מדינות ערב ואשר ישראל ואף רוב מדינות ערב הודיעו על התלקותן מאותו הסכם — עדיין ממשיך להתקיים.

האו״ם מחזיק, איפוא, שלושה מנגנונים שונים באיזור והם: המנגנון של משקיפי האו״ם בתוקף הסכמי שביתת־הנשק, מנגנון כוח ההפרדה בגבול עם מצרים ומנגנון כוח ההפרדה ברמת־הגולן. כל אחד מהמנגנונים כפוף במישרין אל מזכירות האו״ם.

בעזה, יש עד עצם היום הזה שלט של משרד משקיפי האו״ם לפי הסכם שביתת־הנשק עם מצרים. כן קיים מנגנון המשקיפים בגבול עם לבנון ומשרד של המשקיפים ברבת־עמון.

הפיצוץ ברח׳ בן־יהודה – לא מפתיחת הקופסה

חקירה שערכה המחלקה לזיהוי פלילי במטה הארצי של המשטרה הפלתה, כי מטען החבלה ברחוב בן־יהודה לא התפוצץ כתוצאה מכך שסמל המשטרה ניסה לפתוח את קופסת הצבע שבתוכה הוסמן חומר־הנפץ.

לפיכך סבורים חוקרי המשטרה, כי ההתפוצצות קרתה או מסיבת תקלה או ששעון־הזמן של מנגנון ההפעלה היה מכוון לשעה שבה התרחש הפיצוץ. (צ)

פיצוץ במטה „הפלנגות" בתרשיש

ביירות, (צי״ן). — אבנע דינמיט הוטלה בשבת לעבר מטה של ה„פלאנגות" בתרשיש כ־30 ק״מ מביירות. נגרם נזק חמרי בלבד השלטונות הלבנוניים פתחו בחקירה.

עתוני לבנון מצביעים על העובדה, כי פעולה זו נועדה להכשיל את המאמצים הנעשים עתה לשם התפייסות בין תומכי הכפר. הי עתונים מציינים, כי בספטמבר אירעה תקרית בבקוע, שבמהלכה נהרגו שלושה אנשים ו־11 נפצעו קשה. תקרית זו התרחשה על רקע הסכסוכים בין אנשי ה„פאלאנגות" ואוהדי המפלגה הסוציאליסטית של כמאל ג׳ונבלאט.

שחמט

גרינפלד ניצח את פודזילינר

כרוניגנן, (צי״ן). — הישראלי גרינפלד ניצח בשבת את המערב גרמני פודזילני, בבית א׳ של טורניר השחמט האירופי לנוער הנערך בהולנד.

יגאל אלון ענבנו

לא יאומן אבל עובדה. יגאל אלון נכנס למאבק גלוי. סוף סוף זכינו לראות את שר החוץ של מדינת ישראל לוחם. הוא כולו רותח. דבריו מלאים זעם, עצמה ובטחון. ואפילו בוז לאויב. אבל נגד מי כל זה מכוון? נגד אירופאים שמוכרים אותנו לערבים? — לא! נגד הערבים עצמם? — לא! אולי נגד שונאינו הסובייטים? הס וחלילה!

כבוד שר החוץ מתרעם נגד היהודים. יותר נכון נגד יהודיה אחת. נגד אישה שהרותה ותהילתו של עם ישראל הם בשביליה דרך חיים. נגד אישה שמגיל 16 לוחמת למען חרות עם ישראל. חרות פיזית, חרות פוליטית, חרות רוחנית.

השר אלון מתקיף אותה בחריפות חוסר נימוס. וכל זה למה? מפני שהיא העיזה למתוח ביקורת עליו, על פקידיו ועל הממשלה. ולא רק עצם הביקורת הרגיזה את כב׳ סגן ראש הממשלה, אלא העובדה שהביקורת צודקת, פוגעת ומעידה בבהירות על כשלונם של שליטינו.

בושה וחרפה, איך שר בישראל מרשה לעצמו לרדת עד גרמה כזו של ויכוח? איך הוא מעיז לדבר על הישגים שאין לו ולא היו לו. על הישגים שאין בהם שמץ המעיד על תרומתו במאבק למען יהודי רוסיה.

כשאתה מר אלון „לוחמת" למען יהודי רוסיה במסיבות קוקטיילים דיפלומטיות עם הסובייטים, גאולה כהן, היתה בין הראשונים שיצאה למאבק גלוי למעננו. אתה מתפאר בהישגיך בניו־יורק בשלושה ימים של ביקורך האחרון. אבל אתה שוכח שאם לא גאולה ותומכים לה, אתה לא היית מצליח להשיג כלום בניו־יורק (אם בכלל השגת משהו). עד לפני חמש שנים באותה ניו־יורק פקידי ממשלת ישראל עשו הכל בשביל לא לתת לגאולה יחד עם דב שפרלינג ואתי להפגש עם יהודים אמריקאים ולספר להם על מאבקינו לעליה ועל המצב החמור בו נמצאים יהודי רוסיה.

פקידים ישראליים התרוצצו בין ארגון יהודי אחד לשני ובקשו, התחננו ואפילו איימו עליהם שלא יפגשו אתנו, שלא ישמעו את האמת על מאבק יהודי רוסיה. אמת שאתם הסתרתם אותה. אותם הפקידים, שאתה ממנה עליהם עכשיו ושהם משמשים כיועציך בנושא יהודי רוסיה. שקרו והשמיצו אותנו באומרם שדב שפרלינג ואני מרגלים סובייטים וסוכנים של ק.ג.ב. הם צילצלו ל־50 חברי קונגרס אמריקאים שקבעו אתם פגישה ובקשו מהם בשם ממשלת ישראל לא לדבר אתנו. זו רק אחת מההדגמאות של פעולתם.

פקידיך לא אשמים שהם לא הצליחו לעצור אותנו. יהודים ולא יהודים רבים שמעו והבינו את דברינו ורק שאלה אחת היתה בפיהם: „למה ממשלת ישראל מפריעה לכם. למה פקידים ישראליים משמיצים אתכם?" השאלה נשארת מר אלון! ותצטרכו לענות עליה במוקדם או במאוחר.

כולם אמרו שלא שמעו קודם משהו דומה על מצב יהודי רוסיה. למה מר אלון? אל תגיד שאתם לא ידעתם. ידעתם והסתרתם את האמת! אתה, הממשלה והפקידים.

אתם הטלתם צנזורה על הידיעות בקשר למצב ולמאבק של יהודי ברית המועצות. כאשר עליתי ארצה ב־1969 גאולה כהן ראיינה אותי. פקידיך מר אלון, בנוכחותה של גולדה מאיר, איימו שיפטרו את גאולה כהן לדין אם היא תפרסם את הראיון.

אם היום אנחנו יכולים לקרוא בעתון ראיון עם פולסקי זה הודות למאבקה של גאולה ואחרים נגד הצנזורה שלכם. צנזורה שנשברה רק הודות למאבק שהתחילה וניהלה גאולה כהן ואחרים.

ממשלת ישראל, ואתה בתוכה מר אלון, ניהלה במשך עשרות שנים מדיניות של שתיקה והשתקה ביחס ליהודי רוסיה. ואם המאבק התנועה הציונית קיימת בברית המועצות זה לא הודות למאמציכם אלא למרות פעולותיכם.

„הציונות מתה" במלים אלו פגשו אותנו פקידים ישראלים לפני שש שנים, כאשר פעילי העליה הראשונים הצליחו לפרוץ את המחסום הסובייטי ולעלות לארץ. מר אלון: „ציונות מתה" אבל לא בשבילנו.

אותם הפקידים, חסרי אמונה ומצפון ממשיכים לנהל את „המאבק" למען עליה לישראל. אותם הפקידים ששקרו והשמיצו אותנו (לא רק אותנו) בניו־יורק ובמקומות אחרים הם היועצים שלך מר אלון. הם שאף החזית אחת שלהם לא התאמתה. הם ששגו בכל ההערכות המצב במשך כל השנים.

אתם מר שר החוץ אשמים בזה שהפקרתם את כל הענינים של העליה בידים של אותם פקידים. „המומחים" האלה התקשרו לפני זמן מה עם קבוצת צעירים ברוסיה שסרבו להתגייס לצבא האדום ודרשו היתרי יציאה לישראל. אותם הפקידים ביקשו מהצעירים בשם גולדה מאיר. להפסיק את מאבקם ולהתייצב לגיוס!

אותם פקידים מר אלון פנו עכשיו (בשנת 1974) לארגונים היהודיים באנגליה ובקשו מהם לא להתקשר ולא לעזור לפרופ׳ סיומקין שנאבק לעליתה של בתו מרינה לארץ. אגב, מרינה היא אזרחית ישראל.

לא היתה ולא תהיה חבלה יותר חמורה במאבק יהודי רוסיה לעליתם. ממדיניות השתקה שנמשכת עד עצם היום הזה.

אתם לא הייתם בין הראשונים שארגנו או אפילו עודדו הפגנות למען יהודי רוסיה.

אבל אתם הייתם הראשונים ואולי היחידים בעולם החופשי שבכח פיזרתם הפגנות למעננו. כאן במדינת ישראל, במדינה יהודית, לפני מלחמת ששת הימים, משטרת ישראל פיזרה בכח הפגנה קטנה נגד רדיפות יהודים בברית המועצות. שאורגנה ליד הקרקס הסובייטי. ואחרי „המלאכה" התנצלו פקידים ישראליים, לא לפני המפגינים חס וחלילה, אלא לפני הרוסים. התנצלו על זה שלפני החוק הישראלי, הם לא יכולים לעצור את המפגינים לתקופה ממושכת.

אתם הייתם הראשונים שקבלתם את גזירת כופר־ההשכלה והבעתם את נכונותכם לשלם לרוסים את הכסף ולא להאבק. גאלצתם להיכנס למאבק רק אחרי שארגונים יהודיים וישראליים התחילו להילחם נגד הכופר.

אתם מר אלון, הייתם הראשונים שפעלתם מאחורי הקלעים נגד תיקון חוק ג׳קסון והייתם אחרונים שהסכמתם לתמוך בו (אם אתם בכלל הסכמתם לתמוך בו).

אתם לא מנהלים את המאבק, אתם נגררים אחריו. אנוס אתכם להילחם למען העליה.

אם הייתם משקיעים עשירית ממאמציכם, מרצכם, יוזמתכם ואפילו כשרונכם שהפעלתם נגדנו, במאבק למען העליה מרוסיה, לא הייתם שואלים היום למה ירד מספר העולים מברית המועצות.

מאמציכם לצמצום ולהחלשת המאבק הם הסיבה לירידת מספר העולים.

אתה כשר החינוך לשעבר אשם באווירה המכוערת השוררת בארץ כלפי העולים. זה החינוך לאהבת יהודים שהצלחתם לתת לעם במדינת ישראל. הצלחתם לעשות מה שלא הצליחו שונאינו במשך אלפי שנים — להפריד בין היהודים ולקומם אותם נגד אחיהם. זוהי ההצלחה שלכם ושלך אישית.

אתם אשמים בירידה מן הארץ. ירידה ההולכת וגדלה. ירידה היא הצלחתכם.

אתם מר אלון במעשיכם ובדיבוריכם הכשלתם את קליטת העולים בארץ.

ולשוא זעמך כב׳ סגן ראש הממשלה ושר החוץ. „החבר" יגאל אלון, אתם אשמים!

ח״כ גאולה כהן צודקת! היא צודקת מפני שהיא מדברת על הענין שהקדישה לו את כל חייה ולא שלושה ימים.

יאשה קזקוב

יו״ר ועד פעולה של עולים מברית המועצות
גוף על מפלגתי

ת.ד. 248 גבעתיים

נאמן ועמיאל לתפקידי יעוץ במשרד הבטחון

שני אנשי־מדע נוספים יצטרפו השבוע אל משרד הבטחון בתפקידי יעוץ. המדובר בפרופ׳ יובל נאמן, אשר יהיה יועץ בכיר לשר הבטחון פרס ובפרופ׳ סעדיה עמיאל אשר ישמש סגנו של פרופ׳ יהושפט הרכבי.

פרופ׳ נאמן יעבוד בשלב זה במשרד הבטחון ארבעה ימים בשבוע וימשיך למלא את תפקידו באוניברסיטת תל־אביב. הוא לא ימלא את התפקידים שבאחריות לגביהם במערכת הבטחון נשא עתה שר־הבטחון שפרש צבי צור. לפרופ׳ נאמן לא תהיה בצרכת הבטחון אחריות מינהלית כיוון שתפקידו מעוגן בתחום היעוץ.

פרופ׳ עמיאל יהיה אחראי על תחום מדעי ושבעוליני ביחידה שבראשה עומד יועץ שר־הבטחון פרופ׳ יהושפט הרכבי.

כנס רשויות עם אלוף איתן

ראשי עיריות ומועצות־מקומיות במרחב חיפה והקריות, נפגשו אתמול עם אלוף פיקוד הצפון רפאל איתן.

בפגישה סקר האלוף ענינים בטחוניים ולאחריה נערך דיון על ההכנות לשעת חירום בעיריות ובמועצות־המקומיות שבמרחב.

ספיר מכחיש הידיעה שתתכן פרישת נרקיס

מאת סופר „דבר"

יו״ר הנהלה הסוכנות פנחס ספיר הכחיש בתוקף את הידיעה, שפורסמה אתמול ב„דבר", כי תיתכן פרישת מנכ״ל המחלקה לעליה וקליטה בסוכנות עוזי נרקיס בהנהלת הסוכנות עקב חילוקי־דעות עימו.

מנכ״ל הסוכנות משה ריבלין הביע תמיהתו, על כי סופר „דבר" לא פנה אליו לפני פרסום הידיעה. כן הביע ריבלין תמיהה על הנוכחות של „גורמים המקורבים ליו״ר הנהלה ולמנכ״ל הסוכנות", שבידיעה. ריבלין אמר, כי אין הוא יודע מי הם „הגורמים המקורבים" הללו. „בכל שנות עבודתי בסוכנות לא טיפלתי ולא מסרתי ידיעה דרך גורמים מקורבים" אמר ריבלין.

„לא ידוע לי" — הוסיף ריבלין — „על שום גילוי נגד עוזי נרקיס, שהעלו כביכול חברי ההנהלה, כנאמר בידיעה. כן אני בוכתב בפעם הראשונה על התנגדות לאופן טיפולו של נרקיס בכמה נושאים".

מביה מגדלבה, כותב „דבר" בירושלים מעיר:

בידיעה לא נאמר, כי עוזי נרקיס פורש מהסוכנות אלא כי הוא התנגדות והביקורת נגדו בצמרת הסוכנות גברה בעת האחרונה ויש לדעת כבה מקורות עלולים הדברים להגיע עד לפרישת נרקיס מהסוכנות. הפרדע על חילוקי הדעות בין נרקיס לבין יו״ר ההנהלה ומנכ״ל הסוכנות נמסר לי על ידי גורמים מהימנים. את יו״ר הנהלת הסוכנות ומנכ״ל הסוכנות אי־אפשר היה להשיג במוצאי שבת בבתיהם, אולם לפני פירסום הידיעה שוחחתי טלפונית עם ע. נרקיס והכחשתו בביטוי „פטפוטים" הופיעה אתמול בעתון עם התוספת של נרקיס כי „אולי ישנם אנשים המעוניינים בכך".

העילה לסכסוך – תוספת קידום

„אל על": הצענו 80–140 ל״י והעובדים תבעו 180־480 ל״י. – עובדי התחזוקה: אין לנו שום דרישות מהנהלת החברה, לא כסף־לא הטבות, לא תוספת כוח־אדם

מאת דוד בר־אילן
„דבר" לעניני תעופה

העילה לשביתת האמנה של עובדי התחזוקה ב„אל־על" היא אי־היענות הנהלה החברה לתביעת עובדי התחזוקה לתשלום קידום מקצועי העולה לשלושה על זה שהציעה הנהלת החברה — כך מסתבר מדברי מנהל אגף כוח־אדם בחברת „אל־על" משה דפנה.

בפגישה עתונאים שהתקיימה אתמול אחה״צ בה״א, אמר דפנה, כי המו״מ על תביעות השכר של עובדי התחזוקה התפוצץ בנושא הקידום המקצועי. הנהלת החברה הציעה תשלום בסך 80 עד 140 ל״י לעובד התחזוקה, הנמצא בדרגה אחת יותר משלוש שנים ואילו דרישת ועד עובדי התחזוקה היתה תשלום של 180 עד 480 ל״י לחודש לכל העובדים כיסוד בדרגתם מ־6 עד 18 חודש. לתביעה כזו לא יכולה ההנהלה להסכים. במקרים כאלה נהוג להעביר את חילוקי־הדעות להסתדרות, אולם ועד עובדי התחזוקה „בחר בבכו" על האמנה.

דפנה ציטט מפרוטוקול של פגישה שהתקיימה ב־15 בדצמבר בין מנכ״ל „אל־על", דפנה וועד עובדי התחזוקה. בפגישה זו התלונן בפניהם המנכ״ל על כשובי עבודה של עובדי התחזוקה גורמים בדרך של שביתה איטלקית.

באותה פגישה אמר לדברי דפנה, איתן רוזנבר חבר הוועד, כי הם מהרדים יחס בהתאם ליחס שהם מקבלים מהחברה וכי הם אומרים לציבור העובדים לעבוד לפי מה שמשלמים להם. „בה שנותנים לנו ב„אל־על" נחזור הר בעבודה. „אל־על" תהיה טובה אלינו — אנחנו נהיה טובים ל„אל־על".

לדברי דפנה, מובילה בהנהגת ועד העובדים ציבור עובדים טוב ורציני למכור סתום. לפני פרוץ הסיכסוך, אמר, היה חלק מעובדי התחזוקה מוכן להתנדב על השעבנו לעבודה ללא תשלום באחד מבסיסי חיל־האוויר. כדי לסייע לבסיס בעבודה. אולם הוועד מנע זאת מהם בטענה, כי הדבר יפגע בטיפוגר שיש בחוסר בכוח אדם.

דפנה הטעים, כי הוועד הנוכחי נוקט בשיטה של שביתות האטה. כל פעם שיש מו״מ על תביעות שכר. בשנת 1974 היו חמש שביתות כאלה; בשנת 1972 היו שלוש שביתות כאלה.

מענק מיוחד
ותוספת מאמץ

דפנה אמר, כי בחודשים אפריל — ספטמבר השנה נחתמו הסכמי מסגרת עם כל הוועדים ב„אל־על" על דעת ההסתדרות והממשלה, ובהסכמים אלה יושמו בדירקטיבות השכר שנקבעה בדבר מתן תוספת של 60 עד 80 ל״י לחודש לשכר היסוד לעובדים בחברה. תשלום זה הפך להיות למעשה תוספת של 180 ל״י לחודש בגלל השלכות בבין עבודה במשמרות של עובדי התחזוקה. השלכות תוספת־היוקר וכו׳.

בהתאם להסכם מסגרת זה קיבלו עובדי „אל־על" מקדמה על חשבון תוספת שכר זו תמורת כל החודשים המגיעים להם. נוסף על כך קיבלו בלל עובדי החברה, בהתאם לאישור הממשלה. מענק חד־פעמי של שבוע עד חודש משכורת לעובדים בהתאם לוותק, ב׳ של מאבק מיוחד שגילו העובדים בשנת 1974.

מענק מיוחד זה שולם לעובדים כדלהלן: עובד שהוותק שלו בחברה עד שלוש שנים — קיבל שכר של שבוע עבודה אחד; בין 3 ל־5 שנים — שבועיים משכורת; 5 שנים — שלושה שבועות משכורת; שבע וחצי שנים — חודש משכורת.

דפנה דחה בתוקף את טיעונו של ועד עובדי התחזוקה כאילו הם מקבלים שכר של פקידים והדגיש, כי לפי חוזה העבודה, נקבע החל בחודש ינואר 1972 בחברה דירוג ביחוד לעובדים מכניים המפעליים. העובדי בתי מלאכה. נקבע דירוג של מכונאים, חשמלאים ואלקטרונאים. עובדי התחזוקה נכנים במסגרת דירוג זה והם מקבלים שכר־יסוד ותוספה מקצועית שונות כגון: תוספת תפקיד הנעה בין 10 ל־40 ל״י לחודש; תוספת ביחודית לעובדי תחזוקה יחידה הנעה בין 40 ל־45 ל״י לחודש; תוספת הרצת מנועים בין 40 ל־70 ל״י לחודש; תוספת מקצוע משולב בין 70 ל־85 ל״י לחודש.

דפנה אמר, כי שכרם של עובדי התחזוקה גבוה ב„אל־על" בשיעור 50 אחוז משכרם של הפקידים בחברה וזאת בבין העבודה המיוחדת של עובדי התחזוקה העובדים במשמרות ואף בשבתות. לדבריו, השכר הממוצע בששת החודשים האחרונים בדרגה הגבוהה של עובדי התחזוקה היה 5,100 ל״י לחודש, כולל שעות נוספות. וכן עבודה בשתי שבתות ואילו השכר הנמוך ביותר היה 2,972 ל״י לחודש.

הוא מסר, כי עובד תעופתי בדרגה ה׳ במכונאים, שהיא הדרגה הנמוכה ביותר של עובדי התחזוקה בה שוהים העובדים 9 חודשים בלבד, היא 2,300 ל״י ברוטו לחודש כולל שעות נוספות, משמרות לילה ועבודה בשתי שבתות. שכרם של עובדים בדרגה ד׳ — נעה בין 2,500 ל־2,600 ל״י לחודש ברוטו; דרגה ג׳ — 2,800 ל־2,900 ל״י ברוטו לחודש; דרגה ב׳ — בין 3,100 ל־3,200 ל״י לחודש; דרגה א׳ — בין 3,200 ל־3,400 ל״י ברוטו לחודש; עוזר למפקח צוות — 3,800 ל״י לחודש ברוטו; מפקח צוות — 4,200 — 4,500 ברוטו לחודש בתוספת 150 ל״י לחוצאות רכב לחודש; מפקח צוות בכיר — 4,500 — 4,900 ל״י לחודש ברוטו כולל שעות נוספות וכן תוספת של 480 ל״י לחודש החזקה רכב.

נוסף על שכרם זה מקבלים עובדי התחזוקה בגין העבודה המיוחדת אותה הם מבצעים עד 24 ימי הבראה בתשלום. כן אמר כי יש נהייה מצד עובדים לעבוד בתחזוקה בגלל תנאי השכר הטובים.

לא יקבלו שכר
בעד ימי השביתה

דפנה דחה את הטיעון על מחסור בעובדים בקרב אנשי התחזוקה ב„אל־על" ומסר, כי בהסכם שנחתם ב־26 באפריל 1973 בין ההנהלה ועובדי התחזוקה סוכם, כי עם קליטת הג׳מבו השלישי לא יקלטו עובדי התחזוקה עובדים נוספים, תמורת תשלום כספי. לדבריו, מותאמים התקנים ב„אל־על" לתקן בין־לאומי.

בתשובה לשאלה בדבר הסרת ההגנה המקצועית מעובדי התחזוקה אמר דפנה — כי מוקדם לדבר על כך וכי רק כאשר תקבע ההסתדרות, כי אכן הוסרה ההגנה המקצועית מעובדי התחזוקה, תדון הנהלת „אל־על" ותחליט באיזה צעדים תנקוט.

בתשובה לשאלה אחרת נמסר, כי עובדי התחזוקה לא יקבלו שכר בעד ימי השביתה.

כל נוסעי „אל־על" שהיו מיועדים לטוס בחברה, הועברו אתגבול לטיסות של חברות זרות — מסר אתמול דובר „אל־על" ארנולד טרמן. הוא אמר, כי אתמול הועברו לחברות זרות 1,300 נוסעים שהיו צריכים לצאת מישראל ו־808 נוסעים שהיו צריכים לבוא לארץ מחו״ל. מאז פרוץ השביתה וקרקע מטוסי „אל־על", העבירה החברה לטיסות של חברות זרות 3,810 נוסעים.

הנהלת „אל־על" הודיעה, כי אם במקרה של העברת הנוסעים לטיסות אחרות, צריך יהיה להוסיף כסף בגלל הכתיב השונה, היא תספוג זאת בעצמה. כן עשה החברה הסדרים עם חברות תעופה זרות, שבמקרה שנוסעי „אל־על" יפנו אליהם ויהיה צורך בתשלום נוסף, לא יגבו החברות מהנוסעים את ההפרש. בנוסף ההסכם ה... במקרה שיש נוספים המובכים לי המתין ולטוס אך ורק ב„אל־על", יש לחברה אישור במשלתי להסיר את המגבלות הקיימות לגבי כרטיס קבוצתי, המוגבל לפרק זמן מסויים.

כל נוסעי החברה מקבלים מכתב הסבר על המצב המיוחד בו שרויה החברה בגלל השביתה והתנצלות על הסירוח הנגרם לנוסעים.

חברת „אל־על" עשתה סידורים באותים להסעת עולים הבאים לישראל בוינה באמצעות מטוסים ביוחדים של חברות זרות. כן נעשו סידורים להטסת מטען ביוזר מטען חקלאי לחו״ל.

בתשובה לשאלת סופר „דבר", אמר טרמן, כי אכן היו מספר ביטולי כרטיסי טיסה בסניפי „אל על" השונים בגלל השביתה.

ועד עובדי התחזוקה:
אין לנו שום דרישות

בכל מקרה שחברת „אל־על" תרצה להפעיל את מטוסיה באמצעות טכנאים של התעשיה האווירית או באמצעות כל גוף טכני אחר, אנו לא נתנגד, לא נפעיל כוח ולא נעבור על החוק. הנהלת החברה רשאית לנסות ולהפעיל את המטוסים בלעדינו. אנו לא נתערב — אמר אתמול צמיקם אריאלי, חבר ועד עובדי התחזוקה של „אל־על".

בתשובה לשאלה אמר אריאלי כי „לנו אין פתרון למצב שנוצר. אין לנו שום דרישות מהנהלת החברה, לא כסף, לא הטבות ולא תוספת כוח־אדם. אנו לא רוצים דבר — רוצים מאיתנו. ההנהלת „אל־על" היא האחראית למצב שנוצר. ומי שהפסיק פעולות החברה הוא שצריך להפעילה מחדש. אנו כעובדים נוכל להציג תנאים. לא אומר כרגע מהם תנאים אלה".

אשר לאיחורי המטוסים החל מיום ב׳ בשבוע שעבר, אמר אריאלי, כי „יש לי הוכחות שמטוסים היו מוכנים לטיסה, אך לא הוזמן צוות להטיסם והנוסעים לא הוזמנו בעוד זמן. הדבר נעשה כדי ליצור איחור מתוכנן ולחוץ על העובדים".

לשאלה כיצד ניתן לחדש את העבודה, אמר אריאלי, כי „אנחנו מוכנים שיתנו לנו עבודה. לדעתנו אפשר להפעיל את כל המטוסים ללא דיחוי".

בתשובה לשאלה נוספת אמר אריאלי, כי אם ההסתדרות תסיר את ההגנה המקצועית מעובדי התחזוקה, הוא לא יראה בכך שום דבר חדש. „לא חשנו עד כה שהיתה לנו הגנה מקצועית של ההסתדרות". אמר. (צ)

מינהלת נמל התעופה בן־גוריון החליטה אתמול להיערך לאפשרות שהפסקת הטיסות של „אל על" תימשך מספר ימים. סגן מנהל הנמל צורא בלס, הזמין אתמול לפגישה את מנהלי התחנות של כל חברות התעופה הפועלות בישראל לרבות מנהל התחנה של „אל־על" בנמל התעופה. למצוא הסדר לשימוש בדלפקים של „אל־על" העומדים כעת ריקים.

בלס אמר, כי הדלפקים העומדים לרשות החברות הזרות אינם מספיקים כיום לאחר שחברת „אל־על" העבירה את כל נוסעיה לחברות התעופה האחרות. הכוונה היא להעמיד את דלפקי „אל־על" הריקים לרשות חברות התעופה הזרות, כדי להקל על העבודה. (צ)

חידוש
חתימתך על דבר לשנת 1975
ותזכה בספר הפרס:
לקסיקון האמנויות
מחיר הספר בחנות 61.- ל״י

חוק התכנון והבניה, תשכ״ה — 1965

מרחב תכנון מקומי, קריות

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה, תשכ״ה־1965, כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, קריות, רח׳ ויצמן 5, קרית מוצקין, הוגשה בקשה לאישור תשריט חלוקת קרקע בססייה מתכנית מאושרת מס׳ ק/134/ב׳ — שינוי לתכנית מתאר ק/134, בגוש 11534 חלקות 135—139.

מהות הבקשה: ריישום רצועת קרקע שהתפרסה מהחלקות הנ״ל לרחבת דרך — ולא הייתה פרטית, בייעוד למסומן בתכנית המאושרת ק/134.

כל מעונין רשאי לעיין בתשריט ללא תשלום במשרדי הועדה המקומית האמורה בשעות קבלת הקהל וכל מעונין רשאי להגיש התנגדות לבקשה במשרדי הועדה הנ״ל תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו.

ע. ל״ו
יושב ראש הועדה המקומית לתכנון ולבניה, קריות

תביעה לסגור „המועדון האקסקלוסיבי" של ערי הפיתוח

ב. שליטא: בר־לב אינו מתמצא בנושא ואינו מוכן לשנות את הדפוסים המקובלים

מאת סופר „דבר"

בקריאה אל השר בר־לב להתפטר מתפקידו כיו"ר ועדת השרים לערי־פיתוח, יצא אתמול ראש מועצת מנחמיה, בני שליטא, המשמש גם כחבר הנהלת השלטון המקומי והוועדה המיוחדת לערי־הפיתוח שליד משרד הפנים.

במסיבת עתונאים מיוחדת, שנערכה בבית־סוקולוב בתל־אביב, אמר שליטא, כי השר בר־לב קיבל תפקיד זה כאילו בהסרח, הוא לא חדר לבעיות ערי־הפיתוח ואינו מכיר אותן, ומשום כך אינו מוכן גם לשנות מהדפוסים המקובלים לגבי ערי־הפיתוח, שיבוץ להלקים לפחות, שוב אינם רלבנטיים. שליטא אמר, כי במשרד המסחר והתעשיה קיימת רשימה של 39 ישובים המסווגים כערי־פיתוח ונהנים מכל ההקלות המתחייבות מסיווג זה, כגון בעידוד הקמת מפעלים, במיסוי, בשיכון, בשכר־לימוד בתיכון, בהבריצים למורים וכו', בעוד שישובים אחרים באותם אזורים שאינם כלולים ברשימה זו נשלים לרעה וחייבים להיאבק בכוחות עצמם על כל אחד מההישגים הללו.

שליטא אמר, כי יש לשים קץ ל„מועדון האקסקלוסיבי" של ערי הפיתוח ובמקומו לקבוע רשימת אזורי פיתוח מס' א', בהם לא יהיה שוני בין בית־שאן לבין מנחמיה, למשל, או בין קרית־שמונה לבין ראש־פינה או יסוד־המעלה, וכל ישוב יקבל את התמריצים לפי יעודו.

הוא אמר, כי ברשימת ערי־הפיתוח יש ישובים גדולים בני 20,000—25,000 תושבים, שכבר אינם נזקקים ואינם זכאים לכל ההקלות וההטבות הניתנות להם. לעומתם יש ישובים קטנים וחלשים, כדוגמת מנחמיה, שהגיעו בכוחות עצמם להישגים גדולים, אך אפשרויות פיתוחם נבלמות על־ידי חוסר עזרה והאכסר מעמד רשמי של עיר־פיתוח.

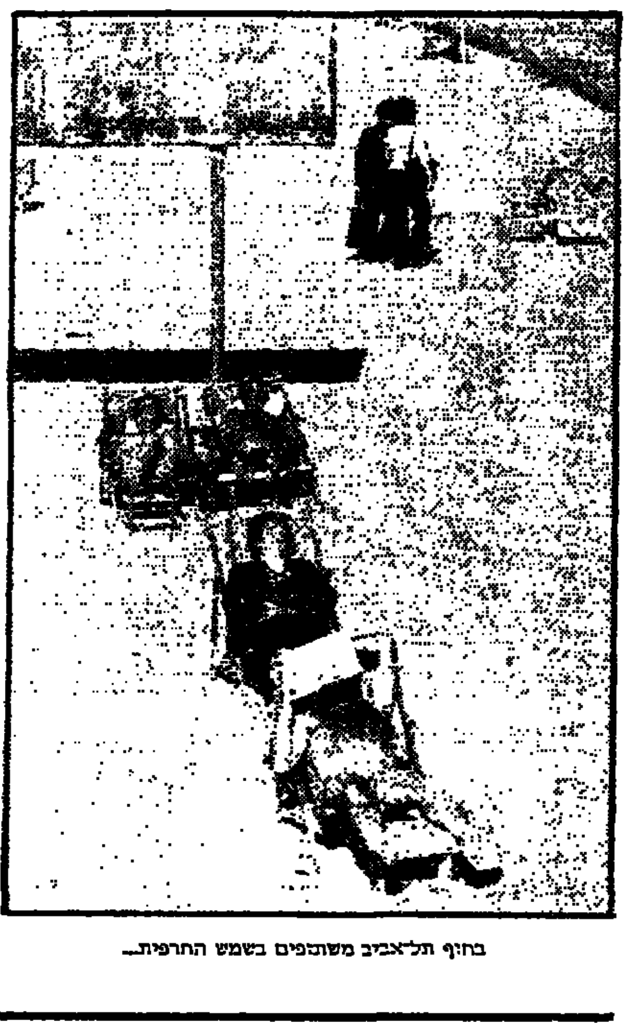

בחוף תל־אביב משתזפים בשמש החורפית...

...ובחרמון מוכן פטרול הסקי לצאת לעזרת הגולשים על השלג.
(צילומים: „י.פ.א.")

באור־יהודה מסרבים לקלוט עוד נתמכי סעד

תובעים עולים גם מארצות הרווחה

מאת שמעון פינג, סופר „דבר"

לא נסכים לקבל עולים חדשים שרובם נתמכי סעד בעלי משפחות גדולות — אמר אתמול ראש מועצת אור־יהודה משה יצחקי בסיור עתונאים בעיירה.

הוא אמר, כי יתבעו ממשרד־הקליטה להפנות לאור יהודה גם עולים מארצות הרווחה, בעלי מקצועות אקדמאים כרופאים עורכי־דין ועוד. לא יתכן, כי בישוב בו גרים כ־18,000 תושבים יהיה רק רופא אחד, ועוד פנסיונר, כאשר בעליה האחרונה מברית המועצות הגיעו למעלה מ־2,500 רופאים.

אם משרד־הקליטה לא ייענה לתביעתנו, לא נהסס להפסיק את הבניה של משרד הקליטה במקום — אמר יצחקי. מבין העולים מגיעים מקרים נתמכי סעד ל־60 אחוז ואילו אחוז נתמכי הסעד של כלל העיירה מגיע ל־39.

ראש העיירה הדגיש, כי הישוב מבורך במשפחות מרובות ילדים והממוצע הוא 5.3 נפש.

בעיירה קיימת בעיה רצינית של שיכון. מרבית השיכונים שנבנו בשנות ה־60 הם בגודל של 48 ו־54 מ"ר. כיום קיימת התפוצצות אוכלוסין ומשרד־השיכון מקציב מעט מאד דירות למשפחות מרובות ילדים. אנו דורשים ממשרד־השיכון לאפשר רכישה חפשית של דירות מבלי להזדקק למוסדות. באחרונה סוכם עם מנהל מקרקעי ישראל להקצות באזור יהודה שטחי קרקע באמצעות מיכרז לקבלנים פרטיים, כדי שיוכלו לבנות דירות למכירה חפשית. כן נמצאות בבניה כ־200 דירות לעולים חדשים, ומכאן תביעת ראש המועצה למשרד־הקליטה להפנות עולים מארצות הרווחה.

חמישה צעירים מארצות־הברית, שפתחו בכבכן „חוגים" לספורט דנסים בעיר, התיישבו בבית־שאן. החמישה הם בוגרי אוניברסיטאות במקצועות חינוך ושיקום ויעבדו בעיירה כעובדים קהילתיים.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי, נתניה

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה, הופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא „שינוי תכנית מפורטת מס' נת/1/396" — ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות התכנית: קביעת יעוד הקרקע בשכון ויצמן, ביחד עם התשריט המצורף אליו.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: שכון ויצמן גוש 7707 חלקות: 9—14, 17—22, 24—28, 32—34, 36—38, 41—44, 57—67, 160, 165—166, 171—172, 180—181, 189, 195—196, 201, 206, 211, 215—217, וחלקי חלקות 1, 15—16, 54—55, 158, 209—210, 212—214, 218—219.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חדשיים מיום פרסומה על הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

א. חיון
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז

התאריך: ו' טבת תשל"ה — 20.12.74

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי קרית־גת

הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הדרום ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קרית גת, הופקדה תכנית מפורטת הנקראת „תכנית מפורטת מס' 107/03/9 שכונת כנורים — אזור מגורים א' בגושים 1564, 1563 „בנה ביתך", ביחד עם התשריט המצורף אליה.

ואלה הם הוראות התכנית: לפתח שכונת מגורים לבניה עצמית „בנה ביתך" על מגרשים בני כ־500, 400 ממ"ר, שטח התכנית 110, 204 דונם חלקי גושים 1565, 1564, 1563, קרית־גת.

כל המעונין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל איתו רשאי, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

י. ורדימון
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז הדרום

כ"ח כסלו תשל"ה

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי קרית־גת

הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הדרום ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קרית־גת, הופקדה תכנית מפורטת הנקראת „תכנית מפורטת מס' 108/03/9, צפון מערב לקרית־גת בגושים 1563, 1564, 1830, 1831". ביחד עם התשריט המצורף אליה.

ואלה הם הוראות התכנית: קביעת אזורי מגורים (3—12 קומות) עם שטחי חניה פרטיים, שטח ציבורי פתוח, מגרש משחקים, שטח לבניני ציבור, שטח למסחר והצעת בנוי בגושים 1563, 1564, 1565, 1530, 1831 קרית־גת.

כל המעונין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל איתו רשאי, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

י. ורדימון
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז הדרום

כ"ח כסלו תשל"ה

הצעה להקים בחברות הציבוריות מנגנוני בקורת לעבודת רואי־החשבון

מנכ"ל משרד המשפטים צ. טרלו מציע לשקול הקמת מנגנוני בקורת פנימיים בחברות הממשלתיות והציבוריות, אשר יקבלו על רואי־החשבון את סמכויותיהם לגבי החברה ואת אי־תלותם במנהלי החברה.

טרלו דיבר ביום עיון שנערך בבית־הספר למינהל עסקים באוניברסיטת תל־אביב, בנושא „תפקיד רואה־החשבון — לקחים מבחינה מהדרשת". מנכ"ל משרד המשפטים, שהוא גם יו"ר מועצת רואי־החשבון בישראל, אמר שנוכח הפרשיות הכלכליות האחרונות התמקדה התענינות הציבור ברואה־החשבון. „כאשר קורה משהו — מיד מתחילים לחפש את האשם, אלם הציבור הרחב אינו נותן דעתו במידה מספקת על הצורך בתנאי עבודה נאותים לרואה־החשבון שיאפשרו לו להרשות על מכלול הבעיות הנוגעות בתחומי טיפולו" — אמר טרלו.

טרלו ציין, כי אי־תלותו של רואה־החשבון היא כיום פיקטיבית בלבד ולמעשה הוא תלוי בהנהלת החברה מבחינת פרנסתו. כדאי לשקול דרכים ממשיות למנוע את תלותו זאת.

אחריות פלילית על מנהלים

טרלו מסר, כי על שולחן ועדת חוקה חוק ומשפט בכנסת מונחת הצעת התיקון לחוק החברות, לפיה תוטל אחריות פלילית על מנהלים השוברים על החוק וייקבעו עונשים חמורים, כולל מאסר בהתאם.

טרלו הודיע, כי מבקר־המדינה הסמיך אותו למסור לכנס, שהוא עומד לקבוע קווים מנחים לגבי רואי־החשבון העוסקים בבדיקת חשבונותיהם של התאגידים הנתונים לביקורתו, זאת, בתוקף סמכותו לפי חוק מבקר־המדינה. בקווים מנחים אלה ייקבעו היקף ואופן הבדיקות ושל הדו"ח בקשר לחברה הנבדקת. ואין ספק כי תהיה בכך תרומה חשובה להבהרת תפקידי הביקורת.

„שינויים" במערכות הקיימות

מנהל רשות החברות הממשלתיות י. סלמן אמר, שלדעתו הקמת גוף ביקורת נוסף במסגרת החברה לא תפתור את הבעיה ורק תכביד על החברות, שתפקידן היסודי הוא לייצר ולהרוויח. אם יעלו ויתנו „שינויים" למערכות הביקורת והפיקוח הקיימות — ניתן לבנע פרשיות חריגות ולא יהיה צורך בגוף ביקורת נוסף.

סלמן ציין, כי בפרשיות הכלכליות שהסעירו את הציבור הוברר לו, שגם הדירקטוריון וגם רואה־החשבון „לא היו בסדר — אם להתבטא בלשון עדינה". על הדירקטוריון מוטלת מלוא האחריות לניהול עסקי החברה, אולם צריך לשאול — היכן היו רואי־החשבון?

סלמן אמר, כי הבעיה המרכזית היא שברוב החברות הממשלתיות תלותו של רואה־החשבון בהנהלה ובמנכ"ל היא כמעט מוחלטת. אמנם, על־פי חוק חייב רואה־החשבון בנאמנות לבעלי המניות — אבל למעשה הוא עובד עם המנכ"ל, שותף בפעילות ונותן את הלגיטימציה ואת ההתרות הכספים לפעילות החברה. אפילו הדירקטוריון לא נכנס לעובי פעולתו של רואה החשבון.

סלמן אמר, שכדי להסיר את התלות במנהלי החברה ולמנוע מרואה־החשבון שייהפך להיות חלק מהמערכת הניהולית שלה, כדאי לחשוב על אפשרות של מעין „רוטציה". אין זו „פרה קדושה" שרואה־החשבון יערוך ביקורת באותה חברה במשך עשרות בשנים.

סלמן מסר, כי בסקר שנערך ע"י רשות החברות הממשלתיות בקרב למעלה מ־200 החברות, הוברר שקיימת שביעות־רצון גבוהה מאד של הדירקטורים לגבי ביקורת רואי־החשבון. רוב הנשאלים קבעו, כי הביקורת מקיפה יותר מדי ומפורטת, בעוד מעט מדי כדי לכל קריאת של המנכ"ל והבודקים בת מעט מדי בנושאים שמעבר לביקורת השיגרתית המקובלת. מאידך, גם המנכ"לים אינם רואים במעט פעילות כזו שמעבר לשיגרה.

יש צורך לקבוע על פי חוק קריטריונים שיאפשרו לרואה החשבון לערוך ביקורת, ללוות את פעילות החברה, להתריע בזמן, להדליק אור אדום, לצבור תלונות במנהל וליצור קשרים הדוקים עם הדירקטוריון — אמר מנהל רשות החברות הממשלתיות.

לדברי פרופ' ברוך לב, ראש החוג לחשבונאות בביה"ס למינהל עסקים, לא התערער אמון הציבור ברואי־החשבון — מהסיבה הפשוטה שלא היה בהם אמון עד כה.

פרופ' יאיר אהרוני, מנהל בית הספר למינהל עסקים, אמר, שחלק גדול מן הביקורת המוטחת לעבר רואה־החשבון היה נמנע אילו תפקידם היה מוגדר וברור לכל. (צ)

חברי „אגד" תובעים 2,500 ל"י נטו לחודש

מאת סופר „דבר" לעניני התחבורה

ועדי חברי „אגד" בסניפים הרצליה ורחובות הופיעו אתמול בפני מזכירות „אגד" ותבעו ממנה, כי תדאג לשפר את שכרם. הנציגים טענו כי שכר חברי „אגד" נמוך לאור ההתייקרויות שחלו. עם זאת הדגישו, כי אין להם מגמות פוליטיות, אלא שיפור תנאי החברים בלבד.

בתזכיר בכתב אותו הגישו למזכירות תובעים חברים אלה משכורת נטו בסך 2,500 ל"י לחודש; להגדיל את דמי הכלכלה שלהם ל־50 ל"י לחודש; דמי טלפון; לבטל את הבניית הקיצים לקבוצות בחברים; להפריד מהמשכורת את התשלום בשביל הפניה וקיצבת הילדים; וכן לפצות חברים מבוגרים החולים שאינם יכולים לעבוד שעות נוספות.

מזכירות „אגד" הודיעה להם, כי נושא השכר נמצא בדיון במזכירות וכי הם יוזמנו אליה לפגישה נוספת עם יודיעו להם על מסקנות בנושא זה.

דובר „אגד" מ. טיפמן אמר אתמול לסופר „דבר", כי גם המזכירות וגם ההנהלה ערים לבעיה. להערכה, כולם בדעה כי יש מקום לתביעות החברים וכי מנסים למצוא דרך לפיצוי החברים על ההתייקרויות.

סופר „דבר" מציין, כי הסכם השלים תוספת היוקר להוסכמה האחרונה בין ההסתדרות, הממשלה ולשכת התיאום של המעסיקים חל גם על חברי „אגד".

בתשובה לשאלה נמסר, כי שכר חבר ב„אגד" הוא 2,432 ל"י ברוטו ללא שעות נוספות. משכר זה מנוכים החבר מס הכנסה, מלווה, מס אחזה, ביטוח לאומי ופרו גמלאות בסך 1061 ל"י. בשכר החודשי זה כלול גם מענק תבורה הפניה המקבל החבר בסך 476 ל"י לחודש.

חברי „אגד" יכולים לעבוד 50 שעות נוספות בחודש בימי חול ועוד 20 שעות נוספות בימי שבת. השעות הנוספות, לפי עבודת אורנו, מהוות מרכיב חשוב בשכר החברים.

עובדי מפעלי ים־המלח החריפו את הסנקציות

עובדי מפעלי ים־המלח החריפו אתמול את הסנקציות שהם נוקטים במסגרת מאבקם למען הקלות במס הכנסה.

במסגרת החרפת הסנקציות, מנעו אתמול הוצאת חומרי־גלם ממפעלי ים־המלח לששה מפעלים אחרים: „צרד — תעשיות כימיות", „פריקלס — ים־המלח", מפעל הברום בסדום, הברומידים בבאר־שבע, „חיפה — כימיקלים" ומלח עתלית.

מועצת העובדים קיבלה אתמול מברקים מכמה מפעלים אחר כמה נכבשה אספקת חומרי־הגלם. אחד המברקים הללו — כאת כמפעל „פריקלס" — כולל „פניה לשכל היושר" של העובדים הקורא להם להתחשב בעובדה כי הדבר עלול לגרום להשבתת המפעל כולו לתקופה ממושכת.

במברק אחר, של חברת המלח בעתלית, נאמר שאין בחברה כל מלאי, וכי במאפיות ובמפעלים לאיריה משתמשים רק במלח של המפעל. כך שקיים חשש לפגיעה באספקה סדירה של להם לאוכלוסייה. (ע)

הספקת הירקות ירדה בשל חגי הפועלים הערבים

מאת סופר „דבר" לעניני חקלאות

תלותו הגדולה של המשק הישראלי בכוח העבודה הערבי מצאה בשבוע שעבר את ביטויה בירידה של 17 אחוז בהספקת הירקות.

מהמחלקה למחירים במשרד החקלאות נמסר אתמול, כי הירידה נבעה מהחגים המוסלמיים, הדרוזיים והנוצריים שחברו יחד ומנעו כוח עבודה באיסוף הירקות. במקביל חלה גם עליה במחירים בגלל החגים, וכתוצאה מכך היתה עליה ניכרת במחירי כל הירקות, כך נוצר פער גדול בין המחירים המיטוניים בשוקים לבין אלה שב„מבצע החולה", שהגיע אף עד ליורה לק"ג.

החל מאתמול הוצלו המחירים לצרכן במבצע החוזלה לפרבית סוגי הירקות, לפי הרשימה הבאה: עגבניה — 2.70 ל"י (2.10); מלפפונים אפורים — 3.15 (2.75); כרובית — 2.25 (2.00); תפוחי אדמה ארוזים — 2.05 ל"י (1.80). מחירי כל הפירות הוצלו ב־10 אג' לק"ג, לכיסוי הוצאות האיסום הפחות, ואילו מחירי הדגים הקפואים נשארו בעינם.

רק 94 טונות עודפים

צימצום הספקת הירקות הותיר רק 94 טונות עודפים, שהיוו 2.8 אחוזים מכלל ההספקה, במקום 283 טונות (7.2 אחוזים) בשבוע הקודם. חוסר הגיוון בעודפים והאיכות הגרועה של התוצרת בשבוע שעבר הכשבת הספקת העודפים במחירים מוזלים לנזקקי סעד.

עם גמר החגים ולאחר הפוגה של כמה שבוע, הגיעו אתמול לשווקים משלוחים גדולים של ירקות.

הסברה ציונית בסרטי תעודה

מאת סופר „דבר"

המחלקה לארגון ולהסברה של ההסתדרות הציונית, שמה לאחרונה דגש על אמצעי ההסברה בדמות האור־קולית ע"י סרטוני תעודה קצרים ופופולריים להפצה בשלוש שפות: אנגלית, צרפתית וספרדית, לצד ההסברה המסורתית, בחוברה, בכתב ובצילום.

חבר הנהלת הצ' וראש המחלקה לארגון ולהסברה א. כנקר ומנכ"ל המחלקה כ. גלבוע, סכנה על כך אתמול במסיבת מתנים לעניני עליה וקליטה. הקרינו בפניהם שלושה סרטי תעודה חדשים בהפקת המחלקה: חיים וייצמן, יהדות ערב וקרית־שמונה. כך עתה הופקו 40 סרטים בסביל המחלקה על נושאים שונים והיא נעזרת בהם בפעולות ההסברה שלה בתפוצות.

בסרט חיים וייצמן, שהופק לרגל מלאת המאה של נשיא המדינה לשעבר, משולבים על וייצמן באמר ווינגל ואבא אבן. בסרט מוצגים דם במכון וייצמן ובבית הנשיא לשעבר. שובצו צילומים כחויו של וייצמן עד ליום הלוויתו; בסרט על יהדות ערב, מופיעים ניצולים וניצולות מעיראק ומדרום שהצליחו לעזוב את ה„גיטאות" שם ולעלות לישראל; הסרט השלישי מראה את קרית־שמונה בחיי יום־יום על אף המרד התרצה ואת דביקותם של תושבים למקום, ביניהם עולים חדשים מבריה"מ.

במסיבה נמסר, כי את הסרט על יהדות ערב הכריש הולנדי, זין בלר, בשביל הטלוויזיה ההולנדית ולשם כך ביקר בארצה בדמשק ובבגדד. הוא מסר את הסרט למחלקת הארגון וההסברה של ההסתדרות הציונית לאות הוקרה, לשימוש בהסברה שלה.

פועלים לחידוש התשלום בצ'יקים בתחנות הדלק

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

איגוד הבנקים, ארגון בעלי תחנות הדלק וחברות הדלק מנהלים מו"מ על קביעת הסדר חדש של תשלום צ'יקים בתחנות הדלק, במקום ההסדר הנוכחי שתוקפו יפוג ב־31 בדצמבר.

עתה נעשים נסיונות כדי להגיע להסדר חדש ומפסיים שעד סוף השבוע יתקבל סיכום.

מזכ"ל ארגון בעלי תחנות הדלק י. שטריקר אבר אביב, כחדיונים מכויים במגמה למצוא הסדר שיאפשר לבעל המכונית הפרטית להשתמש גם להבא בצ'יקים כדי לשלם בתחנות הדלק. אבל מתפשים דרך למנוע ניכוי לרעה של צ'יקים בנבנים או כוזרים, מתבררו, כי הבנקים הפיידו על הסדר של כיסוי צ'יקים עד סכום של 70 ל"י במשך 18 החדשי קיום ההסדר הנבכמי כ־250,000 ל"י.

הבנקים תבעו הקמת קרן משותפת לבנקים ולתחנות הדלק כדי לכסות את הצ'יקים שאין להם כיסוי. ארגון בעלי תחנות הדלק התנגד להצעה זו. עתה מוצעים דרך לשתף גם את חברות הדלק בקרן כזו, כך שההתפשטה שתוטל על בעלי תחנות הדלק תהיה קטנה יותר. עם זאת, הבהיר שטריקר, כי כל בעל תחנה יקבע אם ירצה להשתתף בהסדר של קבלת צ'יקים או לא.

על פי הערכת מזכ"ל ארגון בעלי התחנות, יצטרכו להגדיל את סכום הפרעון של הצ'יקים, כיום, הסכום המקסימלי הוא 70 ל"י. עקב התייקרות הדלק, יהיה הכרח להעמיד את הסכום ממוצע על 100—140 ל"י.

תכנית חדשה להרחבת האחריות על רכב חדש

מאת סופר „דבר" לעניני התחבורה

הצעה להרחבת תקופת האחריות להקופה של 18 חדשים, או ל־50,000 קי"מ נסיעה, במעבר לתקופת האחריות הנהוגה ע"י יצרן המכונית, הוצגה אתמול במסיבת עתונאים בבית־סוקולוב בתל־אביב ע"י בעלי החברה א. קופל יועץ לביטוח וב. בן־יעשה, יועץ פיננסי.

הדוברים מסרו, כי חברתם מציעה אחריות מכונית מלאה למנוע הרכב, למצמד ולתיבת ההילוכים (כולל תיבת הילוכים אוטומטית) במכוניות פרטיות. אחריות זו תתבטא בתשלום בגין הנזק המכני, שנגרם לרכב, לפי קביעת שמאים מוסמכים וכל לקוח בחבר זה יהיה חייב לתקן רכבו בכל מוסך מורשה לפי בחירתו.

התשלום המורת אחריות זו נע בין 457 ל־595 ל"י, בהתאם לגודל המכונית. אך נוסף על האחריות למכונית, כולל כתב־האחריות גם ביטוח מכה ונכות חינם על סך של 20,000 ל"י לנהג ו־20,000 ל"י לכל נוסע, עד 5 נוספים, של חברת הביטוח הישראלית „ההסינגל"; זכאות לשירותי חברת „הגורר" למשך שנה וקבלת הנחה בשכירת רכב בחברת „אוויס" (יום חינם על כל שלושה ימי השכירה).

אנשים הרוכשים בתכנית „מגורר" הרוצים לקבל אחריות מכונית על רכבם, יקבלו הנחה בסך 78 ל"י.

להחברה הון מניות נפרע בסך קבע של מיליון ל"י.

פיטורים במפעל הטקסטיל „פרסטון" בעפולה

מאת סופר „דבר" בעמק

מפעל הטקסטיל „פרסטון" בעפולה נתקשה ביצוא תוצרתו והוא נתון בקשיים. בשל כך פוטרו בחודשים האחרונים כ־250 מבין 500 עובדיו.

המפעל העסיק בתקופת השיא למעלה מ־500 עובדים ובהם כ־180 ערבים מהשטחים המוחזקים. פועלים אלה וחלק מהעובדים הישראלים פוטרו. הנהלת המפעל ממשיכה עדיין בפיטורי עובדים.

נודע, שהמפעל מצבר בחקלומים לקרן „בגבעון", בעל המפעל, שהוא תעשיין כבכוס־אמריקה, סרבן שיעשה מאמצים למנוע התמוטטות המפעל למרות שהשווקים העיקריים לתוצרתו, בעיקר בבריטניה, הולכו לקלוט תוצרתו בשיעור כלפני כמה חודשים.

סיגנטים, שסיפק הצרות לרגב יפה", פטם את הדגל לפני כמה ימים התפס ע"י כונס נכסים. פוטרו כ־40 עובדים. גם מחלבת „תנובה" בתל יוסף פיטרה כמה עשרות פועלות. הפיטורין נמשכו במשבר בשיווק ובבניה קטנות.

נמסר, שבלשכת עבודה בעפולה רשומות כ־250 פועלות מחפשות עבודה. הוצע להן לצרכן ב„גבר עורך" בכבדל העמק, אך הן סירבו בגלל הריחוק ממקום מגוריהן ושעות עבודה לא נוחות. יצוין, שלפועלות אלה הוצעה העסקה „למגדל העמק" וכחורות.

בעפולה אין חוסר עבודה בקרב הגברים.

תיקון טעות

בידיעה על תנאי הפרישה לגימלאות של שוטרים וסוהרים, שפורסמה אתמול ב„דבר", חל שיבוש.

בידיעה נאמר, כי ועדת הכנסת החליטה ביום ו' לפתוח את תנאי הפרישה של שוטרי אנשי סהור לתנאי אנשי צבא הקבע. מזכיר ועדת העבודה הודיע, כי הכוונה היא שוועדת העבודה תחליט ביום ו' לדון בנושא זה.

הצעה להעניק תוספת חג למקבלי הסעד

מאת סופר „דבר" בחיפה

הצעה שמועצת הסעד יעניקו לנתמכים תוספת חג כיוחדת בשיעור של חצי מענק ההבה, שהועלתה בתזכיר לשר הסעד מ. הזני, נענתה בשלילה.

בתשובה לכנסת, מ. בליטנטל, חבר הנהלת העיריה (מאג"י) בחיפה, מביע שר הסעד, כי הוא מודע לבעיה אך עד כה לא הצליח לצבור לשכנע את משרד האוצר בצורך זה. שר הסעד אף הביע ספק אם בתקופת קיצוצים בתקציב יש תקוה לסיום חיובי.

דו"חות בקורת על מועצות פועלים

מאת סופר „דבר"

מבקר ההסתדרות מסר לפרסום דו"חות ביקורת על מועצות הפועלים נס־ציונה, גדיבגה וצד ליבנים 1970 — 1973 וחלקית גם על שנת 1974.

במסקנות הבקורת נאמר בין השאר כי ישיבות מ.פ. נס־ציונה התקיימו לעתים רחוקות בניגוד לתקנון; רוב הוועדות לא בחרו; הוועד המבקר לא הופעל; הגרעון המצטבר נבסך; הוצאות כיבודים עלו מעבר לתקציב.

במסקנות על מ.פ. גדיבגה נאמר בין היתר, כי על המועצה לקבל איגוד הבלאות להרכב הרעדות; יש להנהיג ניהול תקין של יומני עבודה תוכחות עם רישומים מפורשים של ימי העדרות, היעדרות וכו'; על המועצה לנהל תיקים אישיים של העובדים שיכללו את כל הפרטים (בדיקה רפואית, ימי מחלה ועוד). המועצה נתבעה להעביר מאכציה להשגת אמצעים למען התהוקה נאותה של נכסיה.

הממצאים על מועצת פועלי עורך נוגעים בנושאים של ליקויי ארגון; היעדר בחירות לאגודות מקצועיות; היעדר פעילות מכובית; חוסר פעילות בנושאי קליטה. לעומת־זאת משבחת הביקורת את הרישום המעודכן של החשבונות.

ועדת המבקר רשמה לפניה את ממצאי הדו"ח.

הוקם מועדון עתונאים ותיקים

ביזמת קבוצת חברים, כראשוני ותיקי אגודת העתונאים בתל־אביב, הוקם ביום ו' שעבר מועדון חברתי של ותיקי האגודה.

בכנס היסוד של המועדון, שנערך בבית־סוקולוב בהשתתפות עשרות עתונאים ותיקים, ובנוכחות המזכיר הכללי של האגודה מאיר ברגור והרכז המקצועי יונה שמשי, נמסר דו"ח על פעולות הוועדה היוזמת עד כה. היו הילוכי פיידעות והועלו הצעות ארגוניות וכספיות שונות.

נציגי אגודת העתונאים הביעו הערכתם להקמת המועדון והביעו עזרה מלאה, תוך תיאום עם מוסדות האגודה.

כהנהלה נבחרה מזכירות המועדון בת שלושה חברים: אפרים הלבני, שבתאי סאמט וגרשון הנדל. (ע)

תל־אביב

פגישת מועדון העתונות עם ויקטור פולסקי

● מועדון העתונות בבית־סוקולוב יארח ביום ו' ב־11 לפנה"צ את המוסיקאי ויקטור פולסקי שעלה לישראל מברה"מ לאחר מאבק ממושך. חברי אגודת העתונאים הרוצים להשתתף בפגישה מתבקשים להירשם במזכירות בית־סוקולוב (טל. 256141) בשעות 8.30 בבוקר עד 7 בערב, עד יום ד', 1.1.75.

גרשון בירון ז"ל

● מחר יום ג' יתקיים עליה לקברו של גרשון בירון ז"ל בבית־הקברות בחולון בשעה 3 אחר הצהריים.

מועצת ועדי ההורים בת"א

● מתכנסת הערב ב־8 בבית־סוקולוב, רחוב קפלן 4. בסדר היום בחירות למוסדות ועד ההורים העירוני.

מועצת פועלי תל־אביב—יפו: המחלקה לתרבות ולנוער המדור לספריות

● בבית תמורה, רחוב שולמית 7, קיימת ספריה ציבורית. ספריה להגרה וכלכלה והדר־עיון. בספריה כמיבחר הספרות היפה והמקצועית המקורית והמתורגמת. שעות ההשאלה בכל יום משעה 4—8 אחה"צ. ביום ששי 9.30—1.30.

ערב מוקדש לתולדות הפיד והחסידות

● יתקיים היום, יום שני, 30.12.74 בשעה 7.00 בערב בבית ליסין.

תלמידים יוזהמים בתנ"ך

● יהיה נושא הרצאתו של גור אריה כהה — הערב ב־8 בסניף „ציפורי", בית ויצ"ו, שד' רוטשילד 125. הפתוח: מר גבריאל מאירי. בביאים ספר תנ"ך.

בית התנ"ך בתל־אביב

● לרגל תיקונים, יהיה בית התנ"ך סגור לביקורי קהל בימים חמישי ושישי של השבוע. ביקורי בתי־הספר לבקבוצו לאותם הימים יתקיימו בשבוע הבא.

חידוש רשיונות לכלבים

● עיריית ת"א מודיעה: החל מ־1 בינואר יש לחדש רשיונות לכלבים. בעת חידוש הרשיון ייערכו חיסון לכלבים. הרשיונות יחודשו במחלקה הוטרינרית, רח' הירקון 18, בימים א'—ה' מ־8 בבוקר עד 16.30 וביום ששי מ־8 בבוקר עד 1 בצהריים.

חיפה

מסיבת העבודה הישראלית מחוז חיפה

● היום ב־16.00 — בבחות — ועדת הנוער; ב־17.00 — בבחות — מועצת תא העץ; ב־18.30 — משכורת צעירה — סניף בת גלים; ב־19.00 — סניף הדר; ב־19.30 — בבחות — הנוך כשפטנים ועורכי־דין; ב־20.00 — סניף קריתיים — מועצת סניף.

צעירה, צעירה, הבחירות למשכורת המשכורת הצעירה יתקיימו ב־26.1.75. בדוק אם יש לך זכות בחירה — הגב מועמדותך לבחירה — בוא ותשפיע!

עיריית חיפה „משעף" מועדון הפנסיונרים קרית־חיים

● הערב ב־6.30 — אריה דרור — תנ"ך. הציבור מוזמן.

פיתויים לנשים שיעבדו בבתי־האריזה

תכניה חדשה של 140 ל"י להחזקה פעוטים במעונות, בעות עבודה גמישות בהתאם ליכולת הקלה בבסהכנסה, תיתנה לנשים שיעבדו בבתי־האריזה בעונת ההדרים. שכר עבודתן יהיה 50 ל"י לכל יום עבודה ביום.

על כך סוכם בפגישה שהתקיימה אתמול בלשכת מנכ"ל משרד החקלאות ה. איילנד, לקראת פתיחת הבציר ובהמבצע להגיע אל פי תלמידים ונשים לקטיף ואריזת ההדרים. הוחל בהצגת תלמידי י"א וי"ב, שיעבדו בקטיף בחורים הדיבציביים במסגרת הסיירת הלאומית. יקבלו כל המשתתפים 6 ל"י לכל לילה. למשלמי השאר תוספת והיצרר לתופת מועצת התלמידים הארצית.

במשרד החקלאות נמסר, כי הדובר בצורך לקטיף ולאריזת כ־1.5 מיליון טונות פרי־הדר. שיקבי בחדשים הבאים 9,000 עובדים ביום באריזה ו־8,000 לקטיף.

פרסים לזכר עובדי הבנקים שנפלו במלחמה

בנק ישראל ואיגוד הבנקים יעניקו פרסים למחקרים ועבודות בתחומי הבנקאות, מקרן שהוקמה להנצחת עובדי הבנקים שנפלו במלחמת יום הכיפורים. על כך נמסר מהנהלת הקרן בירושלים.

הפרס הראשון הוא בסך 4,000 ל"י והפרס השני בסך 2,000 ל"י. בנוסף לכך תחולקנה 14 מילגות בנות 1,000 ל"י כל אחת. עבודה יכול להגיש כל אדם הממצא מחקר או עבור בנושא הנוגע, ואינו מעבודתי שלא פירסמה. לעובדת זאת תתקבלנה מילגות לעובדי הבנקים ולבני משפחותיהם של עובדי הבנקים שנפלו במלחמת יום הכיפורים עבור הצטיינות בלימודים בבינס על־תיכוני. בדיפלומה בבנקאות, או במקצועות הקרובים, ו/או עבור עבודות סמינריוניות במכללות התואר.

כל הארץ

במוזיאון עין שב אורי ורמי נחושתן ז"ל

● תיפתח ביום רביעי 1.1.75 בשעה 8 בערב תערוכת ציירים ערים: ג. פסין, ג. ספירא, ש. אקרמן מ. בורדלין, י. פסרי, י. רייכמגר. התערוכה אורגנה ע"י משרד הקליטה, משרד החינוך והתרבות ותהיה פתוחה עד 14.1.75. שעות הביקור: בכל יום, פרט ליום ב', בשעות 8—9.30 בערב. בשבתות ובחגים גם בין השעות 10—12 לפנה"צ. הכניסה חופשית.

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 5958/74
הזמנה

בעניין עזבון המנוחה ברים (מני ית) בבלה שנפטרה בתל־אביב, בישראל ביום 18 ינואר 1974.

המבקשת מרסנה (רושקה) פני ואסר מעדי גורדאן 83, תל־אביב. להיות יודע כי לבית המשפט הוגשה בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוחה הנ"ל והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה הרוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך שלושים יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד לקך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

לציפה ברנדט ומשפחתה
תנחומים במות
האם
בית מעגן מיכאל

לחבר אריה שמואלביץ
מנהל סניף נאות רחל
אתך באבלך במות עליך
אמך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניפי חולון
ההנהלה והעובדים

הננו משתתפים באבלו הכבד של חברנו בעבודה
יעקב גרטי
במות
אמו ז"ל
תנחומינו למשפחה האבלה
תנובה סניף מחוז תל־אביב
ההנהלה והעובדים

לחברנו ג'ורג' סעד
תנחומים במות
האם
מרכז המשאי בעמק — ההנהלה והעובדים
חוטר המספקה המחוזי בעמק

הננו משתתפים באבלו הכבד של חברנו
יצחק ויטמן
במות
אמו ז"ל
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
חיפה המחוז

קאהיר בין ארה"ב וברה"מ

ההודעה הקצרה ממוסקוה על דחיית ביקורו של ברז'נייב במזרח התיכון אינה מסבירה את הסיבה לכך. ייתכן שדבר־מה יירמז בהודעה הסובייטית־המצרית המצפויה היום; אך בינתיים פתוח החלל לשמועות ולניחושים. יש מייחסים את הדחייה למחלת ברז'נייב. יש המעלים אפשרות של „שיקולים סובייטיים פנימיים"; ויש המפרשים את הדחייה כמשקפת מחלוקת מדינית שנתגלעה.

אך זהו הזמן להמתנה סבלנית. ההודעה פורסמה בעוד פאהמי וגאמסי ממשיכים בשיחות עם עמיתיהם הסובייטיים שיקבעו, איזו תמורה מדינית מוכנה קאהיר לתת למוסקוה בעד אספקה צבאית. אם יהיה זה סיכום חלקי, מובן שנסיעת ברז'נייב היא מיותרת. העובדה, שהמנהיג הסובייטי לא יסע גם לדמשק ולבגדאד, איננה משמעותית. בשתי הבירות הללו יש לסובייטים אחיזה בספקה, ואספקתם הצבאית לסוריה ועיראק נמשכת בהילוך גבוה.

אך גם אם לכאורה יישארו מוסקוה וקאהיר חלוקות ביניהן ומצרים לא תקבל את כל הנשק שביקשה, יש לזכור, כי מצב כזה שרר גם בכל התקופה מאז גירוש היועצים הסובייטיים ממצרים ועד מלחמת יום־הכיפורים; ורק כאשר זו פרצה נתברר, מה עצומה כמות הנשק שהצטברה מעבר לתעלה על־אף ה„ברוגז". מלבד זה ניתן להעביר נשק למצרים ממדינות ערב אחרות בכל עת, כדי למלא את החסר.

ואולם אם בשיחות מוסקוה לא נפלה הכרעה, עוברת עתה רשות־הדיבור ל„ועידת־העימות" המתכנסת בשבת בקאהיר. מה שלא השיגו הסובייטים מידי מצרים במוסקוה, יבקשו הסורים ואש"ף להשיג בוועידה זו. כשם שהשיגו מבוקשם ברבאט תחת האיום לבודד את מצרים בעולם הערבי. אם תושאר במוסקוה פתח לסיבוב נוסף של קיסינג'ר, תפעל „ועידת־העימות" להגבלת תיחכון לאפיק הרצוי למחנה הקיצוני הערבי. היא גם עשויה להציב למצרים ארכה מוגבלת לנסיונה להשיג נסיגה ישראלית נוספת בסיני, בטרם שתצטרף לחזית הדורשים ממנה לחדול מהסדרים נפרדים. בשלבים.

אם אמנם תתאמת הנחה זו ותיווצר ארכה לפעילות מדינית להשגת הסדר בשלבים, ישראל ודאי תהיה מוכנה למצות את הבירור. על נכונותה לתרום את חלקה המעשי להשגת הסדר, היא כבר הודיעה — על נכונות מצרית לתמורה מדינית טרם שמענו. הסדר בכל מחיר, הסדר שאין לו ערך — אין בו טעם. אך אם ישנם סיכויים להדדיות, ואם דחיית ביקור ברז'נייב במזרח־התיכון אמנם נעוצה ברצונה של קאהיר לשמור לעצמה חופש פעולה, או אז התחזית בפרוס השנה החדשה אינה כה קודרת כפי שנראתה בשבועיים האחרונים.

להוכיח שאפשר בלי בוררות־חובה

ההתנגדות להנהגת בוררות־חובה בישראל איננה נובעת מתוך קידוש עיוור של כל שביתה. אדרבא, אין כיום בישראל גורם ציבורי שאיננו פוסל ואיננו מגנה שביתות המשתקות מפעלים אך שרותים חיוניים, או שביתות המענישות את הציבור על סכסוך עם מעביד. הבסיס המוסרי והצידוק החברתי של הפעלת נשק השביתה הוא בהפעלתו מתוך אחריות וסמכות — ושביתות המוכרזות בניגוד לסמכות המקצועית העליונה. היודעת לשקול גם את האינטרס הציבורי, איננה ראויה כי יתייחסו אליה כנשק לגיטימי של העובדים. למרבה הצער ראה המשק הישראלי שביתות כאלה לרוב — ואף כי באחרונה התופעה הזו פחתה מאד, הרי בעצם הימים האלה סוערת הארץ בשל שביתות פועלי התחזוקה שגרמה להשבתת חברת התעופה הישראלית.

אולם אם לא התגברה ישראל בעבר על תופעה זו, לא בגלל היעדר כלים חוקיים ומעשיים קרה הדבר. ראינו מקרים בארץ שבהם הופר „חוק הצינון" ערב שביתה. ואף מקרים שבהם לא כובד צו של בית המשפט — ואם מהססים לפעול בתקיפות הדרושה, גם חוק בוררות־חובה לא יעזור. כשם שהוא איננו עוזר בארצות מסויימות שבהן הוא קיים ולמרות כך פורצות שביתות. לעומת זאת, אם יש נכונות לפעול בכל התקיפות הדרושה, כאשר הנסיבות מצדיקות זאת, לא חסרות למדינה ולא חסרות להסתדרות הכלים החוקיים והאפשרויות המעשיות למנוע שביתות פראיות ושיתוק שרותים חיוניים. אפילו אמצעי כה פרוזאי ופשוט כמו מניעת פרס ממפירי האחריות (על־ידי אי־תשלום ימי השביתה) לא הופעל למעשה אלא במקרים ספורים. וגם בהם במידת הרחמים. אילו מוצו כל האפשרויות הקיימות ללא הועיל, אפשר היה להיזקק גם לאמצעי המפוקפק כבוררות־חובה. אך אנו רחוקים ממצב זה.

בימים אלה נתונה ישראל במבחן המאפשר להסתדרות ולממשלה — שני הגורמים שדחו בימים האחרונים הצעות להנהגת בוררות־חובה — להוכיח ...על־ידי עמידה איתנה ומסקנית ליצור מצב שימנע ...ות שביתות בלתי־מאושרות ובלתי־אחראיות.

שנה קשה למגביות לישראל

ירידה ניכרת בהכנסות ובמילוי התחייבויות קודמות

מאת נחום ברנע, סופר „דבר" בארה"ב

בהיסטוריה של מפעלי ההתרמה הגדולים לבנין ישראל בארה"ב, לא תירשם שנת 1974 כשנת הישגים. המגבית היהודית המאוחדת, שהכניסה בזמנו לישראל ולקהילות היהודיות 478 מיליון דולאר ב־1973 הכניסה בשנה החולפת סכום של 215—220 מיליון דולאר בלבד. במפעל איגרות מילוה הפיתוח, המוכר אגרות לבנין ישראל בלבד, אינו מוכן לפרסם מספרים לפני תום השנה. אך מודה כי חלה בשנה ירידה ניכרת בהכנסותיו. יש להניח שהאגרות שנמכרו יכניסו לכל היותר מה שהכניסה השנה המגבית, כלומר בין 200 ל־250 מיליון דולאר, לעומת 501 מיליון דולאר ב־1973.

ראשי המגבית היהודית המאוחדת וראשי ה„בונדס" באחדים בדעה, ששלוש סיבות עיקריות לירידה בהכנסות:

ראשית, אנשים שתרמו בכל־כוחם אחרי אוקטובר ביד אחריה סכומים גבוהים, הפחיתו לפחות חלק מהכסף הזה בתרומותיהם השנה; שנית, זוהי שנה של משבר כלכלי בארה"ב, בייחוד בענפים שהיהודים פעילים בהם; שלישית, לא היתה זו שנת מלחמה, שבה סכומי התרומות גבוהים. מצד שני האווירה בישראל ובקהילות היהודיות בארה"ב לא עודדה תרומות.

דובר המגבית ארווין פרידמן מדגיש שעל אף הירידה בגבייה בזמן, לא חלה ירידה בהתחייבויות הכספיות של התורמים. יתכן אף שחלה עלייה. התחייבות היא הודעה של תורם על הסכום שבדעתו לתרום. המגבית מציינת באמונה כי בין 95 ל־98 אחוז מההתחייבויות מתמלאות. לכאורה אין כוח נסיון, פרט ללחץ מוסרי של הקהילה, לכפות על התורם לקיים את התחייבותו. אך השאלה היא תוך כמה זמן מתמלאת ההתחייבות. התחייבויות רבות שניתנו השנה יתמלאו רק בשנה הבאה ובשנים שאחריה. המגבית טוענת, שלמעשה את תקדימים התכרו על גובה ההתחייבויות לא על פי המצב הכלכלי בארה"ב, אלא על־פי צרכיה של ישראל. יתכן שזהו המצב תבונה. אך הבולה היא, שמצב שרקן ההתחייבויות מוכתב בכל זאת על־ידי המצב הכלכלי כאן ולא בישראל.

מספרים עובדים של המגבית היהודית בוואשינגטון, שהקהילה שלה נחשבת לאחת הפעילות ביותר בארה"ב: בדרך כלל חודש דצמבר הוא חודש מצויין להתרמה. מכיוון שמחירי הבורסה של ניו־יורק, בפליה, ותורמים יכולים למכור מניות ולהעביר בבקבון את דמי־התחייבות שלהם לבית. החוק האמריקאי, המכיר בתרומה למגבית כבהוצאה פטורה ממס. מעודדו אותם לעשות זאת על חשבון שנת המס הקודמת.

אך השנה היה דצמבר חודש „חלש". הבורסה בשפל המיר, ולא כדאי למכור מניות. וואשינגטון, שהתורמים הגדולים שלה ברובם יהודים העוסקים בנכסי דלא־ניידי. נפגעה קשה, בשל השיתוק הגמור השורר כמה חדשים בענף זה של המשק. במקרים בודדים לקחו תורמים הלוואות בנקאיות כדי לסלק את התחייבויותיהם. במקרים אחרים מסרו למגבית איגרות „בונדס" שקנו בעבר. האיגרות הן הלוואה לממשלת ישראל הצריכה לפרוע אותן פעם. ערכן בשבילנו נפוך בערכו של כסף מזומן.

אך יהודים רבים שנהגו לתרום בתקופה זו של השנה, מבינים לפעילי המגבית שיצטרכו לדחות את תרומותיהם לשנה הבאה. וכי ... אם יוכלו לעמוד בכלא התקיבותם בתקף שנה אחת. אנשי המגבית אינם מתעקשים על מילוי ההתחייבות, הם מוסיפים שבכך רק יפסידו תורמים.

כידוע, מתחלקת מדינת ישראל בהכנסות המגבית בארה"ב עם 235 הפדרציות היהודיות המקומיות. המפתח לחלוקה שונה בכל קהילה. אך בעיקרון מקבלת הקהילה תחילה את הכסף — היתרה מועברת לישראל. לפיכך הפסידה המדינה יותר בשיפכוד הקהילות מהירידה בהכנסות. לדברי פרידמן, כ־100 מיליון דולאר, קרוב למחצית מה־שאוכים ...

פרידמן מדגיש את צד הזוכה בפעולה המגבית השנה. מוטב, הוא אומר, לראות את ההתרמה כחלק ממכלול של ... תורמים רבים אכרו בפפורס. כאשר המפלג ... בשנת המלחמה. שינבו את התרומות בהתחייבויותיהם ל־1974. ההשוואה הנכונה לדעתו היא עם שנת 1972, בה אספה המגבית 230 מיליון דולאר. סכום שבכבנם הגיע אליו השנה. אמנם אין להשוות את צרכי ישראל בשתי השנים וגם הדולאר איננו שוה היום כה שהיה שוה ב־1972. אך צריך, לדעתו, להכיר בעובדה שיש בארה"ב משבר כלכלי.

פרידמן מצביע על היבטי המגבית השנה: ההתחייבויות לתרומות גדולות (10.000 דולאר ומעלה) גדלו בשמונה אחוזים ויותר. לגבי התחייבויות בינוניות (5000—10.000 דולאר) המצב אינו ברור. אך ההערכות אפסימיות. המגבית מכורה שהשנה עלה אף מספר התורמים או המתחייבים לתרום. מספר התורמים המדויק איננו ידוע. אך הערכת המגבית היא שמבין כשני מיליון משפחות יהודיות בארה"ב כמיליון תורמות למגבית.

המגבית רואה את תפקידה לא רק באיסוף כספים לבנין ישראל הקהילה היהודית בארה"ב, אלא גם בליכוד הקהילה סביב ענין משותף. לכן הודגשו השנה מפעלי ההתרמה ה„ההבנים". שהתקיימו בחגים. השנה המשיכה המגבית לבנות ולהחדיר לסדרי־פסח בארה"ב קושיה חמישית: מהי אהדתה לגבי ישראל. ראשי המגבית רואים בכך חלק מחינוכו של דור תורמים חדש.

מפעל איגרות מילוה הפיתוח משיג חלק גדול מהכספים שלו במקורות שונים מאלה של המגבית. המפעל מוכר איגרות מילוה לא רק לפרטים, אלא גם למוסדות או לארגונים. בתוכם גם ארגונים לא־יהודים רבים. האיגודים המקצועיים האמריקאיים, קרנות פנסיה עירוניות וקרנות ציבוריות אחרות מורכים ל„בונדס" מיליוני דולארים.

הארגונים הלא־יהודיים. אומר אחד מראשי ה„בונדס" שביקש להישאר בעילום שם. קנו השנה הרבה פחות איגרות. הם זקפו זאת, כמו היהודים, על חשבון המכירה המזורות בזמן המלחמה המשבר הכלכלי. על ה„בונדס" קפצה צרה נוספת, פרי המשבר בשוק האמריקאי: המפעל משלם ריבית של 5.5 אחוזים. הריבית בשוק היא 12 אחוזים, וקוני איגרות לא מעטים מעדיפים לפיכך להשקיע את כספם בשוק.

מפעל ה„בונדס" מודה שכמה ארגונים ביטלו את זכותם להחזיר את האיגרות שלכשו למפעל. פרטים אינם יכולים לעשות זאת על פי תנאי מכירת האיגרות. אך רבים מהם מוכרים את האיגרות למגבית, בתרומותיהם. כדי שהמגבית תפדה אותן כעבור שנים.

המשבר עורר בשני המפעלים לחצים לשינויים, הנהגת המגבית, למשל, שוקלת לקיחת הלוואה בבנקים בארה"ב כדי להוריס כסף רב יותר לארץ. חלק מהקהילות רואות הלוואה כזאת, המשכנת את תרומות השנים הבאות, בעין רעה. יתכן שמפעל האיגרות יעלה את הריבית על הבונדס שלו. בהי קיימים ויכוחים גם על מדיניות ההסברה של המפעלים. ובין היתר גם על השאלה אלו אישים ישראלים כשתלם להביא להופעות בארה"ב.

בדרך הטבע, נוטים שני המפעלים לרכך את תוצאות המשבר כדי לגונן על התורמים שלהם ועל המוניטין של המפעלים עצמם כ„מחוללי" תרומות. אך הירידה בהכנסות השנה היא עובדה שצריך לחיות עמה. ישלמו אותה, בצורה זו או אחרת, האוצר הישראלי וכן האוצר האמריקאי. הבא עתה את מקום יהודי ארה"ב כתורם מספר אחד לישראל.

מועדון הנשיאים וההסברה בארה"ב

מאת יהושע תדמור

ראשי 22 הארגונים היהודיים הגדולים בארה"ב, המאוגדים במועדון הנשיאים, מתכנסים השבוע בירושלים. הם באו כדי ללמוד מקרוב את בעיותיה החיוניות של ישראל ובעיקר את מהות היחסים בין ירושלים לוואשינגטון על רקע שיחות קיסינג'ר עם נציגי מצרים ישראל והחזיות המתלהדים אליהם. בתכניתם לדון עם ראש הממשלה, עם שר החוץ ועם שר הבטחון על בעיות מדיניות ובטחוניות, הקשורות במסעד האמריקאי. לבחון דברים שנאמרו להם והבטחות שניתנו להם לפני כמה ימים בלבד על ידי הנשיא פורד עצמו ולהשוותם עם דברים אחרים שהשמיע הנשיא ימים לאחר מכן, באזני קבוצות סנאטורים ונמודים אחרים.

בעת שהותם כאן ידונו בהמשך פעילותם לטובת יהדות ברית־המועצות. פעולה שרק חלק קטן ממנה נודע בציבור. כן יקיימו שיחות בנושאים כלכליים שבהם יעלה הצורך בסיוע כלכלי לישראל בעקבות הצמצום המדאיג בהזרמת כספים אליה הוף צרכיה הגדלים בתחום הקליטה וכו'.

אין ספק, מנהיגי היהודים בארה"ב מודאגים. הם מודאגים מן המצב שאליו נקלעה ישראל. הם מודאגים מן האקלים הפוליטי־כלכלי בארה"ב וכגילויי ההתעוינות ואף האיבה כלפי ישראל, שמתגברים פה ושם בקרב„נבענים בעיקר בנוסח ובממשל האמריקאי. אך יותר מכל הם מודאגים מן הכרסום בתמיכה בישראל בקרב חוגים מסויימים בארה"ב עקב המצב הכלכלי המחמיר והתעמולה הערבית המנוצלת אותו באינטנסיביות.

לא עלה בידי לברר אם אמנם הוכנה תכנית אופראטיבית לקראת ביקור המיבר זה, לפחות בתחום ההסברה, אם לא נעשה הדבר — כדאי שבוב התמכן הזדמנות להתחיל בפעולה בדרך כה חיונית לישראל בערכה ההסברה בזירה האמריקאית. די לעיין בסקרים האחרונים של דעת הקהל בארה"ב כדי להבחין בהיקף הכרסום באהדה לישראל. כאשר ... כציה הסנאטורים וצירי בית הנבחרים מן המדינות השונות ובגבוהי הקפיטול, יהיה קשה הרבה יותר לבלום את הגל האנטי ישראלי המכורסם עם ביטויים בעצמודיותו של ישראל. מי יודע אם אין אנו עומדים כבר עתה, עוד לפני ... בהתבודדות כלכלית עם הממשל האמריקאי. כל נסיגה נוספת בתמיכה הציבורית והעממית בישראל.

בכצב זה רובצת אחריות כבדה על נשיאי הארגונים היהודים הגדולים שהגיעו עתה לישראל. הם חייבים להתגבר על הנגרה, לפרוץ בהדים את שלוחותיהם ולהפעיל את תיכביהם ברחבי ארה"ב במערכה הכבודה על דעת הקהל עם החיזוק המיוחד בישראל. הצפיה קיימת זה כבר; בכל אחת מעריה הגדולות של ארה"ב קיים גוף פעיל ותמאם לעניני הסברה. הפועל ליד הקהילה היהודית. זהו ה„ג.ר.ס." „קומיוניטי רליישן קאונסל" (המועצה לקשרים של הקהילה). גופים אלה, על פי רוב, מאורגנים ויעילים ועושים עבודה יסודית חשובה במצבאיים של הקהילה היהודית ברחבי ארה"ב. בערים הגדולות, הם מטפלים ... בקונטרים ומומחים לקשרי ציבור, וכולם בצאות ועדי מתנדבים בעיר הסדה ובקהילות רחוקות. גופים אלה, המטפלים במרכזת אחד בנין ירוק, הם גוף הסברה כביר, הקשור באלפי עתונים ובמאות תחנות רדיו וטלוויזיה בכל מדינות היבשה הענקית.

יש בקהילות שבהן פועלות מועצות אלה בהלכה ... סגים ברסיסים, ואת בתקציבים אפסיים וכמעט ללא כל התייחסות בפעילותם של ישראלים. עיקר פעולתם היא לפעול דרך אמצעי התקשורת המבונים ליצירת הדביה חיובית לקהילה היהודית במדינת היבשת, אך כאשר מכל הקהילות היהודיות עם קשורות לישראל, מובנות רבות בפעולה ההסברה הללו סביב ישראל ובעריכותה החיוניות. באמצעות מועצות אלה הצליחה ישראל להסביר את ענייניה ההסברתה, במצבים כמו ריים. במדינות דרום היבשה. כזור הם. החוף המערבי סלה וצוד. אך דווקא בניו־יורק, על 2.5 מיליון היהודים שבה, על איכפתיה התקשורת ההבירות שבלב בניהם, על תדיסר רשתות הטלוויזיה הארציות המופעלות בבנה ובפיצות דבתן ב־היף או היף, על מאות תחנות הרדיו וחברות הענק ליחסי ציבור שבמאדיסון־אווניו — דווקא שם נחלה ישראל תבוסה רבתי.

אלפים מידידיה של ישראל נמצאים באמצעי התקשורת האלה, שהדים נבניים יום יום לכל רחבי היבשה. אך איש לא השכיל „לגייס את כל כלים אלה בבוגי הם והתפעילם. בעבר לא ייחסה ישראל חשיבות עליונה לנושא זה. אמנם הבייה עסקו בהסברה, אך המצב היה תקין למדי ונציגיה של ישראל פעלו בדרכם שלהם: קידמו בערכה יחסים סבירה עם עתונאים ועורכים, טיגרו תיכו ובירלסישט של הישות המפלגה

(סוף בעמוד 11)

רצח בע"מ

מאת יורם קניוק

כבר התרגלתי לאיזיים ילפוריים או למכתבים מאיזים בלאו דבר וחרון, אבל מה שקרה בפוצאי שבת חורג מן השיגרה. האיש טילפן לפנות ערב וקולו היה רקע באוה, עם לבין דק של בכבא, ודיבר בכתינות, בשפיות בהחלטה. זה מה שהפחיד. האחרים היו כלברים קצרות, באיומים ברצח או שריפה, נשמעים כבשר רסיס — והודקים. הפעם דיבר איש שאינו טורק בהר. הוא אינו כסותר, הוא ספור לבדו. הוא אמר שנמאסתי עליהם, להגיע הזמן להחסל אותי. סבריסי ואחרים, כך אמר, חושבים להוציא בסקנות, אבל בוגדים כמוני הבתבאים מאחורי חורגי הדמוקרטיה יש לחסל. הוא אמר שהוא ראה אותי לפני חדשיים בקולנוע „חן", בסרט „ילח של ניידי" וראה שיש לי סיגר אפיר ואני נראה רע וחשב אולי אני חולה ואמות עוד מעט, אבל בינתיים איני מת להם, ועל כן צריך להחזר לתת בקלע או לאצבעה. מה שקרה לי מילבי, אמר, הוא רק טעות בצערת. טעות אינה חוזרת פעמיים. הוא ידע עלי פרטים רבים והציע לי להגר לניו־זילנד על חשבונם, ובהר. אחרת הוא או הם, איני זוכר בבדיוק, יגמור אותי. זו לא בעיה, אני לא בעיה בשבילם, אמר, אני פרוץ ויודעים עלי הכל, לאן אני הולך, היכן אני גר. איזו מבטחה יש לי. הוא נמכע לציני משכנע ושקט והוא באמת כאילו שהדמוקרטיה היא מהמוא טוב מדי לבוגדים כמוני.

אני כותב דברים אלו לא כמו שאולי יבכעסו את האיש, אלא ביום שהוא חי ונושם וניתן בו אווירה כבאימת והוא הרסב. כך אני בטוח, שהריגתי תביא מהר לאנשים, אותם הזכיר בלבד, ולא ברכה, אנשים שבאמרי ברגיזים אותם מאד. הוא פורח באווירה של הנטייה לאנשים והגדרות דמגוגיות האשמה בדרך האסוציאציה. אני באמת חושש לעצמי, אבל יותר מכך אני חושש הרבה אחרים, אני חושש לכל היפה שעוד נותר בארץ הזאת שלא ידעה אליכות כה רבה אלא ידעה ויכוחים אדירים ולא היסול ... העולם התתנק. ... בסתגה היום ... צריך לבקש סוד כן ... בטלפן ובאים ... נשמע בהיבן כלי ... כמורת, כאיש ... אלא בבקש ... שיהיה נהוג להוציא ... התבתה. ... על כף ביתי. ... הרבה מאד פרטים. ... ולכתב. הוא ... יפעה בצפה שאחרים ... עליו רוח מבינן ... בעיין, זה מצביע על ... לטובת שכדאי מאד לתת עליה את הדעת.

שנות חיינו היפות

בשנת אלפיים — כך אומרים לנו עכשיו, ערב השנה האזרחית 1975, החוזים, כגידי העתידות, האיצטגנינים, הידעונים, הרואים בבגד ובקפה — תהיה האנושות עניה יותר, רעבה יותר, מסוכסכת יותר, מזוהמת יותר. כמה מן המדענים מתנבאים לכליון גמור של המין האנושי. מינים כה רבים של בעלי־חיים נשמדו במשך אלפי־רבבות שנות כדור־הארץ, בלי שנותר זכר מהם. — הם אומרים — ואין כל סיבה לחשוב שמגורל זה יינצל בן־האדם, קרב ובא קץ־הימים.

הנה כי כן, חלפו־עברו הימים של ההומאניזם האופטימי, של החלומות האוטופיים על עולם טוב יותר, על חברה מתוקנת יותר, ימי האמונה כי תולדות האדם הן מצעד ארוך, אם גם ... מן החושך לאור. אנו אומרים זה ... המהפכה ... גוברים, המלחמות נעשות תכופות יותר ונוראות יותר, המחירים עולים, המוסר יורד.

שנות חיינו היפות ביותר — שנות חייה של האנושות כולה — הן מאחורינו. באנגליה, השקועה באינפלאציה, במשבר־עבודה, בילדה הפריזן — זוכרים לשוב לתקופה הוויקטוריאנית; בצרפת —

יומנו של אזרח — אהרן מגד

את ימי הקיסרות השנייה; ברוסיה — את הימים שלפני המהפכה, או את ימי המהפכה עצמה, כשהיו אידיאלים וגדלים; במרכז אירופה — את „העולם של אתמול" זה שארנולד צווייג כתב עליו בנוסטאלגיה, וארתור שניצלר כתב עליו סיפורים שמלאים אותם עכשיו על מסך הטלוויזיה; וכאן בישראל — צופים בגעגועים אל הימים של „שרותי קר ארצי", כשתל־אביב היתה קטנה וחביבה, ועל שפת הכינרת התרפקו בהורה על ההורים בלילות־ירח, ובירושלים כיבדו זה את זה, אנשי האריסטוקראטיה העברית, והאנגלית, והערבית.

אבל אם קץ־הימים, כהנה הוא קרוב מאוד — האם עכשיו? — ניבאו מקדמת־דנא, בכל עת ש„מלכויות היו בתגרות זו בזו", ותקיעות השופר של „מלחמת גוג ומגוג" נשמעו באופק. ראו שלושה עמודים של אש יורדים מן השמים, מטר של דם ניתך ארצה, ארמילוס בן השטן בשולם על העולם... כתי לא? בזמן מלחמת הפרתים ביוונים, וכשהברברים החריבו את האימפריה הרומית, וכשהמגיפה השחורה המהלילה באירופה, וכשהתורכים הגיעו כמעט עד שערי וינה... מיסטיקנים נוצרים ומקובלים יהודים ראו אז את עקבות המשיח, בפי'ה לקץ והיא מכוב, לאחר שנפתחה גיהנום בעמק יהושפט והעולם נחרב.

האם מעלת האנושות בין האור אל החושך? או אולי הזכרון הסלקטיבי שלנו משטה אותנו, בהסתכלנו אל „אחורי ההיסטוריה"?

קראתי בימים אלה פרוטוקול של סימפוזיון מעניין, שהתפרסם ב„קומנטרי", על „התרבות והרגע הנוכחי", שבו העלה המבקר ליונל טרילינג, בין יתר השאלות, גם את השאלה אם הספרות — והאמנות בכלל — מעניקה לנו תפיסה נכונה של המציאות. הוא מפקפק בכך.

אולי אשמת הספרות (בחלקה, בחלק זה שלהמונים היה רצון לקלוט אותו) היא זו, שתמונת העבר נראית מסולפת בעינינו. ובצד הספרות — הציור, המוסיקה, הקולנוע הפופולארי. אולי בגללן, „העולם של אתמול", שהיה עולם של עוני נורא וסבל ושיעבוד חולי ובהמות — נראה לנו כעולם של האלמים ובתי־קפה ובתי־טרגות ונשפי־מאר בסאלונים, המקודרים, וכרכבות הוצגת טופים אידיליים. לא אנגליה של דיקנס, לא ... אלא של אבנים שחגגו את זכויות־היתר של הירותם הבלעדית.

לא ארץ־ישראל של „שכול וכשלון", של „ירושלים בנחלה", מושבות מגוות, ירידה, רעב, עבדות, סכנות, יאוש.

„העולם לא היה מצבנו רע כל־כך", אנו אומרים היום, בפרוס השנה החדשה.

האומנם מעולם?

כדאי לחזור ולקרוא היסטוריה, לא רק יהודית, על השמדת עמים שלמים בימי קדם (היכן הם כל שבעת עמי כנען?), על הגליית עמים שלמים, על רבבות הנרצחים ביום אחד במלכות ביזאנץ של יוסטיניאנוס, על קרבות שבהם נשמדו צבאות שלמים באכזריות — רצח פנים אל פנים, על מסעי הצלב, על מלחמת מאה השנה, מלחמת שלושים השנה, ליל ברתולומיי, מלחמות נפוליאון, מלחמת קרים, השמדת האינדיאנים באמריקה, הטביחות בדרום־אפריקה. שלא להזכיר פורענויות של המאה הזאת, או של היהודים בכל הדורות...

האם יש בזה נחמה?

גם לא הצייני רנחמה העתיד — בשנה הקרובה, או עד שנת האלפיים — יכול להיות רע יותר, והעתיד יכול להיות טוב יותר. כל נסיון לארגן את ההיסטוריה בדמיוננו בכיוון הדיסיכרי או בעיגולים של מחזוריות — עובר אל התום התיאולוגיה. היסר התוראות הוא נכון לגביה בדיוק כמו לגבי טבע־האדם.

יאשר לנו, אפשר רק לחזור על דברים שאמר ברנר בשהיה שרוי במצב ש„החשיכה שבנפשו הגיעה אל קצה־גבול המשבר שלה... כשהתנצנה החשיכה וגדלה עד לבלעה בכל מידה":

„החיים רעים, אבל הביר סודיים... המוות רע, העולם מסובך, אבל גם כבוז, ולפעמים יפה. האדם אומלל, אבל יש והוא גם נהדר. לעם ישראל, מצד ואקי ההגיון, אין עתיד. צריך, בכל זאת, לעבוד.

כל זמן שבשמחך בך, יש מעשים נעגבים ויש רגעים מרוממים. החי העבודה העברית האנושית!"

על קצרנות, ארכנות ויקרנות

חיים איזק — קריאות ביניים

מילואים והערות־קוראים ל„קריאות־ביניים":

*

● ברשימתי על יעקב מימון ב„דבר השבוע" הסתפקתי רק לרפרף על עיסוקו האחד של המתנדב מס' 1 של ישראל, שגם אם ביום איננו עיסוק עיקרי זה, הרי זו עבודה, שמימון היה חלוץ בה במלוא משמעה של המלה: כקצרן וכמורה לדור קצרנים ובעיקר קצרניות. בעיסוק זה, שהוא ממשיך בו עד היום, הוא חוגג בימים אלה יובל קטן: בסוף השנה מלאו חמשים שנה לרישומו הראשון נאום של בן־גוריון.

מימון מספר שלבד קצרנות — הוא ועשי אחיהו ואחיו ... צבי המנות — בליבאו, עיר מולדתו ברוסיה (עליהם לטביה) מסבך יהודי בצבא הגרמני במלחמת־העולם הראשונה. היתה זאת קצרנות גרמנית. לאחר שעלה לארץ ב־1921, ביקש ללמוד את הקצרנות העברית שנכתבו עליה כמה ספרים. מימון ראה שהמחברים עסקו בה הרבה בתיאוריה, אך לא בחנו את שיטותיהם הלכה למעשה. „ניסיתי" — הוא מספר — „להתאים לעברית את הקצרנות הגרמנית שידעתי, אולם הבדלי השפות בכל זאת גדולים — ובתחילה לא נראה לי הדבר." בשנת 1924 — והוא עובד אז כפקיד בלשכה הראשית של הקרן הקיימת — חידש את נסיונותיו להתאים את הקצרנות הגרמנית לעברית, לאחר שרשם באסיפה של אחדות־העבודה נאום של שלמה קפלנסקי. ביקש ממנו בן־גוריון, ששמע על כך, כי ירשום גם את דבריו. „ומאז התחילו להזמין אותי לכל נאום שלו. כיוון שהייתי חבר המפלגה והלכתי בעצמי בעד הבליק ובעד הצפרנות ולא תבעתי כל שכר, היה הדבר פשוט".

וכך — „בפשטות" — התחילה דרכו של מימון בקצרנות העברית, שבזכותה נשתמרו לנו עד היום מנאומיהם של ברל כצנלסון, ויצמן, סוקולוב ועוד רבים אחרים.

*

● עובדיה פורת מבקש להעיר, כי הדברים על ההבדל בין יחסו של הישוב לעליה ולעולים, לא ברל כצנלסון היה ראשון לאמירתם, כפי שטען יעקב מימון בשיחה שפורסמה ב„דבר השבוע". זכות־הבכורה עליהם — אומר ע. פורת — יש לגוילא יופפסל, שטבע את המימרה על היהודי הארץ־ישראלי האוהב את העליה ואינו אוהב את העולים.

*

בהמשך לרשימתי „חינוך לאורכיה" נתקלתי בימים אלה בדוגמה מובהקת לאופן שבו נעשית האריכות־לשמה ערך: מחקר על „נקיון ברשות־הרבים", שנערך במכון למחקר חברתי שימושי לפי הזמנת משרד הבריאות, כולל מסקנות והמלצות לגבי שינוי הרגלי הנקיון של האוכלוסיה. מוצע לערוך מסע הסברה, שתכליתו תהיה הגברת התודעה בציבור למצב הנקיון הירוד של השירותים; הגברת ההערכה של חשיבות הנקיון „באתרים המרוחקים מסביבת המגורים המידית של הציבור"; ציון המאמצים שעושות הרשויות המוסמכות על הנקיון ברשות הרבים, שכן מסע ההסברה המדגיש רק את אחריות האזרח לא יביא לשינוי מקוה...

הצעות אלה בכללן אינן מהפכניות. הן סבירות למדי וודאי טוב הדבר שהן ניתנות במרוכז בסמכותו של מחקר מדעי. אולם מה שמולט מאוד בחיבור זה (ובמחקרים רבים כמוהו) הוא ריבוי ההערות וגיבוב פרטים מיותרים, עד שלעתים יש רושם, כי בעל־עת מאסף מכוון „לנפח" מחקר למעלה מן המידה הדרושה, כאילו טיבו של מחקר — לפי־נות בעיני מי שמזמין אותו — תלוי במספר העמודים שעל פניהם הוא משתרע. במקרה שלפנינו „הדובר ב־87 עמודים" ועליהם נוספים 42 עמודים של טבלאות ותרשימים. דעת הדיוט כמוני היא, שהמחקר לא היה מפסיד כלום בתועלתו, אילו הופחת במספר עמודיו. אולי אפילו היה נשכר.

*

● בעקבות „קריאות־ביניים". שכותרתן היתה „כשאנרה רוצה להתאונן". כתב לי אליהו שיינמן מבת־ים: „ביקשתי מקבלן בניין להשיג לי מישהו שיצבע מטבח־מגורים, כולל ארונות מטבח. הבטיח לי שהמחיר יהיה מחיר של חמרים פלוס פרנסה. בסופו של דבר לא עבר חומר־הגלם את הסכום של 200 לירות, ו־800 לירות נדרשו כשכר ל־3 חצאי ימי עבודה. שאלתי את הצבע, אם הוא סבור ש־300 לירות לפחות ליום־עבודה הם רק „פרנסה". תשובתו: „אני קבלן ולא פועל יומי". התקשרתי עם משרד המסחר והתעשיה ואגודת הצרכנים. התשובה הסטראוטיפית היתה: אנו ערים לבעיה של צבעים, אינסטלטורים, נגרים לביצוע עבודות קטנות, אך לא נמצאה הדרך לפתרון הבעיה.

הבאמת אי אפשר לקבוע שמטר מרובע צבע פלסטיק או שמן עולה כך וכך?

הדבר שהרגיז אותי עוד יותר מן הסכום הסחטני היה אי־הרצון לתת אפילו קבלה. דבר זה עושה עובד לעובד המשלם מהמשכר שלו. לאן נגיע?" — שואל א. שיינמן.

בקרוב יופיע! ספר הפרס למנויי „דבר" 1975

לקסיקון האמנויות

בעריכת: פליס בזנר־מלבין & יעקב מלבין

ציור ופיסול
מחול
קולנוע
תיאטרון
מוסיקה

הוצאת מסדה

הלקסיקון החדש לאמנויות יוצא לראשונה בישראל והוא מוקדש לשמות ומונחים הקשורים באמנויות הציור והפיסול, המוסיקה והמחול, הקולנוע והתיאטרון. מטרתו לסייע לקוראים לקבל מידע בסיסי על יצירות אמנות, שמות יוצרים ומונחים בעולם האמנות. הלקסיקון מכיל למעלה מ־500 עמודים, חלקם בצבעים. מנויי „דבר" המשלמים דמי החתימה לשנה מראש, יקבלו את הלקסיקון ללא תשלום כפרס „דבר".

מחיר הספר בחנויות הספרים: 61.— ל"י. ראה כתבה בדבה"ש מ־27/12

„קיבלנו פחות מיכולת הבנקים לשלם"

עובדי הבנקים טוענים כי הסכמי השכר תואמים מדיניות ההסתדרות

מאת דוד ליפקין

בחטיבת עובדי הבנקים בהסתדרות הפקידים מתרעמים על מסע ההשמצות וההתקפות על עובדי הבנקים והסכמי השכר שלהם, ובמיוחד כלפי הביקורת הציבורית המכוונת על הסכם השכר בבנק ישראל. הטענה מופנית בייחוד כלפי העתונות שהציגה, לדעת ראשי החטיבה, תמונה כוזבת של הסכמי השכר.

כרכז חטיבת עובדי הבנקים אליהו רייף ונציג החטיבה במזכירות הסתדרות הפקידים אשר יעקבי (מזכיר עובדי בנק לאומי) מדגישים, שעובדי הבנקים נהגו לפי מדיניות השכר של ההסתדרות לשנת 1974 ואין להם לפי סעיף 5 של המדיניות המקצועית, הקובע במפורש כי ההסתדרות תפעל לשיתוף העובדים במפעלים רווחיים וברווחי מפעלים באמצעות מענקים, בונוסים וכו'. ואמנם בבנקים מסחריים נחתמו הסכמי השכר עוד לפני כמה חדשים וכבר אז נוצר הרושם כאילו קיימת חריגה ממדיניות השכר. אולם רייף ויעקבי דוחים זאת בתוקף וטוענים שהסכמי שכר אלה הם בהתאם למדיניות המקצועית של ההסתדרות.

יעקבי מבנק לאומי, הידוע כבנק המוביל בתנאי השכר, מוסיף: אנו משוכנעים שבבנק לאומי יכול היה לשלם יותר מאשר נדרש. היינו יכולים להציע להיטיב הרבה יותר בגלל הרווחיות ויכולת הבנק לשלם. אבל לא רצינו לחרוג ממדיניות ההסכם. אף כי הדבר עורר תרעומת קשה בקרב עובדי הבנק. רייף מציין, כי עובדי הבנק אינם נמנים עם אלה שמדי פעם מזעזעים את המשק ומערערים יחסי העבודה במדינה ומקפידים למלא אחרי הסכמי השכר.

סיבות הסחבת במו"מ

עובדי בנק ישראל משתייכים להסתדרות הפקידים. הסיבה לכך יכולות זו היא פשוטה, מסביר רייף: צוות עובדי ההקמה של בנק ישראל בא ברובו מבנק לאומי; העובדים שהסכימו לעבור לבנק ישראל לא היו מוכנים לוותר על תנאי העבודה שהיו להם בבל"ל. ב־6 בספטמבר 1957 נחתם הסכם העבודה הראשון בבנק ישראל בין הנהלת הבנק להסתדרות הפקידים, אשר קבע כי תנאי העבודה של עובדי הבנק יהיו שווים לאלה של עובדי המדינה. כבר אז נקבעו תנאי השכר (חודש 13, חישוב אחר של שעת עבודה, דמי הבראה גבוהים יותר וכו'). העיקרון שנקבע היה, כי עובדי בנק ישראל קיבלו פחות מאשר עובדי בנקים מסחריים ויותר מאשר עובדי המדינה. בשנות ה־60 התנהל מו"מ על הנהגת דירוג מקצועי לכל עובדי בנק ישראל, הקיים עד היום.

הכנת החל המו"מ על הסכמי השכר בבנקים השונים בחודשי יוני וכולם תוך שבועות מספר. רק אילו בבנק ישראל התכונן גם צד העובדים, מסביר רייף, להתחיל את המו"מ באותו זמן והחל להכין תביעותיו, אבל חל איחור. היו כמה סיבות לסחבת זו במו"מ. תחילה פרשת התמוטטות בנק אינטרבריטיש העסיקה את אנשי הנהלת הבנק ועובדים אחרים בפעולות שונות. לאחר מכן יצאו ראשי הבנק בתוקף תפקידיהם להשתתף בדיוני קרן המטבע הבין־לאומית. וכך קרה, שהמו"מ על הסכם השכר התנהל ואילו הסיכומים לגבי הסכם השכר הושגו קרוב לתאריך שבו הממשלה הודיעה על הפיחות והנהגת מדיניות כלכלית חדשה. לכן, הסכם השכר נחתם רק בתקופה של ... נובמבר. בהדך כל ההתקפות, קובל רייף, מושפעת השגויה שהסכם השכר כוונו יוחס לשנת 1974 ואין בין הסכם זה למדיניות השכר ל־1975 ולא כלום.

רייף דוחה את הביקורת הציבורית שנמתחה כלפי הבנק וההסכם עצמו וטוען: אמנם נגיד בנק ישראל מטיף ל„הידוק החגורה" וממלא בכך את תפקידו. אבל לא הוחלט על הקפאת השכר לשנת 1974 ואי אפשר להאשים עובדים בחריגות כאשר הם תובעים למלא אחר הסכם; הפקידות הבכירה של הבנק לא קיבלה „הטבות מוגזמות" ולא בדקו את העובדות. הקטינו להם את מספר השעות הנוספות ל־47. זאת למרות שהם עמוסים בעבודה שעות רבות כבצבר לביצוע העבודה הרגילות. והפיצוי שנקבע אינו מפצה על השעות הזה. יתר על כן, בהסכם השכר גם שיפרו במידת מה תנאי השכר של אלה שבתחתית הסולם כמוני כסף, סופרי כסף היוצא מהמחזור ועובדים בכספות. ההסכם עם בנק ישראל הוא אחרון להסכמי השכר של עובדי הבנקים ורייף מאמין שהבנקים הממלכתיים חתמו על ההסכמים לשנת 1974 רק לאחר שתיאמו זאת עם גורמים ממלכתיים הנוגעים בדבר.

בונוס על רווחיות

אך האם עובדי בנקים ממלכתיים זכאים לקבלת בונוס על רווחיות, כאשר הבנקים נישאים על תקציבי ממשלה? רייף מצדיק את תביעת עובדי הבנקים הממלכתיים. לדוגמה הוא מציין, כי הרווחיות הגבוהה של „ספחות" היא הודות ליעילות ולפריון שהכניסו העובדים ואינה קשורה בתקציבי הממשלה. אך בבנקים להבהיר סוגיה זו שאינה ברורה, כדאי רייף להקים קבוצת עובדים אחרות במדינה. הוא סבור שיש עובדים הבאים לתבוע שיפור תנאי שכרם ואינם מתחשבים תמיד עם היכולת של מקום־העבודה לתת את זה. הוא מזכיר עתונים הנאבקים קשות על קיומם. אבל התנאים והעובדים שם אינם מתחשבים במצב העתונים. לדידו של רייף, אין לבוא ולתבוע מעובדים לוותר על דרישתם לשיתוף ברווחים. בניגוד לכספים זורמים מתקציב הממשלה, או מתקציב העיריות. האם צריך מצבם של עובדי בנקים ממלכתיים להיות שונה מחברות ממשלתיות בענפי משק שונים?

אבל מדוע צריכים להיות עובדי הבנקים המובילים בתנאי שכרם במשק? רייף טוען, שבענין זה יש סילוף אחד גדול. הוא סופר בעובדה שעובדי הבנקים הם המובילים בתנאי שכרם ומצביע על נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה כי ברביע הראשון של 1974 עובדי החשמל ומים היו המובילים. במקום השני היו עובדי התעבורה ורק במקום השלישי עובדי ענף הפיננסים ושירותים עסקיים.

האין העלאות השכר של עובדי הבנקים גוררות התייקרות הריבית, כפי שטוענים ראשי המשק? אין דבר מסולף יותר מקביעה זו, אומרים רייף ויעקבי. לא רצוי העובדים הארציים של הבנקים ולא הסתדרות הפקידים קובעים את המדיניות המוניטארית במשק. אין להסכמי השכר כל השפעה על שינוי מדיניות הריבית. לא ייתכן שבגמר שנת מאזן יופיע יו"ר מועצת המנהלים של הבנק ויודיע על הרווחים הגבוהים ויתעלם מחלקם של עובדי הבנק בהשגת רווחיות זו, בביצוע התכניות הפיננסיות של הבנקים וברכישת לקוחות. מצד שני, משמיע יעקבי, אין הבנקים יכולים לבוא ולטעון כי לעובדים אין חלק בהישגים. כל הטענות לגבי הקשר בין שיעורי הריבית לבין שכרם של עובדי הבנקים נועדות רק לפגוע בתדמית של עובדי הבנקים. נציג ועד עובדי בל"ל מוסיף, כי גם עובדי הבנקים יודעים לקרוא מאזנים ומה ניתן לקבל מאותה עוגת רווחים. הוא מציין, שבשנות המיתון ויתרו העובדים על תוספות שכר, אבל הריבית לא ירדה. מכאן, כאשר הרווחיות גדולה יותר, הביצוע השכר גבוהות יותר.

ראשי חטיבת עובדי הבנקים מזהירים מפני נסיון לשנות את מעמד עובדי בנק ישראל. מתנהלים עתה, כנראה, דיונים על שינוי בתנאי עבודה או שינוי המסגרת הארגונית. אבל שינויים כאלה, הם מדגישים, יכולים ליעשות רק בהסכמת העובדים וההסתדרות. כל נסיון שייעשה לשינוי התנאים הקיימים ייתקל בהתנגדות נמרצת לא רק מצד עובדי בנק ישראל, כי אם מצד כל עובדי הבנקים המאורגנים בחטיבת עובדי הבנקים. הם מוסיפים, כי המתקפים עתה הם לא רק עובדי בנק ישראל, אשר חתמו על הסכם השכר כדת וכדין, אלא כל עובדי הבנקים.

אומבודסמן איננו רוויזור

נציב התלונות בעיריית חיפה: ברוב התלונות – האזרח צודק

מאת ש. שחורי

נציב תלונות הציבור בעיריית חיפה, יצחק לבב שנכנס לתפקידו רק לפני כחצי שנה, הוא אדם בעל השכלה רחבה ונסיון חברתי רב, מקובל על הציבור וזוכה להוקרה בכל תפקידיו הקודמים. לדעתו, הקונפליקט בין האזרח לבין השלטון המקומי או המרכזי אינו אלא תוצאה של קומוניקציה גרועה. „האומר שקונפליקט זה הוא מחויב המציאות — והניסיונות הם רבים לאורח — צודק, אולם צידוק זה מותנה בהשלמה עם המצב הקיים, שבו אין מדריכים עובדי ציבור כיצד לקיים קשרים ומגעים עם הציבור שאותו הם משרתים. כאשר הקומוניקציה משתפרת אפשר למצוא לפעמים פתרונות אף לבעיות מסורבכות וקשות במהירות מפתיעה".

בדרך פעולתו אין י. לבב צמוד ביותר לדפוסים המשרדית המקובלת. הוא אינו אוהב להשהות דברים ונוהג לברר תלונות בבדיקה אישית, ללא ניירת יתירה. „מכתב פחות יפיק תועלת יותר" — הוא אומר. הוא יוזם ומקיים מפגשים רבים בין המתלוננים לבין האחראים לנושאי התלונות. דרך זו חוסכת התכתבויות מיותרות ומאפשרת לנציב התלונות לפעול ביעילות בצורת מנגנון מצומצם ביותר (פקידה אחת). עיריית חיפה היא הראשונה, אחרי תל־אביב וירושלים, שבה „המפעל נציב תלונות". בחשיבותו של תפקיד זה, — במיוחד בישראל, שהחברה בה עדיין במצב של התהוות ולכן החיכוכים רבים יחסית — החלו להכיר באחרונה יותר ויותר רשויות מקומיות. עתה נקבעו נציבי תלונות גם בעיריות נתניה, הרצליה וראשון־לציון, וקרוב לוודאי שמספרם יגדל.

אגב, מינויו של נציב תלונות בעיריית חיפה עורר גם את עניינו של הרשם לעניני אומבודסמן של ההתאגדות העולמית של המשפטנים. הם שיגרו אליו מכתב ובקשו מידע על הסדרים והדו"חות הפעילותיות הנעשות בחיפה.

במשך מחצית השנה הוגשו אל הנציב 750 תלונות. לפי הדין וחשבון החודשי, שפורסם לפני שלושה חדשים, מסתבר, „כי במקום הראשון בתלונות הציבור תופסים ענייני הניקיון, אחריהם באים הפיקוח על הבניה, התיעול (כגון זה של תלונות נצטמצם מאד בזמן האחרון), מסים, פיקוח עירוני, דרכים וגנים, שירותי רווחה, רשיונות, המנגנון ונכסי העירייה, אספקת מים וכו'. מענין שתלונות בנושא החברה הממשלתית־עירונית לפינוי מעברות העולים בעיר „שקמונה" — והמפעל הציבורי לשיכון זוגות צעירים, תופסים רק את המקום ה־21 וה־22 בסיווג התלונות. אם כי הם באים לפני בעיות בשתון וקצה מירות, בריאות ושירותים וטריגאריים. מתוך 500 התלונות שנתקבלו בלשכת החדשים הראשונים. היו גם תלונות על עניינים שמחוץ לתחום טיפולו של נציב התלונות, אך הן הועברו על ידו למוסדות המתאימים, ממשלתיים או ציבוריים. „כאשר התלונות... הן בעלות אופי ציבורי כללי, נערך מעקב אחרי תוצאות הטיפול בהן בין אותם נושאים.

כל מתלונן מקבל מייד אישור על קבלת תלונתו. במקום לפנות בכתב ולהעביר את העתק התלונה הבודדת לראשי המחלקה או האגף, מרכז נציב התלונות כמה תלונות לפי נושאיהן, ומקיים מפגשים במחלקות ובאגפים עצמם. כדי „לראות" ולשמוע תגובות במקום. לעתים הוא אף יוצא לבקורות שלימות מצביעים המתלוננים ובעקבותם הוא מברר את העניין עם האחראים.

לבב קובע, כי ברוב המקרים האזרח צודק בתלונותיו, אם כי לא תמיד אפשר למלא את מבוקשו מבחינת החוק. לדבריו לא היו בכל תלונות מעבות סרק. רבות בהן אינן שייכות אמנם לעירייה. אך הוא מעביר אותן, כי „אבור"... לרשות המתאימה וזוכה בכל המקרים בתשובות מלאות ואדיבות. בתלונות בענייני „טוהר המידות" הוא בשיתוף פעולה עם מבקר העירייה. לדבריו, מספר התלונות שנושא „טוהר המידות" הוא מעט ביותר. אף מספר התלונות בעילום־שם אינו עולה על תי־לבר, אף כי היה מקום לחשוב שבחיפה יהיה מספרן ניכר.

יש לציין כי רוב מחלקות העירייה משתפות פעולה ברצון עם נציב התלונות.

עולם ומלואו

בליסבון פורחת ה„פורנו"

פורטוגאל שלפני מהפיכת אפריל היתה אחת המדינות השמרניות ביותר בעולם. הצגות של תספורות או של סרטי־מין נאסרו משעם הרסנות. לעתים רחוקות העיז רוכל למכור כתבניות מסוג „פליבוי" או להציג תמונות פורנוגראפיות לעוברים ושבים — כי עינה של משטרת הבולש היתה פקוחה לרווחה.

אך מאז האביב האחרון, הפכה פורטוגאל את עורה והפורנוגרפיה חוגגת את נצחונה בכל מערומיה. דוכני הספרים גדושים ספרי תועבה מכל הסוגים והלבושים. שאפילו קופנהאגן המהדרינית היתה מסמיקה בבושה. סרטים כגון „הטאנגו האחרון בפאריס", „התפוז המיכני" או „כד עומק הגרון" משכים המונים אל בתי הקולנוע; חשפניות מצרפת ומאיטליה ממלאות את מועדוני הלילה עד אפס מקום וה„פאדו האחרון" המוצג על־ידי 14 בראזילאים משני המינים כדגים משגל קבוצתי למשך שעתיים. הדבר היחיד שהפריע להוואי זקן — שהאורות על הבמה היו עמומים במקצת.

ההתפרצות פורנוגרפית זו היא למורת רוחם של הכנסיה הקאתולית ושל המפלגה הקומוניסטית וכן של אגודת המחוקקים הפורטוגזית ורבים תוהים איך ניתן ליהנות מהחופש מבלי להסתאב.

פולברייט אמר „שלום" לסנאט

30 שנות שירות בבתי המחוקקים של ארצות־הברית, בקונגרס ובסנאט, באו ביום ו' לקיצן כאשר סנאטור ויליאם פולברייט, יו"ר ועדת החוץ בן 69, תפס לשעה קלה את מושבו הקבוע בסנאט כדי לענות ב„הן" במיפקד הנוכחות הנערך לפני כל ישיבה של הסנאט האמריקאי.

יחד עמו פרשו מהסנאט שני אישים אחרים שטמם הלך לפניהם בתקופת שירותם המשותף: הסנאטור סאם ארווין, בן 78, שעמד בראש ועדת החקירה של פרשת ווטרגייט הביא לפרישת ניקסון מכס הנשיאות וכן סנאטור ג'ורג' אייקן, בן 84, ששנות שירותו בבתי המחוקקים של ארה"ב בשם המפלגה הרפובליקאית מגיעות ל־34.

פולברייט הדמוקראט ממדינת ארקנסו נמנה עם המיעוט האנטי־ישראלי בסנאט האמריקאי, וכראש ועדת־החוץ החשובה ניסה לא פעם להטות את הקו נגד ישראל. יש לציין בסיפוק, כי הרוב הדמוקראטי בסנאט עבר לרוב לסדר היום ולא קיבל את הצעותיו או עצותיו של פולברייט בכל הנוגע ליחס הממשל האמריקאי לבעיית הסכסוך במזרח התיכון בין ישראל לערב.

וכשם שפולברייט היה חמור סבר, כך סנאטור ארווין הצטיין בלבביותו ובחוש ההומור שלו וכל אלה שבאו לשמוע את העדויות בפרשת ווטרגייט בוועדה שהוא עמד בראשה, זכו לעתים קרובות לשמוע בפיו סיפורים עממיים עם משל ובמשל כאיזור ההרים של צפון קארולינה שמשם ארווין הדמוקראט ייצג 21 שנים רצופות בסנאט האמריקאי.

סנאטור אייקן, רפובליקאי ממדינת וורמונט היה זקן חברי הסנאט תקופה ממושכת. בשעת הפרידה אמר, כי לדעתו קיימת בציבור אי־הבנה רבה על פעולו של הקונגרס האמריקאי וכי הוא יקדיש מעתה את זמנו כדי להסביר סדרי השלטון לבוחריו בעבר.

מדריך לסוטי המשטר בברה"מ

בדרך־כלל לסוטים פוליטיים בברית המועצות, העלולים להישלח לבדיקה פסיכיאטרית. חוברת על־ידי שני אסירים פוליטיים המרצים עונש של 12 ו־10 שנים בבתי־כלא סובייטיים — אחד ליד מוסקוה והאחר במחנה הכפיה פרם בסיביר.

המדריך, הכתוב בכתבי־יד, מוכתר בשם „מדריך פסיכיאטרי לסוטי המשטר" ומופץ במוסקוה — וכך גם הגיע לעתונאים מערביים. מחברי המדריך הם ולאדימיר בוקובסקי וסמיון גלוזמן והוא נכתב על־ידם מאחרי סורג ובריח.

„גדלך והלוי ביכולתך לשקר ולכזב", נאמר בספרון. „אין כל סיבה להאמין במצפונם של הרופאים".

בוקובסקי נידון ב־1972 ל־12 שנות מאסר וגלות בגין האשמותיו הפומביות כי אנשים נורמאליים נשלחו למוסדות לחולי רוח בברה"מ. הוא עצור כעת בכלא ולאדימיר ליד מוסקוה. עמיתו למדריך, סמיון גלוזמן, רופא פסיכיאטר מקיוב, נידון לעשר שנות מאסר ונמצא כעת במחנה עבודה בפרם.

מתנגדי המשטר אומרים, שהמדריך הוברח מבתי־הכלא והעותקים ממנו נפלו בידי הק.ג.ב, המשטרה החשאית, בחיפוש שנערך בדירות היהודים במוסקוה.

לדברי המדריך, הטאקטיקה הטובה ביותר בשעת החקירה היא לטעון: „רציתי להיות מפורסם. שכל אחד יכיר אותי וידבר עלי. לא ידעתי תוכרת בנפשי. לא הרגשתי כי הרחקתי לכת יותר מדי, וכו' וכו'."

„דווקא הטענה כאילו לעניין זכות לתהודה חיובית בשעת החקירה", קובעים מחברי המדריך.

דברים

עדיפות לתחבורה הציבורית

תכנית משרד התחבורה לסגור מרכזי עסקים של שלוש הערים הגדולות בישראל — תל־אביב, ירושלים וחיפה — אחת לשבוע בפני כניסת רכב פרטי, במגמה לשפר את שירותי התחבורה הציבורית, הנה כוונה טובה אולם בלתי מספקת. גם ההחלטה על הקצאת נתיבים מיוחדים בלעדיים לתחבורה ציבורית בשלוש הערים הללו איננה מספיקה.

מרכזי הערים הגדולות סתומים בשעות השיא ברכב רב העובר דרכם ובמקביל קשה עצירת חימכה הטוסים הכבישים בריבוב פרטי הרבה. אכן אינו אפשר תנועה תקינה של התחבורה הציבורית. לא אחת צריכים האוטובוסים להתפתל בתמרונים קשים ביותר, כדי להצליח להסתובב מרחוב לרחוב בלי לפגוע במכוניות פרטיות החונות בצדדי הרחובות ובפינותיהן.

מניעת כניסת רכב פרטי יום אחד בשבוע תקטין בשביעית את מספר כלי הרכב, שיכנסו לעיר, דבר זה יקל הקלה מה, אולם לא יפתור את הבעיה ולא יסייע להגדלת מהירות הנסיעה של האוטובוסים הגדולות הסבב שלהם, כאשר רבבות כלי רכב פרטיים חונים בכבישים ועל המדרכות, יעכבו תנועה תקינה של התחבורה הציבורית.

רק צעדים דרסטיים כמו סגירת מרכזי העסקים בפני כניסת רכב פרטי, איסור חניית רכב פרטי במרכזי העסקים העירוניים והקצאת נתיבים רבים ככל האפשר בערים הגדולות באורח בלעדי לתחבורה ציבורית, עשויים להקל על סתימת הפקקים בערים וליצור תנאים להמשך שירות תחבורתי מהיר ונוח לציבור הנוסעים הרחב.

דויד מושיוב

„זוללי" הספרים

גניבת ספרים מספריות אוניברסיטה היא כיום תופעה מקובלת והשלמות הקיימת לגבה בציבור עוד מעודדת אותה. אף־כי זוהי גניבה של ממש ונוסף לכך גזילת האפשרות מהסטודנטים האחרים ליהנות מאותם ספרים. לא שמענו עדיין על נקיטת אמצעים משפטיים נגד הגנבים או על הרחקתם מהאוניברסיטה.

בימים אלה נודע על „התקדמות" בשטח זה. אל מקרי הגניבות המקובלים נוספה התופעה המבחילה של עקירת דפים מתוך הספרים, ובמקרה אחד נתלשו מתוך ספר בנושא היהדות באוניברסיטת בר־אילן 70 דפים.

אין עוד מקום לסלחנות בשטח זה ויש להפעיל כל אמצעי אפשרי כדי לעקור התופעות אלה מהשורש.

מ. יסוד

מכירה פומבית של חפצי נאצים

הרמקיאור ויגארסקי „מתמחה" — ובהצלחה — במכירה פומבית של חפצים של נאצים. לא מכבר קיים בעיר מגוריו, טרוואנג שבאוורה, מכירה פומבית תשיעית של חפצים מסוג זה. הקונים מגיעים לא רק מכל רחבי גרמניה, הם באים גם מארה"ב, צרפת ואנגליה. מה נמכר בטרוואנג ובכמה, שאל המוכר הזריז? ובכן, כובע עם סמל „ס. ס." ניתן לרכוש בסכום הפעוט של כ־1000 לירות ישראליות! אולם אם רצונך לרכוש פגיון עם צלב קרס, יהיה עליך לשלם 230 דולר. אך בחודש שעבר נמכר כאן ה„מרצדס" של גרינג, לאמריקאי ששילם בעד מכונית זו 165,000 דולר. ספרו של ברוצקי (אוטוביאוגרפיה) אשר היה בספרייתו של היטלר, עם הערות שוליים ביקורתיות של ה„פירר" בתוך הספר. נמכר בעד 750 דולר.

למרות ההצלחה „המסחרית" הבסתרות, יש דברים אשר עדיין „מצפים" לקונה: ציור של היטלר — בגודל טבעי — בעד 750 דולר. אפילו כובע מיוחד של ה„פירר" בכבודו ובעצמו — טרם מצא לו קונה, למרות שהמחיר הוא „רק" 4000 דולר. אולם אל דאגה: לפי היקף המכירות בשטח זה אין ספק, כי גם שעתו של הכובע תגיע.

ראובן עשור

מכתבים למערכת

הרצאות דיין

בכל מלחמות ישראל, אף פעם לא הובעה תרעומת על מנהיגינו האם כן — לא בהירה. כזו כמו במלחמת יום הכיפורים. בתום כל מלחמה ליקקנו בשקט את פצעינו ובדומיה קברנו את מיטב בנינו. האמנם, כי כל מה שאפשר היה לעשות לבטחון ישראל — נעשה. הקרבנות שנפלו, נפלו מתוך הכרח ברירה. לא כן במלחמת יום הכיפורים. אצל כל אחד מכרסם ספק בלבו: כי חלק גדול מבנינו נפלו כתוצאה ממחדל, כתוצאה של אי הכנה ורשלנות. חלק גדול מבנינו היו עוד ילדים, עוד לא עברו טבילת אש ולא היו אתם אנשי מילואים ותיקים להדריך אותם בקרבות. בנינו הצעירים נתנו את חייהם לבטחוננו. ומה הפלא שההורים השכולים מתמרמרים? מה הפלא, שלא רוצים לשמע את הרצאותיו של משה דיין ולראותו בציבור.

דיין ואלעזר היו מופקדים על בטחון המדינה. אז מי אם לא הם אחראים לכל המחדלים האלה? לשבחו של אלעזר יש להגיד, כי הוציא את המסקנות והתפטר. למה דיין לא הלך בעקבותיו אלא הוסרח להתפטר? איפה הבושה האישית שלו, אם לא בתור מנהיג, אז אפילו בתור בן־אדם, פשוט מן השורה? ואחרי כל זאת הוא עוד מתקומם על ההורים השכולים.

גם אני, כותב השורות האלה, אב לבת, שהיא נכת צה"ל ממה־נות ההורים על הורך האכזר שעבר בכור במלחמת ההתשה. את כאבי נשאתי בדומיה. הייתי משוכנע, וכן גם עכשיו, שכל מה שניתן לעשות בתחום הבטחון — נעשה. לא היתה לי שום סיבה לעילה להאשים מישהו.

אך ההורים השכולים האלה, אתם חלק גדול מהעם. להם יש את מי להאשים — דיין. נפשם, אולי לא באופן בלעדי, אך אולי הדומיננטי בהם.

צבי גורדון
חיפה

הזכות להתבטא והזכות למחות

לח"כ משה דיין עומדת בתוקף המדינה הזכות לבטא, להתבטא ולהופיע בפני כל פורום המזמין אותו, וזאת מתוך זכות המעוגנת בחברה תרבותית ודמוקראטית.

להורים השכולים עומדת במסגרת אותו חוק וחברה דמוקראטית, זכות המחאה וההפגנה כאשר הבנה אותם כאבם, כאזרחי המדינה, ששכלו את בניהם ויקיריהם, אשר בדמם על מדינת ישראל, במותם ציוו לנו את המדינה והחיים.

לאור האמור, ברצוני אני חובה לשאול ולאמור להורים המפגינים: השאלתם עצמכם כאשר התארגנתם, לפני שיצאתם להפגנה, אם בצד זה הוא לכבודם של יקיריכם? ולכבודכם? באות יגרע מהריגת כאבכם, כאבינו? האם על זאת, ודרך חיים כזאת כפי שהפגנתם יצרה, שלילת זכויות אזרח פשוטה, מבטיח, בחברה נבכיעה כשלנו, הרפו הבנים נפשם?!

יש דין ויש דיין בישראל, האם זו השעה לציר נמקום ולילחם יצרים ובוגוד מסגרות, בהעיית הנשים זה. בהיכם בשאר דגל המת ישראל, הובתכבה לעזרה, כפי שדיין עושה זאת, שסיכר לשאת דגל זה במעלות הקשות השוטרים בעזקים ובעזרה.

איך עם ישראל, אתם הדייני ושקים שיוסיפו כאב על כאב, הוכים עלינו. הצליכם, לשמור לשמח ולעורר את רחובה, ולא לעורר היתוצה, כי בנפשנו ובמדינתנו הוא.

שאול שמעוני
מגדל־העמק

תחרות קליעה לזכר חייל שנפל במלחמת יום־כיפור

לא לעתים קרובות עולה בידי משפחה, לבוד הסבל הקרבנות, להנציח את זכר בניו בדרך מיוחדת התואמת את אופיו ונטיות לבו של כל נופל. על כן רבה הוקרתנו למשרד הבטחון ולמהנדס הגדנ"ע צפון, שסייעו ועודדו את יזמתנו להנציח את זכר בננו, אבי אייזן, בדרך של קריאת תחרות התגיך המצטיין במרכזה הקליעה בחיפה על שמו. בננו, שהיה בוגר הגדנ"ע נמנה בין חניכיו המצטיינים והמסורים, הוא נפל במלחמת יום הכיפורים בהתקפה על העיר סואץ, והוא בן 21 שנה. בחרנו להנציח את שמו בדרך של קריאת תחרות השנתית של מצטיין המבציים על שמו, והענקת פרס ראשון לזוכה — להגיד המצטיין. לשאותו העונקו בגן, אשר ושמו — עם הש־קבה, ולילד יוהדו שמחתם של החניכים המצטיינים בבית הבנה.

אנו חשים כי דרך הנצחה זו הולמת את רוחו של אבי ז"ל, אשר זיה הרוה לפעולתו של המועדון שאהב.

מרים ויוסף אייזן
חיפה

תפקיד חדש ליוסף תקוע

בימים אלה הגיע לארץ לחופשת מולדת יוסף תקוע, שגריר ישראל באו"ם. לאחר שעמד במערכות מדיניות קשות בעצרת הכללית ובמועצת הבטחון אשר התכנסה לדיונים בעת מלחמה או בעת תגובה נמרצת מצד ישראל נגד מכבר... היה. באחרונה גם היה עליו לעמוד בודד מול 105 מדינות אשר הצביעו בתוך שמחה לאיר בצד קבלת ארגון המחבלים — אש"ף — לדיוני אורים בהיותו מיוצג על ידי ראש המחבלים היהור המנהרבה.

האם לא די בכל אלה למלא אבל כאת יהודה ותתהדלה אשר נפסק בחלקו של שגרירנו באו"ם, הוא עצמו הביע את משאלתו להישאר עתה בארץ ולעסוק בתחום פעילות זמנה. שלל אותו מאמר מרבים: כי הגיעה שעתו של י. תקוע, להשאר בישראל ולהוכיח את כוחו בשונות פעולה אחרים המבוסים לפרוגו ולכישרונו.

ב. ש.

ויתור על מחצית תוספת היוקר

אני כורה בפנסיה ומקבלת גמלה כל 51½ אחוז מהמחלקת הבטוח־לאומי על האצר. סכום הגמלה בתוספת תקצבה מהביטוח הלאומי מהווים את מקור קיומי. עתה, נוכח המצב הכלכלי הקשה במדינה, החלטתי לוותר על תוספת היוקר החדשה לטובת קופת המדינה ובקשה, שהדברים ינהגו בקוני.

אני מניחה, שלשרי הממשלה וחברי הכנסת, מנהלים ומנכ"לים לא יהיה קשה יותר מאשר לי לוותר על מלוא תוספת היוקר הגדול על מחציתה, בלבד. דוגמא כזו כדי להוציא את המדינה ממצוקה.

(השם והכתובת שמורים במערכת)
תל־אביב

הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים

הודעה לציבור בדבר אישור/שינוי תכנית מתאר מקומית עפ"י הודעה בדבר הפקדה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965.

תכנית מתאר מס': 1718 שינוי מס' 7/ג לתכנית מתאר מקומית, מס' 62 שינוי מס' 7/ג לתכנית הכמן עיר מס' 920, 974, 1054, 1381, 1563.

שכונה: תלפיות ומקור־חיים.

גוש: חלקות חלקי חלקות — בגושים 30004, 30013, 30014, 30113, 30114, 30115, 30129, 30130, 30131, 30140, 30141, 30142, 30143, 30173, 30285, 30286.

מטרת התכנית: התווית מערכת דרכים ציבוריות, הרחבת דרכים, וביטול דרכים באיזורים. יעוד שטחים פתוחים ציבוריים. שטחים להקמת בנייני ציבור, למגורים, למסחר, ולתעשיה תוך שינוי תכניות קודמות בשכונת תלפיות ומקור חיים.

הודעה בדבר אישור התכנית הנ"ל תפורסם בילקוט הפרסומים בקרוב.

התכנית האמורה בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקדה במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים וכן במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים וכל המענין רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ר. דיר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים

מועצה אזורית עמק חפר

הדאר כפר ויתקין

הודעה

בדבר הכרזת עכברי בר ועכברי שדה, בתוקף הסמכויות שהועברו לנו על ידי שר החקלאות לפי סעיף 2 ג' לחוק הגנת הצומח תשט"ז — 1956, הרינו להודיע כלהלן: —

1. ביום 25.11.74 אושרה תכנית הדברה של עכברים דרים ועכברי שדה באזור עמק חפר על ידי ועדת ההדברה עפ"י החוק הנ"ל.
2. תכנית ההדברה הופקדה בהתאם לחוק במשרד החקלאות אגף להגנת הצומח והעתק ממנה נמצא במשרדי המועצה האזורית עמק חפר החל מתאריך הודעה זאת.
3. לפי סעיף 2 ד' (א) של החוק הנ"ל — כל הרואה את עצמו נפגע מביצוע תכנית ההדברה רשאי לערור עליה תוך 14 יום מיום פרסומה, לפני ועדת ערר.

ה. בן־צבי — ראש המועצה

כפר ויתקין: 30.12.74

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי ירושלים

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ירושלים החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: תכנית מס' 1960 שינוי מס' 43/73 לתכנית מתאר מקומית מס' 62 שעיקרי הוראותיה:

איחוד חלוקה מחדש. שינוי קווי בנין וקביעת פיתוח השטח בשכונת גבעת שאול בגוש 30160 חלקות: 3—12 וחלקי חלקות 93, 113 ובגוש 30096 חלקי חלקות 59, 61.

שהודעה על הפקדתה, ביחד עם התשריט המצורף אליה פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 2007 עמ' 1388.

השינוי האמור בצורה שבה הועדה אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, ירושלים וכל המעונין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ר. דיר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ירושלים

י"ג בכסלו תשל"ה (27 בנובמבר 1974)

קמין לה

מתוצרת אמקור יכול להיות שלך!

השתתף בחידון הפרסים הגדול של „דבר".

מחר לנוחיותך יתפרסם תלוש נוסף לחידון מס' 3 — נתניה — עיר קיט ונופש.

טייפ זה מתנת תדיראן — מחלקת שיווק ושירותים בע"מ.

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל
המדור ללימודי חוץ

מודיע על פתיחת

קורס הכנה מיוחד לבחינות הכניסה לטכניון

אשר יערכו ב־31.3.75.

הקורס מיועד לבוגרי המגמות: הריאליסטית, הביולוגית והמקצועית.

קורס ההכנה המיוחד הנ"ל יפתח ב־12.1.75.

בדבר הרשמה ופרטים: נא לפנות למדור ללימודי חוץ, הטכניון הדר חיפה, חדר 22א' ת. ד. 4959 בשעות 10.00—12.00 — 16.00—18.00 טל. 667818 או 661151.

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי ירושלים

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ירושלים החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת: „תכנית מפורטת מס' 1842 שינוי מס' 2/73 לתכנית שיכונים ציבוריים מס' 5/09/1 שכונה עיר גנים רחוב המבנין כעיקרי הוראותיו שינוי קווי הבנין הגדלת אחוזי הבניה במגרש מס' 29 שבתכנית שיכונים ציבוריים מס' 5/09/1. יעוד השטח לתכנון בעתיד לשטח להקמת בנין ציבורי ותקון גבול בין מגרש 29 ומגרש מס' 1.

אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 2001, תשל"ד עמ' 1248 ובעתון בוקר „הארץ" מיום 21.5.74 ובעתון ערב „מעריב" מיום 21.5.74 בשפה העברית ובעתון בוקר „אל־אנבא" מיום 21.5.74 בשפה הערבית.

השינוי האמור בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים, וכל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ר. דיר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים

י"ג בכסלו תשל"ה (27 בנובמבר 1974)

מועצה אזורית עמק חפר

הדאר כפר ויתקין

הודעה

מובא בזה לידיעת הציבור כי בתוקף הסמכויות שהוענקו למועצה עפ"י חוק הגנת הצומח תשט"ז — 1956, תבצע המועצה פעולות הדברה בהתאם לתכנית שאושרה על ידי ועדת ההדברה.

תקופות ההדברה בביצוע המבצע כדלקמן:

הדברת עכברים חד שנתיים בין התאריכים 1.11.74—28.2.75
הדברת עכברים רב־שנתיים בין תאריכים 1.4.75 — 15.11.75
הדברת עכברי שדה בין תאריכים 7.1.75—30.6.75.

ה. בן־צבי — ראש המועצה

הפלה לכל דורשת...

מציעה מרשה פרידמן – „הבדל־המינים לא בעיה ביולוגית אלא פוליטית־חברתית״. – „גם לגבר יש מחזור־הורמונים חדשי״. – מצדדת בזכות האשה המתאגרפת והחיילת בשירות קרבי

מאת חיים איזק

הלוחמת הנוכחית היא אשה קטנה, עדינה, מהירת־דיבור (מהגרה אמריקאית בלהט) ולהוטה ברצונה לשכנע את בן־שיחה. הפרלמנטרית מרשה פרידמן בכנסת ר״ץ הגיעה, הנה שנים בארץ, בוגרת פילוסופיה, אם לילדה „רעד־יען״ מהדינה. כשהשואלים אותה, מה משמעות ההבחלצות של ה־הפלה, יוצא הרגה על דגלה, ב־אה נבעת, בבעיה כרבדית שלנו היום, איננה מהדיניות... „הבעיה הפמיניסטית ב־ישראל״, והיא בראשה. השאלה היתה בפוליטיקה של „יבוא״, היא אומרת כי אין להתמהמה בה כדי לשאל רפואית צודקים. „גם רע־ים הפקיע היא כין יבוא. וכל השאלה בה״. ולעצם העניין: היא בטוחה, כי זוהי בעיה גדולה ואין עליה רק לנשים אשכנזיות אלא גם ומשכילות הרוצות להבין את המשמעות אלא גם — ואולי בעיקר — לנשים ברובעי־ילדים כשכבות מצוקה, בשים שבהם. הם הקיימים ובכל מצבורים הב־רשים אפילו אינן יודעות איך לבקש אל רופא פרטי לבש הפלה, גם כשהן רוצות בכך.

כיום מבוצעות בשנה 50 — 80 אלף הפלות ובהן 40,000 בלתי־חוקיות. רופאים פרטיים היו דורשים (לפני הפיחות) בעד ביצוע הפלה 600 לירות בממוצע, ובי־חקי ארצי מתהבלת איפוא הד־באה זו ב־240 מליון ל״י — בלי מהכנסה.

מגמות להתקין המצב החוקי הה־כיום מורכבות זה מכבר. אפילו ועדה רפואית מטעם משרד הבריאות — ועדת שכיטוב — בדקה את העניין בידי הקואליציה הקודמת (סדר הצטרפות המפד״ל) ר־המליצה על הצעת חוק חדש. עם חברי כנסת, המצרך הגישו ב־עניין זה הצעת־חוק פרטית. עיקרה של הצעה ועדת שכיטוב: מותר יהיה להפסיק הריון בתנאים מסויימים, כגון ב־מקרים של הריון מחוץ לנישואין, של אשה, של הריון נערה צעירה מגיל 17 ואשה שמבוגרת לגיל 40, במקרים של סכנה לבריאות הא־שה ובמקרה, אלא שלכל אלה מתמה. סייג: ההפלות עצ־מת אישורן של ועדה רפו־אית. כרשה פרידמן רואה ב־הצעה זו כבעיה קשה: א) עצם הכפיפה הרפואית האת לשם קבלת האישור היא ההליך בעי־ר לאשה: ב) כריבוי בספר ה־מלה כיום ניתן להבין, כה כל יהיה הגור לפני העדות ה־מאית. ההששה היא, שאלו־ר יגרם עיכוב בביצוע ההפלה בסעיה.

הצעת החוק של מרשה פרידמן קובעת, כי כל רופאה מוס־מך יהיה רשאי לבצע הפלה ב־במקרה הראשונים ההריון, במד־רשות הלכתית של האשה הר־ה: אחרי 12 שבועות מהרת. ה־אם סטגה״ איסור רשאי לפי שלים סוגים: בריאות האשה, עם להוולדת ילד בעלכתם, כל אנוס וכדומה. הפקרון המנוה שוה של הצעת מרשה פרידמן כי האדם — ובכלל זה אשה יש לו זכות בסיסית על גופו. היא בטוחה, כי שינוי המצב החוקי לא יתמצה רק בהקיקה. ההפלה הוקית, תהיה ב־ריאה אחרת לגברי. לא רק אשה תוכל לדרוש את ביצוע ה־ביה במוסדות קופת־חולים ע־ה. גם הרופא יהיה רשאי לה־ה לה זאת.

כשהוא נשאלת, אם הלגאליז־ציה לא תביא לידי עליה כולגית שיעור ההפלות, היא משיבה, כי הנשים בארצות שונות אינו באחר בחברה הבחה זו. לא נבואה קודר לאפיה סכאטיסטית בין היקון ה־חוק ובין ריבוי ההפלות. עם הכרת ההפלות בצורה נרכנית, ל־משל, אפילו עלתה הילודה, ושיבה הדבר היתה כאן, שכר בבר עם היקון החוק הנהגו שירותים יעי־לים להכנון המשפחה.

בישראל עדינו נחשלים כאוד מבחינה זו. 50 אחת כן הנשים המבקשות להיפגע כהריון מתהכר־ים באמצעי־מניעה פרימיטיביים ואין שירותי יעוץ בעניינים אלה.

ההצעה לשינוי החוק בדבר הפלה היתה כלולה בעצומה כר־לים „התנועה הפמיניסטית״. עסקי־בה זו, נהלה, להברי מרשה פרי־דמן, 30,000 חתימות, הוגשה ע־ל־י לכנסת.

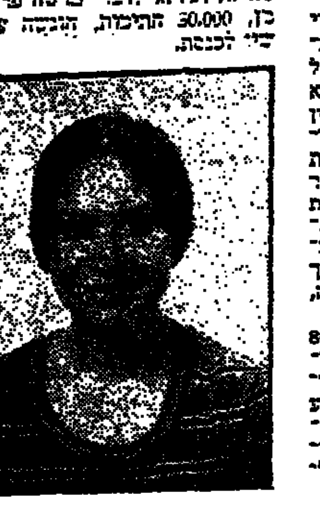

ח״כ מרשה פרידמן

מהי „התנועה הפמיניסטית ב־ישראל״? מרשה פרידמן בספרה, שראשיתה לפני שלוש שנים כשהתכנסו בביתה בחיפה שמונה נשים. היא סבורה, שמספר החב־רות כיום הוא כאלף וש־85 אחוז כהן ילידות־הארץ.

האם מתקבלים גם גברים כ־חברים לתנועה?

„אנו מתלבטות, ולא בגלל איזו אפליה של גברים. אך לגברים אין בגיין פוליטי וקליטת הנכנה ש־גברים ישתלטו בהוצאת־ההכון של הנועה כזו.״

אם כן, הרי שהיא כודה במג־בלות האשה לעומת הגבר, שהיא כוללת אותן בהיארוה?

„לא. אוכרת יה״ר התנועה ה־פמיניסטית, איה־השוויון בין המי־נים מבוסס על הבדלים גלבדים, לא מוטבעים. נורמות חברתיות נקבעות לפי הזהות המינית. ילד — „חזקה עלידי״ שיטחק בספרי־שים, ילדה — שתשחק בבובות.

האם באמת אין מגבלות פיסיות לנשים? האם הן יכולות לשחק כדורגל נגד גברים, להתאגרף נגד גברים, להילחם בשירות קרבי כבו גברים?

היא סגה על כל אלה ב„כן״. אפילו באיגרוף הקריטריון צריך להיות סוג המשקל — ולא ה־מין. יש נשים חזקות וגדולות וגברים חלשים וקטנים.

ואשר לשירות קרבי של נשים — היא בעד. אין היא רואה שום סיבה לכך שרכה של בת ייחשב ליקר יותר משל בן. ואם אומרים לה, שלגבי חיילת קיים החשש שתיפול בשבי ושתיאנס, היא טו־ענת: ובנים הנופלים בשבי — כלום אינם צפויים לעינויים, ל„אי־נוס״? אלא מה? הצבא הוא המוס גבריה כובהק. הוא מקור סטאטוס של הגבר. אשה בשירות דומה לשל הגבר — נוטלת מכבודו.

אבל האם אין סכנה של התד־רדפות ה„מוראל״ כשנשים הגד־יינה עם גברים בקו הראשון?

מרשה דוחה טיעון זה כדוגמה להיפך: להם התכנה אל האשה כאל אובייקט־מין בלבד. „אין מתייחסים אליה כאל אדם״. כמובן, אין היא בטוחה את עצמה שמבוכן „ראה־לפין״ יחול שינוי יסודי במעמד האשה בצבא, אך גם בהטבתה של „המפקדים־בפים״ ליוהדים ב־צבא, שבעיסים אלין כיום רק 50 אחוז מן המבנות, יש להעביר בהם לשינויים, לפי הרב שירות בעתון יש במג״ל כיום המפידים מגורדים לנשים. בצבא האמרי־קאי הוחלט לפתוח עכשיו לפני נשים 135,000 תפקידים ובהרי כאן בישראל אפשר היה לעבל הרבה יותר את הנשים... בצבא, גם „בלי התכנות״.

כשהוא מדרישה כל כך את קו־בה האשה בחברה ששלטונ־ה הגברים, קשה להתאפק מלשאול אותה, אם אין היא מוצאה גבל זאת, שההבדל הביולוגי כיוחד ובגבול את האשה — לשבול בי הוסה, בהריון, בלידה.

מרשה כמאבצה להסביר: הגו־רו המחדי — בניגוד לאמונה הרווחת — אינו כיהדה לאשה. בהמזוז הורמונים קיים גם אצל הגבר — אם כי בצורה פהות ב־לטת. ביפאן בצאו בחקירת ה־סיבה לדיבוי האוגות אצל נהגי אוטובוסים, כי עלייה אחוז ה־האונות היתה קשורה בהריון בתנודות בהפרשת ההורמונים של הנהגים בפרקי־זמן קצובים. אבל היא כודה, שנשים כודעות יותר לדינאמיקה של המחזור החדשי, כפני שהוא כלווה הופעת דם־אות־לעין.

בתפקוד האשה כיולדת אין היא רואה מגבלה. עצם ההליך גם אצל אשה היולדת בהיה בלתי־אר־בע פעמים אינו צריך להוציא את האשה מהדרגיה (שלא כאשה הפרימיטיבית או כאשה ביהדות קודמים, שכל היתה כגיל 16 היו לידות או הריונות) לזמן רב ב־בתנאי הפעילות הרגילה. ההריון הנורמאלי בימינו אינו כונע את האשה מלהמשיך בעבודה. ה־בעיה — כטכמה מרשה פרידמן — איננה ביולוגית, היא בעיה פרי־פוליטית וחברתית.

האם אפשר לדבר על קיפוח בבחינה שבראשה עומדת אשה? ולעובדה זאת, האם בארה״ב ה־מתקדמת אפשר להעלות על הדעת בחירה נשיאה?

מרשה: ההנהגה שבגלל גולדה ישראל היא מן המתקדמות במדי־נות בהתחום. שהיין האשה היא הח־רה־יוצר. גם להדרי יש אשה ראש־כממשלה היא מדינה נחשלת. הד־יבורים על כיחת הפרוגרסיבית שלנו היא כיתום. כאן שנות ה־50 אנו נסוגים ואנו עומדים עכשיו ברמה דומה לזו של ארצות אח־רות בכחות הריכוז.

בשאלה לארה״ב? יש הציפים אפשרות כזאת תוך עשר שנים. מרשה פרידמן רואה את הפי־לוית האשה כתהליך מבצע, שי־ושדו בתיני, המקובל, שלנו, „פרטיי״ — הכוונה לארבע הב־רות התנועה של התנועה הפמי־ניסטית — מחקר בספרי לימוד הנהוגים בבתי־הספר. גילינו בהם גברים ב־140 העסוקות, בעים ב־9 הן: אם, סבתא, אשת־איש, כבי־ספה, קוסמת, אשתה המלכה, פקי־דת דואר, אחות ביתי־ספר ומורה לביתה א׳. הגברים בספרי־הלימוד — הורגים, פעלתנים, סקרנים, אינטליגנטים. הבנות — עצות כמתוסכות, צייתניות, פתרונית.״

היא מביאה דוגמה כן הסלי־חיזה: בסדרה על תולדות האדם המשודרת בזמן האחרון נזכר רק הגבר. האשה אינה קיימת. הבי־הנו — לדבריה — היא הברה סטראוטיפית (לפי הסטראוטיפ ההולם אסור, למשל, לגבר להי־ות חלש), וכן ההכרה להכההרו...

„שמן״ דורש יותר פיקוח על המוצר

מאת מרים גורן

„שמן״ חוגג החודש יובל לקיו־מו. ב־12 בדצמבר 1924 הנח הב־נים הבליה, הרברט סכבאל, את הנה־בל לשמנים שנכשה בהרצבה. שמן גם לכבעל ליצור הכבו־ניקה, קוסמטיקה ועוד.

בסביל היוצאים ותיקים, „שמן״ הבית יותר מאשר בית־הרושת שמוכלל בבתקדם, ושפ־עליו רואו בו את ביתם עד הו־רם רכשה אותו חברת העבדים ב־1952.

בנובם כתיקום היה הזדל בבי־דק הזאי הציעות גדולות. ואבבם הכבוות לכך היכנה, אך נגנה, כבוכן, כהמן תמתים.

את הצרכן מעניין ביבים אלה, בראש וראשונה, כיצד יבוא לקו־ראתו יצרן גדול כבו „שמן״. אם ההתעגבה לכך ניתה להת בגי־כן גיבולי. כנב״ל „שמן״ בכמי־בה נתונאים עכבים לכבוד הזי־הו: „אנו עושים הכל כדי כשל ההתחייבות שיוכל על עקרת־הבית יהיה בינמאלי״, ונהפט דר־כים להדיל היצוא. הזיקוק והי־אריה״. כנב״ל „שמן״ בכביח לימוים באריזות וזלות יותר מהי־כלבלות עד עתה ועם זאת עבו־דות. יצאו גם לצרוך באריזות־ענק („אריזה בשפחתית״, כפי שהן קרויות בארה״ב); אולם, הוא מדגיש, לא בכל המקרים אריזה גדולה יכולה להיות זולה יותר. מנהל הזיקוק של שמן, אברהם אוריאל, מביא לידיעת הצרכנים כבה ממוצרי־„שמן״ שהם זולים יותר באריזה גדולה, והרי הרשי־מה:

סבון „עדין״ יש בבמשקל 100 גר׳ ובמשקל 140 גר׳. תוספת המשקל היא 40 אחוז, תוספת המחיר 33%.

טבבריסבון במשקל קילו עולים רק ב־91% יותר מעבבריסבון במשקל חצי ק״ג.

משחת־שיניים יש בשלושה משקלים: 90, 70 ו־140 גראם. השי־ניה הזולה ב־75% יותר מהראשונה ועולה ב־49% יותר. השלישית גדולה להכמית ב־100 אחוז ועולה רק ב־62% יותר.

קרם „ולוטה״ יש ב־40 גרם וב־90 גרם. השני שוקל ב־125% יותר ועולה ב־90% יותר.

„קרם עגומה״ יש במשקל 45 גרם ו־95 גרם. ההבדל במשקל 137%, במחיר 87%.

אבקת־כביסה „מיראז׳״ יש במשקל 600 גר׳ ו־1050 גר׳. ההבדל במשקל 75%; במחיר — 66%.

השמן מתחמצן בשימוש חוזר

בתשובה לשאלה, האם נכון לקבל את דעתו של פרופ׳ עזרא זהר כאין סכנה בסי־גון חוזר באותו שמן, מדגיש מכנולוג המזון ד״ר דולב, כי אם עקרת־הבית שופכת חזרה לבקבוק שמן שטיגנה בו, הוא עלול להתחמצן. גם יצרני פלאפל אינם צריכים להשתמש באותו שמן פעמים רבות, כי התוצאה היא התהוות שכבת פולימרים העלולה לגרום נזק בריאותי בטווח ארוך.

אוריאל ממליץ לעקרת־הבית הרו־צה להסוך, לא לקנות הזל „אב־רון״ כל פעם במיכל הדש, שמחי־רו 2.48 ל״י, אלא לקנות הזל בשקית פלסטית שמחירה רק 2 ל״י ולמלא בה את המיכל. המוצר היחיד שהוא יקר יותר באריזה גדולה הוא „שמן״ במחירו נמוך יותר בבקבוק הזכוכית, לעומת הבקבוק הפלסטי הגדול יותר.

לאנשי „שמן״ טענות קשות כל־פי הצרכן וגם כלפי השלטון. ג׳יבלי טוען, שעקרת־הבית היש־ראלית מחפשת את המוצר הזול ובעדרת תדהמה איכות. הוא איל לי״ש בארץ, כדבריו, „הפקרות ביי־בור בגלל העדר הקיקה ופיקוח״. הרי כי ענבים להפרמרקט יכול להמצא הרבה מוצרים שאינם עומדים בשום תקן ולכן מחירם נמוך ואין קושי לאמוה את הצי־בור. הממשלה אינה ערכה די ומשרד הבריאות משפל ביצרנים הגדולים ולא בקטנים. מנכ״ל „שמן״ מדגיש, שמפעלו מקיים בדרכה כמתוחת על בקרת־אי־כות לפי תקנים במידה שישנם, ברוחק לבת עוד יותר. בנושא זה הוא טכנולוג המזון, ד״ר עמי דולב, האחראי על כל המפעלים השייכים ל„שמן״. דולב, שהיה קשור בעבר במכון התקנים, טו־ען, שבשבע השנים האחרונות לא אהכרה עליידי משרד המסחר וה־תעשיה שום תקן שעיבוד המכון כתקן רשמי, והוא קורא ללחוץ ציבורי בעניין זה. מי שהודש תק־נים מקבל המיד את התשובה שגם בארה״ב אין תקנים רשמיים לכזון; אולם המציאות שם אחרת: המזון הוא ברמה בין־לאומית בגי־לל התחרות הגדולה בין יצרנים רבים ובגלל דרישות הצרכנים. ואילו אצלנו, טוען דולב, לא רק שהצרכן אינו מבין בטיב, אלא אפילו הנציגות היושבות בוועדות התקינה במכון התקנים אינן יודעות במה מדובר. דולב מזהיר את הקונה מאבקות־כבי־סה מפוקפקות שהן למעשה סודה אש, שמייצרים כל מיני יצרנים קטנים.

כמדוע אין מסמנים על המוצר את המחיר ליחידת־משקל סטנ־דרטית, כדי שהצרכן לא יצטרך לעשות חישובים מסובכים כאשר הוא משווה מוצר למוצר וכש־המשקל אינו מספר עגול? באר־צות רבות מחייב החוק סימון כזה, אולם אצלנו כאשר המחיר משתנה חדשים לבקרים, אין היצ־רנים מוכנים לקבל על עצמם תק־נה כזו.

„שמן״ אינה מכתיבה את המחיר לקמעונאי, היא רק ממליצה עליו, וכל אחד רשאי למכור במחיר הרצוי לו. לכן כדאי לעקרת־הבית לחפש מקורות קניה זולים, סיטו־נאים או אחרים.

ב. ג׳יבלי מדגיש, שבין 160 מוצרי „שמן״ יש מוצרים ברמות מחירים שונות; מוצרים יקרים למי שיכול לשלם ומוצרים עמ־מיים. אחת לשנה מקיים המפעל מבצע הוזלה כללי של כל המו־צרים ובכל חודש יש „מצרך החו־דש״ של שניים־שלושה מוצרים בלבד.

עכשיו

אפשר לחסוך בקוסמטיקה

מאת סופרת „דבר״

נשים נוהגות בדרך כלל לבזבז הכספי־ר קוסמטיקה, כוכנת זיהה הלב. בדוגמת הזיפי הראשית של „רבלון״. הואיל וגם תכשירי קוסמטיקה התייקרו, היא מציעה לנשים כמה כללים להסכון:

אל תקני הכביר הוזלם את יד־דוגה. היא עלולה לא להלום אותך ואין תכשיר יקר יותר כזה הכונבה בלי שימוש. השתמשי בצורה נכו־נה בתכשירים: אל תמשחי קרם־לילה יותר בפעם אחת בימבה. אל תבשחי דייקאפ בכבדיות גדו־לות על הפנים, אלא בבגע קל. גם את הצללית מושחי רק פעם אחת.

סגי אחת של „כוכבי „רבלון״ לא התיקר. המדובר במוצרי־היו־קה היקרים „אולטימה 11״, שאי־נם מיוצרים בארץ ומיובאים.

אנשי רבלון טוענים, שהם חי־חודים שלו מוצריהם מצויינת הכי־כיה הבצויה בטיבה. כן כדאי לדעת את הצוכן המצויין על המו־צר הכביין שלושה דברים: שנת ייצור, חודש הייצור וסידרת ה־ייצור. למשל: אם מצויין המספר 301 הסיפרה 3 מציינת את השנה 1973, המספר 1 החודש ה־11 ו־ה־0 הוא סידרת הייצור.

לכל מוצר אורך חיים אחר ואין הצרכן יודע איזה מאריך חיים פחות או יותר. בדרך כלל יכולים הכשירים להיות מונחים בתנאים רגילים של חדר שינה שנה ואף יותר. אם הם מונחים בחנות שני־ים במליפה „רבלון״ את המוצר לבעל התמרוקיה במוצר חדש.

אינך חייבת לרכוש לעצת ה־חורף תכשירי איפור חדשים. את יכולה לשחק עם כל השאריות שלך במשחקי צבעים לפי מה שאת לובשת. הרי גם בבגדים שבארוך מותר לנו להשתמש השנה בלי־הגבלות, גם בישנים שבהם. חברת „רבלון״ מציעה גם את מראה הלי־בוש להדך.

לשעות הבוקר מראה סוליד־י בחליפה, מעיל או הצאית מט־היד מעובן עם סריג חלק באחד מגוני הכשבצת. לספורטיביות יו־תר מתאימים העונה מכנסי רכיבה (גאוצ׳וס) משובצים עם סריג חלק באחד מגוני אריג המכנסים. צצה פרטית שלי: לקפל, פשוט, קפ־לים אותם של המכנסים המצויים ברשותך וללבוש עם מגפיים.

לשעות אחר הצהרים מציעים לך

את מראה הקוזאקית: חליפה רח־בה רפויה מסודר שחור עם מט־פחת ראש בגוון אדום־יין. קשורים, במובן, בתחת לסנטר הלובשים מכ־פים ושכמיה. הנשים האלגנטיות ילבשו אחר הצהרים חליפת סריג משובצת עם כובע וצעיף.

לשעות הבוקר מקובל השנה לבוש ספורטיבי זה המורכב מ־מכנסי רכיבה (גאוצ׳וס) עם מגפיים או גרב ששוני ואפודה באחד מגוני אריג המכנסיים.

גולדה — השנייה בנשים נערצות

הנשים המבקשות במשאל „האשה הנערצת״, אינן מש־נות את טעמן במהירות. כך, למשל, מימי איינהאואר, אל־מנתו של הנשיא לשעבר, בו־פיעה זה שנים ברשימה, אם כי זה זמן רב היא בבירוד בשל מחלה, גם הנסיכה גרייס מכונאקו, לשעבר השחקנית גרייס קלי, מופיעה ברשימה זה שנים רבות. גולדה מאיר, על־אף התפטרותה מראשות ה־ממשלה, שומרת על מקומה הגבבה, המקום השני בין עשר הנשים הנערצות, אצל הנשים ה־אמריקאיות.

המישאל נערך כל שנה על־ידי כתב־העת הנפוץ Gooch Housekeeping וזו הפעם הראשונה שנבונה לרשימה בטי פורד, רעייתו של הנשיא האמריקאי החדש. היא נמצאת במקום השביעי, בעוד המקום הראשון עדיין שמור לפאט ניקסון. גם בתו של הנשיא הקודם „גולי ניקסון־אייזנ־האור, מופיעה ברשימה — ב־מקום הרביעי אחרי רוז קנדי (אמו של הנשיא הנרצח) ולפני שירלי טמפל־בלייק, ילדת־הפ־לא של הקולנוע משנות הארי־בעים ועתה שגרירת ארה״ב בגאנה.

אתל קנדי, אלמנתו של רוב־רט נמצאת במקום התשיעי אחרי הנסיכה גרייס והשחק־נית פטריציה ניל. נועלת את הרשימה מימי אייזנהאואר.

הוראות טיפול באקרילן ב־8 שפות

דרך להסכון ולטיפול כירבי של הבגד, הינה הטיפול הנכון בו. יצרני „אקרילן״ הוציאו עתה פרוספקטים המביאים לעקרת־הבית הוראות נכונות להפידה, גיהוץ וכביסה לבגדי „אקרילן״ ארוגים וסרוגים הנמכרים בשוק.

הוראות הכביסה ניתנות ב־8 שפות: עברית, אנגלית, צרפתית, גרמנית, רומנית, רוסית, ערבית ואף גרוזינית. בלווית הסמלים הבין־לאומיים המוסכמים הבוקר־צים על תוויות הבגדים.

הפרוספקטים יחולקו חינם ב־חנויות ובתשובות השיווק הגדו־לות. נביא כאן את עיקרי ההו־ראות:

כביסה: לכבס בכבונה או ביד במים פושרים עד 40 מעלות צלסיוס; אין להשתמש בחומר הלבנה; אפשרי ניקוי יבש; מו־תר לגהץ בהם נמוך עד 130 מעלות צלסיוס מהצד הפנימי של הבגד.

תפירה: אפשר להפור בכל סוגי מכונות התפירה הביתיות אקרילן ארוג או סרוג. עדיף ל־השתמש בחוט לאריגים סינתטיים. עובי המחט הרצוי — 12—14 או 80—90 במינון הבסיסי; עדיפים חוטי תפירה סינתטיים או בתע־רובת במידת עובי סטנדרטית שאינם מתכוצים בכביסה; כדאי להשתמש בכיסנות, סרטים ואבי־זרי קישוט עשויים חכרים שאינם מתכווצים, רצוי סינתטיים.

בדים ארוגים הנם יציבים בתפירה. בדים סרוגים הינם נמי־שים ויש להתאים את גמישות התפר לגמישות הבד, לכן יש למתוח בעט את הסריג בזמן התפירה, כדי למנוע התפוצצות ה־תפרים בעת הלבישה. רצוי ל־חזק את התפרים בתפלים בעזרת פרס היואק.

גיהוץ: במגהץ יבש: מתכוו־נים בטמפרטורה נמוכה או ב־כמלית להה בעל למגלית יבשה בצד שמאל של הבגד בתנועות קלות וכוטפות. במגהץ אדים: כמעבידים את המגהץ בתנועה קלה כבלי לנגוע בבד. מהלקים ביד: הפרים והקיפולים עבים יש לגהץ בצד שמאל בבהות לקפלי הבד כדי לבנוע ברק.

שמלה כזו

מאופנת כסקו

יכולה להיות שלך

השתתפו בחידון התרבותי של „דבר״ 1975 המתפרסם מדי יום ו׳ ב„דבר השבוע״.

ביום ו׳ הקרוב: חידון מס׳ 4.

מינהל מקרקעי ישראל

הודעה למשתכנים בדרום

מינהל מקרקעי ישראל מודיע למשתכנים

באשקלון, אשדוד, קרית־גת וקרית־מלאכי

כי החל מה־1.1.75 ימי קבלת קהל־המשתכנים יהיו א׳, ג׳, ה׳ בשעות 8.30—12.30, בבנין המועצה האזורית באר־טוביה.

עיריית חיפה

מכרז מס׳ 116/74

הספקת צנורות לתעול מי גשם בקרית שמואל

1. עיריית חיפה מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים לבצוע העבודה הנ״ל.
2. במכרז זה רשאים להשתתף רק קבלנים רשומים כחוק לעבודה נשוא המכרז. (חוק רשום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיה תשכ״ט—1969), ועל המציע לצרף להצעתו עותק תעודת רשום כחוק.
3. המציע ישליש בידי גזבר העיר בעת הגשת ההצעה ערבון במזומנים או בערבות בנקאית מידי בנק מכר בסכום של 7000.— ל״י. לא יתקבלו כערבות שטרות או שיקים מלבד שיקים בנקאיים.
4. הקבלן יידרש להציג אשראי על 100% לשנתיים בהתאם למפורט בתנאי החוזה.
5. מסמכים להגשת הצעה אפשר לקבל בחדר מס׳ 105 בהיכל העיריה בשעות העבודה הרגילות, תמורת סכום של 100.— ל״י אשר לא יוחזר.
6. פרטים והסברים נוספים ינתנו לכל הדורש בחדר מס׳ 436 בהיכל העיריה.
7. מגישי הצעות יכניסו את הצעותיהם, שהוכנו על גבי הטפסים שהומצאו להם, לתיבת ההצעות שבחדר מס׳ 321 בהיכל העיריה, כשהן סגורות במעטפה הרשמית, עליה תרשם הכתובה הספקת צנורות לתעול מי גשם בק׳ שמואל, לא יאוחר משעה 12.00 ביום ג׳, 21.1.75.

ההצעות יוגשו בהתאם לתנאי המכרז וכל שינוי עלול לפסול אותן לדיון.
8. העיריה שומרת לעצמה את הזכות לקבל את ההצעה כולה או חלק ממנה (סעיף זה למכרזים מיוחדים בלבד).
9. אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה כלשהי.

י. צ״ויל, סגן ראש העיריה

עיריית חיפה

מכרז מס׳ 115/74

לבצוע התקנת תעול צבורי למי גשם בקרית שמואל

1. עיריית חיפה מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים לבצוע העבודה הנ״ל.
2. במכרז זה רשאים להשתתף רק קבלנים רשומים כחוק לעבודה נשוא המכרז. (חוק רשום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיה תשכ״ט—1969), ועל המציע לצרף להצעתו עותק תעודת רשום כחוק.
3. המציע ישליש בידי גזבר העיר בעת הגשת ההצעה ערבון במזומנים או בערבות בנקאית מידי בנק מכר בסכום של 25.000.— ל״י. לא יתקבלו כערבות שטרות או שיקים מלבד שיקים בנקאיים.
4. מסמכים להגשת הצעה אפשר לקבל בחדר מס׳ 105 בהיכל העיריה בשעות העבודה הרגילות, תמורת סכום של 200.— ל״י אשר לא יוחזר.
5. פרטים והסברים נוספים ינתנו לכל הדורש בחדר מס׳ 426 בהיכל העיריה.
6. מגישי הצעות יכניסו את הצעותיהם, שהוכנו על גבי הטפסים שהומצאו להם, לתיבת ההצעות שבחדר מס׳ 321 בהיכל העיריה, כשהן סגורות במעטפה הרשמית, עליה תרשם הכתובת: התקנת תעול ציבורי למי גשם בקרית שמואל. לא יאוחר משעה 12.00 ביום ג׳, 21.1.75.

ההצעות יוגשו בהתאם לתנאי המכרז וכל שינוי עלול לפסול אותן לדיון.
7. העיריה שומרת לעצמה את הזכות לקבל את ההצעה כולה או חלק ממנה (סעיף זה למכרזים מיוחדים בלבד).
8. אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה כלשהי.

י. צ״ויל, סגן ראש העיריה

מרחב תכנון מקומי עכו

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ״ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה עכו שבעיריית עכו הופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא „תכנית מפורטת מס׳ 1637 שינוי לתכנית מפורטת מס׳ 269 עכו, צפון — שכונת מגורים בצפון (היום משרד השיכון)״, ביחד עם התשריט המצורף אליה.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
גוש 18022 חלקי חלקות 2, 30.

מטרת התכנית:
א) הקמת שכונת מגורים שתכלול כ־578 יחידות דיור.
ב) התוויתן של דרכים חדשות, הרחבת דרכים קיימות וביטולן של דרכים קיימות.
ג) קביעת אזור לבניני ציבור, אזור מגורים (לבניינים בני 4 קומות על קומת עמודים מפולשת), אזור מגורים מיוחד (לבניינים מ־4—8 קומות על קומת עמודים מפולשת).
ד) אזור מסחרי, לפי תכנית בנוי מיוחדת.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הועדה המקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה עכו שבעיריית עכו.

י. קניג

יו״ר ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון

ילקוט הפרסומים 2056, ט״ו בחשון תשל״ה, ד׳ בתשרי תשל״ה (23 בספטמבר 1974)

חוק התכנון והבניה, תשכ״ה — 1965

מרחב תכנון מקומי חדרה

הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ״ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, חדרה, הופקדה תכנית מפורטת הנקראת „תכנית מס׳ חד/593 — כביש מס׳ 11 — גשר ההולכי־רגל לגבעת־אולגה״ — ביחד עם התשריט המצורף אליה.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
גוש 10580 חלקי חלקות 8, 9, 14, 21, 26.

עיקרי הוראות התכנית — בשטח של כ־3 דונמים בקרבת בביש החוף, בתחום גבעת־אולגה המתוכנן וההגבת־חלק המאושרת בתכנית חד/562 שדבר הפקדתה פורסם בילקוט הפרסומים 2023, תשל״ד (4.7.74), עמ׳ 1848 — הם:

ליעד את השטח הכלול בתכנית להקמת גשר להולכי־רגל מעל כביש מס׳ 11 וכן לשבילות הגישה אל הגשר.

כל מעונין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית, שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותה, רשאי, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז חיפה.

ד״ר נפתלי אילתי

יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה

י״ב בכסלו תשל״ה — 26.11.74

עראפאת

(המשך מע׳ 5)

ליום יום העצמאות של שנת 1974 אחד מבני משפחת ארשאנטי כתב, כי זה יום שמחה ליהודים ויום צער לערבים הפלשתינאים. הוא מקוה, „כי שני העמים יסיקו בהזדמנות זו מסקנות אנושיות, כדי שיגיעו להבנה הדדית, לדו־קיום ולהכרה הדדית בזכויות הי־זולת, כדי שעתידם יהיה שלו, אנושי ובוהיר״.

העיקר — קץ למלחמה.

החוברת מביאה ציטוטים נוס־פים, באותה רוח, מאותו גליון העצמאות של 1974.

בחוברת מובא גם מאמר ראשי על העתון „אל קודס״, היוצא לאור בירושלים המזרחית מיום (10.6.74), המגדיר כחלום את רע־יון הקמת שלטון מזוין בשטחים הכבושים לאחר הפינוי. לא יעזרו אל, לא ואשינגטון ולא מוסקוה — נאמר במאמר — לא יכירו בשלטון המיוסד על השאיפה להי־דום את הקיום הציוני. המאמר מבקר שאיפה שארגוני המחבלים ייתמכו. לאחר הפינוי, למפלגות פוליטיות ויסודות בפארלאמנט יהודים ויקבע (אחרי פרסום כא־מר זה או דומה לו, הוצתה המ־כונית של העורך והוא הוזהר עלידי המחבלים).

בקטע הדן בנושא „ג׳יהאד״ — (מלחמת מצוה מטעם האיסלאם) נאמר: „במלחמת יום כיפור צו־דדו קצינים סוריים את אנשיהם בהבטחה, כי הנופלים בקרב יהיו לקדושים וילכו ישר לגן־עדן. תאר פז אסד, נשיא סוריה, קרא לאנ־שיו „חיילי אללה״. בהמשך מסי־פר בהוברת, כי במאמר ראשי בי־שבועון „אל־בשיר״, המופיע בבית להם, ניתן מובן חדש למושג „ג׳י־האד״. המאמר הופיע ב־2 באוג־וסט 1974 ובאמר בו: „אנו חוזרים ואומרים: בנקודת־מפנה היסטורית זו על הפלשתינאים ליי־טול על עצמם את מלוא האחרי־יות. עליהם ללמוד לקח מהעבר, מרבות מן הפוליטיקה של השלי־לה, שהביאה על עמנו קאטאסטרו־פות, גלות ואבדות. נאמר בגלוי: לשוא נהלה הקוחותינו ברוסיה. בי־סין בארה״ב או באירופה עם אחר בעולם. הפלשתינאים עומדים עתה לפני הג׳יהאד הגדול ביותר: רצון בו, ביקורת עצמית, בצירוף שי־פוט פוליטי מפוכח ודיפלומאטיה מאוזנת. דרושים להם עוז מוסרי ומתינות...״

בעל החוברת מדגיש את ההש־תתפות הגדולה (84 אחוז) בבחי־רות לעיריות בשומרון וביריחו — (28.3.72) חרף האזהרות של ממ־שלת ירדן וארגוני הטירור גם יחד. מלבר בירחה, באמיל חא־לאף בן 45, אמר לכתב „בלוד־לם פוסט״: „שלטונות ישראל בענו לדרישותינו בבחירות אלה... אין איש מפחד מפני המחבלים... זוהי ארצנו ואנו מסיבים לדעת מה טוב לנו. הם — לא, הם זרים ואינם יודעים דבר״.

בסיום מביא ויינרס ציטוטים מספר שהופיע ב־1973, בשם „ה־בגורש מנחלתו. יומן של פליט פלשתינאי״. פרי־עטו של פלש־תינאי בן 34 הוושב עתה בפא־ריס, יליד בלד־אישייך ליד חי־פה. האיש מאשים את המנהיגים הערביים בדמאגוגיה ובקנאות, ב־ניצול העניין הפלשתינאי ובאיו־מים דרקוניים כלפי ישראל. הוא מוצא שהפתרון יושג בדרך שלו. הערבים הפסידו סיכוי ב־1937 (הכנית החלוקה של פיל) וב־1947, הוא כותב, דעתו יש להגיע לפשרה בין שני הצדדים, הציונים והפלשתינאים.

ב. אפק

הודעות לציבור

משרד התקשורת
מכרז מס׳ 191/74

מוזמנות בזה הצעות לאספקה:
15,000 יחי׳ עוגנים לבטון „רד־יהר״ תוצרת פיליפס 3/8״
8,000 יחי׳ עוגנים לבטון „רד־יהר״ תוצרת פיליפס 5/8״

מקום האספקה: המחסן הקרוב ביותר על משכן המכה.

מועד האספקה: 25% לחודש החל מחודש לאחר ההזמנה.

טפסי הצעה, מפרטים ופרטים נוספים אפשר לקבל אצל מנהל מחלקת אספקאות ומחסנים, רחוב הרצל 172, תל־אביב, כל יום בש־עות העבודה חדר מס׳ 19.

בצירוף להצעה יש להמציא ער־בות בנקאית בשיעור של 10% בערך ההצעה עד 50.000.— ל״י ובהוספת של 5% עבור יתרת הסכום שמעל 50.000.— ל״י אשר תשמש ערבון לקיום תנאי האספ־קה.

את ההצעה עם הערבות יש להכ־ניס לתיבה הכללי, משרד התק־שורת, ירושלים במעטפה כפולה. על המעטפה הפנימית יש לרשום: „מכרז מס׳ 191/74 עו־גנים לבטון״. הצעות שלא תוגשנה בצורה הנ״ל לא תובאנה לדיון. את ההצעות יש להגיש לא יאוחר מיום 13.1.75 בשעה 12 בצהריים.

משרד התקשורת אינו מתחייב לק־בל את ההצעה הזולה ביותר, או איזו הצעה שהיא או להזמין את כל הכמות בבצוע אחד.

הצעות במברקים לא תתקבלנה.

המנהל הכללי
משרד התקשורת

משרד העבודה
מחלקת עבודות צבוריות
המשרד הראשי

רח׳ לינקולן 3, ת.ד. 20101
טל. 289251, תל־אביב 61200

מכרז אספקה מס׳ 135/74/א

מחלקה עבודות צבוריות מבקשת בזה הצעות מחירים לאספקה: כלי עבודה שונים לתברוכת ש־שפת להקופה: 1.2.75—31.7.75.

2. טופסי המכרז, מפרטים ופר־טים נוספים, ניתן לקבל במשרד האספקאות הראשית, לפי הכתובת דלעיל, בימים ובשעות העבודה הרגילים.

3. בצירוף להצעה יש להמציא ערבות בנקאית, או המחאה ער־בית בשיעור הנקוב בגוף טופסי המכרז. אי מלוי תנאי זה ישחרר את מציע מההובה לדון בהצעה.

4. המועד האחרון להגשת ההצ־עות — שעה 8.30 ביום 10.1.1975.

5. אין המחלקה עבודות צבוריות מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, כל חלק ממנה, או כל הצעה שהיא.

י. זיו
סגן מנהל מע״צ

ברכותינו ליובל שמן

50 השנים הראשונות: "מעתיד" ועד לקבוצת מפעלי "שמן" — מוצרים מעולים, במיגוון רחב ובמחירים סבירים לכל האוכלוסיה

סיפור תולדות יישוב ארץ ישראל קובע, כי בדצמבר 1924 הניע סר הרברט סמואל, הנציב העליון הראשון מטעם ממשלת בריטניה, את מכונת הדיזל בבית החרושת לשמן ולסבון בחיפה, ובכך חנך את המפעל הידוע כאז בשם „שמן".

למעשה, קדם ל„שמן" נסיון אחר להקמת בית חרושת לשמן, עוד בראשית המאה: קבוצת הלוצים צעירים ונלהבים מרוסיה, ובראשם נחום ווילבוש ז"ל, יזמו הקמת בית חרושת כזה. חלוץ אחר, איש רב פעלים וכמו שמו־אל פבזנר, הקים בעיר־הגמל חבורת מניות שמטרתה היתה ייסוד מפעל שמן בחיפה: אפילו שם למפעל היה בידו, „עתיד". שם אותו הגה הסופר אחד־העם.

כך הוקם, ב־1906, מפעל להפקת שמן כגפת (שאריות זיתים לאחר הכבישה), בשיטות כימיות של מיצוי שלא היו ידועות כלל בארץ באותה תקופה, בה סובב עדיין הגמל את אבני הריחים בבתי־בד פרימיטיביים. לאחר שנתיים כבר עבדו בבית־החרושת „עתיד" — על 3 כחלקותיו — כמאה פועלים יהודים. שמו של עתיד הגיע לרחבי העולם היהודי, אך מהמה כחוסר בהון חוזר מספיק ואשראי לזמן ארוך וכן הוצאות גדולות, החומר מצבו של „עתיד" עד שב־1910 נפסק ייצור השמן בו.

רמה טכנולוגית גבוהה

אך, הרעיון להקמת בית־חרושת לשמן בארץ לא נגנז. אנשי הון החליטו על הקמת בית חרושת גדול לתעשית שמן ולאחר גלגולים רבים הגיעו חלק מהמכונות לחיפה. כאשר „עתיד" לעבר נהרסה ב־1922 אבן־הפינה למפעל ובדצמבר 1924 כהנה, כאבור הנציב העליון בפתיחה ברז־אורר של מנוע הדיזל במפעל.

ביוזמו הראשון היה „שמן" בית החרושת שהביא עמו מושגי־עבודה מערביים לארץ־ישראל של שנות ה־

הלק ממתקן המיצוי החדש הנבנה בביה"ר „שמן"

30. לפי מושגי הימים ההם, עמד „שמן" על רמה גבוהה מאד, שהישתוותה לזו של מפעלים מתקדמים באירופה.

„שמן" היה מהמפעלים הראשונים שהפעילו מכונות אריזה משוכללות ובהגיגה זו היה, למעשה, חלוץ האוטומציה בארץ. ברור שמה שהיה ה„מילה האחרונה" של הטכניקה בשנות ה־30 או ה־50 התיישן מאד בשנות ה־70 ולכן חזרו על ההליך המודרניזציה של המפעל בשנים האחרונות. מי שהכיר את „שמן" באותם ימים, היה מתקשה עד מאד להכירו היום — שכן נאמן לשיטתו, נמצא גם היום המפעל בין המובילים בשטח הטכנולוגיה האיכות. הדגשה זו על שני מרכיבים אלה הוא הנחיל גם למפעלים אחרים אשר הצטרפו מאז 1970, לקבוצת המפעלים הנושאת את שמו.

בתחום הארגון והסוציאלי הצטיין „שמן" מאז היווסדו ויחסים טובים שררו בין ההנהלה ובין העובדים. תנאי השכר ב„שמן" נחשבו לטובים ושימשו דוגמא לכל התעשיה היהודית בשנות השלושים. עובדי „שמן" טיפחו הווי מיוחד בראותם במקום העבודה בית שני. מאורעות הדמים שפקדו את הישוב בתקופת השנים לא פסחו גם על „שמן": מכאיות „שמן" נשאו לא פעם תיבות אקדחים ותחמושת במקום תיבות סבון ופחי שמן ובמחסני בית־החרושת היו אחד מבסיסי הגאמונים של אנשי ה„הגנה". במאורעות 1929 ואח"כ בשנים 1936—1939 ובתקופה שלפני מלחמת השחרור עמד המפעל במבחן האש וב־1941 אף הופצץ על־ידי מטוסי ממשלת וישי.

ב־1952 רכשה „חברת העובדים", באמצעות „המשביר המרכזי" — המחלקה לתעשיה — את הבעלות המלאה על „שמן", בשנת 1970 — במסגרת הריאורגניזציה שערכה „חברת העובדים" — הועבר המפעל, יחד עם יתר מפעלי „המשביר לתעשיה", לקבוצת „כור". הנהלת „שמן", שהחליטה כבר קודם לכן על הרחבת פעולות החברה ורכישת מפעלים בענף המזון, קנתה את „הלן קרטיס" וכן רכשה מידי „המשביר לתעשיה" וקרן ההשקעות של חברת העובדים את המפעלים „מטע", מחנות הקמח ביפו ובבאר־שבע, „מוצרי נייר ירושלים", „יונה" ו„פרי מטק" והלק במניות „במפעלי סוכר ישראליים" בעפולה. בכך הפכה „שמן" המורחבת להטיבת המזון ומוצרי צריכה ב„כור".

בשנת 1973 נחתם ההסכם של מיזוג „שמן" תעשיות ו„עץ הזית". המיזוג כולל את קבוצת מפעלי „שמן" וכן את מפעלי „עץ הזית": „מתרדיה" ו„ה.ל.ס." במסגרת החברה החדשה „שמן" ו„כור" ב־73% מהמניות של „עץ הזית" ו„ה.ל.ס." ואילו בעלי „עץ הזית" ו„ה.ל.ס." מחזיקים ב־27% ממניות החברה החדשה.

החברה כוללת, בסוף 1974, את המפעלים הבאים:

„שמן" — חיפה
„עץ־הזית" — פתח־תקוה
„מגדזית" — פתח־תקוה
„מטע" — עמק חפר
„יונה" — טירת הכרמל
„פרי־מטק" — עכו
„ה.ל.ס." — פתח־תקוה
טחנות קמח — באר־שבע
מרכז הקוסמטיקה — תל־אביב
מוצרי נייר — מ.ג.ה. — ירושלים
רציף — ירושלים
אופק — תל־אביב
כנסום — שדרות
במפעלי סוכר — עפולה

חיפש מזון ומצא חצץ

כשעלה ארצה יצחק אפננסקי, מותיקי „שמן", הוא ביקש להתקבל לעבודה במפעל לשמנים. „בעתיד יהיה כאן מפעל לשמנים" אמרו לו. בינתיים עדיין אין שמן".

לעומת זאת, היה במקום בו עמד לקום המפעל, הרבה חצץ, שהביא מייסד המפעל נחום ויילבושביץ ממחצבה, חצץ שלא היה ראוי לשימוש בבטון. עמדו יצחק אפננסקי וחבריו, ורחצו חצץ עד־לבוא השמנים...

סוכני „שמן" בכל רחבי הארץ מברכים

אטיאס משה	ליגומסקי בנימין	לן חייב
אנטן זאב	לב ישראל	סופרין יוסף
אביב יעקב	פטלוק שמעון	גולדברג משה
אלקלעי משה	קנפל חנה	וגשל שמואל אהרן
בוקובסקי דוד	שחור אלכסנדר	רובין ש. ז.
ברסלר יצחק	שפנדורף דב	וילנסקי משה
ברקוביץ בובי	גרונדמן עוזר	לן חיים
הרוש עמרם	כרמל ייצחק	אחים להב
וולף שלמה	י. פיגנבוים	שמעון, אליהו ויגאל מזרחי
וינר משה	רגב הנרי	ירקוני צבי
טרוינר צבי ואורי	מאיר שלמה	לב מרדכי

גבלי: אנו עושים הכל כדי להקל על עקרת הבית; 1975 תעמוד בסימן מאבק על הריווחיות

„עיקר מאמצינו בשנת 1975, הן ב„שמן" והן ביתר מפעלי הקבוצה, יהיו מכוונים בראש וראשונה להבאת דרכי ייצור, שיווק ואריזה אשר יעזרו לצרכן לצמצם במידת האפשר את ההתייקרויות המתחייבות מן המדיניות הכלכלית עליה הכריזה הממשלה בחודש נובמבר. אנו עושים הכל כדי שעול ההתייקרות שיוטל על עקרת הבית יהיה מינימלי" — אמר מר בנימין גבלי, מנכ"ל „שמן" תעשיות בע"מ בראיון מיוחד לרגל 50 שנה לביה"ר „שמן".

„אין ספק כי עקרת הבית הישראלית תהיה בתקופה הקרובה בררנית וזהירה יותר בקניותיה, קונה כל במה שנוגע לאיכות המוצר ולמחירו — הוסיף מר גבלי — וביודענו זאת נעשה ככל האפשר כדי לייעל את הייצור, לבדוק מחדש את מערכת האריזה בבחינת הסבירותן ולשפר את דרכי השיווק, כל זאת תוך שמירה קפדנית על איכות המוצרים, שהוא ההישג הגדול והחשוב ביותר שלנו".

בהקשר זה אמר מר גבלי, כי לדעתו כשרו התנאים לפעולה מקיפה והחלטית בכל הקשור לנושאי התקינה של מוצרים בכלל ובמוצרי־מזון וניקוי בפרט. המצב הנוכחי בתחום זה — כשלמעשה אינן קיימות כלל הוראות אחידות ומחייבות — הינו לדעתם של היצרנים הרציניים והצרכנים גם יחד. דוקא עתה — כשגם המפעלים וגם הציבור ערים לנושאי הטיב, המשקל והאריזה — יש לתבוע ולעודד חקיקה הולמת, אשר כתוצאה ממנה יונהגו אמות מידה ותקנים שווים ומחייבים.

מנכ"ל „שמן" תעשיות בע"מ הדגיש, כי מדיניות החברה בכל השנים האחרונות היתה ועודה מבוססת על ההנחה, כי מתפקידה של „שמן" לספק צרכי האוכלוסיה על כל שכבותיה ולהבטיח אספקה של מוצרים במיגוון רחב, באיכות גבוהה ובמחירים עממיים.

בהתייחסו לפעילות „שמן" על רקע המדיניות הכלכלית של הממשלה, ציין מר גבלי, כי מדיניות זו, פיחות הלירה ועלית מחיריהם של מוצרי יסוד (כגון שמנים, מרגרינה, סוכר וקמח) בשיעורים של עד פי שניים ויותר, יביאו בהכרח לשינויים בדפוסי הצריכה ובהרגלי הקניה של הציבור; על רקע זה תעמוד שנת 1975 בסימן של מאבקים לשמירה הריווחיות.

„בקבוצת המוצרים שחברת שמן עוסקת בהם מיוצרת ובהתאם צפויה ירידה בכמויות המכירה בשיעור של 5%—10%, על אף היותם חיוניים בצריכה המשפחה והבית. ברור גם להלוסין, שתהיה הסבה ממוצרים יקרים למוצרים זולים יותר, כלומר, אצל עקרות הבית תתגבש מודעות לחסכון. אין לראות בכך ירידה ברמת החיים אלא נסיון להסתגל להבאים החדשים שנוצרו במשק הישראלי" — הדגיש מר גבלי.

בסקרו את מערכת היחסים בת יובל השנים בין „שמן" לבין הצרכן בארץ, ציין מר גבלי, כי ביה"ר „שמן" היה לא רק חלוץ מבחינת התלהטות של התעשיה היהודית בא"י, אלא אף ראשון בכל הנוגע להחדרתם של עשרות מוצרים לבית.

מאז היווסדו, באמצע שנות ה־עשרים, עקב ביה"ר „שמן" אחר הנעשה בעולם בתחומי השמנים, המזון, חומרי הניקוי והקוסמטיקה העממית ולא חסך כל מאמץ כדי להביא את חידושי העולם אל השוק המקומי, תוך התאמתם להנאים המקומיים ולטעמם וצרכיהם של הלקוחות. קו חיובי זה — הדגיש מר גבלי — יימשך גם בתקופה הקרובה, אשר תעבור בסימן של הצטמצמות.

מר בנימין גבלי
מנכ"ל קבוצת „שמן"

כך זה התחיל: הבנין הראשון של חברת „עתיד", קודמתה של „שמן", העומד עדיין בשולי החצר של המפעל בחיפה, עדות לימיה הראשונים של התעשיה.

ל„שמן"

בחג היובל

ברכת
פורום־
יחסי ציבור

ציבור עובדי "שמן" בשנת 1939

במלאת 50 שנה לייסודו של "שמן", חלוץ התעשיה העברית בארץ־ישראל - אנו מוקירים את זכרם של המייסדים, אנשי החזון והמעשה, אשר הניחו לפני יובל שנים מסד למפעלנו.

אנו מודים למאות העובדים, בעבר ובהווה, אשר הודות למסירותם, יוזמתם ודבקותם הגענו עד הלום.

אנו מבטיחים לכל אלה אשר למענם אנו מפתחים, מייצרים ומשווקים מאז ועד היום - ובראש וראשונה לעקרת־הבית הישראלית - כי גם בשנים הבאות עלינו לטובה נמשיך ונעשה כמיטב תבונתנו ותנופתנו כדי לספק מיגוון של מוצרים מעולים במחירים סבירים.

פורום • אדלר

50 שנה שמן

ברכותינו ליובל שמן

"אגיש" הובלה בין לאומית בע"מ
סוכני מכס
שד' רוטשילד 75, ת"א
טל: 611408/9

אוניון לתעשיות אלקון בע"מ
יצרני שפופרות אלומיניום לתעשיות המזון, התרופות והקוסמטיקה
רח' תושיה 3, ת"א
טל: 32696 — 36892

"אות" דפוס קואפ בע"מ
הדפסות
הרצל 61, חיפה
טל: 667718

פרופ' י. אידלמן בנין ושות' בע"מ
תכנון הנדסי של ממגורות ומפעלי תעשיה
חיפה, רח' אחד העם 2
טל: 663691

אריזופלסט בע"מ
סוכנות לציוד אריזה
רח' מצפה 4, תל-אביב
טל: 242153

אר־קל בית זרע
מוצרי פלסטיקה טכנית, אריזות וריהוט
ד.נ. עמק הירדן
טל: 067-50331/2
סוכן ראשי: מוצרי תכן בע"מ

בתי יציקה וולקן
יציקת ברזל, פלדה, אמבטיות, צנורות, משאבות, ציוד לבנין
ת.ד. 624, מפרץ חיפה
טל: 04-721304

"גדות"
מיכליות ומאגרים לכימיקלים בע"מ
משרד ראשי: ת"א, דרך יפו 6, טל: 820121
מאגרים חיפה: נמל הקישון, טל: 66151

"גל" ויספלר את קרטש בע"מ
בית-חרושת לשקיות פוליטילן
בית דגון, ת.ד. 41
טל: 944-343 — 944-344

דביקול בע"מ
ספקים של מיכון וחמרים לאריזה וסימון
רח' מזא"ה 40, ת"א
טל: 415322

"דלק"
חברת הדלק הישראלית בע"מ
רח' אחוזת בית 6
טל: 59421

החברה הישראלית ליצוא ונאמנות בע"מ
חברת גג לתעשית השמנים
רח' קרליבך 13, ת"א
טל: 299102

המשביר המרכזי
האגף למכולת

הנדסה אלקטרומכנית בע"מ
ייצור לוחות וציוד מיתוג חשמלי לתעשיה ולבנין
רח' יפו 121, ת.ד. 9805 חיפה
טל: 04-526148 — 04-526131

הפניקס הישראלי
חברה לביטוח בע"מ
רח' לבונטין 30, ת"א
ת.ד. 2070
טל: 623362

ורוליט חב. לתעשיה כימית בע"מ
יצרני דבקים לתעשיה
ת.ד. 8040 ת"א
טל: 822383

חברה לבנין "סילובט 1964" בע"מ
רח' הנאמנים 2, חיפה, ת.ד. 1749
טל: 521940 — 529088

חברת החשמל לישראל בע"מ
חיפה

חברת מ.ל.ל. בע"מ
עיבוד נתונים במחשבים אלקטרוניים
רח' המגינים 41, חיפה
טל: 528252

חימוטריד בע"מ
יצרני תמציות בושם
ת.ד. 5149 חיפה
טל: 721592

חימיקלים קופמן בע"מ I.F.F
International Flavours & Fragrances
רחוב החשמונאים 105, תל-אביב
טלפון: 268155/6

יאני בע"מ
חברה להנדסת חשמל
מתכנני מערכות חשמל
חיפה — שדרות מוריה 50, טל: 82671
ת"א — רח' צירלסון 4, טל: 443111/2

י. בך בע"מ
חברה לשיווק וייצור פלסטיקה
רח' שרה 5, חיפה
טל: 524066, 528474

י.מ.א. יצור מוצרי אריזה בע"מ
ייצור אריזות מקרטון גלי
קיבוץ עין המפרץ, ד"נ אשרת
טל: 04-910508

יצרני פקקי כתר
מצפה רמון בע"מ
יצרני פקקי כתר לבקבוקים עם מילוי קומפאונד במקום שעם
רח' החשמונאים 90, ת"א, ת.ד. 7066
טל: 265271

לבוביץ את שטריכמן
יועצים לביטוח בע"מ
יועצים לביטוח
רח' אחד העם 9, ת"א
טל: 52760

"לגין"
ביח"ר לקופסאות ופחים בע"מ
ייצור אריזות מפח
משק יגור
טל: 04-952143/4/5

LIFE תכנון והנדסה תעשייתית ליף בע"מ
מפעל הפלסטיקה
ת.ד. 1031 חיפה
טל: 720126

לם־פלוטניק בע"מ
הובלת חומרי בנין, חציבה, עבודות עפר וכבישים
רח' גאולה 24, חיפה
טל: 641402 — 640654

מנחם קיהל בע"מ
ספקי אריזות
אבא הלל 13, רמת-גן
טל: 720131

מפעלי גרינשפון להנדסה בע"מ
יצרני ממסרות האטה ומשאבות גלגלי שיניים
ת.ד. 10108, מפרץ חיפה
טל: 721187 — 721472

משה זמיר ושות' בע"מ
חברה לעבודות מתכת
רח' דישראלי 4, חיפה
טל: 242423 — 727333

נקה חימיקלים בע"מ
ייצור ושיווק חומרי ניקוי ומוצרי קוסמטיקה
רח' הירקון 154, ת"א
טל: 229189

"סהר" חב' לביטוח בע"מ
בן-יהודה 23, תל-אביב
טל: 54311
חיפה: רח' הבנקים 3, טל: 04-530231
ירושלים: רח' יפו 33, טל: 02-223391
באר שבע: רח' העצמאות 49, טל: 057-3239

סקוריטס (בטוח) בע"מ
חיפה: שד' המגינים 53, טל: 525225
ת"א: מגדל שלום, רח' אחד העם 9
טל: 50811

עשת
קואופרטיב למסגרות מכנית כבדה בחיפה בע"מ
ייצור מכלים, ארגזים ומסגרות כבדה
חיפה, רח' אל גאזל, אזור הנפט
ת.ד. 5276
טל: 04-664797

"פחמס" תעשית מתכת
עין החורש
ייצור חביות מתכת ופלסטיק
קיבוץ עין החורש
טל: 063-22291/2

פניציה מיבלים (1970) בע"מ
יצרני בקבוקים וצנצנות מזכוכית
ת.ד. 1898, חיפה 31000
טל: 723261

פרוטרום בע"מ
שמנים אתריים, תמציות למזון, תרכובת בושם, כימיקלים ארומטיים
רחוב השיש 25, מפרץ חיפה
ת.ד. 10067
טל: 721311/2

פרסום בינג־ליניאל בע"מ
חיפה

קו־אופ, תל־אביב "דן־השדון"
אגודה צרכנית שיתופית בע"מ
רשת הסופרמרקטים הגדולה ביותר מנתניה ועד אילת

קואופרטיב "הנמל החדש" בע"מ
הובלת משאות
חיפה — רח' הנמל 45, ת.ד. 1221,
טל: 667771-2-3-4-5
גזברות: רח' הנמל 53, טל: 666958
אשדוד — בנמל אשדוד, ביתן 12,
טל: 055—21483

קו־אופ זבולון
רשת סופרמרקטים בקרית חיים, קרית מוצקין, קרית ביאליק, קרית ים, עכו ונהריה
ת.ד. 2 קרית חיים
טל: 727484
721336

קו־אופ "ירושלים"
אגודה צרכנית שתופית בע"מ
רח' הלל 8, ירושלים
טל: 02-228411

משק וכספים

נפלטו עובדים ממפעלי צעצועים, מזון, הנעלה ועץ

לא סופקו כ־2,000 הזמנות לעובדים במשך שבועות

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

במשך השבועות האחרונים נפ־לטו כמה עשרות עובדים ממפעלי מזון, רהיטים, צעצועים, הנעלה ומבתי־עלק. אבל לא התגלו קשיים בקליטתם מחדש של העובדים ב־מקומות עבודה אחרים. עדיין נמ־שך הביקוש לעובדים במפעלי מתכת ואלקטרוניקה — מסר סמנכ"ל משרד העבודה, ברוך חק־לאי, בשיחה עם סופר "דבר".

פליטת עובדים ממפעלים שנפ־געו עקב המדיניות הכלכלית הח־דשה הוא בלתי נמנע. אולם חק־לאי מקווה, כי בצד פליטת ה־עובדים, תהיה קליטה של העוב־דים במפעלים ובענפים הזקוקים לתוספת כח אדם. אבל קיימת אפ־שרות שעובדים ייפלטו ולא יצ־ליחו לקלוט אותם מייד במקומות עבודה אחרים. במקרה כזה, סבור חקלאי, עדיף שהם יהיו מובטלים לפרק זמן על פני החזקת האנשים במפעלים שנדונו לכליה על־ידי זריקות עידוד פיננסיות. בלבד ש־ייקלטו במפעלים מבוססים ובריאים. הוא מזהיר מפני מציאת פת־רונות תעסוקתיים מפוקפקים ש־יסתמו את הגולל על תהליך הב־ראת המשק המונח ביסוד התכנית הכלכלית החדשה.

חקלאי מציין, שבמשך חודש דצמבר לא היו כל סימנים לירידה ניכרת בביקוש לעובדים. שזהו אחד האינדקטורים למצב התע־סוקה במשק. אמנם החודש עלה ב־60—70 איש מספר המובטלים שיקבלו דמי אבטלה מהקרן לבי־טוח בפני אבטלה. כאשר בנובמ־בר הסתכם מספרם ב־370. אבל בלשכות העבודה רשומות 1500—2000 הזמנות עבודה של מערכת הבטחון ומפעלי מתכת ואלקטרוני־קה שבמשך שבועות לא הצליחו לבצע אותן.

מעקב אחר המפעלים

אולם שירות התעסוקה נערך עתה לקראת אפשרות של החמרת מצב התעסוקה והיווצרות אבטלה. חקלאי וראשי שירות התעסוקה נפגשו בשבועות האחרונים עם פקידי ההרשמה ברחבי הארץ. פקידים אלה נמצאים בקשר מת־מיד עם מפעלים ומוסדות הנד־רשים לפעול לפי סדרי נוהל חד־שים, שתכליתם לדווח על התרח־שויות מביקורים במפעלים. המג־מה היא, לאתר מראש מפעלים העלולים לפלוט עובדים ולהתחיל בהיערכות מבעוד מועד בהפניית הפועלים למקומות עבודה אחרים או באירגון קורסי הסבה. ידיעה מוקדמת, מדגיש סמנכ"ל משרד העבודה, מאפשרת למנוע זעזועים וביצוע פעולת ההעברה וההסבה ללא תקלות. תוך שיתוף פעולה עם האגף להכשרה מקצועית של המשרד. ברור, שעשוי לקרות ש־סגירת מפעל קטן עשויה לגרור אח־ריה פגיעה בשורה של מפעלים אחרים ולגרום לאבטלה של מספר ניכר של עובדים.

לא ליצור תעסוקה יזומה

חקלאי שולל את הרעיונות ש־הועלו באחרונה שעל פיהם יס־תייעו בכספי קרן ביטוח בפני אבטלה כדי לעזור למפעלים ה־נמצאים בקשיים על מנת שיימנ־עו מפיטורים. הוא מבהיר התנג־דותו, כי אין בידי הקרן, שעליה הוא ממונה, מידע מספיק כדי לק־בוע מה הסכומים הדרושים למפ־על כדי להחזיק עובדים ולהימנע מפיטורים ובסיכוני לאכות את ה־חושים שינויי המפעל. שעלול להכליל בו גם רווח כמוי.

המדיניות במקרה של אבטלה, מטעים סמנכ"ל משרד העבודה, היא לא ליצור תעסוקה יזומה פרט לאזורי פיתוח שבהם יש מפעל אחד שבו תלויה כל תעסוקת הת־ושבים. במקומות מרכזיים הפת־רון חייב במציאת תעסוקה טבעית. יש לעודד ולספק מקומות עבודה מתאימים למשק. כדי להשיג זאת, הוא מדגיש, חייב להיות תיאום מקסימאלי בין הגורמים המטפל־ים השונים במשק ובת־עסוקה, והוא מברך על הקמת מטה תעסוקה בראשותו של סמנכ"ל משרד העבודה, אריה גלראל.

1.84 מיליארד ל"י הצטבר בקרן ביטוח

בקרן ביטוח בפני אבטלה יצ־טבר עד ה־31 במארס 1975 כ־1.84 מיליארד ל"י, לעומת 1.19 מיליארד ל"י שבתחילת שנת כס־פים זו. ההכנסות של הקרן בשנה זו הן: גביה שוטפת מדמי ביטוח אבטלה הכלולים בתשלום הביטוח הלאומי — כ־200 מיליון ל"י, ריבית 110 מיליון ל"י והפרשי הצמדה — 350 מיליון ל"י.

אם המשק יידרדר לרמת האב־טלה של המיתון של 1966—1967, תצטרך קרן ביטוח בפני אבטלה לשלם כ־600 מיליון ל"י לשנה. במקרה כזה, תיכנס הקרן לגרעון שוטף, כי במקביל תקטנה ההכנ־סות השוטפות שלה. אז קיימת אפשרות שיועלו מחדש דמי בי־טוח אבטלה שהוקטנו לפני כשנה מ־3 אחוזים ל־1.2 אחוזים.

נבדקות האפשרויות לגיוון מקורות האנרגיה

מאת סופר "דבר"

נבדקות האפשרויות של גיוון מקורות האנרגיה של המדינה. פעולות מחקר בשלב מתקדם מת־נהלות לאחרונה — מסר בסוף השבוע שר המסחר והתעשייה, חיים בר־לב, בכנסת.

מקורות של צרכי האנרגיה של ישראל היום הם — דלק נוזלי וגז טבעי. צריכת הדלק תגיע השנה לכ־7.25 מיליון טון. שי־עורי הגידול השנתי הצפוי ב־10 השנים הקרובות הם: כ־11 אחוז בחשמל, כ־12 אחוז בדלק ו־10 בתחום ההפלה הביתי.

בר־לב ציין, שתחנת הכח החד־שה שתיבנה באתר "סורקית" ליד חדרה תהיה תלת־דלקתית. כלומר תתבסס על שימוש בפחם, גז, ודלק גולמי. התחנה תתחיל לפ־עול ב־1980 ותפיק עד 1400 מגאוואט. בסוף 1982 עשוי להיות מוכן גם כור גרעיני שיפיק 650 מגאוואט. כמו כן, שבשנת 1983 תפקנה כל תחנות הכח הראשיות במדינה כ־400 מגאואט כש־51 אחוז מהן מבוססות על דלק נוז־לי, 33 אחוז על פחם ו־16 אחוז על כח גרעיני.

במקביל נמשכת עבודת המחקר לאיתור אנרגיה גאותרמית (קי־טור או תכלהות יכות מעומקי האדמה) שקיימים סימנים להי־מצאותה בארץ. יש לציין, כי ב־אזור צפה (ערד) מצויים מרבצים המכילים כ־700 מיליון טון של פצלי שמן (אבן ביטומן), ועתה נערכים מחקרים, סקרים ובדיקות לקביעת תכנית ההפקה והקמת תחנות כח תרמיות המבוססות על פצלי השמן כמקור לדלק. כך, נבדקת האפשרות לניצול כבול החולה (שכמותו נאמדת ביותר מחצי מיליארד טון) כדלק בתח־נת כח.

כמו כן, קיימת פעילות מחק־רית לפתח אפשרויות ניצול של אנרגיית השמש, האנרגיית הרוח והמים. חוקרים ישראליים בשי־תוף פעולה עם עמיתיהם בארצות חוץ עוסקים בסוגיה זה שנים. אולם לא רק אצלנו, העיר בר־לב, אלא גם בעולם הגדול טרם נפתרה בעיית הפקת אנרגיה מ־שמש ורוח בהיקף משמעותי. נו־שא אנרגיה סולארית נחקר ב־ארה"ב, אירופה, יפאן וישראל. אך לכדי הפקה משמעותית עד כה לא הגיעו, אם כי דווקא יש־ראל הגיעה לתוצאות מעשיות, אף כי בקנה מידה מצומצם, ל־חימום מים לצריכה ביתית.

מתקני המתקה משולבים בכורים

שר המסחר והתעשיה מסר גם, כי נבדקה האפשרות לניצול אש־פה למטרות של צריכת אנרגיה. צוותות מיוחדים עורכים כיום סקרים בתעשייה כדי לאתר אפ־שרויות של חסכון באנרגיה. צפוי כי יישום הפעולות האלה ובי־צוען יביא לחסכון של כמה מאות אלפי טון דלק בשנה.

לאחרונה גם הושלמו תכניות להקמתו של מתקן התפלה מש־לב שימוקם ליד תחנת הכח באשדוד ושיאפשר בדיקת השילוב של המתקת מים עם ייצור כח, בתחו־לת הפקה של 40,000 מע"ק. ה־ידע והנסיון שיירכשו, יאפשרו בעתיד את בנייתם של מתקני המתקה משולבים עם כורים גר־עיניים.

מניות ושערים

עליות חדות בצמודים

עליות חדות נרשמו אתמול ב־שערי המילוות הצמודים הארוכים בעת מסחר הפתיחה של השבוע בבורסה. לסדרות הקצרות התרכ־זו, לעומת זאת, היצעים קטנים ובמקרה הטוב. נשארו השערים ללא שינוי.

בעת המסחר פשטו שמועות כי אילו להנפקת בנק ישראל מן ה־מקור התרכז בשעות הבוקר בי־קוש שנאמד ב־300 מיליון ל"י ושאחד המשקיעים המוסדיים ל־בדו מסר ביקוש של מעל ל־100 מיליון ל"י. האמת בסוף היום היתה שונה: התברר שנמכרה כמות של 50 מיליון ל"י מן ה־אמיסיה החדשה (3016) ואף נקב־עה הוצאת סדרה נוספת בסכום של 120 מיליון ל"י ליום ה', כלומר להודיע "ינואר, לפי מדד של אותו חודש.

בשוק המניות התנהל המסחר בעצלתיים. שערי כמה מניות פי־ננסיות עלו בראשן בל"ל, תוך התרחבות במחזור. חולשה מיוח־דת הורגשה בענף מניות התע־שיה. בראשן "אלקטרה" שסבלה מהיצע של כ־50 אלף ל"י ע"נ. שער "טבע" התייצב מעל ל־1030 נק'. שער "חשמל" ירד מעט ועמד גם המחזור. המחזור היה 1.8 מיליון ל"י.

עם זאת הורגש כחה רב בעי־קר סביב אגרות החוב הצמודות למדד. מכירת האמיסיות ללא הג־בלה כמעט מצבנת אותם את ה־אחירה, אך בסך הכל מצפים ל־הודעה רשמית או על הרצת תנ־אי ההנפקות במקור או על המ־שך המצב הקיים. המחזור באג"ח — 20 מיליון ל"י.

"צמדי" ו"גביש" מחלקים דיווידנדים

חברת "פיא" הודיעה אתמול על חלוקת דיוידנד סופי ועל הקצאת יחידות הטבה בקרנות הנאמנות של בנק לאומי "צמדי" ו"גביש". שתי הקרנות תחלקנה דיוידנד במזומן בשיעור של 8 אחוזים. כך שיעור הדיוידנד ל־1974 בשתי הקרנות יגיע ל־15 אחוז. בנוסף לכך, תחלקנה שתי הק־רנות — בפעם הראשונה — יחידות הטבה בשיעור של 15 אחוז ב"צמדי" ו־10 אחוז ב"גביש". יחידות ההטבה יוצרו ע"י היוון חלק מרווחי ההצמדה שנוצרו בקרנות בשנה האחרונה. חלוקת רווחים זו תביא את שי־עור הרווח שיחולק השנה ב"צמדי" לכ־40 אחוז וב"גביש" ל־כ־30 אחוז.

מניות	השער היציג אתמול	השינוי
בנקים מסחריים		
א' ה' ה' ב'	208	+6.0
אי.די.בי. ב'	184	−2.0
איגוד	282.5	−0.5
דיסקונט	824	−15.0
מזרחי ב'	162.5	
פועלים ב'	375	−1.0
לאומי	234	+2.0
בנקים למשכנתאות		
אפותיקאי מ'	261	
כרמל מ'	147.5	
משכנתאות ובנין	273	
פיתוח ומשכנתאות	255	
שימון ב'	166	+1.0
טפחות	215.5	−2.0
מוסדות מימון		
[illegible]	26	−0.5
אוצר לתעשיה	183	
חקלאות מב'	71.5	
פיתוח התעשיה מב'	66.5	−1.0
ביטוח		
אריה	313	+0.5
הסנה	214.5	+0.5
כנהר	225	−2.5
צור	196.5	+1.5
מסחר ושירותים		
בית הרכב	71	
דלק ע"ש	121.5	−2.0
דלק מ'	133	
קירור 1	213.5	
קירור 10 מ'	136	−2.0
השכל	132	−2.5
ספנות והספקה	132	−4.0
מקרקעין ופיתוח		
אזורים	118	+1.5
אפריקה 1	269	−1.0
אפריקה 10	199	−2.0
הכש' הישוב ע"ש	106	−4.0
הכש' הישוב ב'	105	−3.0
כולל בנה בב'	118.5	
נכסים	182	
ישפרו	115	−2.0
ישרס	105	−3.0
מהדרין	176	+2.5
כטפי הדר	90	
מבטקים	178	
נאות אביב	76	−1.0
פרי אור	158	+2.0
רסקו בב'	735	−1.5
רסקו רב'	53.5	−1.5
תעשיה		
אליאנס	450	+6.0
אלקו 1	137	
אלקו 2.5	107.5	−2.5
אלקטרה 1	165	−2.0
אלקטרה 5	144	−7.0
ארגמן בב'	221	
אתא ב'	81	−3.0
אתא ג'	81	−0.5
דובק	320	−5.0
כבלים	142.5	−0.5
מבצ ע"נ	1005	−30.0
כיכיקלים	110	−1.0
לודז אפשטיין	64	+0.5
מולר סבסטל	182	
פניציה מ' 1	70.5	
פניציה 10 74		
מפעלי נייר	216	−0.5
עסיס	167.5	+1.5
נחושתן בב'	609	
צלית	186	−8.0

פליגון	121	−2.0
ערד	74	−4.0
שמן מב'	105.5	−4.5
תפל	111	−6.0
חברות להשקעה		
אלגד מ'	80	−1.5
אלרן מ'	138	
חבי כרמית	163	
פועלים פ'	247	
"פז"	86	−1.0
וולפסון 1 ע"ש	66.5	+0.5
וולפסון 10 מ'	68.5	+0.5
ירדן	96	+2.5
אמפא	103	
דיסקונט מ'	155.5	−2.0
המזרחי	134.5	+0.5
לאומי	187	
פריון	84	+1.5
הסנה	85	
יצוא	61	
כור מב'	71	−8.5
כלל השקעות	203	
כלל השקעות	137.5	+5.0
עוז	141.5	
דלק ונפט		
נפטא	80	—
לפידות ע"ש	160	−2.5
לפידות ב'	249	—
אגרות חוב להמרה		
אי.די.בי ש"ה	89	−0.5
איגוד ש"ה	87.5	
המזרחי ש"ה	107	+0.5
פועלים ש"ה	104	
בל"ל ש"ה	101.5	
בל"ל ס"ה	95	
אפותיקאי	103	+1.0
פת. משכנתאות	114	
פת. משכנתאות	99	+1.0
שכון	98	—
טפחות	118.5	+0.5
אוצר לתעשיה	78	−1.0
דלק	77	+0.5
הכשרת הישוב	78	−0.5
ישפרו	105	−1.0
אתא	70.5	—
עלית	69.5	+1.5
הפועלים השקעות	101.5	—
דיסקונט השקעות	92.5	−1.0
דיסקונט השקעות	81	−0.5
מזרחי השקעות	103	—
בל"ל השקעות	84	—
כלל תעשיה	100	—
צח	86.5	+3.0
אגרות חוב		
אג"ח צמודות למדד		
מילווה קליטה 61		
מדד 83.12	324.5	
מדד 89.00	307	+3.0
מילווה קליטה 62		
מדד 89.00	298	
מדד 95.96	277	
מילווה קליטה 64		
מדד 83.12	455.5	
מדד 89.00	414.5	
מילווה קליטה 65		
מדד 89.00	423	

מדד 95.96	399	+1.0
מילווה קליטה 66		
מדד 95.69	353	+1.0
מדד 94.34	353.5	+1.5
מילווה קליטה 67		
מדד 96.12	344.5	+2.0
מדד 97.17	327.5	
מילווה בטחון 68		
א'	192	−2.0
ח'	148.5	−3.0
ט'	147	−3.5
מ"א	173.9	−1.0
מ"ב	165	
מ"ג	151	+1.5
מ"ד	154	+4.5
מילווה בטחון בנקאי 68		
י"א	191.5	+1.5
י"ב	187	—
י"ג	172.5	—
י"ד	143.5	+0.5
מילווה בטחון 69		
א'	150.5	−1.5
ח'	138	−1.5
ט'	136	−2.5
כ"א	140.5	
מ"א	140	+4.5
מ"ב	136	+3.0
מ"ג	133	
מ"ד	350	+3.5
מ"ה	353	+10.0
מילווה בטחון בנקאי 69		
י"א	147.1	+4.4
י"ב	145	+4.5
י"ג	139	+4.5
י"ד	137	+4.5
ס"ו	135	+4.5
ס"ז	131	+3.5
י"ז	125.5	+1.0
י"ח	344	+3.5
י"ט	342	+2.0
מילווה פיתוח (ברירה)		
פדיון 1975		
קנ"א	343	+3.0
קנ"ד	330	+8.0
פדיון 1976		
קנ"ה	306	+9.0
קנ"ח	279.5	
קס"ד	277.5	−1.0
קע"ד	276	
ק"פ	265.5	−0.5
קפ"ח	259	−0.5
קצ"ס	265.5	−1.0
פדיון 1977		
ק"צ	254.5	−1.0
קצ"ד	246.5	+1.0
ר"ב	240	
רט"ז	236.5	−1.0
רכ"ב	233	−0.5
רל"ד	234.5	−2.0
רמ"ח	230	+1.0
רנ"ח	251.5	
פדיון 1978		
ר"ס	214	+0.5
רס"ו	206	+1.0
רס"ט	204	+0.5
רפ"ב	199.5	+1.0
רצ"א	181	−2.0
רצ"ח	177.5	−1.0
ברירה פדיון 1979		
ש'	174.5	−1.0
ש"ז	170.5	+4.0
ש"ט	166	−1.0
שי"א	166.5	—
אג"ח צמודות למטבע חוץ		
חשמל סטוק ב'	150	—
ים הכלה 5% מ'	147.5	—
אג"ח במטבע חוץ		
"הוליס"		
הוצ' 8	101.7	—
הוצ' 9	95.5	−0.5
הוצ' 15	97.1	—
הוצ' 17	95	—
הוצ' 20	97	—

בית המשפט המחוזי בירושלים

תיק עזבונות 844/74

בעניין עזבון המנוח אליהו די־קון ז"ל.

המבקשת: סוזנה דיקון, דרך חברון 67, ירושלים.

הזמנה

להווי ידוע כי הוגשה בקשה ליתן צו המצהיר על יורשי המנוח הנ"ל. כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בנדון המנוח הנ"ל ורוצה להתנגד לה, יגיש התנגדות להרשמה תוך ארבעה עשר יום מיום פרסום הודעה זה, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כמבוקש בבקשה.

דב איתן

רשם בית המשפט המחוזי

דבר ספורט

הערב פתיחת הטורניר הבין־לאומי לנוער בכדורגל

מאת אליעזר מעה

במשחק בין נבחרות הנו־ער של ישראל ומערב גר־מניה, ייפתח היום ב־5.30 אחה"צ באיצטדיון בלומ־פילד ביפו טורניר הנוער הבין־לאומי. במשחק השני ב־7.15 בערב יתמודדו הנב־חרות של רומניה והונגריה, שעמדה להגיע אמש לארץ.

במשחק הראשון, בו ישפוט השופט הבין־לאומי נפתלי איתן, תנסה נבחרת הנוער של ישראל לנצח את הנבחרת המערב גר־מנית. בשני המשחקים האחרונים נגד נבחרה זו, שביקרה בארץ לפני שלוש שנים ושנתיים, הי־תה יד הגרמנים על העליונה. הם גברו על הנבחרת הישראלית בתוצאות 1:0 ו־2:1.

הקבוצה המערב גרמנית הגיעה בהרכבה החזק ביותר ומקצת משחקניה כבר משחקים בקבוצות מקצועניות בליגה הגרמנית.

מאמן נבחרת הנוער, דוד שווי־צר מסר, כי למשחק נגד הגרמנים יהיו השלכות רבות לגבי המאבק על הבכורה בטורניר, משום ש־שתי הנבחרות הן החזקות ביותר בטורניר.

שתי הנבחרות תשחקנה באותה שיטה של 4—3—3. המאמן דוד שווייצר קבע את ההרכב הבא: ח: ע. שורץ; אביצור, א. כהן, אקהויז, ג. מכנס; קפלן, יהודה גרגיר, מלמיליאן; בנוגלו, רמלד רג, מכבס.

במשחק השני יתמודדו, כאמור, נבחרות הנוער של רומניה והו־נגריה במשחק בו ישפוט אברהם קליין. הרומנים נתקלו בקשיי טיסה לארץ, ואמש עמדו להגיע בשני מטוסים מציריך ומקופנהא־גן.

ספורט במקומות עבודה

מחר אחה"צ יתקיים בספיים מפגש במסגרת גביע ראש הממ־שלה למקומות עבודה בין תע"ש ת"א ו"אגד" חיפה.

עד כה עלו שלוש קבוצות לחצי הגמר: "אגד" ירושלים (גברה על "דף" 1:4), נמל אשדוד (ניצחה את תע"ש חיפה 3:5) וחברת חשמל (גברה על קמ"ג 0:1).

אתלטיקה קלה

ועדת האי"ק החלה בפעולה ב־קרב אתלטים צעירים בישובי ה־ספר, מאילת עד קרית־שמונה. הוועדה תדאג לכנס אותם לחו־דש בסוף שבוע במכון וינגייט 30 אתלטים צעירים ותעמיד לר־שותם מתקנים משוכללים ואת מיטב המאמנים.

בכוונת הועדה לאפשר לאת־לטים הצעירים להתאמן במית־קנים טובים אשר אינם מצויים במקום מגוריהם.

פעולת ועדת האתלטיקה ממו־מנת באמצעות קרן וולפסון.

● כדורסלני ריאל־מאדריד זכו בטורניר חג המולד שנערך ב־ספרד, לאחר שגברו במשחק הג־מר על כדורסלני מכללת "צפון קרולינה" בתוצאה 101:112.

מאמן אמריקאי לקלעים הישראלים

ועדת הקליעה פנתה לועד ה־אמריקאי למען הספורט בישראל בבקשה לפעול להבאת מאמן קלי־עה אמריקאי לישראל.

כוונת הוועדה היא, שהמאמן יבוא לארץ בחודש מארס הק־רוב ויכין את הנבחרת במשך שמונה חודשים לקראת אולימפיא־דת מונטריאול.

כמו כן מבקשים חברי הועדה שהמאמן יעביר השתלמויות למ־אמנים ולשופטים בארץ וידריך גם את סגלי הנוער והנשים ב־קליעה.

ערב אתלטיקה כבדה — בלוד

מפגן מיוחד במינו של אתלטי־קה כבדה והתעמלות ייערך מחר באולם "אורליי" בלוד מטעם ה־מחלקה לנוער ולספורט בעיריית לוד ומרכז "הפועל".

המפגן המוקדש ליובל "הפו־על" יכלול מופעים בכל סוגי ה־אתלטיקה הכבדה: הרמת משקו־לות, האבקות, ג'ודו וקראטה. בין היתר ישתתף במפגן גם אלוף אסיה בהרמת משקולות, שלמה בן־לולו, וכן אלופים של הפועל בהאבקות ובג'ודו.

כמו כן יוצגו תרגילי ראווה בהתעמלות ותרגילי אקרובטיקה מלווים בג'ז.

ספורטאים מצטיינים מארה"ב ישתתפו בכינוס "הפועל"

50—60 ספורטאים מצטיי־נים בענפי האתלטיקה, ה־שחייה, ההתעמלות, הקלי־עה, טניס־השולחן והכדור־סל מארה"ב עשויים להש־תתף בכינוס העשירי של "הפועל", שייערך בימים 1—9 במאי 1975 — על כך מסרו בסוף השבוע שעבר הסקל כהן ופול בודנר, ראש־י הוועדה האמריקאית של משחקי "הפועל".

ראשי הוועדה מסרו עוד, כי ה־הכנות לקראת שיגור המשלחת ה־אמריקאית לכינוס "הפועל" נמצ־את בימים אלה בעיצומן, וכי ב־שבועות הקרובים ייקבעו שמות חברי המשלחת.

נמסר, כי אחד האתלטים הבול־טים במשלחת יהיה הקופץ לגובה בראון מאוניברסיטת קנזס, המחזיק בתואר אלוף המכללות באר־ה"ב עם תוצאה של 2.21 מ'.

שתי קבוצות כדורסל עשויות ליטול חלק בטורניר הבין־לאומי במסגרת הכינוס העשירי. בין ה־גברים תבחר המועמדת מבין מכ־ללת "סיינה" שבאלבני (ניו־יורק) ואלופת המכללות, קבוצת "מרתון אוילדרס". שתי קבוצות, אשר שיח־קו נגד הנבחרות הישראליות, בט־ורנה השנה בארה"ב ונצחו אותה — הראשונה בהפרש של חמש נקודות, והשניה בהפרש של 29 נקודות. קבוצת הנשים המועמדת היא אלופת ארה"ב, מכללת "אימי־קוליטה" מפילדלפיה.

כן מסרו ראשי הועדה, כי מת־נהל משא ומתן עם אלוף העולם באקדח בהקשר לבואו לכינוס ה־עשירי. בימים הקרובים יבורר ה־יחיד מניסאי השולחן שייכלל ב־משלחת האמריקאית.

הוועדה האמריקאית של משחקי "הפועל" מקווה לכלול במשלחת מספר ספורטאים בעלי "מוניטין" אולימפיים ומתיקים [illegible] שלמים.

נצחונות לחניתה ולעין־המפרץ

קבוצת הצעירה של הפועל חני־תה והפועל עין־המפרץ [illegible] השלפה בליגה הלאומית בכדורעף. כדורעפני חניתה הכריעו את אלה של הפועל בית־ברל בשיעור 0:3 (10:55, 11:15, 10:15) [illegible]. הפועל עין־המפרץ ניצח את הפועל הצופן 0:3.

תופעל ליגת חורף בכדורמים

ליגת חורף בכדורמים תופעל בעוד כשבועיים — על כך הוח־לט אתמול בועדת הכדורמים בהתאחדות לספורט.

בליגת תבוגרים תשתתפנה שש קבוצות: הפועל גבעתיים, הפועל פ"ת, הפועל ת"א, מכבי ברנר, הפועל ירושלים ומכבי [illegible]. כן ייערכו ליגות לנוער ולנערים.

תושב פתח־תקוה זכה בפרס הראשון בטוטו

תושב פתח תקוה ניחש יחיד את תוצאות כל 13 המשחקים במחזור 16 וקיבל את הפרס הראשון בסך 378,000 לירות.

בפרס השני מתחלקים 29 משת־תפים שניחשו 12 תוצאות נכו־נות. כל אחד מהם יקבל 6,200 לירות בערך.

בפרס השלישי מתחלקים 358 משתתפים שניחשו 11 תוצאות נכונות. כל אחד מהם יקבל 500 לירות בערך.

בפרס הרביעי מתחלקים 3,170 משתתפים שניחשו 10 תוצאות נכונות. כל אחד מהם יקבל 58 לירות בערך.

ההכנסה במחזור 16 היתה 2,251,165 לירות. [illegible] 945,490 לירות. הפרס הראשון במחזור 17 יהיה 400,000 לירות ומינימום לכלל הפרסים יהיה 900,000 לירות.

יצחק אלדובי נבחר שוב כיו"ר אס"א

יצחק אלדובי נבחר שוב כיו"ר אס"א בתום המועצה השנתית ה־21 של אס"א, שהתקיימה באור־בו ביסוד סיטת חיפה.

לסגני יו"ר נבחרו שלמה בר־לין ומיקי הרציג. הראשון יהיה גם גזבר אס"א והשני יו"ר הוע־דה המקצועית.

המועצה השנתית דנה בבסי־כום שנת פעילות של הפ־ורום האקדמאי בארץ אשתקד ובן בהתוויית מדיניות ותכניות לש־נה הקרובה. בין השאר הוחלט להדק הקשרים עם ענף אימון גו־פני בצה"ל, נידונה אפשרות של עריכת טורניר אוניברסיטאי בין־לאומי בכדורסל אחת ל־4 שנים וכן הוחלט לקיים כל שנה מפעל בין־לאומי אחד בארץ.

כן נידונו שינויים בתקנון ובני־והל. הוחלט, כי נציג סניף במרכז אס"א יוכל להיות גם בוגר ואינו חייב להיות רק סטו־דנט. כן נבדקו גם בקשות של מוסדות לימוד שונים כגון בתי־ספר להנדסאים ומכללות לא מוכרות להתקבל לאס"א.

כן בחרה המועצה בוועדת בקו־רת בראשותו של עו"ד בן־ציון באצייר וחברים בה עו"ד זאב קובלר ונרון מיק.

● אריה קוך, מאמן קבוצת הפועל צפת, הודיע למנהלי הקבו־צה שאינו מוכן לאמן את הקבוצה בתנאים הקיימים. חלק מהשחקנים הוותיקים עזבו את הקבוצה ואילו מבין שחקני הסגל המצומצם חלק אינו מופיע לאימונים עקב אי שח־רור מעבודתם.

מנפיקים

חברה להנפקות של בנק דיסקונט בע"מ

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך תשכ"ח — 1968, כי פורסם תשקיף בדבר

הנפקה

של סדרה (מס' 7) של אגרות חוב 6% רשומות על שם העומדות לפדיון בשנים 1980—1991 שהקרן והריבית עליהן צמודות למדד המחירים לצרכן, בסכום נקוב כולל של —.41,500,000 ל"י.

אגרות החוב מסדרה זו מיועדות רק לבנקים לצורך השקעת כספי תכניות חסכון מאושרות ולקופות גמל, כמפורט בתשקיף.

רשימת החתימות תפתח ביום 31 בדצמבר 1974 בשעה 8.30 בבוקר ותסגר באותו יום בשעה 12.00 בצהריים.

עותק מהתשקיף והעתק מההיתר לפרסומו הוגשו לרשם החברות. עותקים מהתשקיף ניתן להשיג במשרד הרשום של החברה ברחוב יהודה הלוי 27/29 תל־אביב.

הזמנות לאגרות החוב יש להגיש לחברה באמצעות בנק דיסקונט לישראל בע"מ, סמן נירות ערך, רחוב יהודה הלוי 38, תל־אביב או באמצעות כל בנק אחר או סוכן נירות ערך החברים בבורסה לנירות ערך בתל־אביב.

הודעה זו איננה מהווה הזמנה לציבור לרכוש את נירות הערך המוצעים.

ביצור בע"מ

הודעה

בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך תשכ"ח—1968 ניתנת בזה הודעה כי פורסם היום

תשקיף

בדבר הנפקת סדרה של 6% אגרות חוב 1980—1991 רשומות ע"ש, צמודות קרן ורבית למדד המחירים לצרכן, בסכום נקוב כולל של —.27,000,000 ל"י (סדרה 105).

עותק מהתשקיף והעתק מההיתר לפר־סומו מוגשים היום לרשם החברות לשם רישום.

ניתן להשיג העתקים של התשקיף הנ"ל וביום 31.12.74 גם להגיש הזמנות לניי־רות הערך המוצעים בו, במחלקת ניי־רות ערך של בנק הפועלים בע"מ, רח' לילינבלום 24 תל־אביב, וב"גמלי" חברה להשקעות בע"מ, רח' אלנבי 115, תל־אביב.

ניירות הערך הנ"ל מוצעים לקופות גמל ולתכניות החסכון מאושרות בלבד.

ט"ז טבת תשל"ה — 30 בדצמבר 1974.

סיכום שנתי

ירידה במחירי המתכות והכותנה; התייקרות דוהרת של הסוכר

מאת סופר "דבר"

ירידה תלולה במחירי המתכות, הכותנה והגומי לעומת עליה במ־חירי הסוכר והקקאו — זהו הסי־כום השנתי של השינויים במחירי חומרי הגלם ומצרכי המזון הב־סיסיים כפי שמשתקף בסיכומי בורסת המתכות והסחורות של לונדון. להלן נתונים עיקריים על ה־שינויים במחירים [illegible]

סחורות

	המחיר ב־27.12 לונדון	המחיר לפני שנה לונדון
נחושת (במזומן)	532.5 ליש	861 ליש
נחושת (למסירה בעוד 3 חדשים)	555.75 ליש	833.5 ליש
זהב (אונקיה)	195.5 דולר	246.5 דולר
כסף (אונקיה)	203.9 פאני	139.2 פאני
עופרת	228.25 ליש	246.5 ליש
בדיל	3.027.5 ליש	2.730 ליש
אבץ	321.5 ליש	600.5 ליש
קקאו	758 ליש	587 ליש
כותנה (קילו)	47.2 סנט	86.6 סנט
גומי (קילו)	24.25 פאני	53 פאני
סוכר	450 ליש	152 ליש
צמר (קילו)	175 פאני	287 פאני

ארה"ב מחכה לזהב

מאת גד טולידאנו

הזהב הוא אחת מיחידותיו של המערכת המוניטארית הבינלאומית. קשה למצוא סיבה הגיונית למחי־רו הגבוה בתקופה האחרונה. ש־איננו עומד בשום יחס לשימושים שניתן לעשות בו כמתכת. ההש־קעה במתכת הזהובה מתאפיינת על־ידי מידה בלתי־רגילה של סי־כון: זהו נכס שאינו נושא רבית. החזקתו כרוכה בהוצאות לא מב־וטלות, ובעיקר, הוא עלול להיות נתון לשינויי מחירים קיצוניים תוך פרקי זמן קצרים יחסית.

ב־31 בדצמבר השנה יבוטל ב־ארה"ב האיסור לסחור בזהב, אי־סור שהיה קיים מזה 41 שנה. תא־ריך זה עורר, איפוא, סקרנות ו־התעניינות בלתי רגילים בארה"ב ובמרכזים פיננסיים גדולים בעולם. באמצעות הביטול של האיסור לס־חור בזהב, מקווה ארה"ב להקטין את תפקידו של הזהב כגורם בעל משקל במערכת המוניטארית הבינ־לאומית ולהפכו לנכס, ככל נכס אחר. אולם, רבים מטילים ספק ב־יכולתה של ארה"ב להרוס את ה־מיתוס בן מאות השנים האופף את הזהב.

מכירת 2 מיליון אונקיות כדי לספק הביקוש

כדי להגביר את השפעת ביטול האיסור לסחור בזהב, הודיעה ממ־שלת ארה"ב, כי שבוע לאחר שית־חיל הסחר החפשי בזהב היא עצ־מה תמכור 2 מיליון אונקיות זהב בשוק. כמות זו מהווה פחות מ־אחוז אחד מסך יתרות הזהב של ארה"ב. בטווח הקצר, מיועדת ה־מכירה לספק את גל הביקוש הרא־שוני הצפוי בארה"ב ובכך למ־נוע את הצורך לייבא זהב מחו"ל. כמו כן יהיו לאוצר האמריקאי ה־כנסות ממכירה זו אשר עשויות להסתכם בכ־350 מיליון דולר.

משקיעים קטנים יתקשו ליטול חלק במכירה פומבית זו, מאחר שהאוצר האמריקאי ימכור את ה־זהב במטילים המכילים 400 אונ־קיות, שמחירם בשוק כ־72 אלף דולר כל אחד.

אך באמצעות המכירה הזו, כי ק־יימת האפשרות שבעתיד ימכור המימשל כמויות נוספות של זהב. יש הרואים בהסרת האיסור לסחור בזהב, ראשיתו של תהליך שיביא להחלשה נוספת במעמדה של אר־ה"ב במערכה המוניטארית הבינל־אומית. משקיעים כלכליים צופים ביקוש גואה לזהב מצד תושבי ארה"ב. כדי לספק ביקוש זה, ו־באותה עת לשמור על מחירים נמו־כים של זהב, יהיה המימשל האמ־ריקאי חייב למכור כמויות ניכ־רות של זהב, שיביאו לירידה ב־יתרות הזהב של ארה"ב. כיום מסתכמות יתרות אלה, במחירי ה־שוק, בכ־49.5 מיליארד דולר. ל־מערב גרמניה, שלה היתרות ה־גדולות ביותר בעולם אחרי ארה"ב, יש יתרות בהיקף של כ־21 מילי־ארד דולר.

בעייה של ארה"ב במיכור זה מתבטאת בכך, שכנגד יתרות ב־היקף ניכר בהשוואה ליתר מדינות העולם, הרי חלקה של ארה"ב ב־סך התפוקה העולמית של זהב הוא קטן, פחות מ־2 אחוזים. ברור, איפוא, שקיומו של ביקוש ברמה גבוהה לזהב לאורך זמן, ייחייב הגדלת היקף יבוא הזהב לארה"ב או יצריך ירידה ביתרות הזהב של ארה"ב.

זרקור

הערכות מנוגדות להתנהגות הציבור האמריקאי

קיימת אי בהירות רבה לגבי ההשלכות של הסרת האיסור לס־חור בזהב. הויכוח בין הכלכלנים בארה"ב מרוכז סביב הערכת היקף הרכישות הצפוי. ברור שקניות ב־סכומים ניכרים עלולות לגרום ל־תוצאות שליליות בשני תחומים. ראשית, הקניות תמומנה, ככל ה־נראה, ע"י מכירות מחשבונות חס־כון בבנקים ובמוסדות פיננסיים אחרים וכן ע"י מכירת מניות ואג־רות־חוב. דבר זה יביא למחנק באשראי, הקיים עתה כבר ממילא, אשר עלול לפגוע בעיקר בסקטור הבנייה. התפתחות זו תקשה על המאמצים הנעשים לחלץ את המשק האמריקאי מהמיתון בו הוא מצוי. החשש לרכישות ניכרות של זהב נובע, בין היתר, מהעובדה שבזה זמן שהאמריקאים מחפשים תכניות השקעה אלטרנטיביות לכספם ה־מופקד בבנקים. זאת מכיוון ששי־עור הריבית המשולמת על פקדו־נות לזמנים קצובים (הקבועה ב־חוק) היא שלילית. שיעור הריבית נע בין 5 ל־7 אחוזים, כאשר שי־עור האינפלציה מגיע ל־12 אחוז בשנה. שנית, רכישות גדולות של זהב יחמירו את מצבה של אר־ה"ב בתחום מאזן התשלומים. כ־בר כיום, ארה"ב היא יבואנית של זהב בהיקף של כמיליארד דו־לר ב־1974, מכיוון שאין בכוונת ארה"ב עצמה די כדי למלא את ה־ביקוש המקומי לצרכי תכשיטים, רפואת שיניים וכד'.

מיניסטר האוצר האמריקאי, וי־ליאם סיימון, אינו סבור כי ביטול האיסור יביא לריצה המונית של הציבור האמריקאי אחר המתכת ה־זהובה. הוא מבסס על ההנחה, שמשקיעים קטנים יחששו להשקיע כאשר אין בטחון שיוכלו לקבל אף את הקרן חזרה. הוא גם מסתמך על ההדוגמה של יפאן, שבה ביטול ההגבלות על הסחר בזהב הביא לג־יאות מיידית בביקוש, אך כעבור זמן נרגע השוק.

בהלת הזהב תגרום למחנק אשראי

אולם, רבים בארה"ב מטילים ספק בהערכותיו של סיימון ומבק־רים קשות, בעיקר את עיתוי צע־דו של המימשל. בראש מותחי ה־ביקורת עומד יו"ר מועצת ה־רשות המוניטארית הפדרלית ב־ארה"ב, ארתור ברנס. לפי הער־כתו של ברנס, סכומים ניכרים של כסף יושקעו בזהב, והמימון של השקעות אלה יביא למחנק באש־ראי בארה"ב ולהשפעות שליליות ביותר על ההשקעות ברכוש קבע בשוק האמריקאי.

כלכלנים אחרים מביעים ספק ב־יחס לטעם בהשוואה בין המשק היפאני למשק האמריקאי, הן בשל תנאים בסיסיים שונים בשני ה־משקים (הציבור האמריקאי נחשב לרגיש יותר לשינויים באפשרויות ההשקעות שלו) והן בשל נסיבות שונות הקיימות כיום במערכת ה־מוניטארית הבינלאומית בכללה. יש הצופים, כי יפרות הצעד האמ־ריקאי. הרי צירוף של החרפת המיתון הכלכלי הפוקד את ארה"ב המלווה באינפלציה יחד עם בחי־רות חדשה במזרח התיכון, עלול להביא לפעילות מואצת בשוק ה־זהב ולעליה ניכרת נוספת במחירו.

ביטול האיסור על הציבור האמ־ריקאי לסחור בזהב תעבור בשי־לום רק בהנחה שלא תגרור אחריה פעילות יותר מתאבצת של קונים. פעילות כזו אם תתרחש, תטיל על המשק האמריקאי מעמסה נוספת, שאינו צריך לה בשעה זו, כש־הוא נאבק בשפע תחלואיו.

גם ישראלים יכולים לרכוש זהב

גם ישראלים יכולים לקנות זהב באורח רשמי. ישראלים יכולים לקנות זהב בבורסות זרות תמורת דולר־נת"ר. מחיר רכישת אונקיית זהב נקבע על בסיס השער הנקבע בבורסה של ציריך או בבורסה של לונדון.

ישראלי צריך לפנות לבנק כדי לקנות זהב. הוא רוכש את הזהב לפי מחירו בבור־סות האלה. הבנק מעביר ב־אמצעות הטלקס את ההזמנה על בסיס המחיר שהתקבל מה־בורסה בחו"ל. אולם קשה ל־משקיע הישראלי לעקוב אחר התנודות בסחר זה, שהוא עתה מאד ספקולטיבי. בשל ההחלטה בממשלת ארה"ב לבטל את האיסור על מסחר בזהב, החלו גורמים ספקולטיביים "להצטייד" במלאי של זהב, מתוך כוונה ברורה למכור או־תו ברגע המתאים כדי לבצע את רווחיהם.

ברגע שהספקולנטים האלה יממשו רווחיהם, עשויים מחי־רי הזהב לרדת מגבהם הג־בוה. בסוף השבוע שעבר הגיע מחיר אונקיית זהב לכ־194.5 דולר. בצד תחזיות לעליה נו־ספת במחירו, יש הטוענים כי צפויה ירידת מה במחיר הזהב.

24 שעות · 24 שעות · 24 שעות · 24 שעות

מבחר

רדיו

* 13.05 — „כל צבעי הקשת" — תכנית על נטיות מוסיקליות שונות (צ).

* 20.05 — „פידליו" — (ספרי א'). אופרה מאת בטהובן (עם הד־ זמרים גידעון גילסון, גייכס מקדי קו. סוף קראוזה הרמן פריי (א).

* 21.05 — „מסיבת כתבים צבאיים" — עם האלוף בנימין פרון, ראש מה"ד (בשידור חוזר) (צ).

* 22.05 — „לילה של הורד" — שעתיים עם אבנר הכהן (ג).

טלוויזיה

* 17.32 — „ההגנה" — מגזין על נושאים שונים ובשונים מן העולם הגדול.

* 18.00 — „הצריף של הב־ ר'".

* 20.00 — „כל ההתהדות".

* 21.00 — „העלילי סקפן" — מאת מולייר, בביצוע של יקי גילוא, בביצוע תיאטרון ילי־ דים ונוער. עלילת המחזה נסבה סביב העלילול של גבול רב־מזר מי המנגה לעזור לשני טובות צעירים להעביד את אבותיהם בפ־ ני עובדה אותנה.

* 22.15 — „צלילי לילה" — שירי בטהובן. לגלים מאת גתה וישלג. עם המור דיכריך פישר דיסקאו והפסנתרן ג'ירלד מור.

קולנוע

ירושלים

„הארי המזהם" (ירושלים) — סרט סוג ב' מהוק מאוד. על דון זיגל, על מפקח משטרה בסגר. המתייאש בהחוקים המגוננים לטובת הפושעים. אם לא־כלכך משכנע, לפחות עשוי בצורה מסב־ נעת.

„האורות העמוד" (חן) — סרט אבריקאי המהוק בסיבוני סור־ אלימסי. הכספיר היטב את קהל־ הנוער ואת הכמיהה לזיוג בוד־ ים — באכבעים קיצוניים לבוי. אך הודרים היטב לתודעה. בעיקר בחלק הראשון של הסרט.

„בשלאת שרות" (אורנע) — כרסומתה הברתי מדויק, המתאר ליברל הנוקם את מות אשתו מידי הכריזנים. נקמה שנהיה לא רק הבלוה היה, אלא גם מקודריהוח יחיד(?) נהיה כדי־בעלוג של התרבה. „בכבודו וכיצינה ישיר אין בהם כדי להטל גבה לאבהזי באור השמחי לבני עבקר ובעד צית הבעיה הבוערה.

תל־אביב

„אמריקן גראפיטי" (גת) — ליליה אחת בשנת 1962, כשהבוגר־ רים התבגרו. סרט נוסטאלגיה־אי־ בליים וקל מעניין באור ובכל של „אנדרטביינסגם" שנראה כנשפל בין הקומדי ומבוגרה. אך ליבה איפשר לפתוח באבלות תרבותה הדיבורים.

„לאואבספור" (הבלה) — הר־ ליבל בתפארתה מסבת האוד־ ם — סרט עשוי היטב. על פי כל הקריטריונים הטובים של „בגודה־אלפון" כבר בסהוי שי היא זכה בסרי־אבני. סרם נוסטאלגי ומלבב — בכובן עם האספר בוקאר ואגנווד ביגון.

„פרשת בסאבי"טקי" (בכוין) — סיפור־בהה הבריזוראבי־ טפי בידי אחד מאבני הקולנוע הגדולים בעולם — אלן רנה של־ ב מבעי על ההוכבים הפוני־ טיים והחברתיים. קן ברוח, אך קצה גם פקפק. סרט מבריק, אפילו במודד, אך נלמד יותר כדי „בסודי־ בידי הגיבור הראשי, הוא ז'אר־ פיל בלמונדו.

„הטורחיג" (סינמה פ'ן) — הפרס הגדול של פסטיבל קאן 1974. סיפור אפור וכהבגצ על אדם שהוהם בו בהאזנה לשיהוד תיהם של אחרים ובכאת צצמו בקונפליקט המור עם מקצועו. צעד אחד אל השבריים. אך צעד המד־ באוד. סרט סוב מאוד. כהספרה כי יכזדוהותבקשות הקומפטות.

„אהבה אחרי — הוזהרובן" (ב־בית) — סרטו המפלא של אריק רוהמר על ביבור בורכבי מצוי, המסתבך בהרפתקה שאין הוא רו־ צה בה כלובה. בכעס כסהבך — ברגע האהרון הוא חוזר בו — כדי להחזיר בהתאם לבוסר המקובל עליו ולהדין לעצמו את האי־ מרד. בתקר הכללי נוהד בהגנון קולנועי פשוט. איטי ובוטלב.

„משאלת מוות" (מוגרבי) — ראה „אורגנצ", ירושלים.

„צבת בארזאנה אקספרס" (ספריח) — בוגר צטויה. מבריק. אלגאנטי. גדוש „אבסונבים", כי רובציבורין קה. בתעזקת עלבש. המתחש במקומה תחיה מכל רבה הגדר בפליגספרות. אתבהוא אינטלקטואליה בלתי־מחייבת.

„היינה" (מוגרבי) — ראה „אורגנצ", ירושלים.

חיפה

„אלפים והרבים" (שביט) — היבור יהודי אמריקאי בפי כל שארוקס. השייך לתחום מרוקו־ לייה גדרויות. יש בו הרבה מן המכיחות. הול החגה. אך בספר טיפאאציות פארודיה בסבסכנתה ביותר.

„לילה של פידל" (עממי) — סרט נוסטאלגי על צמד רמאים יצאויים. כרסואטורה מלכב עם ככוהו כביולה ובוסהאציות עצי־ רות. שיש בו פנים עיקר אהד — הוא אינו מהזיק מעמד דראי מה בפשחה הצבה שלמה. השיא שלו חייו כבצור חצי שעה וכל מה שבא מאוחר יותר הוא פחות.

„אמריקן גראפיטי" (הן) — ראה „גת", תל־אביב.

„ילדי" (עבנון) — ראה „הודי", תל־אביב.

„הרוצה ההודי" (אורדו) — סרט חזק ובכל אהירה רבוצה בשחק פעולה ומוסיקה בהאחלה שבכל זאת. על אף היופי והסל־ בית על קטעיו הנפרדים. אינו בצליח לפתח במלוא עצמה את הדומות המופלאה של קאוהאבא־ קים.

„שנה טובה לאוהבים" (אר־ רה) — קלוד ללוש — בתוהכם. מופע־מצאות. קצת מיבאני וקצת צימי — ולא כעס מלאכותי. כשי הסמצבות היא אותה משמעות — אהבה אמיתית בעל לכל. גם מעל לביגודות הקטנות.

„אהבאבדי" (אורלי) — קר־ בדיה על הצביעות התברתית הצ־ רופה — שהיא בעצם לחמ־חוקה ההכרחי של ההברה הזה.

„הה'הה'" (ביהודוטשלי) — סיאם מופלא של דיאט השתקים ג'ין האקמאן — אל פאצינו בי־ אוירה הוזנות מקסימה. בתוך יוכו ביפור ונודים על חיפוש אחר חלום אבריקאי נבגב.

„שוגרלנד אקספרס" (פאר) — דראמתית־פתח קטנה. עשויה הי־ טב. על נסיון־פרק נואש של אם להשיב את הנינוקה שנלקה ממנה משהם נהדר של גולד האון.

„מה ?" (הן) — פולנסקי — מקורי. הוריה. אבסורדי. הסר־ רצ. יודי כנסאג — יא לו — אבל בהעולם ראוי להתכבד.

ספר חודש

אונקס והמוהיקנים

מאת מאיר בראלי

בשנות השמישים היה לי ויכוח מנוח בקבוצת עם אדם שגידולו הועשו היו בברכו אירופה וה־ לשון הערבית היתה מלשונות הקריאה שלו. בשבילי סיפורי אינ־ דיאנים היו (וכך זה עד היום) ספרי פנימור קופר, ואילו בשבי־ לו — קרל מאי. כלוא היה ידוע לי כלל. לא ידעתי איפוא לומר לו שהאינדיאנים לא היו יהודים לקרל מאי (כי הוא לא יצא מעולם מאירופה ואולי אפילו כבגבולותיה של גרמניה).

עתו על הספר „אחרון המוהי־ קנים" עזר לי להוכיח את יתר־ תו של גייזים פנימור קופר. עם זה זהו להם דבר דפל כל הופעה אסטית ההלכה וכלה במלים את הכינוי „מוהיקנים".

אהבנו את סיפורי פנימור קופר בילדים ונעים לשוב אל כל כפר וספר שלו. יכלה לנו ברק סורין הנדול — שניסה להטיל רפש בפנימור קופר — אבל אלה הם ספים שבוטחים לבמש נדבבים באלם התפישה הכויסית. של שלי הציונות.

יוצע דווכו, שההיסטוריה האינ־ דיאנית האמיתית אינה דומה בי־ דיוק להתואר אצל פנימור קופר. בעצם הוא לא טרח כלל לתאר אותה. לא ברור כלל אם המוהי־ קנים של פנימור קופר הם שבט לעצמו או שהם כשפחת המלוכה בשבט הלורי. לא בתיאורים אלה גדול כוחו של „אחרון המוהיק־ נים" (כך קראה עורכת „ספרי כתרי" צדה תביר לספר שבי־ הצאתו העברית הישנה היה כי־ נוי „המוהיקני האחרון").

את „ביטוי האנגלי „דה לסט אוף דה מוהיקנס" אפשר לתרגם בי־ דרכים נכתונת שונות. הדרך בה בחרה עורכת „ספרי כתרי" היא אחת מהן. הדרך שבחרו המתר־ גמים והעורכים מהדור הקודם היא פחות נכונה. המעניין הוא שי־ תרגומו של הביטוי כפי שהוה במקורו: במקום שכמנו נטל אותו פנימור קופר היה: „אחרוני הר־ מוהיקנים". וכך היה המעשה: שבט המוהיקנים הי במקום הקרוי כיום מדינת מסצ'וסטס ונדחק מ־ שם. רוב בניו עברו לפנסילבניה והתאחדו שם עם שבט קרוב ב־ מוצאו ובמסורותיו, הדלווריים (לא על שמם קרויה מדינת דלוור). קבוצה קטנה מאוד נשארה במס־ צ'וסטס והם היו אחרוני המוה־ יקנים.

זה לא הפריע לסופר צשיר הדמיון. ליצור את שתי הדמויות הספרותיות. הנהדרות צ'ינג צ'גוק ואונקס — האצילים, הגיבורים טובי הלב אל ידידיהם והוראים אל אויביהם. אכן, אסור לתת ל־ אמת ההיסטורית לקלקל יצירה ספרותית נאה.

אגב. הכינוי „מוהיקנים" לוק־ נים הדבקים בעבר שהלף ואיננו בהווה לא במוהיקנים שנשארו בי־ מסצ'וסטס וכנכדים מאוד יודעי על קיומם, אלא באלה שהתנצגו בעצם על פנימור קופר.

עניינו של הספר הוא, כידוע, מלחמת האנגלים והצרפתים על השליטה ביבשת הצפון־אמריקאית. סביב „האגמים הגדולים". הדמות ההיסטורית היחידה המופיעה ב־ ספרנו היא המרקיז לואי ז'וזף דה מונטקלם־גוזון, המפקד הצרפתי. כמה היסטוריונים מייחסים להרה־ קתו כצפון אמריקה השפעה ש־ הביאה להבוסת הצרפתים.

יופי אבטיתי רב יש בתיאור הי־ אהבה המאופקת, זו שאין לה כוח ביטוי, בין הנסיך האינדיאני אונקס ובת המפקד האנגלי קורה (אשר פיטת דם כושי יש בעור קיה — מצד האם).

גם דמותו של האנטי־גיבור, זה שכתגבל לגיבורי הספר, וביהוד לקורה, אינה סתם דבות שבילה רשע — המניעים למצעיו הם מניעי אגוי. אנו, הקוראים, מתנב־ רים לו ואין לבנו רוחש לו כל טובה, אבל אי־אפשר שלא להבין אותו.

כן, איך אפשר לטבל בספר על ספר מספרי פנימור קופר בלי ל־ הזכיר את „עין הנץ", את בנבאל מכפר הירה אל המסורה ולא יחטיא, האיש הלבן רעם על הד־ דלוורים ועל המוהיקנים.

מי שכבה על שאפשר עתה לה־ גיש לילד הישראלי את ספרו זה של פנימור קופר אינו יכול שלא להצטער על מיגרשי הלכון ה־ ברוכים שנפלו בתרגומה. הקולה בדרך כלל, על השגת עבר הזכי. נפרץ בדי הסיבוב ב„צבור" במקום „בבכיל", „בני בריח" ב־ מקום „בעלי בריח", שגיאה משע־ שעת יש בעמוד 23 — מדובר שם על „אבנבי הישבית" (על ההרק) — הושבני שכל השגיאות המקוב.ות בקרבנו מצאי להן מקום בספר לא כל כך גדול זה (232 עמודים): „לבדי" (בלי נטיה), אדרתיהם (בלי „על"), „מזה..." במקום „זה...", שימוש לא נכון ב„על ידי", „כבראה ש..." ספציק במקום די. „יתכן ש...", „באף כלי נשק".

יתכן מאוד שלרוב הבוריש של הקוראים הצעירים הכגיאות לא יפריעו ולא יעכבו את שטף קרי־ אתם. אבל כן הערך של הקריאה הן בפתיחות.

ספר זה ודאי שיזכה לקוראים רבים (ובצדק!) לכן הבגיאות יחבו גם הן לתפוצה (חבל!).

אונקס היא בן אלמות לדברי אביו האומר בסופו של הספר: „מדוע אבלים אתי? מדוע מתיפי־ הות בנותי? על שאיש צעיר יצא לשדות הצייד המאושרים־ על־ד־ בכחי: חי את חייו בכבוד? הוא היה טוב; הוא היה אמיץ; הוא היה חכם. בי יוכל להכחיש זאת? צל כהות הציד המאושרים אין אנו יודעים די, אבל אלמות מוב־ טח לו לאונקס בלבות ילדים בכל העולם ובכל הדורות.

קולנוע

אהבה בתחפושת

מאת זאב רב־נוף

„שנה טובה לאוהבים": אורה, חיפה)

הצילומים הראשונים של „שנה טובה לאוהבים" (צרפת, 1973. הי־ עם המקורי „השנה הגרבה"). באים עליך כהפתעה גמורה. על הסך מופיעה הסצינה האחרונה בסרט המפורסם של קלוד ללוש משנת 1966 „גבר ואשה". אלא שהוא משוסיפה בשחור־לבן, וכי אילו על גבי עותק בזובם וגבי רוח. רק מאוחר יותר מתברר, כי אנו חוזים בהקרנה של הסרט בין כתלי הכלא. מכאן גם העדר הצבעים וגועת העותק, מכאן גם העובדה שהאסירים רואים את הי־ סרט הישן הזה בשנת 1972 ולא בימים רגילים, אלא בערב ראש השנה. אין זו רק התחלה של עלילה, אלא גם נוסטאלגיה אי־ שית של ללוש וגם סימן כי הוא עצמו, לא השוב על מה ידבר, נשאר תמיד בתחום הנרשא היחיד המעניין אותו לעומק — גבר וא־ שה היחסים ביניהם. האיחוד והפרוד שלהם. התסריט (שנכתב בידי ללוש) מספר את סיפור אהבתם של סימון ופראנסואז, סיפור הי־ מתרחש בשני ביצורים, בהווה ובעבר. בעבר הם נפגשו בקאן שבריביירה הצרפתית, בימי סתיו אפורים, לפני שש שנים, כאשר ללוש התפרסם ב„גבר ואשה" וב־ מקום בו זכה בפרס הגדול (קצת אירוני מדי, לא?).

הוא בא לשם עם חבור צ'ארלי כדי לשדוד את הנותיהתכשיטים של ואן קליף וארפל; ואילו היא מוכרת עתיקות בחנות הסמוכה ל־ אוביוקס הזוה. השוד נכשל, סי־ מון נתפס, אך צ'ארלי נמלט עם השלל. המשטרה מחפשת אחרי הי־ שלל הזה לשוא, ולכן בהווה מת־ לימים השלטונות לשחרר את סי־ מון כדי לעקוב לו מלכודת; בי הווה מגלה סימון כי הגבר נשאר נאמן יותר מהאשה. צ'ארלי שמר את חלקו, אך פראנסואז בזקקה ליחסי־מין עם אחרים, גם אם אהבה אותו בלבד. כמדובר הוא מחליט תחילה לברוח לנצח מעי־ בר לאוקיאנוס, אך ברגע האחר־ רון מתפשר עם החיים וחוזר אל פראנסואז. הכל כאן מתנהל בשני מישורים. מלבד ההשוואה בין שני הסרטים של ללוש, הסיפור בעבר ובהווה.

ללוש קלוד

כל הגיבורים מופיעים לפחות בתחפושות בשני מבדים והעלילה מפורקת לשני נושאים. כביכול זהו סיפור־אהבה. אך הוא לא פחות סיפור־מתח של שוד. סרט גברי לתלויתין. כוחו של ללוש היה טמון תמיד במיקוד מדויק של העלילה. כל מה שהתפזר יותר לצדדים, כל מה שלא היה בסרט כל לשמור על משמעות מרוכזת, היה גורע בסרטיו. זה מה שקו־ רה בעצם ב„שנה טובה לאוהבים". אין לסרט מיקד, ולכן אין לו גם איזון. הוא מורכב מטלאים על גבי טלאים, וכה שמציל אותו מכשלון היא אחדות מיוחדת של סגנון בתוך כל טלאי הצאירה אשר ללוש מצליח לשמור אותה לכל אורך העלילה.

אילי המיכאנים העיקרי להצל־ חה בשני התתומים הללו הוא הי־ קצב. הוא איטי מאד ומחושב מאד וגילבול הסיפור נשען על פרסים רבים. בתוך כל אלה מוביל ללוש שני שחקנים חדשים לגבי דידה. המהוים, כבחינה מהותית־פשלקית ופיסית גם יחד, את הגיבורים שהוא רוצה בהם — לינו ונטורה ופראנסואז פאביאן. כשלידיהם עוד שני שחקנים מצויינים להשלמת המעגל. אחד מהם ידידו הותיק המופיע כמעט בכל סרטיו, שארל ג'ראר, בתפקיד צ'ארלי; ואנדרה פאלקון בתפקיד מנהל ההנות. בי סופו של דבר סרט קטן ונחמד. שאין בו כיבסטאנציה דראמאטית בלתי־רגילה, וחסר בו גם אותו כוח כימי־מאגי שהפך סרט פשוט, כמו „גבר ואשה", להוויה בלתי־נשכחת.

מדינת ישראל — משרד הפנים

מינהל מחוז תל־אביב

תאריך: י"ח בכלו תשל"ה 2.12.74

מספר: 5932/99

לכבוד

מר ירדין אשר,

ידי האגודה „הקרן הכ־ללית לסולקת נשים ויולדות בבית־ח בילינסון בפתח תקוה של קופת־ חולים של ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל", רח' בני־ ברק 100 שיכון בבלי תל־אביב.

א. נ.,

הריני מתכבד לאשר קבלת הצהרתכם מיום 22.9.74 בצירוף הודעה לפי סעיף 6 של החוק הי־ עותמני לאגודות לשנת 1909. על יסוד האגודה הבאה:

1. שם האגודה: „הקרן המיד־ חדת לסולקת נשים ויולדות בי־ בית החולים בילינסון בפתח־תקוה של קופת חולים של ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישר־ ראל".

2. מטרת האגודה: תל־אביב. רחוב ארלוזורוב 101, בית מרכז קופת חולים של ההסתדרות הכ־ ללית של העובדים בארץ ישראל.

3. המשרד הרשום של האגודה: כנ"ל.

4. מטרות האגודה: שיפור ה־ צידוד הדרג, הרמה הכיפול הרי־ פואי הניתן ע"י צוות עובדי המחלקה נשים ויולדות בבית החו־ לים „בילינסון".

בכבוד רב,
ד. רוזניק
הממונה על מחוז ת"א

מוזיאון תל־אביב

שדרות שאול המלך 37.

הערב 30.12.74 בשעה 7, תיפתח במוזיאון תל־אביב התערוכה

צבי מילשטיין

הדפסים.

הכניסה לחברי אגודת ידידי מוזיאון תל־אביב ולמוזמנים בלבד.

התערוכה תיפתח לקהל מחר, יום ג' 31.12.74.

תיאטרון ישראל

הערב 30.12.74

הבימה:

הו, הו יהודה: באולם הגדול

מבט אחור באולם הקטן

הקאמרי:

שלוש מכירות

חיפה

התיאטרון העירוני חיפה:

כילבמבר 33:

תל־אביב

בבית המשפט המחוזי בבאר שבע

תיק עזבונות 367/74

בענין עזבון המנוחה קריין בנבנישתי ז"ל שנפטרה בבאר שבע ביום 20.9.71

המבקשת: לוציה אהרוניק מבאר שבע.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית הי־ משפט בקשה לצו ירושה של המ־ נוחה הנ"ל והנני מזמין בזה כל אדם שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה הנ"ל ורוצה להתנגד ל־ הכרזה, להגיש תוך 15 יום ביום פרסום הזמנה זו — התנגדות ל־ הכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעי־ ניו.

י. בנאי, — שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בבאר שבע

תיק עזבונות מס' 281/74

בענין ירושת המנוח בינבראי־ בילי ביבאל ז"ל ת. ז. מס' 1459281, כאשדוד איזור ו' 3 / 1679, שנפטר בתאריך 22.2.73 מקום פטירה אשדוד.

המבקשת: בינבראשווילי בני־ ניה ת. ז. 1459282.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית־ משפט בקשה ליתן צו הצהרה על ירושת המנוח הנ"ל והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טו בת הנאה בעזבון המנוח הנ"ל והרוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך 15 ימים מיום פרסום המנוח זו התנגדות להכרזה המבוקשת. שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

י. בנאי, — שופט
רשם בית המשפט המחוזי
תיום, 16.10.74

בבית המשפט המחוזי בבאר שבע

תיק עזבונות 359/1974

בענין עזבון המנוח סוהדרי־ אהרון יוסף ז"ל שנקבים בגוריה הי־ אהרון היה בבאר־שבע רחוב השי־ מה 34, נושא ת. ז. 496491 שי־ נפטר ביום 22.3.74 בבאר־שבע.

המבקשה: סוהדרי־אהרון מזאבא כבאר־שבע רחוב הסיפה 34, בי יוצגת ע"י עו"ד אלכסנדר הסקי בי. שמענו להמצאת כתבי בי־דין הוא רח' קק"ל 197 באר־שבע. ת. 99.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית הי־ משפט זה בקשה לבתן צו המבי־ ריז על ירושת המנוח כולהוחה יוסף ז"ל והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו זכות הבאה בעזבון המנוח הרוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך הביטהשבוע־ יים מיום פרסום הזמנה זו התנגי־ דות להכרזה המבוקשת שאם לא כן, יתן בית המשפט זה כטוב בי־ עיניו.

י. בנאי, — שופט
רשם בית המשפט המחוזי

תעריף הבראה בבתי הבראה של קופ"ח ללא שינוי עד 1 בינואר 1975

החל ב־1 בינואר 1975 יכנס לתוקפו תעריף חדש של יום הבראה בבתי הבראה של קו־ פ"ח שאושר ע"י ועדת המחי־ רים הממשלתית. ינצלו נא חב־ רי קופ"ח ימים אלה להבראה ונופש

בתי־ההבראה הפתוחים בעת „ארזה" במוצא 02-532151

גוה־הדל — בבני־ברק 752231

בית־רמז זכרון יעקב 063-990701

בנדרי (מגידו) חיפה 04-81414

בכל אלה פיקוח רפואי וגו־ כל דיאטטי.

כן פתוחים בתי־ההבר־ אות:

מבטחים — זכרון־יעקב 063-99345

בית שפרינצק — בכנרת 065-54279

קיימים הסכמים עם בתי־ המלון הבאים בדבר הבאת ל־ חברי קופת־חולים:

בתי המלון עין־בוקק — ים־המלח 057-86658, 057-90050

מוריה — ים־המלח 057-97421

מוריה — אילת באילת 059-3104

בכל המוסדות היטום מרכזי בכל החדרים והאולמות.

עתה קיימת הקלה בהגעת מקום הבראה וכן קל יותר להשיג הדר ליחיד.

יבוי קיין

קיימת אפשרות במוסדות ה־ הבראה לקיים ימי־עיון. כנסים. קורסים וסמינריונים. לבשרה זו יתעמדו אולמי הרצאות, חדרים לקבוצות, מערכת רמ־ קולים וסידורים להקרנת סר־ טים ושקופיות.

„נופש „סוף שבוע" (ויקאנד)

ניתנת האפשרות לקבל מקום לנופש סוף שבוע (חיק־ אנד) מיום שישי אחרי הצה־ רים עד מוצאי־שבת אחרי ארוחת ערב. המעוניינים בכך — יפנו לסניפי קופת־חולים או ישירות לבתי ההבראה.

אין לבוא לבית ההב־ ראה בלי להזמין מקום מראש.

למבריאים במלון עין בוקק רחיצה בבריכת חמי־זוהר — חינם.

לפי הסכם קופת־חולים עם הנהלת מלון עין־בוקק יינתן לכל מהלים, המופנה ע"י סני־ פי קופת־חולים בחודשי החו־ רף (דצמבר. ינואר ופברואר) הרחיצה חינם בכל יום בבריכת מי־הגפרית אשר בהבראות המרפא חמי־זוהר.

כחלים, קיבל טיפול אחר במקום רחיצה בבריכה, ייהנה מהנחה של 10 ל"י ממחיר אותו טיפול. ינצלו־נא החברים הזדמנות זו.

מחלקת ההבראה מרכז קופת־חולים

האופרה הישראלית

מייסדת ומנהלת: א. דה־פיליפ

תל־אביב: 7.1

26.1 ● 22.1 ● 18.1 ● 12.1

הרוזנת מריצה ● קלמן

4.1.75 ● 1.1.75 ● 31.12

ערב גאלה

תכנית אמנותית עשירה של קטעים נבחרים מאופרטות ובלטים ומאופרטות של רודרס שטוריץ לציון יום הולדתו הי־94

הצגות מיוחדות

ת"א: ● 15.1

חיפה: ● 9.1 ● י־ם: 13.1

כרמן ● ביזה

ת"א: 11.1 ● דוניצטי לוציה די לאמרמור

ת"א: 16.1 ● מוצרט נישואי פיגארו

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי אשקלון

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם ל־ סעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, כי במשרדי הוע־ דה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, אשק־ לון הופקד שינוי תכנית מפורטת הנקראת „שינוי מס' 1 לתכנית מפורטת מס' 138/03/4 — צפון־ מערב אפרידר — אשקלון, ביחד עם התשריט המצורף אליו.

ואלה הם עיקרי הוראות התכ־ נית:

שינוי יעוד מאזור מגורים ביר־ חד לאיזור ציבורי פתוח מגרשים 222 — 221 בגושים 1933, 1938, 1939 (בפינות רח' המתל וכר־ כוכבא).

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בי־ מים ובשעות שהמשרדים האמו־ רים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכ־ נון וכן מהנדס ועדה מקומית שבתחום התכנון שלה כלול בתי חום התכנית או גובל איתו — רשאי, תוך חודשיים מיום פרסו־ מה של הודעה זו ברשומות להי־ גיש התנגדות לשינוי התכנית בי־ משרדי הועדה המקומית האמורה.

י. ורדימון
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון, מחוז הדרום

ח' בתמוז תשל"ד
(28 ביוני 1974)

בבית משפט השלום בנתניה

רח' הרצל 30 נתניה

תיק אזרחי 850/74

הודעה על מתן פסק־דין למכירת מקרקעין

אל:

1. ברוך רזן
2. יצחק היטון
3. שלמה פינקביץ
4. יהודה דמסקס
5. שלמה דמסקס
6. צמה לוין

שכתובתם כיום בלתי ידועה.

הנו לכם כי ביום 26.11.74 צי־ וה בית משפט השלום בנתניה על מכירת המקרקעין הנמצאים בנתניה הידועים כחלקה 22 בגוש 8260 בדרך שנמכרים בצוקלים בהוצאה לפועל.

פרסום זה בא במקום המצאת פסק־הדין לנתבעים בדבר.

ידוע לכם כי כעבור 7 ימים מיום פרסום הודעה זו יימסרו הצלילים של מכירת המקרקעין הנ"ל.

צ. לביא
מזכיר לבה"ש

מאמצים לגילוי רשת מבריחי דולרים מזויפים

חקירת המשטרה בפרשת הדולארים המזויפים, שהו־ברחו לישראל, מסתעפת, ב־ סוף השבוע נעצרו לחקירה על ידי המשטרה שני תו־ שבי תל אביב ותושב חיפה התשודים, כי היו מעורבים בפרשה.

במעצרם של שלושה החשודים אחרים, הקשורים להברחת הדו־ לרים. אלי דהאן, יחיא בן־הוד, ואלברט אבוסרור — הוארך ביום ו' ב־15 יום נוספים על ידי בית משפט השלום בירושלים.

כזכור נעצרו השלושה בדירה בבתיהם על ידי חוליות לחקירות דים מיוחדים במשטרת ירושלים, כשברשותם 96,000 דולאר מזו־ יפים. סגן ניצב שאול ברקוס, האגמי, שהובאו לארץ.

ראש מיחלק החקירות במטה ארצי בבית המשפט, כי המשטרה מנהלת חקירה בהגעתם בארץ וי בחו"ל לגילוי מקורות. הדולארים המזויפים היא סבורה, שבתה יודעים לה שמות האנשים, שבידי־ הם נותרה יתרת כמות הדולארים, שהוברחו לארץ.

בתשובה לשאלות פרקליטו של אבוסרור בדבר לאיזה המשטרה נגדה, אמר מרקוס, כי המשטרה סבורה, שהוא יודע את כתובות רוכשי הדולארים בארץ וסעליים אותן מהחוקרים. נוסף לכך יודע למשטרה, כי הוא קיים שיחות טלפוניות עם אירופה בפרשה.

ראש מיחלק החקירות במטה הארצי הדגיש, כי כבר עתה ניתן להכין נגד שלושת החשו־ דים כתבי אישום. אך אין עושים זאת במטרה לחשוף את הרשת כולה. „המדובר בעבירות המורות ביותר כשום שהן פוגעות בכל־ כלת המדינה" — סיכם איש המשטרה את דבריו וביקש ל־ האריך את מעצר החשודים.

סניגורם של החשודים עו"ד א. רון טען, כי מאחר וכל הר־ פרשה פורסמה בעתונות, הרי שתי־ רורם של השלושה לא יפריע למהלך החקירה.

שופט השלום הראשי בירושלים, ישראל ויינר, נעתר לבקשת הי־ משטרה והורה להאריך את מעצרם של השלושה. (ע)

מונו חברי ועדת השמות הממשלתית

מאת סופר „דבר"

הממשלה מינתה רשמית את חברי ועדת השמות הממשלתית הדבר נתפרסם בילקוט הפרסו־ מים.

ועדה זו מונתה לראשונה ב־ 1951 ע"י ראש הממשלה דאז, דוד בן־גוריון, כדי לעברת את שמות מפת הנגב. מאז במשיכה הועדה בעבודתה לעיברות שמות מפה הארץ, ומתן שמות ליישובים חדשים, עצמים גיאוגרפיים, את־ רים עתיקים, צמחים ומחלפים. חברי הועדה הם א. בירן (יו"ר), ש. אבני, י. אהרוני, צ. אילן, מ. אישי־שלום, ע. אלון, י. ארבל, א. ברוד, י. בן אריה, א. דנק, ה. ז. הירשברג, ת. התלהה, ז. וילנאי, י. זהר, מ. כוכבי, ב"צ לוריא, מ. נהן, ז. משל, ה. צמיקן, י. צפריר, ג. קדמון, י. שלג, ד. שרון וה. אלקלעי (רכז). בשנים האחרונות צורפו לועדה מספר חוקרים צעירים.

„העבודה" באשדוד בעד הצטרפות לקואליציה רחבה

מאת סופר „דבר" בדרום

מועצת סניף מפלגת העבודה ב־ אשדוד החליטה ברוב של 30 נגד אחד וארבעה נמנעים על הצטרפות לקואליציה מקיר לקיר בעיריה.

כמה מחברי מועצת הסניף טע־ נו, שהישיבה אינה חוקית מאחר שסדר יומה לא נקבע בבחירות. הם יערערו על כך בבית הדין של המפלגה.

מזכיר הסניף, ג. דוקהן אמר, שלא כינס את המזכירות בשל סי־ רוב החברים הבאים לייצבותיה ו־ כי מועצת הסניף היא המוסד העלי־ יון שלו.

נודע, כי סניף המפד"ל אישר גם הוא הצטרפות לקואליציה בעי־ ריה זו, שמנהלה עד כה על־ידי הליכוד שלו רוב של 9 מתוך 15 חברי מועצת העיר.

עצרת במלאות 20 שנה לאופקים

במלאות 20 שנה לייסודה של עיירת הפיתוח אופקים בנגב, ול־ ציון 54 שנים להסתדרות היתה ביום ד' עצרת חגיגית מטעם מועצת פועלי אופקים.

את ברכת ההסתדרות לעיירה ולתושביה הביא מזכ"ל ההסתדרות ירוחם משל, שסייר במשך כל היום במפעלי התעשיה במקום. כן ביקר המזכ"ל, בלוויית מזכיר המו־ עצה, שמואל קובי, וחברי המזכי־ רות, במוסדות ההסתדרותיים ומו־ ניציפאליים מקומיים, ועמד מקרוב על הפעולות החינוכיות התרבותי־ יות שמרכזות מאות בני־נוער בי־ מועדונים, במרכזי תרבות וספורט.

בעצרת היום קיימה מחלקת הי־ ארגון של ההסתדרות, בראשותו של אהרון הראל, סיור בעיירת למזכי־ רי מועצות הפועלים.

אליהו תשובה, בן 23, משי־ כונת בבית־אולפנה בהדרה נידון אתמול על מעשי בריונות למאסר של שנים בפועל ולשנה תנאים כאסר על תנאי.

שומר ופקיד הוצאה לפועל ההוקפו בשעה שבאו להוציא לפו־ על צו עיקול אצל תושב תל־ אביב. האיש התנגד לביצוע הי־ עיקול בדירתו ברדום, הכה את השניים ופצע את אחד מהם.

מכרז

מועצת פועלי שדרות מציעה למכירה

מכונית פורד אסקורט מס' רישוי 637706 שנת ייצור 1970 מעס עד 12.2.75.

המכונית אפשר לראות החל מהיום עד 20.1.75 במוסך של המועצה.

המוכר אינו מתחייב לקבל ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

לחי' גיטה הרצברג וב"ב

מזל־טוב ושפע ברכות

עם הולדת הנכדה הבכורה

„דבר" סניף השרון
כפר־סבא

בתי־מרקחת

ירושלים

הבירה, רח' המלך 23, טל. 33843; אל סבנקראל, רח' צלאח א־דין, טל. 282196.

בת אביב

בכי, רחוב דיזנגוף 174, טל' 222386; פרנקל, רחוב המלך ג'ורג' 28, טל' 223721.

חיפה

עליה, בת גלים, עליה 44, טל. 522062.

רמת־גן

הרצל, רמת־גן, רחוב הרצל 52.

בת ים

בלפור, בת ים, רח' בלפור 90.

חולון

נאות רחל, רח' אילת 36 — (קופה ב').

נתניה

הרסה.

פתח־תקוה

הירקון — שטמפפר 24.

בני ברק

הרצל, הרצל 52, רמת־גן.

הרצליה כפר שמריהו, רמת השרון רעננה, כפר סבא — קתויים

ד"ר ברניקר, הרצליה, רח' סר־ קולוב 28.

קולנוע

תל־אביב

אופיר	אני המס
אסתר	מלכי הכבים
אורלי	דצמבר חם
אלנבי	בראש מורם
אורדן	שוד הכלבים

הכופלאים

בן־יהודה — האל־־ שבחיים

גורדון — הולד

גת — אמריקן ג

דקל — המתבגרים

דרייב אין —

5.00: הגבעונים העליונים

7.15: פורית

9.45: קטלנית יותר מגבר

הוד — החוק ביתי צימן

המרכז — הגיבורים

זמיר — אהבה וסמים

חן — גיאגרנאוט

לימור — אהבה בגשם

מוגרבי — משאלת מוות

מתמיד — האגרוף בטייגפור

מקסים — יוסים אסורים

סטודיו — רצח באוריינט

אקספרס

סינמה 1 — הקבוניה

סינמה 2 — השיחה

פירנמה — חזיז ורעם

פאר — פסק דין

פריז — אהבה אחר הצהרים

צפון — פרשת סטביסקי

רמת־אביב — השגעון המקסים

תכלת — קובלבקה

תמר — פושעים בזמרית

תל־אביב — הסכנה היא מקצועי

יפו:

נגה — חץ האהבה

צליל — זמן יאוהד

בת־ים

רמת־יוסף — הכל למען פיס 9.30 .7.15

חולון

ארמון — ירח של נייר 9.30 .7.15

4.00: טרזן נגד הנאצים

מגדל — ישנוני 7.15, 9.30

4.30: הארטיסטים בצבא

סביר — מגרש השדים 9.30 .7.15

4.00: הגורילות יוצאות לקרב

רמת־גן וגבעתיים

אורדע — גרניק עם רשיון

אואזיס — השוקף

ארמון — גבר ושמו פלטשם

רמת־גן — מגרש השדים

הדר — ההזדמנות האחרונה

לילי — משחקי בילוס

רמה — בולים

שבים — ירח של נייר

נתניה

אסתר — נשים עושות דיבג דונג 9 .7 .4.30

שרון — חופשה עד חצות 7 — 9.15

4.15: התאומים

הדרה

חוף — שלושה כוכים ואחד גוכל

פתח־תקוה

הדר — איש חצות 9.00 .7.00 .3.30

היכל — הארטיסטים בצבא

בהופרברקט 3.30, 7.00, 9.00

שלום — הכפילה 7, 9

הרצליה

דגניה — דקמרון האחרון 7, 9

כפר־סבא

עמל — האיש שלנו בולט 8.15

חן — הרפתקאות בתכסיקו 8.30

הוד־השרון

בית הפועלים — יום א' הארוך 8.15

ירושלים

אדיסון — טורפת הגברים

אוריון — אוכפים להסים

אורגיל — משאלת מוות

ארנון — שלום לבלש

אור־גיל — הרובן המקסים

הבירה — גבר ושמו פלטשם

חן — אהבתי השפחה

ירושלים — הארי המזוהם ונער

מכון — אין עשן ללא אש

עדן — חבורת מרעים

רון — הדולר ומה

סיטכל — יופים בזמרת

חיפה

אוריון — נקמת הגבר הצעיר

אורה — שנה טובה לאוהבים

אורלי — אוהבני

אמפיתאטרון —

נקיפת הפנות

ארמון — גיאגרנאוט

אורדן — ניבורי טלכיק

בית רוטשילד —

הרהליל 9.00 — 6.45

חן — אמריקן גראפיטי

כרמל — הבלתי מרוצים

עצמי — ירח של נייר

עצמון — גולד

פאר — שוגרלנד אקספרס

רון — מה?

שבים, הר הכרמל — אוכפים להסים

קרית־מוצקין

יבכל־אגד — הפיתוים העליונים 6.30—9.00

הוד — אהבה כשמש בפיה צעיבים 6.30—9.00

קרית ביאליק

ספיר — ההרו אנחנו צעבים

הטלוויזיה הלימודית

07.50 — אורהות ד' — זכויות האזרח; 08.15 — אנגלית ו'; 09.05 — גאומטריה ד' — מדי־ דה; 10.00 — ביולוגיה ט' — אדם; מבנה ופעילות; 10.20 — אנגלית ה'; 10.45 — תורת הי־ חשמל י' — מדידות חשמל; 11.05 — ייעוץ הכוון הי — ישיבות תיכוניות; 11.25 — גאומטריה ה' — משולש שווה שוקיים; 12.00 — ביולוגיה י' — מערכות האם: צבעים הורמונים; 12.20 — סבע / פיסיקה ד' — דיפוזיה ותגובת בראון; 12.40 — לשון וספרות ב' — ה' — התרנגולים השועל; 13.00 — טבע ו' — במוזן אנורה אנרגיה; 13.25 — סרט — רומי העתיקה; 13.45 — תוכניות חברה תרבות; 16.00 — עולמו הפלאי של אודילון רדון — סרט תיעודי; 16.30 — גם אנ שופטים — „הצתות" — סרט בי־ ליווי משפט.

טלוויזיה כללית

17.30 — חדשות; תכניות יל־ דים; 17.32 — חלונות; 18.00 — הצריף של תמרי; תכניות ער־ בית; 18.30 — קיצור החדשות; 18.32 — ספורט; 19.17 — זרקור; 19.27 — סקירת תכניות; 19.30 — חדשות; 20.00 — כל ההתהלות; 20.30 — מבט לחד־ שות; 21.00 — „העלולי סקפן"; 22.15 — צלילי לילה — שירי בטהובן; 22.45 — פסוקו של יום וחדשות.

הגל הקל

6.00 מה טוב. 6.10 התעמלות. 6.20 טעון מוסיקלי. 6.59 רגע של עברית. 7.00 הבוקר הזה וסקירת עתוני הבוקר. 7.35 זכור זמר לך. 7.55 אור ירוק. 8.15 בוקר טוב. 8.55 הארץ הזאה. 10.05 כאן בבית. 11.00 סקירת עתוני הצהרים. 11.40 לאן הערב. 12.05 במקצב יוצר. 12.30 שי־ רים משלנו. 13.05 בחצי היום. 14.10 כאן אהוד מנור. 15.52 על רגל אחת. 16.10 רגע של עברית. 16.11 מקום בצמרת. 16.30 בתקופה שתבין את הרמז. 18.45 היום בספורט. 21.05 כפוף ועד בכלל. 22.05 לילה של הורד. 00.10 בא לי ב"ו עד שעה 1 (כל היממה חדשות כל שעה).

רדיו רשת א

08.10 — מיגוון אכנים — עם המנצח ארטורו טוסקניני. מנגן הצ'מבלו ג'ורג' פאין, הזמר ריי־ צ'רד טאובר. המנצח אנדרה יצ־ בן. הזמרת ריטה גורר. רביעיית הסכסופונים של מרסל מיל. מק־ הלת הנערים של וינה. הפסנתרן לאונרד פנאריו ומקהלת הנזמר־ נים; 09.05 — קלאסי קל; 10.05 — „רסיטל" ג'סי לוין (ויו־ לה); עם דודי חן (כנור) והלנה גרינפלד (פסנתר); באך: 4 (1 דואטים לכנור וויולה; 2) סוני־ טה מס. 3. בסול מינור מתארים: דואו בסול מג'ור. ק. 423; 11.00 — עברית לעם; 11.15 — ספור אני שומע — לכתוה ב', ג'; 11.35 — שיר ופזמון; 12.15 — ואלה תולדות לכתות הביניים; 12.35 — פרקי נגינה: יונתן פרבר (פסנתר) — פרוקופייב: סונטה מס. 7; 13.05 — קונצרט צה־ רים — צ'ייקובסקי — גלאזו־ נוב: „שלושה זכרונות" (סולן: הרמן קרבים — כנור; סנצה: אנטון קרסיים); רוי הארים: סימ־ פוניית שירי עם (1940) (מנצח: ולאדימיר גולשמן); 14.10 — ל־ אם ולילד — הספור שלפם: קרי־ אה בהמשכים מתוך „סוד גן הנעלם"; התול בשק; 15.05 — „רדיודע" — משדרים להרחבת הי־ דעת; 15.30 — שעור בהתעמלות; 15.50 — מאוצר הספרים; 16.10 — רגע של עברית; 16.11 — מיבחה מוסיקלית: עם שלישיית הפסנתר הישראלית (אלכסנדר תל־ קוב — פסנתר, מנחם ברייאר — כנור, צבי הראל — צ'לו): אנד־ רה ספיראה: שלישייה (בפרק אחד); בטהובן: שלישייה בדור מינור, אופוס 1 מס. 3; 17.10 — מוסיקה ברגש קל; 18.05 — תווים, קווים ולכבבים; 18.55 — לחקלאי — שלוות ידיעות יומי; 19.00 — היום הזה; 19.25 — קלאסי קל; 19.50 — פרקי היום בתנ"ך: ישעיה: פרקים י"ג, י"ח; 20.05 — „פידליו" (סטראו); 23.05 — אופרה מאת בטהובן; 23.05 — שיחת חולין; 00.10 — רגע של שיר.

גלי צה"ל

5.58 — ברכת השחר; 6.05 — צלילי בוקר; 8.05 — יומן הבוקר; 9.05 — ד"ש עם שיר; 9.55 — הפינה הבין־לאומית; 10.05 — המים ושנים; 10.55 — מילה בסלע; 11.55 — מבל מקום; 12.05 — יומן הצהריים; 12.25 — כוכב בצהריים; 12.55 — אפשר גם אחרת; 13.05 — כל צבעי הקשת; 13.55 — זהי־ רות לחיילים; 14.05 — טהיים שלוש ארבע; 16.05 — אותי זה מעצבן; 16.40 — קלסיקל; 17.05 — יומן הערב; 17.40 — צוב־ נים לכולכם; 18.05 — זו קרב; 19.05 — מבל הרוחות; 20.05 — מנגנה אליך; 21.05 — מסי־ בת כתבים צבאיים עם האלוף מתתיהו פרון; 22.05 — לילה; 23.53 — שיחת חצות; 0.05 — יומן חצות; 0.30 — ציפורי לי־ לה; 2.00 — מבזק ידיעות (מבי־ זקי ידיעות גם ב־3.00, 4.00, 5.00); 2.05 — שעה קטנה ע"ב נעימות; 3.05 — פזמונים אל הוד השחר עד 5.58 (כל היממה חדשות כל שעה).

בלוח החודש דבר

مكتبة الامل

SUPER SUBARU

מכונית המציה תאוצה ועצמה, עיצוב מרשים ופאר, נוחות רבה וחסכון בדלק.

לאחר שתסע בסופר סובארו - תאהב (כמו האמריקנים) רק את ה...סופר סובארו.

פרטים אצל סוכני סובארו המורשים בכל הארץ ובנציגות הבלעדית יפנאוטו בע"מ, ת"א, רח' יצחק-שדה 28 • טל. 31051 - 33184

סניף באר-שבע, רח' הדסה 52 • טל. 72572

צריכת הדלק: כ־15 ק"מ לליטר

הפנסיונרים דורשים מלוא תוספת־היוקר

הפנסיונרים ינקטו אמצעים, אם לא ישלמו להם קרנות הפנסיה אותה תוספת היוקר המשולמת לשכירים, בהתאם להסכם שנחתם בין ההסתדרות והמעסיקים והממשלה — החליטה אתמול מזכירות ארגון הפנסיונרים בישיבתה בתל־אביב.

בדיון שקדם להחלטה נמסר, כי המרכז לבטחון סוציאלי ליד הועד הפועל של ההסתדרות מעכב את ההוראה להנהלת הקרנות לתשלום תוספת היוקר לפנסיונרים, בניגוד להודעה מזכיר ההסתדרות י. משל בפגישות בתל־אביב ונס־ציונה, בהן אמר, כי „לא ישאירו את הפנסיונרים השופים לרעה והוא לא יסכים לקיפוחם בענין תוספת היוקר".

יו"ר הארגון ב. קוטלר אמר, כי בקרנות הפנסיה הציבורי היום 8 מיליארד ל"י קרן וריבית. „לא ייתכן שהפנסיונרים יקופחו בפיצוי על ההתייקרויות שחלו בזמן האחרון", אמר.

בדברו על הצעת החוק להנהגת „פנסיה לכל" אמר, כי על נציגי ההסתדרות בוועדה לעיבוד החוק להקפיד על כך שהבעלות על קרנות הפנסיה תישאר בידי המבוטחים ועל הממשלה רק לקיים פיקוח. הוא גם הודיע שהפנסיונרים יתנגדו להצעה לשילוב מחודש של קיצבת הביטוח הלאומי בפנסיה המגיעה להם. (ע)

המשטרה חוקרת אי־סדרים כספיים במחלקת הסעד באשדוד

מאת כופר „דבר" בדרום

משטרת אשדוד פתחה בחקירת אי־סדרים כספיים במחלקת הסעד של עיריית אשדוד לאחר שנתבקשה לכך על ידי העיריה.

זאת, לאחר שהועדה פנימית של העיריה בדקה הסדרה כלפי ניהול הכספים במחלקה זו ובצידוק על הכנת ההוצאות לנזקקים. עוד לפני כמספר שבועות נתבקש מנהל המחלקה, דב קליין, שלא לבוא לעבודתו ובמקומו מלא את התפקיד סגנו י. זכרית.

קליין טען, שהוועדה שבדקה את ההסדות מטעם העיריה לא נפגשה עמו. בראש מחלקת הסעד עומדת חברת הנהלת העיריה פרית גרינברג, שמאז כניסתה לתפקיד נוצרו חיכוכים בינה לבין קליין.

את ההחלטה לפנות למשטרה קיבלה הנהלת העיריה לאחר התייעצות עם מנהל המחלקה.

השוטרים חיפשו סמים ומצאו תחמושת גנובה

אנשי משטרת מחוז תל־אביב יצאו אתמול לחפש סמים אצל תושב פרדס־כץ על פי מידע שהגיע לידיהם. אולם בהגיעם לביתו לא מצאו סמים אלא תחמושת צה"לית וציוד צבאי אחר, וכן רכוש החשוד כגנוב בשווי אלפי ל"י.

במחלק הסמים של משטרת תל אביב נקבל מידע, כי סמים בכמויות ניכרות הגיעו לסוחר ידוע בשכונת פרדס־כץ. כאשר הגיעו אנשי מחלק הסמים לביתו והחלו לערוך חיפוש, גילו שני רימונים ופגז חי מתוצרת צה"ל, וכן ציוד צבאי אחר. במקום אחר בבית נמצאו מקקפות, מצלמות, מכשירות המאמות נוספים בסכום של 900 דולאר ושלוש אבני יהלום גדולות. כל הציוד נתפס.

בעת שהתמהמו השוטרים לצאת מן הבית, נתקלו בשלושה צעירים בסביבות הדירה, ואכגם בחיפוש על גופם נמצאה כמות אופיום. כל הארבעה נעצרו לחקירה. (ס)

חמישיה נולדה ב„הדסה"

מאת כופר „דבר" בירושלים

בפעם השניה, בהבדל של שלוש שנים, נולדה אתמול בבוקר חמישיה בבית־החולים „הדסה" בירושלים, לטובה ומשה מדינה מעדולה. הבן הבכור מהחמישיה — שלושה בנים ושתי בנות — בא לעולם ב־6.07 והנך דקות אחדות חולצו גם שתי אחותיו ושני אחיו. התינוקות הועברו לאינקובטורים ובעת מסירת הידיעה עדיין לא ניתן היה לקבוע אם כל חמשת התינוקות יחיו.

במשך שבע שנים היתה טובה מדינה עקרה. לפני כשנה הגיעה לבית־החולים „הדסה" והחלה בטיפול הורמונאלי מיוחד. האם — העובדת בחברה ליצור מזון בקיבוץ ברור־חיל — ידעה כבר למן החודש הרביעי להריונה כי היא נושאת „כבה" הירקות ברחובות, ולמעשה, בצילום רנטגן שנערך בחודש הרביעי, קבעו הרופאים כי טובה מדינה נושאת שישיה.

רופא מטפל בחמישיה (צילום: רחמים ישראלי)

להריונה נאלצו הרופאים לאשפז את האם, שכן במקרים כאלו קיים חשש להפלה. כדי למנוע זאת, נקשר צוואר הרחם.

במוצאי־שבת — בהיותה בחודש השמיני להריונה — קיבלה טובה בהיגה צירי לידה. משהלכו הצירים והכפו — הועברה לחדר־ניתוח ובניתוח קיסרי שנמשך כ־20 דקות הוצאו חמשת התינוקות. משקלו הקטן ביניהם הוא 1,270 ק"ג ומשקל הגדול — 1,690 ק"ג.

משה מדינה, אבי החמישיה, העובד כסוהר בבית־הכלא כל באר־שבע, הגיע ל„הדסה" סמוך ל־11 לפנה"צ נרגש ביותר. אחרי שנודע לו כי הוא אב לחמישייה מסר שהאזין להודעת החדשות של 8.00 בבוקר. מצבה של האם טוב ומצב־רוחה גבוה — וכן גם האב. זו הפעם הראשונה שהגיע לבית־החולים היה מבית־החולים בן עובדת האם בברור־חיל.

טובה ומשה מדינה מתגוררים בדירה עמורה בת חדר וחצי ומשכורתו של בעלה אינו עולה על 1,000 ל"י לחודש — אך צניעים אלה, כפי שנראה אתמול, לא הפסיקו במיוחד את האב האם, שלא יכול להסתיר את התרגשותו ושמחתו.

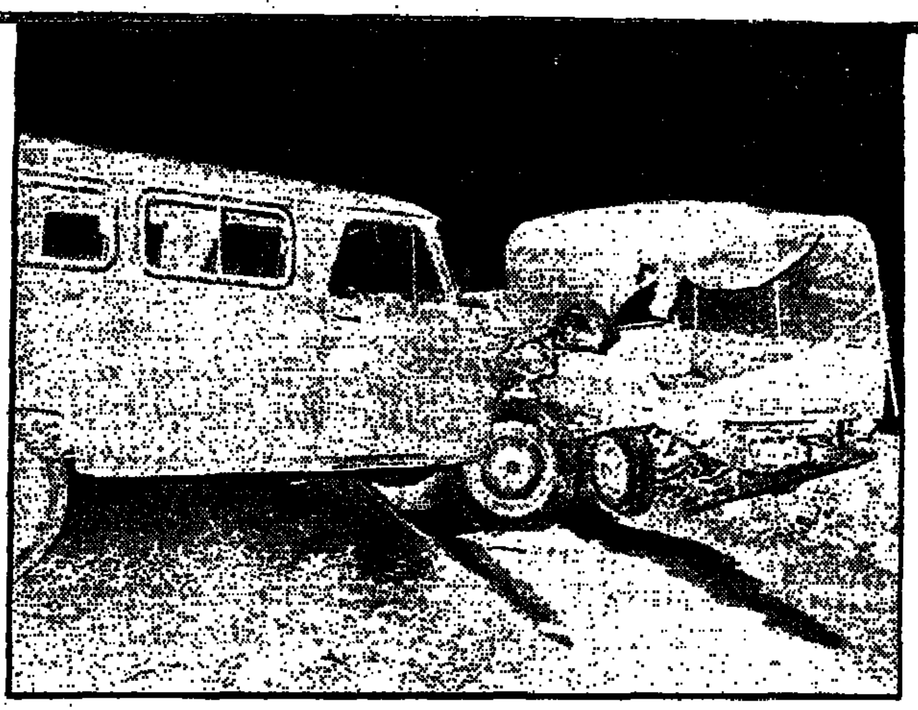

שלוש מכוניות התנגשו אתמול ברחוב הרצל בירושלים. אחדים מנוסעיהן נפצעו. (צילום: רחמים ישראלי)

אבי העצור בקשר לרצח רחל הלר מערער על החשאיות

מאת מאיר שושני ואריה באור, כתבי עתים

בית־המשפט המחוזי בחיפה, ידון ביום ד' בערעור הצעיר שנעצר בפרשת רצח החיילת רחל הלר. בערעור נטען, כי יש להסיר את מעטה החשאיות בחקירת הפרשה ולדון בה באורח פומבי.

הצעיר שהתרועע עם המנוחה רחל הלר נעצר ביום ה' שעבר ל־15 ימים לחקירה בפקודת בית־משפט השלום בחיפה, אשר אסר את פרסום הפרשה והמעורבים בה. כן נעצרו שתי חיילות, שהיו ידידותיה של המנוחה.

בעקבות זאת הגיש אביו של החשוד, תושב בת־ים, באמצעות עוה"ד חיים משגב, ערעור לבית־המשפט המחוזי בחיפה ובו מבקש האב לפרסם ברבים את שם בנו העצור ואת הפרשה כולה, בטענה, כי מעטה החשאיות והערפל שהוטלו על החקירה אינם משרתים את הצדק.

האב טוען, כי מן המשטרה בלבד נודע לו על נעצר בנו, שהוא נכה מלחמת־יום־הכיפורים. לטענתו, מסרבת המשטרה להראות את תיק המעצרים לעו"ד משגב, שנתמנה על־ידי המשפחה לייצגו.

עוד טוען האב, כי בנו נחקר בחודשיים האחרונים בהשפעת היפנוזה ובמכונת האמת וכל אלה לא גילו אלא שהוא דובר אמת ושאין לו כל נגיעה בפרשה.

בשיחה עם כתב עתים, אמר עו"ד משגב, כי המשטרה אפשרה לו ביום ו' להיפגש עם החשוד בבית המעצר רק לצורך התחתמו על יפוי־כוח לייצגו וכי בפגישה זו נמנע ממנו לשוחח עם שולחו או לעיין בתיק החקירה.

צוות החקירה המתוגבר, בראשותו של ראש לשכת החקירות במשטרת חיפה רב־פקד אברהם צמרית, חוקר כמה שבועות בצורה מאומצת את פרשת רצח החיילת רחל הלר, שגופתה הצירומה נתגלתה לפני כחודשיים בחולות קיסריה.

בדיקה פתולוגית העלתה, כי המנוחה נחנקה בחבל לאחר שהוכתה בראשה במכשיר קהה.

צוות החוקרים הקודם, בראשותו של סגן־ניצב חנא הדר, גילה את בגדיה של רחל הלר בצידי כביש חיפה—תל־אביב. גירסות שונות ועשרות חשודים נחקרו.

על מהלך החקירה הנוכחית הוטל איפול מלא. נראה, כי הפריצה שהושגה בחקירה נצה בכיוון בלתי־צפוי. מעצר ידידה של המנוחה היכה בתדהמה את משפחתו של המנוחה. (ע)

משרד החינוך בעד תמריצים למרצים שיעשו השבתון בארץ

3 מיליון דולאר בשנה — ההוצאות על נסיעות הסגל לחו"ל

שר החינוך והתרבות א. ידלין הודיע, כי משרדו יעמוד לימין המוסדות להשכלה גבוהה בארץ אם יודרשו תמריצים שיעודדו את חברי הסגל האקדמי באוניברסיטאות לקיים את שנת השבתון בארץ.

שר־החינוך הודיע על כך במכתב ששיגר ליו"ר ועדת התיאום של הסגל האקדמי, פרופ' ג. ספסקי.

במכתבו מציין שר־החינוך, כי החלטת הממשלה שקראה לחברי הסגל האקדמי לדחות את יציאתם לשנת שבתון בחו"ל בגלל המצב הכלכלי היא המלצה בלבד. אך הביע תקוה כי המלצת הממשלה, שאינה רשאית לחייב את הסגל בנושא זה, אכן תתקבל עליו.

שר־החינוך מציין עוד בפנייתו, כי את שנת השבתון המגיעה להם יוכלו חברי הסגל האקדמי לעשות במוסדות אחרים להשכלה גבוהה בארץ או במסגרת התעשיה הישראלית ובכך לתרום ידע ונסיון רב לפיתוחה.

שר־החינוך עדיין לא קיבל את תשובת המוסדות להשכלה גבוהה וועדת התיאום של הסגל האקדמי בענין דחיית שנת השבתון.

הסכום המוצא על הסגל האקדמי — 3 מיליון דולאר בשנה

דובר משרד החינוך והתרבות הכחיש אתמול את הפרסומים בעתונות כאילו נסיעות הסגל האקדמי לחו"ל עולות לקופת המדינה כ־73 מיליון ל"י בשנה. הדובר ציין, כי הסכום הנ"ל כולל את ההוצאות שכל המוסדות להשכלה גבוהה בארץ מוציאים מדי שנה לצורכי שבתון. הסכום האפקטיבי המוצא מגיע לשלושה מיליון דולאר בשנה וזה כולל לא רק הוצאות לשנת שבתון אלא גם נסיעות לצרכי כינוסים בין־לאומיים והשתלמויות.

עשרות אחוזים הפרשי פיחות לחברות הביטוח — על כספים שלא הופקדו

מאת כופרו הכלכלי של „דבר"

חברות־הביטוח יהנו מהפרשי הפיחות גם על הפקדות כספיות באוצר שנעשו לאחר הפיחות. בהתאם להסכם בין האוצר לחברות־הביטוח, צמודות ההפקדות הכספיות של חברות־הביטוח בחודשים יולי־דצמבר למדד של מאי — מתברר מתשובת המפקח על הביטוח באוצר, ד"ר י. פיקר, בתשובה לשאלתה של חה"כ א. אפרת (המערך).

ד"ר פיקר מציין, כי חברות־הביטוח מעבירות את ההפקדה של כספי הפרמיות רק לקראת סוף התקופה וכנראה שלא במקביל לזרם הפרמיות המגיע מהמבוטחים. בזה קיים ניצול לרעה של ההסכם בין חברות־הביטוח והממשלה ורווח בלתי־סביר לחברות־הביטוח.

בעקבות הערות מבקר־המדינה, הגיע נושא זה לדיון בוועדת השרים לענייני כלכלה. ועדה זו המליצה על ועדת פקידים לדון עם חברות־הביטוח על שינויים מתאימים בתנאי הסכם ההצמדה.

בשבוע שעבר פנה המנהל הכללי באוצר, ה. שטסל, לחברות־הביטוח ודרש שינוי מיידי בתנאי ההפקדה של חברות הביטוח. הוא תבע שחברות־הביטוח יפקידו את כספי הפרמיות מדי חודש ולא אחת לחצי־שנה. חברות־הביטוח מערערות על הסדר זה, ומצביעות על הקשיים המסבכים בחישוב הפרמיות ההרישיות על פי השינויים במדד המחירים לצרכן, שאליו צמודות פוליסות ביטוח החיים.

תקנות חדשות לבחירת רבני עיר

מאת כופר „דבר" בירושלים

משרד הדתות שלח הוראות לכל המועצות הדתיות במדינה, שמהן פניות מסודרות רבני ערים, לבצע את התקנות החדשות לבחירת רבני עיר שפורסמו על ידי שר הדתות, ד"ר יצחק רפאל.

שר הדתות סיפר אתמול על החידושים העיקריים בתקנות, המסדירות את נושא בחירת רבני ערים בישראל באופן קבוע, בניגוד לצורך שהיה עד כה להאריך את תוקפן מדי שנה בשנה. במשרד הדתות נמסר, כי התקנות החדשות באות לפתוח ולייעל את הליכי הבחירה שעד כה התבססו במידה רבה על הליכים שנקבעו בתקנות כנסת ישראל בימי המנדט הבריטי ואשר אינן הולמות עוד את המציאות בימינו.

בין החידושים הבולטים לבחירת רבני ערים:

● קביעה מדוייקת של סדרי הבחירות כולל לוח זמנים;

● הגבלת גיל של כהונת הרבנים המקומיים, כשגיל הפרישה נקבע ל־75. עד כה היה מקובל, שרב עיר נבחר לכהונה לכל ימי חייו;

● קביעת תקנות בקשר לפרישה בגלל נימוקים רפואיים.

הכשר לכהן כרבנים מקומיים מותנה בהחלטת מועצת הרבנות הראשית ועל סמך בחינות אישיות. יחד עם זאת נקבעו המכהנים כרבני עיר בפועל או כדיינים בבתי דין בישראל, יהיו משוחררים מהצורך לקבל כיפר בהדר. יש לציין גם, כי הרבנים הצבאיים שיחורדו אף הם מהצורך בהיתר כשרות.

הבחירות בחיפה — ב־15 בינואר

כופר „דבר" בחיפה מוסיף:

הועדה להכנת הבחירות לרבנים הראשיים בחיפה, החליטה לקיים את הבחירות לרב ראשי אשכנזי ולרב ראשי ספרדי ב־15 בינואר.

תחקיר במפעלים בחיפה: הנהלות ופועלים מזלזלים בבטיחות

מאת כופר „דבר" בחיפה

ממצאים חמורים על גישתם של הנהלות במפעלים, והפועלים עצמם, לבעיות בטיחות בעבודה מועלים בתחקיר שנערך במאצעת של מועצת פועלי חיפה „בית הפועלים" במקומות עבודה שונים בעיר.

ב„וולקן יציקה" — קובע התחקיר — לא חסר ציוד מגן, אך לא כולם משתמשים בו. בהתפרצות שאירעה במפעל ב־14 באוקטובר השנה נפגעו שבעה פועלים שלא היו לבושים כהלכה. פועל נוסף שנפגע עמם היה לבוש כהלכה, לא נפגע. חוסר הקפדה מצד מנהלי המבצבה מורידה את רמת הבטיחות. במשרד הרישוי תוקפים העובדים מהצטננות יקר תר מאשר מפליטות גזי שריפה מהמכוניות הנבדקות בבור הבדיקה, ומשום כך הם נוהגים להפסיק את פעולת המאוורר שהותקן בבור לשם הרחקת הגזים, בכך הם מסכנים את בריאותם.

פרצות

העבריינים בטיחות

ב„מספנות ישראל" מתייחסים בסלחנות לעברייני בטיחות בגלל הרצון לצמוד בלוח הזמנים למסירת כלי־שיט. המחסור בידיים עובדות מאלץ את ההנהלה להעסיק קבלני־משנה שאינם מצייתים לאנשי הבטיחות.

מומחי משרד־העבודה סבורים, כי עובדי הרכבת אינם בקיאים די בנושא הבטיחות. להנהלת מפעל המלט „נשר" יש זמן בכל הקשור לבטיחות: קודם כל ייצור — תובעת ההנהלה מהפועלים. למרות רצונם של הפועלים בפעולתה של ועדת בטיחות, אין ההנהלה משתפת עמם פעולה.

הצפיפות בבית־החרושת „שבך" גורמת לריבוי מצבים מסוכנים. המפעל מקדיש תשומת־לב מעטה לנושאי הבטיחות.

בנמל חיפה ברהפים בסעני ענק על לראשים הסוכים, קודות הפגן בגהות דרך קבע על כדפים במחסנים. בשנת 1973,74 היו בכל 751 תאונות עבודה שגרמו לאבדן אלפי ימי עבודה.

צוות לבטח מעניק התחקיר להד־וניק והנהלתה, בשיתוף עם העובדים, מבלים רציבות ביזהה לגבי אלה הקשורים בבטיחות.

בשיחה מחברי המחקר עם י. מינס, מפקח העבודה האיזורי במשרד־העבודה עולה, כי הנהלות המפעלים אינן נרתעות מפקחי העבודה הרף הסמכויות המופקדות בידיהם.

רבע מהבנות החייבות גיוס מתחת לרמה

מאת מרים גורן סופרת „דבר"

ח"כ אסתר הרליץ הגישה השבוע שאילתה לשר החינוך והתרבות ולשר העבודה בקשר לרמת הבנות החייבות בגיוס.

ב־17.12.74 הודיע שר הבטחון מעל במת הכנסת, כי 24 אחוז מהבנות החייבות בגיוס הן מתחת לרמה שצה"ל יכול לקלוט.

ח"כ אסתר הרליץ מבקשת לדעת אם משרדיהם של שני השרים הנ"ל מודעים לכך, שרבע מהבנות בארץ אינן כשירות מבחינת רמתן החינוכית לשרת בצה"ל, אם מסכימים השרים לכך, שרמה נמוכה זאת של בנות ישראל יש לה השלכות על עתיד העם, ומה בדעת משרדים אלה לעשות בענין זה.

ארגון נכי צה"ל פונה לחבריו לוותר על תוס"י לינואר

הועד הארצי של ארגון נכי צה"ל החליט לפנות לחבריו בקריאה לוותר על תשלום תוספת־היוקר המגיע לנכים עם תגמולי חודש ינואר 1975, וכן להגביל את ציבור חבריו, בעלי רכב רפואי, ולא לאשר את החלפת הרכב, אלא לאחר שימוש של שלוש שנים לפחות. על כך מסר יו"ר ארגון נכי צה"ל שלמה לדור.

הוא הביע את בטחונו, כי חברי הארגון המונים כיום יותר מ־18.000 נכים, ייחלצו לעזרת המדינה במישור הכלכלי, כפי שנחלצו בשעתו במישור הבטחוני.

7,500 הזמנות לעובדים לא נענו

לפי הנתונים לסוף דצמבר 1974 מתברר, שהירידה במספר ההזמנות לעובדים שלא נענו על ידי לשכות העבודה היתה איטית. מספר ההזמנות שלא נענו הגיע ל־7.500 ולא ל־6.000, לפי האומדן המוקדם. חלה הסבה בסוריית גם במספר האקדמאים שסודרו בעבודה בחודש דצמבר לעומת מספרם בחודש הקודם.

דברים אלה נמסרו אתמול בישיבת מטה התעסוקה שנערכה בלשכת מנכ"ל משרד העבודה א. גוראל, המשמש כיו"ר המטה בירושלים.

ד. כק, מנהל הרשות לתכנון כוח האדם כמר למלצה על שיטות המדידה החינוך של תגובת האבטלה בהיקף כולל, ענפי ואזורי, ועל דרך חישוב ההשפעות של המדיניות הכלכלית, התקציב וההתפתחויות בשוקי עולם ועל תחזיות התעסוקה הצפויות.

הראשון לציון, הרב הראשי לישראל הרב עובדיה יוסף, ערך אתמול ביקור בירוחם. הוא נפגש עם עולים חדשים וסייר במפעלים במקום.

ספריית שקיפות, הראשונה מסוגה בחיפה, מעזבונו של אהרן לויס, נחנכה אתמול באולם העיון בלשכה המחוזית של מרכז ההסברה בחיפה.

התערוכה מיצירותיו של הצייר אהרון גלעדי ובה עבודות מהשנים 1930 — 1975 נפתחה בבית „יד לבנים" בפתח תקוה. היא תהיה פתוחה עד אמצע ינואר.

מילווה קצר מועד

בנק ישראל מודיע

השבוע, ביום רביעי תונפקנה איגרות מילווה קצר מועד כדלהלן:

הסדרה	המחיר לציבור ל־100 ל"י ש"נ	מחיר פדיון נטו* בל"י	הכנסה שנתית — אחוזים ברוטו	נטו*
ל־3 חודשים	991.47	1,016.88	12.52	10.25
ל־6 חודשים	982.19	1,033.75	12.79	10.50
ל־12 חודשים	963.88	1,067.50	13.08	10.75

* לאחר ניכוי מס־הכנסה מירבי בשעור 25% (עפ"י סעיף 161 לפקודת מס הכנסה).

הרכישה - בכל המוסדות הבנקאיים ואצל חברי הבורסה לניירות־ערך

הזמנות המוגשות עד יום ג' תיהנינה מזכות קדימה לגבי ההנפקה השבועית.

SUBARU 4WD 1975

פרס ראשון בחידון „דבר"

השתתף גם אתה בחידון דבר 1975

הגיע ונמצא במכירה:

*BURDA MODEN

מס' 12

שפע רעיונות: אופנה — עבודות יד — משק בית וכו'

* Spassam Handarbeiten — הנאה בעבודות־יד
* Junge Mode — אופנה לצעירים וצעירות
* Baby Strickheft — סריגה לתינוק
* Bunte Maskerade — תחפושות
* Schulkinder Strickheft — סריגה לילדים גדולים
* Vollschlanke — אופנה למלאת הגזרה

סוכנות ברונפמן בע"מ

השבוע לוטו

מינימום פרס ראשון 150,000* ל"י

ומצטבר עד 500,000* ל"י

היום המועד האחרון למסירת טפסי הלוטו

משרד השיכון

רשם הקבלנים

הודעה לציבור הקבלנים בענפי־המשנה

מודיעים בזה על הארכת מועד רישום הקבלנים העוסקים בביצוע עבודות הנדסאיות, בענפי־המשנה החייבים ברישום, בהתאם לחוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות (תיקון) תשל"ב—1972.

עד לתאריך 31.12.75

בקשות להרשמה יש להגיש לרשם הקבלנים לא יאוחר מיום 30.11.75

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו ללא עת של חברנו לעבודה

תיבור וייס ז"ל

ומביעים תנחומינו הכנים למשפחה

הלויה תצא היום, יום ב', ט"ז טבת תשל"ה, 30.12.74 בשעה 14.30 מבית המנוח במגדל־העמק

בית „פניציה"

אנו מתאבלים מרה על פטירת חברנו היקר

יצחק וילנצ'וק ז"ל

מנאמני צעירי־ציון החלוץ ברוסיה הסובייטית. היה חבר מרכז צעירי־ציון ואסיר־ציון בשנות העשרים

יוצאי צעירי־ציון—התאחדות והחלוץ הבלתי־לגלי ברוסיה

לחברנו **חיים טאינג'ו**

אתך באבלך במות

אחיך ז"ל

בית כור

לחברה **רותי שיקה**

אתך באבלך במות עליך **אמך ז"ל**

בנק הפועלים בע"מ

סניף הועד הפועל

ההנהלה והעובדים

לחברנו **צוקרמן אריה**

אתך אנו באבלך הכבד במות עליך

אביך ז"ל

עוצ"מ

ארגון עובדי הציבור במושבים

ההנהלה והעובדים

לקיבוץ ניר־עם והמשפחה

משתתפים בצערכם על מותו הפתאומי של

נתן כהן ז"ל

קיבוץ רוחמה

דבר

הסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

יום ג', י"ז בטבת תשל"ה, 31 בדצמבר 1974 ● גליון 15176

היום 12 עמודים ● המחיר 1,50 ל"י

היום ב"דבר"

- ראיון עם פרופ' וורנל / טוביה מנדלסון
- שנה קשה למגביות / נחום ברנע
- ההסברה בארה"ב / יהושע תדמור
- שנות חיינו היפות / אהרן מגד
- קריאות-ביניים / חיים איזק
- דרוש טיפול שורש / ברל רפטור
- ראיון עם שר החקלאות / א. סדומי
- משק וכספים / עמוד 7
- לבריאות / עמוד 10
- מדריך לבידור, בריג' וביקורת רדיו / עמוד 11

מזג האוויר

מעונן חלקית עד מעונן ויתכן גשם מקומי.
הטמפרטורות החזויות: ירושלים 8—10 מעלות, תל אביב 11—19, חיפה 7—16, באר שבע 9—17, רמת הגולן 4—7, נהריה 7—17, צפת 6—8, טבריה 8—18, נצרת 7—12, עפולה 7—16, הזכרון 9—11, לוד 10—19, יריחו 10—20, עזה 9—17, אילת 12—20 ומפרץ שלמה 15—21 מעלות.

צמד ברירה
הכנסה חודשית שוטפת
צמד ברירה
הנה תכנית החיסכון היחידה מסוגה
הנותנת לך הכנסה חודשית שוטפת.
פרטים מלאים בכל אחד מסניפי
בנק המזרחי המאוחד בע"מ
הבנק העומד לשירות כל אחד ואחד

בוטל ביקורו של ברז'נייב במצרים

סאדאת אינו מוכן להינתק ממהלכי קיסינג'ר ולהחזיר היועצים תמורת עסקת נשק

מאת אהוד יערי, סופר "דבר" לעניינים ערביים

על ביטול ביקורו של מנהיג ברה"מ ליאוניד ברז'נייב במזרח התיכון בחודש הבא סוכם סופית, לאחר שבשיחות שהתקיימו במוסקוה עם שרי החוץ והמלחמה של מצרים, הוברר לסובייטים, כי הנשיא סאדאת איננו מוכן, בשלב זה, לשלם את המחיר הנדרש ממנו תמורת התפייסות דראמטית עם ברה"מ במסגרת ביקור ברז'נייב וכי הוא מעוניין שלא לסכן את יוזמת קיסינג'ר להסדר חלקי בסיני — זו הערכת של משקיפים בישראל.

[illegible]

(המשך בעמוד 2, טור 7)

מאת חגי אשד, סופר "דבר"

מקורות בירושלים מעריכים כי הסיבה לביטול ביקורו של המנהיג הסובייטי לאוניד ברז'נייב בקאהיר נעוצה בחילוקי דעות בין ברה"מ למצרים שהתגלו בשיחות שניהלו שר החוץ המצרי איסמעיל פהמי ושר המלחמה החדש גמאל גמסי עם מארחיהם הסובייטיים. המקורות מעריכים כי לא בריאותו של ברז'נייב גרמה לכך.

לפי אותה הערכה, המוקד העיקרי של חילוקי הדעות היא סביב הדרישה הסובייטית לכינוס מיידי של ועידת השלום בז'נווה, תוך דחיקת רגליו של שר החוץ האמריקאי הנרי קיסינג'ר ממעמדו הבלעדי.

[illegible]

בירושלים נוטים להבחין ההפקת מסקנות מעשיות מביטול הביקור [illegible]

(המשך בעמוד 2, טור 6)

ברז'נייב בפגישתו האחרונה עם סאדאת במוסקוה.

ראשינגטון: נצחון למהלכי קיסינג'ר

על ישראל להגיש הצעות ממשיות לנסיגה

מאת נחום ברנע, סופר "דבר" בארה"ב

ואשינגטון, (מיוחד ל"דבר"). — פקידים במשרד החוץ האמריקאי אמרו אמש, שיתכן שמשמעות דחיית ביקור ברז'נייב היא נצחון דיפלומטי של שר החוץ קיסינג'ר וכי בעקבותיה, על ישראל להגיש הצעות קונקרטיות למצרים להבנה בשלב הבא.

עם זאת הביעו פקידים אמריקאים להסברים כפורמים יותר [illegible]

הציפיות לקראת ביקור אלון בוואשינגטון גברו בעקבות דחיית הביקור. אמש נודע, שציפיות אלה הועברו לישראל גם בסוף השבוע שעבר, על ידי משרד החוץ האמריקאי, על אף הכחשות של קיסינג'ר.

"אם נדחה ביקור ברז'נייב בגלל התעקשותם של המצרים להמשיך במו"מ באמצעות קיסינג'ר, ראויים המצרים ל"פיצוי", אמר מקור דיפלומטי. "ישראל היא היחידה היכולה לתת להם פיצוי זה".

[illegible]

ההודעה המשותפת

חידוש ועידת ז'נווה בהקדם

קאהיר, (עיין ויופ"י). — מצרים וברה"מ מדגישות את הצורך לחדש בהקדם את ועידת ז'נווה לשלום במזרח התיכון, בה חייבים להשתתף "כל הצדדים הנוגעים בדבר", כולל "נציגי העם הפלשתיני" — נאמר בהודעה המשותפת הסובייטית-המצרית שהופצה אמש בבירה קאהיר.

[illegible]

מטען חבלה נתגלה בקולנוע במזרח ירושלים

מטען חבלה נתגלה אמש ב-9.20 בחדר השירותים של בית הקולנוע "אל קודס" ברחוב א-זהרה במזרח ירושלים. המטען פורק בלא שנגרם כל נזק.

את המטען גילה סדרן הקולנוע לאחר תום הצגת הערב. [illegible]

הוקם ארגון מחבלים חדש

ביירות, (עי"ד). — ארגון מחבלים פלשתיני חדש הוכרז "החזית העממית המהפכנית לשחרור פלשתין" (פתח) הוקם — נאמר בהודעה שפורסמה אתמול בביירות. [illegible]

סיימון למזה"ת בסוף פברואר

מאת נחום ברנע, סופר "דבר" בארה"ב

ואשינגטון, (מיוחד ל"דבר"). — יתכן, כי שר האוצר האמריקאי ויליאם סיימון, יצא למזרח התיכון בסוף פברואר, לביקור בבירות ערב וישראל — זאת נמסר אמש בוואשינגטון.

[illegible]

אבן דחה כהונת נשיא אוניב' ת"א

מאת דניאל בלוך, סופר "דבר"

חבר-הכנסת אבא אבן דחה הצעה לכהן כנשיא אוניברסיטת תל-אביב, שהועלה בפניו בפגישה עם ראשי הסגל האקדמי של האוניברסיטה.

אבן אמר כי תפקיד נשיא האוניברסיטה ידרוש את כל זמנו ולא יאפשר לו פעילות מדינית, ואין הוא מוכן לוותר על פעילות כזאת נוכח ההכרעות שהמדינה עומדת בפניהן.

[illegible]

עתירתו של גונן נענתה חלקית

לא יוכל לחקור עדים אבל יוכל לעיין במסמכים ולהגיש סיכום לוועדת אגרנט

מאת סופרו הצבאי של "דבר"

פרקליטיו של האלוף שמואל גונן ובקשו כבראה כי קיים בוועדת אגרנט להתירו לחקור עדים [illegible]

[illegible]

כך הראוי היה לאפשר לעותר להשמיע דברו

בית הדין הגבוה לצדק הביע אתמול צער על אי-הכמנתה של ועדת אגרנט לשמוע את פרקליטו של האלוף גונן. [illegible]

(המשך בעמ' 2, טור 1)

הלוואת דיסקונט לגינסברג מובטחת

מאמצים להציל את גינסברג מהתמוטטות

מאת נחום ברנע, סופר "דבר" בארה"ב

ואשינגטון, (מיוחד ל"דבר"). — 1.7 מיליון דולאר שהלווה בנק דיסקונט לחברת גינסברג בקליבלנד [illegible]

[illegible]

ההלוואה מובטחת

[illegible]

עובדי התחזוקה לא מתחייבים לקבל החלטות ההסתדרות

ועדי "אל על" פונים למשל לעשות להפעלת החברה

מאת דוד משיב וחיים ליפשיץ, סופרי "דבר"

עובדי התחזוקה ב"אל על" יקיימו היום אחר הצהריים אסיפה כללית, בה ימסרו חברי הוועד סקירה על השתלשלות העניינים מאז קירקע מטוסי החברה. באסיפה תועלה הצעה להחזיר את הפנקסים להסתדרות, במקרה שתוסר מהעובדים ההגנה המקצועית. ועד העובדים אינו מוכן להודיע להסתדרות כי יישמע להוראותיה ויציית להחלטותיה, לעובדים נאמר לבוא לאסיפה, כאשר ברשותם פנקסי ההסתדרות.

בשיחה עם סופר "דבר" אמרו אתמול חברי הועד, שהם נכונים אף לגרוע ביותר, כולל פיטורים, וכי "יש להם אלטרנטיבות". לדבריהם, יודעים הם כי הצדק עמם וכי ההסתדרות אף פעם לא נתנה להם הגנה כלפי [illegible]

פעולות ועדים

הפסקת פעולות "אל על" זה היום החמישי [illegible]

[illegible]

(המשך בעמוד 2, טור 4)

ועדי העובדים ב"אל על" מדברים בשתי שפות

מאת סופר "דבר" לענייני העבודה

ועדי העובדים ב"אל על" מדברים, כפי הנראה, בשתי שפות. [illegible]

[illegible]

תמיכה רחבה בהחלטת הווע"פ

החלטת מליאת הועד הפועל מיום א' בדבר הסרת ההגנה המקצועית מעובדי התחזוקה של "אל על" [illegible]

[illegible]

בין יעקבי משפחות העובדים

[illegible]

המשטרה מחפשת מניע פוליטי או רומנטי לרצח החיילת רחל הלר

נחקר קשר בין כתמי דם במכונית העצור לבין הרצח: העצור פנה לבג"ץ על שלא ניתן לו להיפגש עם סניגורו; אבי העצור מבקש מביה"מ המחוזי להתיר פרסום שם בנו

מאת דלקה הרניק, סופרת "דבר" לענייני משטרה

ממקורות משטרתיים נודע אתמול, כי חוקרי המעבדה לזיהוי פלילי גילו עוד בסוף השבוע שעבר כתמי דם ומימצאים אחרים במכוניתו של העצור בקשר לרצח החיילת רחל הלר, ששופט בית משפט השלום בחיפה אסר לפרסם את שמו. המשטרה חוקרת עתה אם יש קשר בין המימצאים האלה ובין רצח החיילת. אשר, לפי הנחות השוטרים, בוצע על רקע פוליטי או על רקע הסתבכות רומנטית.

[illegible]

(המשך בעמוד 3, טור 8)

ידוע על חיילים בודדים החברים בקבוצת "אוואנגארד"

נערך בירור עם שני קצינים

מאת סופרו הצבאי של "דבר"

במקורות צבאיים נמסר, שאין בידע על קיום ארגון "אוואנגארד" בצה"ל, אולם ידוע על חיילים בודדים המצרפים בצה"ל שהם חברים בקבוצה כזו.

בתשובה על שאלה, האם נחקרו קציני צה"ל לאחר שהתגלו [illegible]

בצער רב אנו מודיעים על פטירת

ד"ר שלמה לנדסהוט

הלוויה התקיים היום, יום שלישי י"ז בטבת תשל"ה, 31.12.74 בשעה 3.00 אחה"צ בבית הקברות בנהלל.

המשפחה
ומושב נהלל

במלאת שלושים לפטירת יקירתנו

רבקה בדולח ז"ל

תערך אזכרה וגלוי המצבה ביום ד', י"ח טבת תשל"ה (1.1.75) בשעה 1.30 בצהריים בהר המנוחות ירושלים.

אוטובוס מיוחד יצא מבית המשפחה בשעה 1, ברחבת בצלאל ע"י מועדון בנורה.

תודתנו נתונה לכל מנחמינו בכתב ובע"פ.

המשפחה

היום, יום שלישי, 31.12.74

עברים שנה לפטירתו של

פייביש בנדורי ז"ל

עליה לקברו, בבית הקברות בגבעת השלושה בשעה 4 אחה"צ.

המשפחה
קיבוץ גבעת השלושה

אתה זקוק רק למאמץ קטן כדי לזכות בפרס גדול

השתתף בפתרון חידוני דבר
החידון מתפרסם ב"דבר השבוע"
תלוש פתרונים נוסף להידון מס' 3 ראה עמוד 6

היום יותר מתמיד, התחל את יומך ב-דבר

טיולי בית ברל ברבר החודש ינואר: — הרכבת הבירון ההחרמון (4.1) — 55 ל"י (כולל נסיעת האוטובוס עד הרכבל). פיתחת רפיח וימית (11.1) — 35 ל"י. יאמר קמה, תל קיפרים, מבצר דוק וההפירות האחרונות בירוחו (18.1) — 40 ל"י. המערה הסינית וממדי עין גדי (25.1) — 40 ל"י. לאילת הקניון האדום (31.1) — 115 ל"י וכולל לינה בהלון (ואהדים) וארוחת בוקר).
[illegible]

הכנסת אישרה פעולות הממשלה נגד עובדי התחזוקה

מאת יהושע תדמור, כתב „דבר"

הכנסת אישרה אמש, לי־אחר דיון ארוך אשר במה־לכו הוחלפו דברים קשים ו־חריפים נגד עובדי התחזו־קה של „אל על", ההחלטה המחזקת את ידי הממשלה, במאמציה ליצור את התנ־אים שיאפשרו הפעלה ת־קינה של „אל על" ורושמת לפניה את הודעת הממשלה בדבר ההתלפות והצעדים ש־נקטו נגד עובדי התחזוקה. הצעת החלטה זו הוגשה ב־שם סיעות מפלגת העבודה, מפ״ם, ל״ע, התנועה לזכו־יות האזרח ומפד״ל, הבתה ברוב.

הצעת ההחלטה כשם הליכוד שלא נתקבלה, היתה חריפה הר־בה יותר. נאמר בה שהכנסת רו־אה בחומרה רבה את הנזק הבט־חוני והכלכלי הכבד שנגרם ב־עטיה של השביתה, קוראת לעו־בדי התחזוקה לחזור מיד לעבודה תקינה ולמסור את הסכסוך לבורר־רות חובה.

יעקובי: דרך הגשמת המדיניות הכלכלית

שר התחבורה גד יעקובי פתח את הדיון והדגיש את חומרת ההתרחשויות בחברת התעופה הל־אומית, הנוגעות באשיות חיינו כמדינה, כחברה וכמשק. הדרך בה נהגו במופעה זו תהרוץ לא רק את גורל „אל־על", כי אם גם את אורח החיים בישראל לעתיד ואת סיכויי הגשמת המדיניות ה־כלכלית — נימה שהיתה שוורה לאורך דבריו ולאחר מכן, בדברי תשובתו.

שבע שביתות תחזוקה בשלוש השנים האחרונות

בדבריו מסר יעקובי, כי בש־לוש השנים האחרונות נקטו עו־בדי התחזוקה שבע פעמים בדרך השביתה.

שר העבודה פירט את השתל־שלות הדברים שקדמו לסכסוך הנ־וכחי ובמאמצי הנהלת „אל־על" למנוע את הידרדרות הדברים, תוך התחייבות בצווי מניעה מע־צם בית הדין לעבודה ועד הפניה לממשלה לאחר זכרון הדברים ש־נערך בספטמבר האחרון בין כל הצדדים, אשר הופר שוב בשביתת התאטה האחרונה ועד לסירובם של העובדים להזור לעבודה הער־בה, ושיגור מכתבים אליהם בדבר אי עיבודם בעבודה.

במהלך דבריו מסר שר התח־בורה, כי ועד עובדי ניהול המוס־דים וכן ארגון צוותי האוויר וקברניטי „אל־על", פנו אליו ב־מברקים בקריאה לממשלה, לשר־אל ולהסתדרות להפעיל את סמ־כותן ולהביא להפעלה סדירה של החברה בהקדם האפשרי, וכי הם יתמכו בכך ללא סייג.

שר התחבורה בירך על גילוי זה של אחריות וציין, שהתחבורה האוירית וכן הובלת מטענים פו־עלים כהלכה באמצעות סידורים שנעשו עם החברות הזרות.

המערך נגד בוררות חובה

דוברי המערך, עם כל ביקורתם על עובדי התחזוקה ותמיכתם בה־ממשלה, בהסתדרות ובצעדים ש־נקט שר התחבורה, היו כאחד־דים בהתנגדותם לבוררות חובה, ולו מחמת כשלון אמצעי זה וי אמצעי כפיה במקומות אחרים. חבר הכנסת משה שחל הציע בדי־קה יסודית של ביצוע היחסים בחברה, הצבעה חשאית בין העו־בדים על הכרזת שביתה והגבלת תביעת נזיקין בהתאם לחוק הס־כסוכי עבודה. גם חבר הכנסת מיכה חריש הציע פתיחת מו״מ לאחר חידוש העבודה.

הבעיה: כיבוד ההסכמים

שר התחבורה אשר סיכם את הדיון השיב למתווכחים, סטן ש־מוקד הבעיה הוא סירובם של עו־בדי התחזוקה לקיים את החוק ומרות ההסתדרות. כך שהבעיה המרכזית אינה חקיקה נוספת ו־בוררות־חובה אלא כיבוד החוז־קים וההסכמים. הוא הבהיר שלא תהיה כניעה לקבוצה מונופוליס־טית הכפירות את החוק, כי מחיר הכניעה לטווח קצר יהיה אמנם נמוך, אך לטווח ארוך לא נוכל לעמוד בו.

יעקובי בירך את ההסתדרות על עמדתה התקיפה והדגיש, שהדרך בה נבחר תהרוץ לא רק את גורל „אל־על", אלא גם את סיכויי הגשמת המדיניות הכלכלית.

„דיילת ישראלית נפצעה באסמרה"

אדיס־אבבה, (עיר). — דיילת ישראלית בת 23, מא־שפזת עתה בבית חולים ב־אסמרה, לאחר שנפצעה ב־ירית, כאשר חיילים אתיו־פיים פתחו באש על מכו־ניתה לפני תשעה ימים — נמסר מבית החולים באס־מרה.

המקורות זיהו את הדיילת הפ־צועה בשם המשפחה כהן בלבד. הם מסרו, כי נותחה ב־22 בדצמבר לשם הרחקת כדור שחדר לכליותיה. מקורות יודעי דבר אמרו, כי החיילים האתיופיים פתחו באש על מכוניתה של הדיילת כהן כאשר לא נעצרה, מיד לאחר שנדרשה לעשות זאת. הדרישה לעצור הופ־נתה אליה, בעת שחיילי הצבא האתיופי בדקו מכוניות תוך כדי חיפושים אחרי אנשים שהטילו שני רימונים שגרמו לפציעתם של 40 איש.

מקורות בית החולים מסרו, כי הדיילת הפצועה מתגוררת ברחוב ביהודה בתל אביב. לאחר הני־תוח הועברה לבית חולים אחר, כשם נמסר, כי מצבה משביע רצון.

מחלוקת בין הממשלה לתעשיינים על הירידה ברווחיות היצוא

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

הוועדה המקצועית לבדי־קת השינוי ברווחיות היצוא סיימה את עבודתה ומסרה את מסקנותיה לשר המסחר והתעשייה ח. בר־לב.

הוועדה, שהשתתפו בה נציגי משרדי האוצר ומשרד המסחר וה־תעשיה, התאחדות התעשיינים ומר־כז היצוא, ושבראשה עמד היועץ הכלכלי של התאחדות התעשיינים י. אלזיק, קבעה שיש מקום לבדוק מחדש את מדיניות היצוא במטרה להגדיל את כדאיות היצ־וא. הוועדה לא קבלה את התבי־עה הפורמאלית שהעלה נשיא הת־אחדות התעשיינים מ. מוסביץ׳ ושבעקבותיו מגמתו, הוועדה, שיש להעלות את התמריץ במלוא שי־עור הפיחות, כלומר ב־23 אחוז. הוועדה לא הגיעה לתמימות־דעים לגבי השינוי בריווחיות היצוא. הגיעה שתי גירסאות. אחת של נציגי הממשלה ואחת של נציגי התעשיינים והיצואנים. לפי גיר־סת נציגי הממשלה השינוי הממ־וצע של ריווחיות היצוא ב־1974 לעומת 1973 הוא 4.3 אחוזים. לדי־בית מתצבים. ללא יצוא מתצבים השינוי הוא 1.3 אחוזים. לפי גיר־סת התעשיינים עלתה הריווחיות ביהלומים — 3.8 אחוזים עם מתצבים, וב־0.7 אחוזים ללא מתצבים. נציגי הממשלה מע־ריכים שמחירי היצוא עלו ב־4 אחוזים ברבע האחרון של 1974 בשעה שנציגי התעשיינים והי־צואנים טוענים שהמחירים עלו ב־2 אחוזים בלבד, ואין נתונים מדויקים לגבי רביע זה.

יש שתי גירסאות גם לגבי אומדן שינוי ריווחיות היצוא ב־רבע הראשון של 1975 לעומת הממוצע של 1974. לפי גירסת ה־ממשלה תעלה הריווחיות ב־8.5 אחוזים. היצואנים אומרים כי ה־ריווחיות תעלה ב־4.9 אחוזים בלבד.

האם ניתן להעמיד לדין צבאי חבר־כנסת במילואים

מאת דניאל בהיר, סופר „דבר" בכנסת

בוועדת המשנה לעניין שירות חברי כנסת במילואים התעורר אתמול ויכוח בעניין חסינותם של חברי כנסת לגבי השיפוט הצבאי.

לוועדה הובאה הצעת היועץ המשפטי של משרד הבטחון א. גורני, על דעת שר הבטחון ו־הרמטכ״ל. לפי הצעה זו יוסיף חבר כנסת להיבנות עם יחידת המילואים, שאליה היה שייך ערב היבחרו והוא ייקרא לשירות לפי סדרי יחידתו. יחד עם זאת תוכל ועדת הכנסת, לפי בקשת חבר הכנסת או ביוזמתה, לשחרר חבר כנסת בשירות מילואים פעיל דרך קבע, או למועד מסוים שבו נק־רא לשירות.

אשר לחסינות, הוצע כי ניתן להביא חבר־כנסת לדין משמעתי במסגרת הצבא, אך לא בפני בית דין צבאי, אלא לאחר הסרת החסינות.

כמעט כל חברי הוועדה התנגדו להצעה זו, באמרם, כי לא ייתכן שבאמצעות דין משמעתי בצבא, יבוטל את משמעות חוק החסינות ויוכלו לכלוא חבר כנסת. סוכם, כי לישיבה הבאה של ועדת־המשנה יובאו הצעות מתוקנות ברוח ההערות שהושמעו בישיבה.

עובדי התחזוקה

(המשך מעמוד 1)

ככל יכולתם להביא להפעלת ה־חברה. גם הקברניטים ב„אל־על" שלחו מברק לשר התחבורה ולמ־זכ״ל ההסתדרות ברוח זו ב־הוסיפם, כי הם יתמכו בפעולה כזאת ללא סייג.

עצומות

כן נודע, כי מזכ״ל ההסתדרות י. משל קיבל אתמול עצומה חתומה על־ידי מאות עובדי „אל־על" בה נאמר, כי קבוצת עובדים אשר איכפת להם „אל־על" ומדינת יש־ראל והינם חברים ותיקים בהס־תדרות, פונים למזכ״ל כמייצג ה־עובדים במדינה, לעשות ככל יכול־תו ובמהירות מירבית, לחידוש העבודה בחברה, תוך הבנה מלאה בין העובדים וההנהלה. זאת, ב־דרך שתבטיח תנאים שיכבשו זע־זועים בעתיד.

חבר הוועדה המרכזת המחזיק בתיק „אל־על" בהסתדרות יהושע רבינוביץ, שלח אתמול הודעה ל־ועד עובדי התחזוקה, בדבר הח־לטת הוועד הפועל משלשום ב־קשר להסרת ההגנה המקצועית מהם, אם לא יודיע הוועד כי יישמע להוראות ההסתדרות ול־החלטותיה.

אם לא יחול שינוי בעמדת ועד עובדי התחזוקה תודיע לו ההס־תדרות רשמית על הסרת ההגנה המקצועית. הנהלת „אל־על" לא תכיר עוד בוועד כמייצג עובדי התחזוקה.

ייתכן חידוש המו״מ

לאור תמיכתם של ועדי „אל־על" האחרים בהסתדרות כגוף המייצג אותם, ייתכן שיתחדש ב־ימים אלה המו״מ עם הממשלה והנהלת החברה לחידוש הטיסות. במקרה זה, יתבקשו עובדי ה־תחזוקה המעוניינים להמשיך ב־עבודתם ב„אל־על" להתחייב אישית לפיה יכלאו את תפקידם כראוי ולא ישבשו את סדרי העבודה התקינים של החב־רה.

הנהלת „אל־על" עשויה לפטר מספר מעובדי התחזוקה אשר הת־רשלו בעבודתם, ביניהם חבר הוועד.

תרעומת על סיבוך איגודים בינלאומיים

„פניית עובדי התחזוקה של „אל־על" לאינטרנציונאל עובדי התחבורה בלונדון בדבר מניעת שירותי תחזוקה למטוסי החברה הלאומית, היא חסרת תכלית ומש־מעות מבחינה פורמלית ומהו־תית כאחד" — נאמר בהודעת דו־בר ההסתדרות בתגובה על הפני־יה שעובדי התחזוקה פנו ל־ארגונים בינלאומיים למנוע שי־רותים ל„אל־על".

מקורות ההסתדרותיים מוסמכים הבהירו, כי נציגה של ההסתדרות באינטרנציונאל עובדי התחבורה הוא יהושע רבינוביץ, ואין לשום גוף מקצועי ישראלי אחר כל סמכות לפנות אל האינטרנציונל כמייצג, כביכול, את עובדי ה־תחבורה בישראל, ופועלי התחזו־קה של „אל־על" בכלל זה.

ובמקום: פניית עובדי התחזוקה לאינטרנציונל, אם אמנם היתה כזאת, היא בבחינת „פניה פרטית" בלבד, ללא כל משמעות לגבי ארגוני התחבורה הבין־לאומיים.

המקורות ההסתדרותיים הסבי־רו, כי עצם הפניה למניעת שירו־תי התחזוקה במטוסים במקומות בנמל־הבית שלהם (בנמל־התעופה בן־גוריון בלוד) מעוררת פליאה, שכן מטוסים שאינם בפעולה מיב־צעית אינם זקוקים כלל לשירותי התחזוקה בנמלי התעופה בחוץ לארץ.

סאדאת אינו מוכן

(המשך מעמוד 1)

חילת הסיקות המטעינות בגו־לא זה.

לא היו מגעים עם אש״ף

דובר משרד החוץ הכחיש בי־נתיים את הידיעות על מגעים בין ישראל לבין נציגי אש״ף בפריס אשר לא העלו תוצאות. בירו־שלים מעריכים, כי ידיעות מופרכות אלו מופצות בעת־ונות אלג׳ירית וצרפתית.

מקורות ישראלים מוסמכים הכ־חישו אתמול גם את הידיעה על־פיהם בעל הטור בעתונות ה־אמריקאית ג׳ק אנדרסון על תוכנה של דברי שר החוץ האמריקאי הנרי קיסינג׳ר על ישראל שדוחה דרי־שה לנסיגה של 6 ק״מ בלבד ב־רמת הגולן וגרמה בכך לקיפאון (ראה בנפרד).

המקורות אמרו, כי במגעים ש־היו עם קיסינג׳ר לא דובר כלל על סוריה וכי גם הסורים מצדם הודיעו שאינם מעוניינים בהסכמי בינים נוספים, אלא רק בהסכם כולל שיושג בוועידת ז׳נבה.

מורת־רוח ישראלית מן ההדלפות

בכל מקום — בירושלים שוררה מורת רוח רבה על ההדלפות ה־מכוונות בעתונות האמריקאית ה־נושאות אופי של „בלהבות עבבים" הנושא נגד ישראל כדי להביא ל־ריכוך עמדותיה בלי הכרח הר־לגית. שר החוץ יגאל אלון הור־חיש כוונה, בישיבת הממשלה, כלילום את הידיעות הנבוכות ב־עתונות האמריקאית בדבר לחץ אמריקאי על ישראל.

נדחה ביקורו

(המשך מעמוד 1)

ויקום גדלכים, כי העובדה ששיחת פהמי־ברז׳נייב הת־קיימה ב„מרכז" מוסקוואה מאשרת, לכאורה, שהמנהיג הסובייטי חולה ואיננו בא למשרדו.

המעניין הוא, אגב, שמקורות מצריים הם היחידים שמצאו ל־ציין, כי הפגישה לא התקיימה בקרמל, כמקובל. אתמול נפגש פהמי פעם נוספת עם מרשל גרצ׳קו לדיון בשאלות הרכש. אולם לא התקיימה הפגישה השניה פהמי־גרומיקו שעל קיומה נמ־סר רשמית עוד שלשום.

„סאדאת קיבל תשובות ברורות"

בכל אופן קיבל עתה סאדאת כה שכינה אחמד שורך „אל־אחבאר" הקאהירי מוסא סאברי „תשובות ברורות ומוגדרות לשא־לות רבות" ובמקום ברז׳נייב יא־רח בקאהיר בחודש הבא את השאה של איראן, אחד האישים הלוחצים בהתמדה על המצרים שלא להתפתות לחיזורים הסובי־טיים. בשעה שהשאה יבקר ב־ירדן ובמצרים, יערוך יריב אחר של הסובייטים, פייסל מלך סעוד־יה, ביקור בסוריה וכנראה יש בכוונתו לרופף את הקשרים הס־ובייטים־סוריים באמצעות הצ־עת מילווה ואשראי.

ידוע היה שהמצרים ציפו לבי־קורו של ברז׳נייב, בין היתר, כדי לבוא לסיכומים על הרחבת בסיסי התעופה והצי שלהם, הק־מת סכר נוסף על נהר הנילוס, הרחבת בתי הזיקוק ועוד. השא־לה עכשיו היא, האם ייענו הס־ובייטים לבקשות הסוריות, תוך הצלפות מביטול כשצו של ברז׳־נייב.

ברה״מ תבעה ממצרים התחייבויות מרחיקות לכת

לונדון (ע. מ.). — כותב „ווייטמד פרסי" בלונדון קא־ריל האולר מציין, כי המפתח להבנת ביטול ביקורו של ברז׳נייב במצרים מצוי במזרח התיכון ב־עיקר בתביעת הקרמלין מ־מצרים להתחייב התחייבוי־ות מרחיקות־לכת מבעבר לברה״מ.

אולם, דיפלומטים הבקיאים ב־אסטרטגיה הסובייטית, אינם נוטים לתת אמון בידיעות על מחלתו של ברז׳נייב. לדעתם, תבע סאדאת מהסובייטים כמויות גדו־לות של כלי נשק, בכלל זה מטוסי „מיג 25", טילי קרקע־קרקע ו־ציוד אלקטרוני משוכלל. הרוסים אינם באחתה. אולם בלא להתח־ייב ורק כאחור יותר נקבע במחיר הנדרש על ידם: הזדהות פוליטית מלאה עמם, שפירושה ניתוק מצ־רים ממעגל ההשפעה האמריקאית ו־הגבלת חופש הפעולה של סאדאת.

טאס: ידידות לערבים והתקפה על קיסינג׳ר

במגמה להכחיש את השמועות בדבר קרע בין ברה״מ ומצרים, פירסמה אתמול סוכנות הידיעות הסובייטית הרשמית „טאס" פרש־נות על ביקור פהמי במוסקווה בה הוצגה ברה״מ כ„ידיד הנאמן של העמים הערביים". עם זאת תקפה „טאס" את הדיפלומטיה הק־יסינג׳רית שאינה פותרת, לדב־ריה, את הסכסוך.

האוצר יתגבר מנגנון גביית מס עזבון

המחלקה היחידה באוצר, שתזכה לתגבור בכוח אדם בשנת התקציב 1975/76, תה־יה מחלקת מס־עזבון.

כפי שנודע, רוצה מינהל הכ־נסות המדינה לתגבר את המח־לקה ב־20 עובדים אקדמאים, ביניהם משפטנים וכלכלנים. במ־גמה להעמיק את גביית מס העז־בון, שעד כה הכניס סכומים זעומים.

בקרוב יגיש האוצר לכנסת הצ־עת חוק לתיקון חוק מס עזבון הקיים. חלק מן התיקונים הם על יסוד המלצות „ועדת אשר", אבל יחד עם זאת עומדים לסתום „פרצות" שונות שאיפשרו בשנים האחרונות התחמקות מתשלום מס עזבון. שיעור ההכנסה בארץ ממס עזבון קטן בהשוואה להיקף ה־גביה במדינות אחרות.

עליית שיא למחירי הזהב

פאריס, (עיר, יופ״ע ונר״ן). — מחירי הזהב ברחבי תבל הגיעו אתמול לשיא, ויש לצפות, כי מחר יתייצבו ב־רמה של כ־200 דולר לאונ־קיה — אמר שר האוצר הצרפתי, מר ז׳אן פייר פור־קאד, בראיון שהתפרסם אתמול בפאריס.

בשוק החפשי של פאריס, עבר מחיר הזהב אתמול, זו הפעם הראשונה, את הרמה של 200 דולר לאונקיה והגיע לכדי 201.4 דולר לאונקיה.

בורג השמיע התנצלות כלפי שולמית אלוני

מאת סופר „דבר"

שר הפנים י. בורג התנצל אמש במליאת הכנסת על דברים שהש־מיע לכתובתה של הח״כ שולמית אלוני, בוויכוח שהתלקח במליאה בשבוע שעבר.

ח״כ שולמית אלוני ביקרה ב־אותו ויכוח באורח חריף את הנבצה של הצעת החוק בדבר יעוץ משפטי בעיריות ומועצות מקומיות. בהמלך הדברים גלשה לנושאים נוספים ופתחה נגד גילויים של שחיתות בהיגדר יעוץ משפטי במשנה בחוק בעיריות ורשויות מקומיות.

על כך השיב בורג רב מר־פנים, שהטיח כלפי אלוני, כי דבריה אלה הינם דברי אבת כמו אותה האילוה שיה, שהסצה בין התנבאים ולא הגיעה אליו כלל.

על קטע זה בדבר „דברי אבת" ביקש שר הפנים להתנצל.

המשטרה מחפשת

(המשך מעמוד 1)

החשוד ועד הגשת הבקשה לבג״ץ עשה עורך־הדין מאמצים רבים נו־ספים להיפגש עם העותר, אך לשווא.

מחפשים מניע פוליטי או רומנטי

דובר המחוז הצפוני של ה־משטרה סגן־ניצב עמיקם סירב אתמול להתייחס לטענות עו״ד משגב שהמשטרה מונעת ממנו להתקשר עם לקוחו. סגן ניצב עמיקם השיב לשאלתי בעניין זה כי אין לו מה לומר, כיוון שבית משפט השלום בחיפה אסר את פרסום הפרשה.

חקירת המשטרה מתנהלת בכמה כיוונים, שהעיקרי בהם הוא חי־פוש המניע לרצח על רקע פו־ליטי או על רקע רומנטי.

ידוע למשטרה כבר בתחילת הח־קירה, לפני כחודשיים, החשוד נח־קר ארוכות במשטרה עוד לפני מעצרו, לדברי האב נסע בנו יום יום לחיפה, בילה שמונה ימי חקי־רות רצופים מבוקר עד ערב ונב־דק במכונת האמת ה־דכ תחת השפעת היפנוזה. ביום ש־שעבר נסע לחיפה לחקירה נוס־פת, ואז נעצר."

עתה יושבים במעצר בקשר עם חקירת רצח רחל הלר הצעיר נכה צה״ל והחיילת, חברתה של הנרצחת, שנעצרה לפניו. חיילת האחרת, אף היא חיילת, שנעצרה נגדה פקודת מעצר ל־15 יום, שוחררה על־ידי המשטרה ארבעה ימים אחרי מעצרה, בחיפוש שבו־

רחל הלר המנוחה עם ידידה יורם ביכונסקי

האפשרות של רצח על רקע פוליטי הועלתה אחרי שהתברר כי המעורבים בפרשה שייכים לארגון שמאלני טרוצקיסטי, הנ־קרא „אוונגרד", אשר התפלג ב־שנת 1970 מ„מצפן". המונה 40 — 100 חברים, כזכור, התפלג מ„מצפן" גם הארגון „ברית קו־מוניסטית", החזית האדומה, שכמה מחבריה נדונו לתקופות מאסר ע־ל על השתתפות ברשת הריגול היהודית־ערבית.

הפעילות העיקרית של קבוצת „אוונגרד", שגם החשוד וגם רחל הלר היו שייכים אליה, היתה ליכוד רעיונותיו של טרוצקי ב־חברה־בית, והם התכוונו להפיץ את רעיונותיהם באמצעות ועדי עוב־דים. בגליון האחרון של הקבו־צה, „קול הפועל", שיצא לאור בנובמבר, נקראו הפועלים להפג־נות נגד ההתייקרות והאבטלה ה־צפויה. ברשימה אחרת באותו הגי־ליון, שהמו״ל שלו הוא ד״ר מ. כרמי מאוניברסיטת ירושלים, אחד מפעילי „אוונגרד", נכתב על „עונשים הבוטים לחיילים ב־צה״ל וסלחנות לקצינים". ברשימה נאמר: „לאחרונה הוצאו נגד ה־חיילים פסקי־דין קשים ביותר ש־מטרתם העיקרית היא לשמש דוג־מה. הקצונה הגבוהה של צה״ל מנסה להחדיר משמעת ברזל כדי שימצא תחת פיקודה צבא שניתן להובילו בצייתנות לכל הרפת־קה".

אחת מהשערות החוקרים הנבדקת עתה היא האפשרות שהחיילת רחל הלר רצתה לפרוש מקבוצת „אוונ־גרד" לאחר סכסוך על רקע אישי עם החבר שלה, הצעיר העצור עתה כחשוד בפרשת הרצח. לפי הנחה זאת היא נרצחה כדי שלא תוכל לגלות את סודות הקבוצה. על רקע זה מנסים החוקרים לבדוק גם אם קיים קשר בין רצח רחל הלר ובין מותו של החייל ד. לויטסר, שגופתו נתגלתה בחודש ספטמבר בנחל אלכסנדר.

שניים יושבים במעצר

לסופרת „דבר" נודע, כי „הנב־הפעלים" שבפרשת הרצח היה [illegible]

כה המשטרה בדירת הנרצחת נמצא חלק מיומן שכתבה. [illegible] חוקרי המשטרה סבורים שהיומן נעלם [illegible] הנרצחת. [illegible]

י. שריד נגד הצעה לסגור את חורשת טל

מאת סופר „דבר" [illegible]

[illegible]

הקונגרס היהודי העולמי

אסיפת המליאה הששית

ירושלים, 3—10 בפברואר 1975

תפקידים ואתגרים

שלוש בעיות מרכזיות ממשיכות להוות את הנושאים העיקריים של פעולות הקונגרס היהודי העולמי, ובעיקר את המחלקה לבעיות בינלאומיות שלו. כמו בעבר העיקה עדיפות לתמיכה מלאה במדינת ישראל ובמאבקה על קיומה ולמען שלום, בטחון, והמכון, בהקשר זה יהיה צורך לעמוד במיוחד על „המשמר" סביב שאלת הטרור הבינלאומי, לרבות חטיפת מטוסים.

שאלת הטרור עלתה במלוא היקפה בעקבות החלטת העצרת הכללית להזמין את מנהיג אש״ף להופיע בפניה והופעתו השתצנית של מנהיג המחבלים, יאסר ערפאת בפני באי העצרת.

בתגובה על הופעה זו פרסם נשיא הקונגרס היהודי העולמי, ד״ר נחום גולדמן את ההודעה הבאה:

משיתו הקיצונית הורסת גם אצל אלה המכירים בחשיבות הבעיה הפלשתינאית את התקווה, כי אש״ף עשוי לנקוט במדיניות מתונה המוותרת על המגמה לחסל את ישראל. הדבר מוכיח על חוסר ההבנה של ארגונו לצורך החיוני לקיום מדינת ישראל, לא רק לאזרחיה היא, אלא למען העם היהודי כולו.

מניעת מדינה מהעם היהודי, משמעותה, שהעם הזה יהיה היחיד בעולם שתמנע ממנו זכות ההגדרה העצמית, וזאת באותם ימים בהם מתנת לכל האומות האפשרות לזכות בעצמאות וביצוג בארגון האומות המאוחדות. השמדת שישה מליון יהודים באירופה בתקופת השלטון הנאצי הוכיחה פעם נוספת על התוצאות הטרגיות הנובעות מחוסר מולדת לעם היהודי ועל הצורך החיוני במדינה למענו. אילו היתה קיימת מדינה יהודית לפני השואה אפשר היה להציל מליונים יהודים".

המאבק למען יהדות בריה״מ

נושא שני שעמד על סדר היום של הקונגרס היהודי העולמי ושל הארגונים החברים בו הוא נושא יהדות ברה״מ — מאבקם הנועז של היהודים בארץ זו להכרה בזכותם לעליה חופשית לישראל ולהגשמתה, מול רדיפות ותקנות שרירותיות שנכפו על כל העומד על מיצוי זכויות אלו ועל כל אחד העומד על זכותו לשמירת הזהות הלאומית והדתית. הקונגרס תרם בצורה מעשית למאבק זה — תוך הימנעות עקבית מכל השתתפות בוויכוחים שיש להם השלכות מדיניות ורעיוניות בשדה „המלחמה הקרה". גישה זו תואמת את מטרת היסוד של הקונגרס להיות ארגון הכולל בתוכו את כל הקהילות היהודיות בעולם, תהא אשר תהא השיטה המדינית והחברתית השלטת בארצם.

מצוקתם של יהודי ערב

במסגרת מאבק זה ניצל הקונגרס היהודי את כינוסה של הוועידה להגנת אירופה והגיש למשלחות השונות אשר השתתפו בוועידה סידרת תביעות הכוללות להכיר בזכותם של יהודי מזרח אירופה לחיות את חייהם הלאומיים והתרבותיים, וכן את החופש לחיות את חייהם הדתיים ולאפשר להם להגר ולהתאחד עם אחים־לדת במקומות אחרים. הצעות אלו תובאנה לדיון בחלקה השני של הוועידה שתתכנס בקרוב.

הבעיה המרכזית השלישית היא בעיית יהודי ארצות ערב ובעיקר מצבם של היהודים שרידו בעיראק ובסוריה. במסגרת זו פעל הקונגרס היהודי העולמי, באמצעות שלוחותיו הקמית וסניפים אחרים של הקונגרס, אצל ממשלות וארגונים כדי לעורר לחץ על ארצות ערב להיטיב את גורלם של היהודים שנותרו בארצותיהם. פניה דחופה נעשתה גם לארגונים בינלאומיים, לממשלות בארצות אמריקה הלאטינית ולממשלות ארצות הידועות כ„עולם השלישי", בנושא יהודי ארצות ערב.

דיווחו של המזכיר הכללי של הקונגרס היהודי העולמי מדגיש, כי הטיפול בשלוש בעיות אלו נמשך בהתמדה בצד פעולות אחרות הנועדות לאיתור פושעי מלחמה ועדויות נגדם, פיצויים לנרדפי הנאצים, המלחמה באנטישמיות, וטיפוח קשרים עם מוסדות וארגונים בינלאומיים לרבות — הכנסיה הנוצרית.

תפקידים ואתגרים חדשים עומדים עתה בפני הקונגרס. עתידה של יהדות אמריקה הלאטינית, הנתון להשפעות עמוקות של המהפכות הכלכליות והחברתיות בתת־יבשת זו, מעורר דאגה. הקונגרס היהודי העולמי נותן עדיפות מיוחדת לנושא זה ומנסה, בשיתוף עם גורמים יהודיים אחרים, למצוא פתרונות משביעי רצון לבעיות המסובכות, שמצב זה יצר.

הקונגרס היהודי העולמי, שהוא גוף על־מפלגתי המאגד בתוכו ארגונים וקהילות ב־65 ארצות, פועל כנציג ביטוי במאבק על המשך קיומו של העם היהודי בכל אתר ואתר. אסיפת המליאה הששית של הקונגרס תתכנס בירושלים בין ה־3 וה־10 בפברואר הקרוב. יתקיימו בה מאות נציגים של הגופים המאורגנים בו.

במסגרת אסיפת המליאה — דיבורי נשיא המדינה, הפרופ׳ א. קציר ונשיא הקונגרס היהודי העולמי ד״ר נ. גולדמן [illegible]

עתירת גונן

(המשך מעמוד 1)

8 באוקטובר בעלותם הציר, ולי הופיע בפני ועדת החקירה ולי השמיע את דברו. הוועדה לא נאותה לבקשה לשמוע עדויות נוספים מפי העותר. נימוקם של רוב חברי הוועדה, שדחו את הב־קשה, היה, שהעותר כבר העיד במשך הרבה ישיבות ואף הגיש לוועדה מסמכים לרוב.

בג״ץ לא יהיה ועדת־ערר על סעיף 15

„עם דחיית בקשת העותר על־ידי ועדת אגרנט, חידש העותר את פנייתו לבית משפט זה. אמ־נם רוב טענותיו לפנינו לא היו מבוססות. אך הבל כבבר. מן הוועדה לסיים את פרשת העותר בדרך של שמיעת פרקליטים, שלא היתה מאריכה את דיוניה משך זמן רב יותר על המידה... הווע־דה כבר נהגה לפנים משורת ה־דין כלפי העותר, בכך שהרשתה לו ולפרקליטו לעיין בחומר ה־ראיות. אילו הוויי־תה, היתה בשום קיצור דרך, ל־שים קץ לטענות שבפי העותר. גם אין בהן כדי להצדיק התערבותו של בית משפט זה".

בקטע אחר של פסק־דינם אומ־רים שופטי בית הדין הגבוה ל־צדק: „אין ספק בליבנו, שהעו־תר אינו יכול לטעון בתום לב שאינו יודע במה עלול הוא ל־היפגע. אין הוא טוען שהוועדה אינה נוהגת לפי הכלל שעליו הכריזה ואף פרסמתו ברבים. כל־פיו היא מתחשבת בכל ראיה ה־עלולה להזיק לעותר אם באה לפניה כזאת הלת בה שנודע לה מפי העותר עצמו או מיסמך שהוא היה צד לו, ולגבי מסמך כזה ביקשה לקבל הסבר".

שופטים רואים בפיסקה זו, נקודת מפתח: ועדת אגרנט לא תוכל לקבוע מסקנה העלולה לפ־גוע בגונן אשר אינה מתבססת על עדותו הוא או על מיסמכים שהוא היה צד להם ואשר נחקר לגביהם. עתה יהיה צורך להראות לגונן שוב את אותם המיסמכים כדי שיגיש את סיכומיו בכתב.

בית המשפט העליון בשבתו כ־בג״ץ אשר שוב אתמול בעניין הסעיף שטיעונו של גונן מסתמך עליו, סעיף 15 של ועדות־החקי־רה: „אין אנו רואים גם עכשיו מקום לעצמנו להוות דעה לגבי פרשנותו הנכונה של סעיף 15 לחוק, אפילו טעתה — ואיננו קובעים כך או אחרת — אין העותר יכול לצפות להתערבותו של בית־משפט זה אלא בביה שים בהן להוראות שהדבר דרוש לשם עשיית צדק."

מציין בצו של בג״ץ בעתירת האלוף גונן מתברר שהאלוף גו־נן העיד ב־16 ישיבות מתוך 154 ישיבות של ועדת אגרנט ועדותו משתרעת על 900 עמודים. בראי־שית הצו מפרטים השופטים את השתלשלות האירועים מאז הקמ־מת ועדת החקירה עד מתן הצו בעתירת האלוף גונן.

דבר DAVAR

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת אליהו אגרס
מנהל כללי גדעון נאמן

המו״ל — „דבר" בע״מ
נדפס בדפוס „דבר" בע״מ

המערכת והמנהלה: תל־אביב, רחוב שינקין 45, ת.ד. 199, טלפונים 286141 (6 קווים).

סניפים:
תל־אביב, בית „דבר", רחוב שינקין 45, טלפון 286141.
ירושלים, מערכת ומנהלה, רח׳ הלל 16, טלפונים 231251-3.
חיפה, רחוב הנביאים 27, טלפונים 642111-2-3.

העתונאי ג׳ק אנדרסון

קיסינג׳ר מאשים ישראל בהכשלת המו״מ בגלל התעקשות על 6 ק״מ

מאת נחום ברנע, כתב „דבר" בארה״ב

ואשינגטון, (מיוחד ל„דבר"). שר החוץ האמרי־קאי הנרי קיסינג׳ר האשים את ישראל בהכשלת ה־מו״מ במזרח התיכון, בגלל התעקשות על ששה קילו־מטרים — כך טוען בעל ה־טור האמריקאי ג׳ק אנדר־סון אתמול.

אנדרסון התמך על דברים ש־אמר קיסינג׳ר בפגישה סגורה של מנהיגי הקונגרס עם הנשיא לפני שבועיים. הדברים שאמר נשיא ארה״ב, פורד, באותה שיחה פור־סמו בשבוע שעבר.

„בגלל ששה קילומטרים עלולים כול סכנת כליהם? הורינו ל־אהור במרים בגלל ששה קילומט־רים", אמר קיסינג׳ר. אנדרסון אי־נו מפרש לאיזה שטח התכוון קי־סינג׳ר, אך הכוונה היא, כנראה ל־ודאי, למרים על גבעה נוספת בסי־ני. „לא נותרה לנו אפשרות, אלא לשאת ולתת על הסדר עם מצרים", אמר קיסינג׳ר בשיחה. „עדיין יש לכך סיכוי".

המצב הפרוד עם הסופר

לדברי אנדרסון, האשים קיסינ־ג׳ר את ישראל בהכשלת המאמ־צים להשגת הסדר עם חוסיין ו־בעיכוב המו״מ עם סוריה. הוא הסביר בשיחה, שהקפאון בשיחות עם חוסיין הביא לעליית כוחו של אש״ף. סוריה מסרבת להתקדם ב־מו״מ ללא ערפאת, וכך הופר הס־יכוי להתקדם בהסדר בשלבים ב־תחום התחזית.

תשובה על שאלה בשאלה

אחד מחברי בית־הנבחרים שאל את קיסינג׳ר, אם יש סכנה להתק־פות האמריקאית בישראל. קי־סינג׳ר השיב לכך בשאלה: „האם הישראלים מתרבבים נכונות להב־ לם ביתע עב נכונות של אר־ה״ב לצאת למלחמה ד־ כאה. „ה־ישראלים ו ידידים חייבים להבין את הסיכון בסולידאריות עולמית נגד ישראל". עם זאת הדגיש קי־סינג׳ר, כארה״ב אינה קשורה ל־גוש האנטי־ישראלי.

בזעוקה ישכלו הערבים לעשות ויתורים

הכתב הסיהה הגיע קיסינג׳ר להיתוקף פעולה סובייטי־אמריקאי בניהול השיחות. „אם ה־סובייטים יאמצו את ההתקפות הערביות הקיצוניות האחר כך יב־קשו כאחת לכבוד זאת ליהוד־אלים, אבתנו בצרה" — אמר.

שר החוץ האמריקאי קבע כה, הסיט רציב באבת לנוכח, עלי־הם, קודם כל, להדף את הע־רבים לעבודה בעיכובה. אם ה־סובייטים יאמצו את ההתקפות הערביות הקיצוניות האחר כך יב־קשו לכבוד זאת ליהוד־אלים, אבתנו בצרה" — אמר.

כאם יעברו השיחות למתכונת של ועידת ז׳נבה, יסרבו הערבים לע־שות ויתורים. הנשיא פורד ביטא באותה שיחה, כפי שנמסר בשבוע שעבר, את דאגתו ממלחמה ומחי־רה הדם הנפש ואת דעתו שיש גבול לסיוע שארה״ב יכולה לתת לישראל.

משרד האוצר
מינהל הדלק

מביא לידיעת הציבור את מחירי הדלק כדלקמן:

מחירי הסולר:

1. מחיר לליטר בתחנת דלק — 1.04 ל״י
2. בכמויות שבין 250 ליטרים לבין 999 ליטרים, המחיר ל־100 ליטרים — 106.00 ל״י
3. בכמויות שבין 1000 ליטרים לבין 1999 ליטרים, המחיר ל־1000 ליטרים — 1,026.00 ל״י
4. בכמויות שבין 2000 ליטרים לבין 2999 ליטרים, המחיר ל־1000 ליטרים — 1,014.00 ל״י
5. בכמויות של 3000 ליטרים לפחות, המחיר ל־1000 ליטרים — 1,000.00 ל״י

מחירי הקרוסין (נפט):

1. מחיר לליטר מתחנת דלק — 1.25 ל״י
2. בכמויות שבין 250 ליטרים לבין 999 ליטרים, המחיר ל־100 ליטרים — 127.00 ל״י
3. בכמויות שבין 1000 ליטרים לבין 1999 ליטרים, המחיר ל־1000 ליטרים — 1,236.00 ל״י
4. בכמויות שבין 2000 ליטרים לבין 2999 ליטרים המחיר ל־1000 ליטרים — 1,224.00 ל״י
5. בכמויות של 3000 ליטרים לפחות, המחיר ל־1000 ליטרים — 1,210.00 ל״י

אנו חוזרים ומדגישים כי מחירים אלה כוללים הובלה ואספקה לתוך מיכלי הלקוח ואין להוסיף עליהם כל תוספת שהיא.

הסמינר המדעי במוסקווה יימשך

בשיחה עם סופר „דבר" מגולל הפיסיקאי פרופ' אלכסנדר וורונל את פרשת מאבקו היהודי והמדעי מול התנכלותו של הק.ג.ב. מיום הגשת בקשת העליה לפני שנתיים וחצי ועד הרגע האחרון לפני צאתו מברה"מ לארץ

מאת טוביה מנדלבוים, סופר „דבר"

בדירתו של הבן ולאדימיר, בשכונת נווה יעקב, אני פוגש את הוורונלים, שלפני יומיים הגיעו לישראל מברה"מ. באנגלית רהוטה מתנצלת בפני גינה וורונל, רעייתו של פרופסור אלכסנדר וורונל, על כך שבעלה יאלץ לקיים את השיחה בשכיבה, משום שאינו חש בטוב. אנו נכנסים לחדר קטן, מרוהט בפשטות. הפיסיקאי היהודי-רוסי הנודע מקדם את פני בחיוך, בלחיצת יד חמה. הבן ולאדימיר, אשתו גלינה וגינה וורונל מתיישבים.

מראה של הורים, בן וכלה, שאך לפני ימים נפגשו שוב, אחרי שנה, כמו ארוכה של רדיפות, פחדים, תקווה — ואכזבה. במקום שאלות עתונאיות, אני שוקע לאט-לאט בתוך עולם שכולו בלהות ואימה, כשפרופסור וורונל, רעייתו ובנו מתארים את התקופה שבה.

תחילת המעקב של השלטונות

בקיץ 1972 התחיל פרופסור אלכסנדר וורונל לטפל בענין יציאתו מברה"מ. ב-12 במאי הגישו אלכסנדר ובנו בקשות להיתר יציאה. לא עבר זמן רב ופרופסור וורונל פוטר ממקום עבודתו. באוגוסט 1972 הודיעו לפיסיקאי כי הבקשות נדחו. באותה עת החליט הבן ולאדימיר לשאת את חברתו גליה לאשה... כעבור זמן מה, לו הותר לעזוב את ברה"מ לישראל. הסיבה לא הוסברה להם. אך היום, מעריך פרופסור וורונל כי השלטונות הסובייטים ניסו להטעות את המדענים במערב... בברה"מ נאמר כי וורונל „קיבל היתר יציאה", אלא שהשלטונות לא מיהרו להבהיר כי פרופסור וורונל הבן ולא האב... מספר פרופסור וורונל, כי ידיד של המשפחה נפגש באיטליה עם אחד מאנשי השגרירות והלה מסר „איחולים לפרופסור וורונל שהגיע לישראל". הידיד הופתע. ורק אז התברר, כי מדענים רבים אכן האמינו כי קיבלתי היתר יציאה".

גינה וורונל ממהרת להוסיף כי אכן הצליחו השלטונות להטעות מדענים רבים. אך בסופו של דבר ידעו עמיתיו של פרופסור וורונל במערב, וכמובן בישראל, כי הוא נשאר בברה"מ, נרדף על ידי השלטונות.

הסמינר המדעי השבועי

פרופסור וורונל ממשיך ברוסית, כשדבריו מתורגמים לעברית על ידי בנו, בתוך האם מסייעת באנגלית: „עוד לפני שפוטרתי ממקום עבודתי, התחלתי לארגן את הסמינר המדעי השבועי. השתתפו בו כ-15 מדענים יהודים, שכולם הגישו בקשות להיתרי יציאה, וכולם נענו בסירוב. חלק מהמדענים היו כבר, באותה עת, מפוטרים ממקומות עבודתם".

לא עבר זמן, והסמינר המדעי השבועי, שנערך בדירתו של פרופסור וורונל במוסקווה מדי יום א', זכה לפירסום רב ברחבי ברה"מ ומחוצה לה, ובשלב מאוחר יותר נטלו בו חלק מדענים שאינם יהודים, ואילו מדענים מחוץ לברה"מ תכננו להגיע באחד הימים למוסקווה לסמינר של פרופסור וורונל. אך הדבר מעולם לא ניתן להם.

„המשכתי לנהל את הסמינר", אומר הפיזיקאי, „ובאותה עת המשכתי גם באיסוף החומר על יהדות ברה"מ ובהוצאת הירחון „אני יהודי". בכתיבת החומר לירחון השתתפו כמה סופרים יהודיים בברה"מ. אך החומר עצמו פורסם בחו"ל ועד כה הוברחו אל מחוץ לגבולות ברה"מ רק החוברות שהודפסו. הודפסו — פירושה, שגינה וורונל הדפיסה אותם במכונת כתיבה בדירתם.

כמו אויר לנשימה

אחרי שפוטר מעבודתו הניחו לו השלטונות להמשיך ולנהל את הסמינר המדעי. „בשבילנו היה זה מקור עידוד. ראינו חברים, מדענים, שוחחנו באפשריות, הסמינר היה כמו אויר לנשימה עבור כמה מהמדענים". חשדם של השלטונות בברה"מ החל לגבור ככל שגבר הפרסום העולמי לסמינר ומשתתפים מחוץ לברה"מ ניסו להשתלב בו.

הסמינר הבין־לאומי — והמעצר

„בהתקרב השנה האחרונה, כשנעשה נסיון לארגן סמינר בין-לאומי על בסיס הסמינר השבועי, אסרו השלטונות את פרופסור וורונל ומדענים יהודיים אחרים ואילו המדענים הרוסיים הלא־יהודים שלקחו חלק בסמינר — גורשו בבהלה".

גינה: „הק.ג.ב. פשוט נפל אליהם בדירותיהם ונאסר עליהם לצאת".

המדענים שהתכוונו להגיע מהמערב לא קיבלו אשרות כניסה לברה"מ ובמשך 14 יום, מ-21 ביוני ועד ראשית יולי לחצו עליו, שיודיע בפומבי על ביטול הסמינר הבין־לאומי. „אני סירבתי". פרופסור וורונל נאלץ להחזיר כל בוקר 14 יום — כפי שמעריכה רעייתו — בכל התמיכה הגלובית ביהדות הפרסום שבו זכה הסמינר. אך, בשלב זה, כל הפעילות המדעית... הדירה היתה נתונה למעקב קבוע של אנשי הק.ג.ב. אלכסנדר וגינה סיפרו, כי משבוטל הסמינר הבין-לאומי... „לא כך היה, שבועיים לאחר מכן, הגיעו במפתיע אנשי הק.ג.ב. לדירתנו והחלו לערוך חיפוש. הם הפכו את כל הבית, הוציאו דברים מהארונות, חיפשו בין הספרים. החיפוש נמשך שמונה שעות והסתיים בהחרמת סיכומים מהסמינר והחוברות מס' 7 ומס' 8 של הירחון „אני יהודי".

החוברות המוחרמות הודפסו מחדש

זמן קצר אחרי החיפוש בדירה, נקרא פרופסור וורונל לק.ג.ב. הפעם התייחסו רק לפעילותו המדעית: „הודיעו לי, שאם לא אפסיק את פעילותי בסמינר המדעי — יאסרו אותי". הדבר לא הרתיע אותו. הפעילות נמשכה. גם החוברות 7 ו-8 הודפסו מחדש. פרופסור וורונל חזר ואסף את החומר ורעייתו הדפיסה אותו — כמובן, לא בדירתם. בשלב זה החמירו השלטונות את המעקב שלהם על בני הזוג וורונל ואסרו על אנשים אחרים מלבוא להכנס לדירתם. „חוץ ממני ואשתי יכלו להכנס אלינו לדירה רק אנשי הק.ג.ב.", אומר הפיסיקאי.

„הודיעו לי, שאני פאראזיט"

פרופסור וורונל מדלג על כמה שלבים של רדיפות, ומגיע לתקופה קצרה אחר כך, כאשר שוב באו אליו אנשי הק.ג.ב. הפעם „הודיעו לי כי אני פאראזיט וכי בכוונתם להעביר אותי לדין על כך". לפרופסור וורונל לא היה מנוס. אלא להסתלק ממוסקווה ולהתחבא אי שם באיזור קרים, בעוד אשר גינה נשארה במוסקווה. „ניסיתי לארגן עבור בעלי עבודה, כדי שאפשר יהיה להוכיח שאינו פאראזיט". באותה עת הכין וורונל את החוברות מס' 9 ומס' 10 של „אני יהודי".

בעת שהיה מחוץ למוסקווה, עקבו השלטונות אחרי אשתו, בתקווה כי תיפגש עם בעלה. כעבור כמה זמן, הצליחה גינה לסדר לפרופסור וורונל עבודה, ומאחר שהיה לו אישור על כך, שב למוסקווה".

איום בהעמדה לדין

„שוב נקראתי לק.ג.ב. הפעם הודיעו לי שאני מוכרח להפסיק את הסמינר, אחרת יעמידו אותי לדין בכל האשמות האפשריות: פעילות ציונית, פאראזיטיות, פרסום החוברות „אני יהודי" ועוד ועוד". אבל בפגישה זו, בפעם הראשונה מאז הגיש את הבקשה להיתר יציאה רמזו לו משהו: „אמרו לי, כי אם אבטל את הסמינר יש, אולי, אפשרות כי אקבל את היתר היציאה מברה"מ".

ההודעה על היתר עליה

ניסיונו של פרופסור וורונל עם הק.ג.ב. הביא אותו למסקנה כי „הרמז" נועד למטרה מסויימת. הוא לא הפסיק את פעילותו בסמינר. מיהר להוציא עוד חוברת בנושא יהודי ברה"מ ואז, ב-12 בדצמבר השנה, נקרא לקבל הודעה כי הותרה יציאתו ויציאת אשתו מברה"מ. „הודיעו לי ב-12 לדצמבר כי לי ולגינה יש אשרת שהות בברה"מ רק עד 24 בדצמבר. וכי עד אז אנו צריכים להיות מחוץ לברה"מ".

כאן מוסיפה גינה: „אני חושבת שהשלטונות הגיעו למצב, שבו לא היתה להם ברירה. פשוט כך. אלא להחליט משהו לגבי אלכסנדר. נדמה לי, כי ידעו היטב שאם יעצרו אותו, או יעמידו אותו לדין, יהיה להן בזיון של דעת הקהל במערב, הם החליטו לתת לו לצאת".

אך בהודעה שקיבל ב-12 בדצמבר לא תם מסלול הייסורים של הזוג וורונל. ב-19 בדצמבר שוב הגיעו אנשי הק.ג.ב. לדירתם. חמישה ימים לפני עזיבתם המתוכננת את ברה"מ. עת היה הכל ארוז במזוודות ובני הזוג היו למעשה מוכנים ליציאה. כשראו את אנשי הק.ג.ב. בפתח, סירבו לתת להם להיכנס לדירה. „חשבתי: עכשיו יש לי היתר יציאה. בעוד חמישה ימים ממילא לא אהיה כאן — אולי אין בה להפסיד". אך אנשי הק.ג.ב. פרצו את הדלת. תוך כמה שעות — שוב היתה הדירה הפוכה. כל חפציהם של בני הזוג הוצאו מהמזוודות. התערבבו זה בזה. ושוב יצאו השוטרים עם שלל: השירים והכתבות שחיברה גינה וורונל („דאגתי לכך", היא אומרת, „שעותקים מהם יגיעו לישראל".

הידידים שבאו להיפרד נעצרו

בעת שערכו אנשי הק.ג.ב. את החיפוש, באו אנשים ידידים וקרובים, להיפרד מבני הזוג שעמדו לעזוב את מוסקווה. כל מכר שהגיע לדירה — לא הותר לו לצאת משם. תעודת זהותו נלקחה. אנשי הק.ג.ב. ערכו חיפוש מדוקדק בכבודם ועל גופם... „ולפנות ערב היו בביתם כ-20 איש, שנתפסים והמחכים".

בשל החיפוש שנערך ב-19 לחודש בדירתם, נאלצו הזוג וורונל לדחות את יציאתם מברה"מ בשלושה ימים. שוב החלה פרשה של ריצות, לקבל אישור להאריך את אשרת השהות בשלושה ימים. ברגע האחרון ממש ניתנה הארכה. „כל הזמן, מה-19 לחודש, לא עזבו אותנו אנשי הק.ג.ב. לידידיהם לא נתנו להתקרב. ואפילו לא נתנו לנו להיפרד מהורית של גינה".

בירור בשדה התעופה

מספרת גינה: „גם כשיצאנו לשדה התעופה, הלכו איתנו אנשי ק.ג.ב. ושמרו עלינו. ראינו מרחוק ידידים וקרובים. ראיתי את הורי שבאו להיפרד מאתנו — אך לא יכולתי לעשות דבר. עמד על ידי שוטר וכמעט החזיק בידי. ואז, לפני שעליתי למטוס הוא אמר לי: 'את חושבת שאת יוצאת מכאן וזהו? הדעי לך, שגם שם תצטרכי לחשוב על כל מה שאת אומרת, כי לנו יש זרועות ארוכות מאד...' זה מה שאמר. אני לא יכולה לשכוח כי הדבר האחרון שראיתי בברה"מ הוא איש הק.ג.ב. ששמר עלי עד לרגע האחרון ממש".

פרופסור וורונל מסיים את השיחה: „עכשיו אני רוצה לעבוד. אני מאמין שאוכל לעשות הרבה. עדיין אינני יודע איך. אבל אני מקווה שתהיה לי אפשרות לעבוד במקצועי. אינני רוצה לעסוק כאן בפוליטיקה. אלא בפיסיקה". ובכל זאת: „יש עוד משפחה גדולה בברה"מ, חברים. עדיין אינני מכיר את הדרכים ואני פוחד לפעול בדרך הלא נכונה — אבל אעשה כל מה שניתן למען החברים שלי".

ומה עלה בגורל הסמינר המדעי? „לא יפסיקו אותו. הוא יימשך. הוא נמשך גם עכשיו. פרופסור אשבל מנהל אותו. המדענים צריכים את הסמינר הזה. זה אויר בשבילם".

פרופ' אלכסנדר וורונל (משמאל) בהגיעו שלשום לארץ — בנמל התעופה בן־גוריון בחברת בנו ולדימיר.

„שיחת ברז'נייב עם שני השרים המצריים ארכה 20 דקות בלבד"

מאת ז'אק מוריס, סופר „דבר" בצרפת

פאריס, (מיוחד ל„דבר"). — דחיית ביקורו של מנהיג ברה"מ ליאוניד ברז'נייב במזרח התיכון נובעת, לדעת משקיפים בפאריס, משלוש סיבות, אשר אף אחת מהן אינה מספקת תשובה מלאה לסיבת הביטול.

הסיבות הן: בריאותו הלקויה של ברז'נייב, חוסר האפשרות לגשר על חילוקי הדעות בין ברה"מ וקאהיר, וסירובו של ברז'נייב לצאת למזרח התיכון, בעת שמלחמה עשויה לפרוץ מספר ימים לפני או אחרי ביקורו באזור.

יצויין, כי דחיית הביקור לא באה כהחלטה פתאומית, אלא התקבלה לפחות לפני שבוע, ועדות לכך ניתן למצוא בהימנעות כלי התקשורת הסובייטיים מלאזכר את הביקור מזה כשבוע.

20 דקות

העתון „לה מונד" מציין אתמול, כי השיחות בין ברז'נייב לשני השרים המצריים, שר החוץ פהמי ושר המלחמה גמסי, היו קצרות ביותר. השיחות ארכו 30 דקות בלבד, שמתוכן נמשכו עשר דקות לפחות על תרגום הדברים שנאמרו. העתון מעיר, כי ב-20 דקות קשה מאוד לדון בכל נושא שהוא לעומקו. לדעת העתון, נערכה השיחה כדי למסור לשרים המצריים על ההחלטה בלבד.

עוד כותב „לה מונד", כי הפגישה לא נערכה בקרמלין אלא במשרד ממשלתי אשר לא זוהה. „לה מונד" מצטט מקורות מצריים אשר אמרו, כי שני השרים המצריים סירבו למסור פרטים כלשהם אודות הפגישה, אופיה ומסקנותיהם לגבי הופעתו ומצב רוחו של מזכיר המפלגה הקומוניסטית בהחלטה.

לא בגלל מצב בריאות

אין „לה מונד" מאמין, כי הדחיה נובעת מבריאותו הלקויה של ברז'נייב. נראה, כי ברה"מ תבעה ממצרים להסכים ל„שיתוף פעולה ותיאום של ממש". ברה"מ היססה להחזיר את מומחיה הצבאיים למצרים, למען האפקט הפסיכולוגי בלבד.

מאידך, מקורות בפאריס מדווחים כי ברז'נייב חולה ומקור דיפלומטי אחד אף אמר, כי את פגישתו עם השרים המצריים ניהל ברז'נייב בעודו שוכב.

הצעה — לבחירות לכל האיגודים ביום אחד

ועדה מטעם המחלקה לאיגוד מקצועי דנה כעת בנושא של הבחירות לאיגודים המקצועיים. לועדה זו הועברה הצעתו של חבר הועד הפועל דב יוהנס לקיים את הבחירות לכל כ-30 האיגודים המקצועיים ביום אחד.

לנוכח מדיניות הצמצומים מקבלת הצעה זו עתה משמעות מיוחדת.

חוטפי מנאגואה המריאו לקובה

אמבולנס מוביל את גופתו של איש העסקים והשר לשעבר בממשלת ניקאראגואה חוזה מאריה קאסטילו קוואנט, אשר נהרג במנאגואה בעת שאנשי גרילה שמאלניים פרצו לביתו ולכדו בני ערובה בראשית השבוע.

צילום־רדיו של „אסושיאייטד־פרס"

מאנאגואה, (ע"ה, הפ"ע, ד' ע"ן). — אנשי הגרילה בניקאראגואה שיחררו אמש שלושה שרים ו-11 בני ערובה אחרים והמריאו לקובה עם מיליון דולר כופר נפש עם 14 מחבריהם ששוחררו מבתי־כלא ממשלתיים.

תחילה דרשו החוטפים כופר בסך חמישה מיליון דולאר בשטרות אמריקאים קטנים, אך מסתבר שהסתפקו לבסוף במיליון דולר.

לפני המריאם להוואנה, שיחררו החוטפים את בני הערובה. אולם נטלו עמהם ארבעה מתנדבים שהסכימו למלא את מקומם. הארבעה היו שני אנשי כמורה ושני שגרירים, שהסכימו לערוב לבטחונם של אנשי הגרילה.

אלמוגי: נעלה את חיפה למפה הפוליטית

מאת סופר „דבר" בחיפה

עורכי העתונים בישראל סיירו אתמול בחיפה כאורחי ראש העיריה י. אלמוגי ובהדרכתו. הקבוצה ביקרה במוסדות תרבות ובמפעלים במרכז תעשיית המדע במבואות המערביים של חיפה — ב„אלביט", „אלסינט" ו„קולסר".

י. אלמוגי מסר לעורכים על התכניות לבנין טיילת עילית באורך של חמישה ק"מ מרמת הדר על הכרמל לאורך רחוב יפה נוף עד המנזר הצרפתי בסטלה מאריס, נוסף לטיילת תחתית לאורך חוף הים שנועדה בתכניות הפיתוח של העיר כאזורי נופש ספורט, מסחר חופי רחצה ואף למגורים.

סיוריהם של עורכי העתונים נסתיימו בביקור בביה"ס החקלאי העירוני כפר גלים. בארוחת צהרים שנערכה במקום שמעו האורחים מפיו של מנהל הכפר א. מידון על התפתחותו של המוסד בו לומדים כיום כ-900 תלמידים מהצפון ומהשפלה בתנאי פנימיה. במסרו לעורכים על תכניות הפיתוח, הדגיש אלמוגי כי בדעתו להעלות את חיפה על מפת ישראל כגורם פוליטי וכלכלי, במידה הראויה למשקלה האמיתי שאינו משתקף עתה במציאות.

טקס קריאת מתקני הספורט בביה"ס התיכון מקיף „עמל" בתל-אביב ע"ש שניים מבוגריו שנפלו במלחמת יום הכיפורים, אלוף אברהם (אלברט) מנדלר ועמירם הקטין — נערך אתמול בביה"ס בהשתתפות הרמטכ"ל רב-אלוף מרדכי גור, בני משפחות הנופלים, נציגי צה"ל, ואנשי רשת „עמל" וההסתדרות. הרמטכ"ל הקדיש את דבריו לערכים שסימלו את חיי שני הנופלים ודיבר בהרחבה על עמיתו לנשק, האלוף מנדלר, שאותו הכיר אישית מקרוב.

נשיאת הבונדסטאג מגנה יחס או"ם לסכסוך במזה"ת

בון, (עתי"ם ד.פ.א.). — דברי ביקורת חריפים ביותר על יחסו של או"ם כלפי סכסוך המזרח התיכון ועל קבלת הפנים שנערכה בעצרת ליאסר ערפאת — הושמעו אתמול על ידי נשיאת הבונדסטאג המערב־גרמני, אן מרי רנגר, בנאום ששידרה רשת השידור הגרמנית לקראת השנה החדשה.

רנגר אמרה, כי בהתאם לרצונם של כל האנשים המתגוררים ברחבי תבל, חייב גם או"ם לסגל לעצמו אמת־מידה מוסרית נאותה. „אולם, כאשר ארגון זה של האומות המאוחדות מעניק בכל הכבוד אל אחד כיאסר ערפאת ואילו כאשר הדובר הישראלי קם לשאת את דברו עוזבים מרבית הנוכחים את האולם — הרי שמצבנו בכל רע" — אמרה הנואמת.

בהמשך דבריה אמרה, כי מצבו של עם הוא לעתים קרובות חשוב יותר ומכריע יותר, מאשר הצורך להשיג יתרון חומרי רגעי. לכן, לטובת הרפובליקה הפדראלית המערב־גרמנית יש עתה אינטרס חיוני להבטיח לעצמה מקורות אנרגיה וחמרי גלם. אסור בשום פנים ואופן לפעול לשם כך, שהדבר נעשה תוך התעלמות מזכות קיומה של ישראל או תוך הפרת העקרונות המוסריים שגרמניה דוגלת בהם.

אנשי הליכוד הגישו הצעת חוק שיוזמה ע"י חברי כנסת מהמערך

מאת סופר „דבר" בכנסת

יו"ר סיעת המערך בכנסת מ. ורטמן מחה אתמול על שחברים בסיעת הליכוד ניצלו לרעה נוהגים פרלמנטריים, והגישו בשמם הצעת חוק שיוזמיה היו חברים מהמערך. אתמול הונחה על שולחן הכנסת מטעם הליכוד, הסיעות הדתיות ולי"ע הצעת חוק משפחות ברוכות ילדים.

את הצעת החוק הזאת יזמו חברים בסיעת המערך בראשות ח"כ משה שחל ואגודת „זהבי", אשר פנו אל חברי־כנסת מסיעות אחרות להצטרף לתמיכה בהצעה.

חברי סיעת המערך פעלו בהגינות לקבלת ההצעה, ובהתאם לכך העבירו אותה לעיון ולתגובת חברי הסיעה בממשלה לפני שתונח על שולחן הכנסת, כנהוג לגבי כל הצעת חוק. חברי „הליכוד" ניצלו את ההזדמנות ומיהרו להגיש את הצעת החוק בשמם.

סיעת המערך החליטה לא לעשות הון פוליטי מנושא רגיש וחשוב זה, כאשר טובת הענין עומדת לנגד עיניה. והיא תתכנס בקרוב ותקבע את עמדתה לגופו של ענין.

מ. ורטמן הדגיש כי זהו מקרה נוסף בין המקרים הרבים הקורים באחרונה, ושבהם מנסה סיעת „הליכוד" לדוג דגים במים עכורים. „במקום לנסות לפעול לקידום המשפחות ברוכות־הילדים מנסה סיעה זו להשיג רווח פוליטי חסר תכלית", אמר ורטמן.

150 בני בר־מצווה משכונת התקווה — ליד הכותל ובבית רה"מ

במסגרת מבצעי „להבה" חגגו אתמול 150 נערים משכונת התקווה חגיגת בר־מצוה ליד הכותל המערבי בירושלים, בטקס הנחת התפילין השתתפו הראשון לציון הרב עובדיה יוסף ורבני ת"א—יפו הרב הלוי והרב פרנקל. בסיום הטקס ליד הכותל אירח ראש הממשלה יצחק רבין את חתני הבר־מצוה והוריהם במשכן הכנסת. בדברי ברכתו לנערים ולהוריהם הודה רבין להורים על שגידלו בנים כאלה, נאמנים לעם ולארץ. בין 500 המשתתפים היתה גם ח"כ אורה נמיר.

הליכוד מבקש הסברי שרים על היחס לי. בן־ציון

מאת סופר „דבר" בכנסת

הנהלת סיעת הליכוד החליטה אתמול בישיבתה השבועית לפנות אל שר המשפטים ואל שר המשטרה בבקשה לקבוע נציגים מוסמכים שייפגשו עם ח"כ מ. נסים וביצ קשת ויסבירו איך ומדוע נמנע מיהושע בן ציון לשבת „שבעה" על מות אביו ולעלות לקברו בתום ימי „השבעה".

חברי ההנהלה ציינו את חומרת ההחלטה ואת קשיחותה.

המשמר האזרחי בטבריה יערוך מיפקד אוכלוסין

מיפקדת המשמר האזרחי בטבריה תקיים מיפקד אוכלוסין בעיר כדי לעדכן את כתובות המתנדבים — אמר לי יגאל ביבי, סגן ראש העיר והממונה על המשמר האזרחי.

הפוקדים יהיו 200 מתנדבים, ביניהם מורים, תלמידים וגדנ"עים, שיאספו פרטים על מספר הנפשות בכל דירה, גילי הדיירים והאם יש להם נשק ברשות, טלפון או רכב.

מחיר קודם!

חברת פילוט מאפשרת לכל הצרכנים שלפני הפיחות לא הספיקו לרכוש טלוויזיה, לקנות עד 15.1.1975 *) במחיר שלפני הפיחות מקלט טלוויזיה חדיש, מודל 1975 עם כל השכלולים האחרונים.

*) או עד גמר המלאי

2990 ל"י

5 שנים אחריות חינם לחלקי חילוף (אם יתוקן בשרותי פילוט)

אולמי תצוגה:
ת"א: רח' הצפירה 19 * רח' ארלוזורוב 53
ירושלים: רח' שמואל הנביא 66
חיפה: קרית אליעזר, מרכז מסחרי מאירהוף

המכירה בכל סוכנויות פילוט בארץ

פילוט

המערך וועידת ג'נבה

לפני שנה, לקראת הבחירות לכנסת השמינית הכריזו ראשי המערך ותועמלניו, כי ועידת ג'נבה היא הדרך לשלום!

שר האוצר לשעבר, מר ספיר, הודיע כי תעמולה זו נתנה למערך ארבעה עד ששה מנדטים נוספים.

היום מסביר מנהיג המערך, מר רבין, כי „ג'נבה תפתח את האופציה הצבאית," כלומר: **ועידת ג'נבה היא הדרך למלחמה!** כך הם הטעו את העם.

אזרחי ישראל, הרואים את ממשלת רבין בחולשתה, בנכונותה לנסיגות בלי שלום, למדו לקח מדרך ההטעיה של המערך, המסכנת את בטחון האומה ומסכלת את הסיכוי לשלום.

אזרחים, ללא הבדל השתייכות מפלגתית ייתנו ידם למדיניות האלטרנטיבית של הליכוד, אשר אלה יסודותיה:

א. קיום זכותנו לארץ ישראל.
ב. שמירת בטחוננו הלאומי ושאיפה לשלום, המתבטא בחוזי שלום.
ג. לא ייתכנו נסיגות בלא שלום המסכנות את בטחון ישראל ומקרבות את האויב לבתינו.

מדיניות לאומית זו היא שתתן לעם בטחון ותבטיח את הסיכוי לשלום.

31 בדצמבר 1974
שנה לבחירות
לכנסת השמינית

הליכוד

גח"ל. הרשימה הממלכתית. המרכז החפשי. תנועת העבודה למען ארץ ישראל השלמה

יוכפל מספר מקבלי הכשרה והסבה מקצועית

כספים מהקרן לדמי אבטלה יושקעו ביצירת מקומות תעסוקה

מאת סופר „דבר"

ועדת השרים לענייני כוח אדם המליצה אתמול להגדיל את מספר האנשים המקבלים הכשרה או הסבה מקצועית מ־15,000 ל־27,000 בשנה.

משרד העבודה מקיים מערכת הסבה מקצועית הפועלת במשמרת אחת. ועדת השרים ממליצה להפעיל אותה בשתי משמרות. כן החליטה הוועדה להגדיל את התמריצים למובטלים. מענק הקיום יגיע במקצועות המבוקשים ל־80 אחוז מהשכר הארצי הממוצע, והלומד יקבל יום חופש בתשלום לחודש השתלמות, הוצאות לנסיעה ולארוחות. חיילים משוחררים ייהנו כמוסבר לעיל כשהם שאחרי השחרור מבקשים. כל הבוגרים קורס יקבל מענק.

מפעל במקצוע מיוחד המקיים קורס להכשרה יקבל הלוואה להכנת המיתקן והלוואה שתכסה את מחצית הוצאות הציוד. המפעל יקבל 65 אחוז מהשכר המצוי לכל תלמיד. הוצאות המפעל יהיו פטורות ממס. באזורי הפיתוח יגיעו ההלוואות עד 90 אחוז.

ועדה שישתתפו בה נציגי הממשלה, המעסיקים, העובדים וארגוני הנשים תעלה הצעות כיצד להגביר את השתתפות הנשים בכוח העבודה.

ועדת השרים היתה מורכבת מהשרים כ. ברעם, ש. רוזן וח. בר־לב. השתתפו בה גם נציגי ההתאחדות בעלי התעשייה וההסתדרות.

יושקעו כספים ביצירת מקומות תעסוקה

הקרן לביטוח דמי אבטלה תשקיע מכספיה ביצירת מקומות תעסוקה למובטלים — הודיע אתמול מנהל שירות התעסוקה משה שלף בישיבתה הסברתית של מזכירות מועצת פועלי ירושלים, בנושא התעסוקה.

שלף אמר כי אם לא תובטח הרציפות בקרנות הפנסיה יהיה קשה ליישם את ההסבה המקצועית וניידות העובדים. בירושלים הוצאו בדצמבר רק 6 אישורים לביטוח אבטלה. בחודש זה היה גידול של 400 איש במצבת מבקשי העבודה ויחלק ניכר מהם היו עולים. בירושלים יש כיום אבטלה רק בענף הבניה. נוער: עשרות צעירים מחפשים עבודה.

משה שלף באספה בחיפה

בישיבת מועצת פועלי חיפה הודיע אתמול שלף כי בעיר כמה משיתוף למועצה ולירידה בתעסוקה לטיפול במובטלים.

על ההכרזה המשה הוחלט האירוע מזכיר מפ"ח א. כ"ץ על אפשרות פיטורים של כ־200 עובדים במפעלי מתכת בעיר.

נציג משרד העבודה אמר שאפשר יהיה לקלוט עובדים אלה במפעלי מתכת אחרים בעיר, ו מזכירי האגודות אמרו כי לא נראה להם שצפויים בקרוב פיטורים המוניים במפעלי ההלבשה. אף־על־פי־כן הוחלט על הקמת ועדה, כדי למנוע סבל מיותר מהמפוטרים ולזרז את קליטתם במקומות העבודה החדשים.

בראש הוועדה יעמוד עוזר מזכיר מפ"ח, מרדכי זיכל.

נסתיימה השביתה ב„פניציה"

עובדי מפעל „פניציה" בירוחם נכנסו אתמול לפנייה יו"ר המחלקה לאיגוד מקצועי א. אברהמוביץ וחזרו לעבודה הקיבה.

הוסכם על הקמת שתי ועדות, שהאחת מהן תברר את חילוקי הדעות בין הנהלת „כור" והנהלת המפעל ובין מועצת פועלי ירוחם וועד העובדים. השניה, שחבריה יהיו מזכיר מועצת פועלי ירוחם ומנהל אגף כוח האדם ב„כור", תדון בשאלת התשלום בעד ימי השביתה.

לנמל חיפה הגיעה אתמול אניית הפאר „ראסאלו" ובה 1,300 תיירים. האניה תשהה בארץ יומיים.

מניות ושערים

עליה נוספת באג"ח

בכבל סוף שנה, גם הזרמים האחרונים של המסחר בשוק אגרות חוב עברו בסימן של עליות. קופות הגמל המוסדות הפיננסיים העיקריים בעליות אלה המשתתפות אחר כך בגידול של המאזנים הסגריים ב־31 בדצמבר. אתמול היו עליות בחלק ניכר מהצמודים. גם היום צפויות עליות נוספות. המחזור בשוק אג"ח הגיע ל־13.5 מיליון ל"י.

צמודי המדד: הירצים למלוות הארוכים ולאגרות הברירה גם יחד. בסדרות 3000 נרשמו הירידות סביב 2—3 נק', באגרות הברירה הקצרות נרשמו ירידות של 4—5 נק' בצוד לטווח של 3—4 שנים היו הירידות מתונות יותר והופיעו גם קונים ומסדרה „כ"ב" אף עלו השערים ב־1.5—3 נק'. עליות נרשמו בבטחון בנקאי 68 וירידות בהוצאת 1969. המחזור ירד ל־13.9 מיליון ל"י (ברירה — 7.3 מיליון ל"י).

בשוק המניות: נערך מסחר פושר אף כי במשתנים חל גידול מה בעיסקות ספילות צפה יותר התפתחה במניות הבנקים הגדולים. במיוחד בל"ל ובנק הפועלים. בענפים אחרים היו מכירות וקניות בקריות בגבולות אלפי ל"י בודדות. בשוק המניות היה מחזור של 1.95 מיליון ל"י.

הנפקות חדשות של „בנפיקס"

חברת „בנפיקס" הנפיקה אשתקד סדרות חדשות של איגרות חוב לציבור, לקופות גמל ולבנקים — בסך כולל של כ־170 מיליון ל"י.

החברה, שהיא בבעלות מלאה של בנק דיסקונט הוקמה ע"י הבנק בחודש יוני 1974, כדי להרחיב את עסקי ההנפקות של קבוצת דיסקונט. במשך ששת החודשים שחלפו מאז הקמתה, הנפיקה החברה איגרות חוב בסך של כ־300 מיליון ל"י לציבור הרחב, לקופות גמל, לקרנות להשקעה במשכנתאות ולבנקים.

סך ההנפקות של קבוצת דיסקונט בשנת 1974 עלה על 750 מיליון ל"י.

ירדן	91	—5.0
אמפא	105	
דיסקונט ב'	154	+1.5
המזרחי	133.5	—1.0
לאומי	187	—
פריון	82.5	—1.5
חסנות	81	—4.0
יצוא	60	—1.0
כור מב'	172.5	+1.5
כלל השקעות	203	
כלל תעשיות	125	+2.5
עץ	141.5	
דלק ונפט		
נפטא	80	
לפידות צ"פ	160	
לפידות מ'	241	—8.0
אגרות חוב להמרה		
אי.די.בי. ש.ה.	85	
איגוד ש.ה.	87	—0.5
המזרחי ש.ה.	106.5	—0.5
פועלים ש.ה.	104	
בל"ל ש.ה.	101.5	
בל"ל ש.ה.	95	
אפותיקאי	102	—1.0
פת. משכנתאות	114	
פת. משכנתאות	98	—1.0
סיכון	99	+1.0
ספנות	118.5	—
אוצר לתעשיה	77.5	—0.5
דלק	77	—
הכשרה הישוב	78.5	+0.5
ישפרו	105	—
אתא	71.5	+1.0
צלית	70	+0.5
הפועלים השקעות	101.5	—
דיסקונט השקעות	92	—0.5
דיסקונט השקעות	80.5	—0.5
מזרחי השקעות	107	—
בל"ל השקעות	83.5	—0.5
כלל תעשיות	100	—
עץ	89.5	+3.0
איגרות חוב צמודות למדד		
מלווה קליטה 61		
מדד 83.12	324.5	—
מדד 89.00	307	—
מלווה קליטה 62		
מדד 89.00	298	
מדד 95.96	275	—2.0
מלווה קליטה 64		
מדד 85.12	457	+1.5
מדד 89.00	414.5	
מלווה קליטה 65		
מדד 89.00	420	—3.0
מדד 95.96	407	+8.9
מלווה קליטה 66		
מדד 95.69	352	—1.0
מדד 94.34	353	—0.5
מלווה קליטה 67		
מדד 96.12	344	—0.5
מדד 97.17	329.2	—1.7
מלווה בטחון 68		
א'	195.5	+3.5
ה'	153	+3.5
ט'	150	+3.0
י"א	174.9	+1.0
י"ב	166	+1.0
י"ג	150.5	—0.5
י"ד	158.5	+4.5
מלווה בטחון בנקאי 68		
י"א	196.5	+5.0
י"ב	181.5	+0.5
י"ג	173	+0.5
י"ד	146.5	+3.0
מלווה בטחון 69		
א'	153	+2.5
ה'	142	+4.0
ט'	136	—
י"א	144.5	+1.0
כ"א	139	—1.0
כ"ב	134.5	—1.5
כ"ג	133.8	+0.8
כ"ד	134.6	—4.0
כ"ה	348.5	—4.5
מלווה בטחון בנקאי 69		
י"א	147.1	—
י"ב	144.5	—0.5
י"ג	138.5	—0.5
י"ד	137	—0.5
ט"ו	135	—
ט"ז	136.5	—0.5
י"ז	124.5	—1.0
י"ח	342.5	—1.5
י"ט	342	—
מלווה פיתוח (בירידה)		
פריון 1975		
ק"א	345	—
ק"ד	321	—1.0
פריון 1976		
ק"ה	257	—9.0
ק"ו	279	—0.5
ק"ז	276.5	—1.0
ק"ח	275	—3.0
ק"ט	263.5	—2.0
ק"י	258	—1.0
קי"א	262	—5.5
פריון 1977		
קי"ב	254.5	—
קי"ג	241	—3.0
קי"ד	237	—2.0
קט"ו	233	—3.5
קט"ז	233	—
קי"ז	234.5	—
קי"ח	230	—
קי"ט	211.5	—4.0
פריון 1978		
ק"כ	210	—1.0
קכ"א	206	—2.0
קכ"ב	209	—1.0
קכ"ג	196	—3.5
קכ"ד	180.5	—0.5
קכ"ה	177.5	—
בירידה פריון 1979:		
ל'	174.5	—
ל"א	177	+1.5
ל"ב	169	+3.0
ל"ג	168.5	+2.0
אג"ח צמודות למטבע זר		
חשמל ספוק ב'	148.5	—1.5
ים המלח 5% מ'	146.5	—1.0
אג"ח במטבע חוץ „הוליס"		
הנד' 9	95.6	+0.1
הנד' 9	95.5	+0.1
הנד' 15	97.1	
הנד' 17	96	+1.0
הנד' 20	97	—

בנקים מסחריים	**השער**	**השינוי**
א' ה' ה' מ'	208	
אי.די.בי. רג'	184	
איגוד	282.5	
דיסקונט	824	
מזרחי מ'	163	+0.5
פועלים מ'	275	
לאומי	233.5	—0.5
בנקים למשכנתאות		
אפותיקאי מ'	261	—
כרמל מ'	149	+1.5
משכנתאות ובניין	273	
פיתוח ומשכנתאות	255	
סיכון בכ'	167	+1.0
ספנות	215.5	
מוסדות מימון		
שלטון מקומי	93	+1.0
אוצר לתעשיה	183	
חקלאות מב'	71.5	
פיתוח תעשיה מב'	67	+0.5
ביטוח		
אריה	312	—1.0
הסנה	214	—0.5
סהר	220	—5.0
צור	193	—3.5
מסחר ושירותים		
בית הרכב	71	—
דלק ע"פ	121	—0.5
דלק מ'	133	—0.5
קירור 1	213.5	—
קירור 10 מ'	134	—2.0
חשמל	130	—2.0
ספנות והספקה	132	—
קרקעות ופיתוח		
אזורים	118	
אפריקה 1	269	
אפריקה 10	197	—2.0
נכסי הישוב צ"פ	108.5	+2.5
נכסי הישוב מ'	105	
סולל בונה מב'	118.5	
נכסים	184	+2.0
ישפרו	117	+2.0
ישרס	106	+1.0
מהדרין	180	+4.0
מטעי הדר	89	—1.0
מקיפים	178	
נאות אביב	75	—1.0
פרי אור	160	+10.0
רסקו מב'	74	+0.5
רסקו רג'	53	+0.5
תעשיה		
אליאנס	440	—10.0
אלקו 1	133	—4.0
אלקו 2.5	107	—0.5
אלקטרה 1	159	—6.0
אלקטרה 5	142.5	—1.5
ארגמן מב'	221	
אתא ב'	79	—2.0
אתא ג'	81	
דובק	325	+5.0
כבלים	143.5	+1.0
טבע צ"פ	1015	—10.0
כימיקלים	110.5	+0.5
לודזיה	64.5	+0.5
בולר טכסטיל	182	
פניציה מ' 1	69	—1.5
פניציה 10	73	—1.0
מפעלי נייר	216	
עסיס	167.5	
נחושתן מב'	600	—9.0
עלית	190	+4.0
פוליגון	119.5	—1.5
ערד	78	+4.0
שמן מב'	105.5	
העל	117	+6.0
חברות להשקעה		
אלגר מ'	80	
אלרון מ'	138	
חב' מרכזית	156	—7.0
פרלים מ'	247	
מור	87	+1.0
הלפסון 1 צ"פ	66	—0.5
הלפסון 10 מ'	68	—0.5

ועדת מנכ"לים דנה בהצעה לפתוח החנויות עד השעה 9 בערב

להשאיר את החנויות ובתי העסק פתוחים יום אחד בשבוע ברציפות עד שעה 9 בערב הציעו אתמול נציגי המועצה הישראלית לצרכנות בפני ועדת המנכ"לים לשיפור השירותים לאזרח, בראשות מנכ"ל משרד המסחר והתעשיה ד"ר משה מנדלבאום, שקיימה אמש את ישיבתה הראשונה.

נציגי ארגוני הסוחרים ורשתות השיווק הביעו את הסכמתם להצעה להאריך את שעות הפתיחה של החנויות עד שעה מאוחרת בלילה.

הוועדה תבדוק את האפשרויות שאזרחים יקבלו שירותים בעזרת טלפון, התכתבות או דרך הבנקים, ולא יהיה עליהם להתייצב אישית כדי לקבלם, ולהיעדר מהעבודה.

הוועדה מבקשת מכל מי שיש לו הצעה לייעול ושיפור השירותים לפנות אל מזכיר הוועדה לפי הכתובת: הממונה על ההדרכה, משרד המסחר והתעשייה, ירושלים. הוועדה מתכוונת להזמין את הגורמים הנותנים שירותים להופיע בפניה ולהביא הצעות לשיפור. הכוונה לאיגוד המקצועי, להסתדרות הפקידים, למועצה לצרכנות, לארגוני המסחר והיבוא, לחברת החשמל, לחברות בז. להתאחדות התעשיינים ולאיגוד הבנקים.

בודקים מתן הנחה של 15 אחוז לתיירים על מוצרי אפנה וסריגה

מאת כתב „דבר" לענייני תיירות

המלצה לאמץ את „השיטה הצרפתית" במכירת מוצרים בהנחה לתיירים נוצבה בוועדה לבדיקת השיווק, בראשותו של מנכ"ל משרד המסחר והתעשיה ד"ר משה מנדלבאום. ההמלצה תובא השבוע לדיון בועדת השרים לענייני השיווק. שר התיירות משה קול יתבע מהוועדה לאשר אותה.

לפי ההצעה ייהנו ליצוא מכירות של מוצרי אפנה וסריגה בחנויות לתיירים. התיירים יקבלו הנחה בשיעור של 15 אחוז על קניותיהם, והיצרנים יקבלו תמריצי יצוא על היצוא העקיף הזה. לפי „השיטה הצרפתית" ישלם התייר את כל המחיר בחנות ויקבל את החזר ההנחה, 15 אחוז, בנמל התעופה עם עזיבתו את הארץ. צוות בודק את כל ההסדרים הטכניים הכרוכים בהנהגת שיטה זו.

הוועדה לשיווק בדקה דרכים להגברת יצוא מוצרי אופנה וסריגה בשל השפל ביצוא ובקשיים בשוק העולמי. לפי האומדן של משרד המסחר והתעשיה אפשר יהיה להגדיל את היצוא של מוצרי אופנה וסריגה בכ־5—10 מיליון דולר באמצעות שיטה זו.

שינויים בתקנות קרן הביטוח לפועלי הבניין

אריה שבתאי נבחר למנהל הקרן

שינויים בתקנות של קרן הביטוח לפועלי הבניין אושרו אתמול בישיבת מזכירות מרכז הסתדרות פועלי הבניין והנהלת הקרן.

תקופת צבירה לפנסיה תועלה מ־250 ימים ל־275 ימים, החל בינואר 1975. חבר שיצבור ימים לקרן הביטוח בינואר 1975 יצבור עשר שנים בלבד ויפרוש לפנסיה יהיה זכאי ל־40 אחוז בגימלת זיקנה אם צבר 2,750 ימים.

התקנות הליברליות שהיו עד כה (50 אחוז פנסיה בעד עשר שנים) יישארו לגבי פועלים המתמידים בעבודת הבניין תקופה ממושכת.

התקנות מתירות קצת לגבי הוספות לחברים שעזבו את הקרן והוציאו את כספם ואחר־כך הצטרפו אליה מחדש בלי להחזיר את דמי הצבירה שלהם.

אריה שבתאי נבחר למנהל קרן הביטוח לפועלי הבניין במקומו של יצחק בן שפרוט שפרש לגימלאות לאחר 27 שנות עבודה.

מזכירות מרכז הסתדרות פועלי הבניין החליטה לתבוע מהמשרד להפעיל בנית שהוקצאה עבורים בחודש ינואר ולעודד התחלות בניה כדי להבטיח תעסוקה רצופה לפועלי הבניין ולמנוע כיסי אבטלה.

מ. אמסטר הודיע שקרן הביטוח תכסה את מלוא הכיסויות לחברים שפירעו בבילאים בשנת 1974, עפ"י הסכם עם מרכז הקבלנים.

נבחרה הנהלה חדשה לקרן הביטוח, שתמנה 7 חברים. יו"ר ההנהלה יהיה מזכיר הסתדרות פועלי הבניין מ. אמסטר.

חזר בו מטענותיו נגד „ספינות"

בעקבות הקובלנה המשפטית שהגישה חברת „ספינות" נגד יוסף סטיבי, לשעבר עובד „נתיבי נפט", על הוצאת לשון הרע מסר סטיבי הצהרה בנוכחות חבר העורכים י. בן־הרוש ובה חזר בו מטענותיו בקשר לחברת „ספינות" ולאניה „דיליה" וביקש לבטל את הקובלנה נגדו.

בהצהרתו אומר סטיבי, בין השאר, כי לא התכוון לייחס לחברת „ספינות", להנהלה, או לכל קבלן הקשור אתם, מעשים בלתי־הוגנים כלשהם, או הוצאה שלא כדין של ציוד או רכוש של חברת „נתיבי נפט".

הוא חזר בו מטענותיו במשטרה ב־1.7.74, שבה אמר, כי חלק מן הציוד שהוצא מנתיבי נפט שלא כחוק, כביכול, הובל לחו"ל־לארץ, והודה, כי לא היה לו כל יסוד לומר, כי ציוד כזה הוצא לחו"ל.

יצוא תשלובת „קשת" ירד ב־25 אחוז

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

ירידה של 25 אחוז חלה השנה ביצוא תשלובת הטקסטיל „קשת", לעומת היקף היצוא ב־1973 — מתברר מסיכומי „קשת".

היקף היצוא שתוכנן ל־1974 היה כ־2.5 מיליון דולר, אבל היצוא בפועל הסתכם בפחות מ־2 מיליון דולר. התשלובת סבלה מהמשבר בענף הטקסטיל העולמי. היצוא לאוסטרליה הסתכם השנה בפחות מ־10,000 דולאר, לעומת כמיליון דולאר בשנה שעברה. ממשלת דרום אפריקה הטילה מכסים כבדים על יבוא הטכסטילים, ואי אפשר יהיה להחזיר לבדוקה.

סמנכ"ל „קשת" סמי יעקובוביץ אומר כי התחזית לשנת 1975 קודרת. כדי להתחרות במחירי השוק העולמי יהיה על התשלובת למכור כל מכר במחיר של 10 אחוז מתחת להוצאות היצור, דבר שפירושו הפסד. לכן על פועלי התשלובת להגדיל את הפריון בשיעור של 30 אחוז לפחות. כדי שאם גם לא תצליח התשלובת להגיע לרווחים לפחות יהיה בידה לכסות את ההוצאות הקבועות.

מודעפון

לראשונה בישראל שרות חדש למתעניינים להכיר בן או בת זוג מתאימים.

אינך צריך להזדהות אישית,
טלפן

58427 ת"א

ואנו נקבל את מודעתך תוך שמירת סודיות ואינטימיות מוחלטים.

מודעפון

מודעות של הכרויות ושידוכים בטלפון.

שנה קשה למגביות לישראל

ירידה ניכרת בהכנסות ובמילוי התחייבויות קודמות

מאת נחום ברנע, סופר „דבר" בארה"ב

בהיסטוריה של מפעלי ההתרמה הגדולים למען ישראל בארה"ב, לא תירשם שנת 1974 כשנת הישגים. המגבית היהודית המאוחדת, שהכניסה בזמנו לישראל ולקהילות היהודיות 478 מיליון דולאר ב־1973, הכניסה בשנה החולפת סכום של 215—220 מיליון דולאר בלבד. מפעל איגרות מילווה המדינה, המוכר אגרות למען ישראל בלבד, אינו מוכן לפרסם מספרים לפני תום השנה, אך מודה שהיתה השנה ירידה ניכרת בהכנסותיו. יש להניח שהאגרות שנמכרו השנה יגיעו לכל היותר מה שהכניסה השנה המגבית, כלומר בין 200 ל־250 מיליון דולאר, לעומת 501 מיליון דולאר ב־1973.

ראשי המגבית היהודית המאוחדת וראשי ה„בונדס" מאוחדים בדעה, ששלוש סיבות עיקריות לירידה בהכנסות:

ראשית, אנשים שתרמו בכל־הבית אוקטובר ובייחוד אחריה סכומים גבוהים, הפחיתו לפחות חלק מהכסף הזה מתרומותיהם השנה; שנית, זוהי שנה של משבר כלכלי בארה"ב, בייחוד בענפים שהיהודים פעילים בהם; שלישית, לא היתה זו שנת מלחמה, שבה שכיחי ההתרגשות גבוהים. מצד שני האווירה בישראל ובקהילות היהודיות בארה"ב לא עודדה תרומות.

דובר המגבית, ארווין פרידמן מדגיש שעל אף הירידה בגבייה בזמנן, לא חלה ירידה בהתחייבויות הכספיות של התורמים. יתר על כן אף שחלה עליה. התחייבות היא הודעה של תורם על הסכום שבדעתו לתרום. המגבית מציינת בגאווה שבין 95 ל־98 אחוז מההתחייבויות מתמלאות, למרות שאין שום נסיון, פרט ללחץ מוסרי של הקהילה, לכפות על התורם לממש את התחייבותו. אך השאלה היא תוך כמה זמן מתמלאת ההתחייבות. התחייבויות רבות שניתנו השנה יתמלאו רק בשנה הבאה ובשנים שאחריה. המגבית מורגלת לשכנע את התורמים להכריז על גובה התחייבויותיהם לא על פי המצב הכלכלי בארה"ב, אלא על־פי צרכיה של ישראל. יתכן שזהו הישג חשוב. אך הבעיה היא, שקצב פרעון ההתחייבויות מוכתב בכל זאת על־ידי המצב הכלכלי כאן ולא בישראל.

מספרים עובדים של המגבית היהודית בוואשינגטון, שהקהילה שלה נחשבת לאחת הפעילות ביותר בארה"ב: בדרך כלל חודש דצמבר הוא חודש מצוין להתרמה, משום שמחירי הבורסה של ניו־יורק בעליה, ותורמים יכולים למכור מניות ולהעביר במקומן את דמי־ההתחייבות שלהם לבית. החוק האמריקאי, המכיר בתרומה למגבית כבהוצאה פטורה ממס, מעודד אותם לעשות זאת לפני תום השנה כדי לזקוף זאת על חשבון שנת המס הקודמת.

אך השנה היה דצמבר חודש „חלש". הבורסה בשפל חמור. לא כדאי למכור מניות. ואשינגטון, שהתורמים הגדולים שלה ברובם יהודים העוסקים בנכסי דלא־ניידי, נפגעה קשה, בגלל השיתוק הגמור השורר כמה חדשים בענף זה של המשק. במקרים בודדים לקחו תורמים הלוואות בנקאיות כדי לממש את התחייבויותיהם. במקרים אחרים מכרו למגבית איגרות „בונדס" שקנו בעבר. האיגרות הן הלוואה שממשלת ישראל תצטרך לפרוע אותן פעם. עכשיו בשבילנו נמוך ערכו של כסף מזומן.

אך יהודים רבים שנהגו לתרום בתקופה זו של השנה, מסבירים לפעילי המגבית שיצטרכו לדחות את תרומותיהם לשנה הבאה. ומספק אם יוכלו לעמוד במלוא התחייבותם בשנה אחת. אנשי המגבית אינם מתקמצים על מילוי ההתחייבות. הם חוששים שבכך רק יפסידו תורמים.

כידוע מתחלקת מגבית ישראל בהכנסות המגבית בארה"ב עם 235 הפדראציות היהודיות המקומיות. המפתח לחלוקה שונה בכל קהילה, אך בעיקרון נהנית הקהילה תחילה בכסף — והיתרה מועברת לישראל. לפיכך הפסידה המדינה יותר משהפסידו הקהילות מהירידה בהכנסות. לדברי פרידמן, כ־100 מיליון דולאר, קרוב למחצית מהסכומים שנתרמו השנה, יישארו בארה"ב.

פרידמן מדגיש את צד הזכות בפעולת המגבית השנה. בוטה, הוא אומר, לראות את ההתרמה כחלק ממכלול של ענפיה. התורמים רבים אמרו במפורש, כאשר הכפילו תרומותיהם בזמן המלחמה, שיגבו את התרומה כהתחייבויותיהם ל־1974. ההשוואה הנכונה לדעתו היא עם שנת 1972. בה אספה המגבית 230 מיליון דולאר, סכום שכמעט הגיע אליו השנה. אמנם אין להכחיש את צרכי ישראל בשתי השנים וגם הדולאר איננו שווה היום מה שהיה שווה ב־1972. אך צריך, לדעתו, להכיר בעובדה שיש בארה"ב משבר כלכלי.

פרידמן מצביע על הישגי המגבית השנה: ההתחייבויות לתרומות גדולות (10.000 דולאר ומעלה) גדלו בשמונה אחוזים יותר. לגבי התחייבויות בינוניות (5000—10.000 דולאר) המצב אינו ברור, אך ההערכות אופטימיות. המגבית סבורה שהשנה עלה אף מספר התורמים או המתחייבים להרים. מספר התורמים המדוייק אינו ידוע, אך הערכת המגבית היא שמבין כשני מיליון משפחות יהודיות בארה"ב כמיליון תורמות למגבית.

המגבית רואה את תפקידה לא רק באיסוף כספים למען ישראל והקהילה היהודית בארה"ב. אלא גם בליכוד הקהילה סביב עניין משותף. לכן הדגישו השנה מפעלי ההתרמה ה„חגיגיים", שהתקיימו בחגים. השנה תמשיך המגבית לנסות ולהחדיר לסדרי־פסח בארה"ב קושיה חמישית: מהי אחריותנו לגבי ישראל. ראשי המגבית רואים בכך חלק מחינוכו של דור תורמים חדש.

מפעל איגרות מילווה הפיתוח משיג חלק גדול מהכספים שלו ממקורות שונים מאלה של המגבית. המפעל מוכר איגרות מלווה לא רק לפרטים, אלא גם לחברות ולארגונים, בתוכם גם ארגונים לא־יהודיים רבים, האיגודים המקצועיים האמריקאים, קרנות פנסיה צירוניות וקרנות ציבוריות אחרות מורמים ל„בונדס" ביליוני דולארים.

הארגונים הלא־יהודיים, אומר אחד מראשי ה„בונדס" שביקש להישאר בעילום שם, קנו השנה הרבה פחות איגרות. הם זקפו זאת, כמו היהודים, על חשבון המכירה המזורזת בזמן המלחמה והמשבר הכלכלי. על ה„בונדס" קפצה צרה נוספת, פרי המשבר במשק האמריקאי: המפעל משלם ריבית של 5.5 אחוזים, הריבית בשוק היא 12 אחוזים, וקוני איגרות לא מעטים מעדיפים לפיכך להשקיע את כספם בשוק.

מפעל ה„בונדס" מודה שכמה ארגונים ניצלו את זכותם להחזיר את האיגרות כדרכשי למפעל. פרטים אינם יכולים לעשות זאת על פי תנאי מכירת האיגרות. אך רבים מהם תורמים את האיגרות למגבית, כתרומותיהם, כדי שהמגבית תפדה אותן כעבור שנים.

המשבר עורר בשני המפעלים לחצים לשינויים. הנהגת המגבית, למשל, שוקלת לקיחת הלוואות בבנקים בארה"ב כדי להזרים כסף רב יותר לארץ. חלק מהקהילות רואות הלוואה כזאת, המשכנת את תרומות השנים הבאות, בעין רעה. יתכן שמפעל האיגרות יעלה את הריבית על הבונדס שלו. כן קיימים ויכוחים גם על בדיקות ההסברה של המפעלים, ובין היתר גם על השאלה אלו אישים ישראלים מסוגלים להביא לאפשרות בארה"ב.

בדרך הטבע, נוטים שני המפעלים לרכך את חומרת המשבר כדי לגונן על התורמים שלהם ועל המוניטין של המפעלים עצמם כ„מוחשי" תרומות. אך הירידה בהכנסות השנה היא עובדה שצריך לחיות עמה. ישלמו אותה, בצורה זו או אחרת, האזרח הישראלי וכן האזרח האמריקאי. הבר כלא עתה את מקום יהודי ארה"ב כתורם מספר אחד לישראל.

קאהיר בין ארה"ב וברה"מ

ההודעה הקצרה ממוסקוה על דחיית ביקורו של ברז'נייב במצרים ובמזרח התיכון אינה מסבירה את הסיבה לכך. ייתכן שדבר־מה ייאמר בהודעה הסובייטית־המצרית הצפויה היום; אך בינתיים פתוח המקום לשמועות ולניחושים. יש מייחסים את הדחייה למחלת ברז'נייב, יש המעלים אפשרות של „שיקולים טכניים פנימיים"; ויש המפרשים את הדחייה כמשקפת מחלוקת סובייטית־מצרית שנתגלעה.

אך זה הזמן להמתנה סבלנית. ההודעה פורסמה בצד ידיעות הגאמסי מבשילים בשיחות עם עמיתיהם הסובייטיים שיקבעו איזו תמורה מדינית מוכנה קאהיר לתת למוסקוה בעד אספקה צבאית. אם יהיה זה סיכום חלקי, מובן שנסיעת ברז'נייב היא מיותרת. העובדה, שהמנהיג הסובייטי לא יסע עם למצרים ולבגדאד, אינה משמעותית. בשתי הבירות הללו יש לסובייטים אחיזה בספקה, ואספקתם הצבאית לסוריה ולעיראק נמשכת בהילוך גבוה.

אך גם אם לכאורה יישארו מוסקוה וקאהיר חלוקות ביניהן ומצרים לא תקבל את כל הנשק שביקשה, יש לזכור, כי מצב כזה שורר גם בכל התקופה מאז גירוש היועצים הסובייטיים ממצרים ועד מלחמת יום־הכיפורים; ורק כאשר זו פרצה נתברר, מה עצומה כמות הנשק שהצטברה מעבר לתעלה על־אף ה„ברוגז". מלבד זה ניתן להעביר נשק למצרים ממדינות ערב אחרות בכל עת, כדי למלא את החסר.

ואולם אם בשיחות מוסקוה לא נפלה הכרעה, עוברת עתה רשות הדיבור ל„ועידת העימות" המתכנסת בשבת בקאהיר. מה שלא השיגו הסובייטים מידי מצרים במוסקוה, יבקשו הסורים ואש"ף להשיג בוועידה זו, כשם שהשיגו מבוקשם ברבאט תחת האיום לבודד את מצרים בעולם הערבי. אם הושאר במוסקוה פתח לסיבוב נוסף של קיסינג'ר, תפעל „ועידת העימות" להגבלת תיווכו לאפיק הרצוי למחנה הקיצוני הערבי. היא גם עשויה להציב למצרים ארכה מוגבלת לנסיונה להשיג נסיגה ישראלית נוספת בסיני, בטרם שתצטרף לחזית הדורשים ממנה להחדל מהסדרים נפרדים בשלבים.

אם אמנם תתאמת הנחה זו ותיווצר ארכה לפעילות מדינית להשגת הסדר בשלבים, ישראל ודאי תהיה מוכנה למצות את הבירור. על נכונותה לתרום את חלקה המעשי להשגת הסדר, היא כבר הודיעה — על נכונות מצרית לתמורה מדינית טרם שמענו. הסדר בכל מחיר, הסדר שאין לו ערך — אין כי שעם. אך אם ישנם סיכויים להסדר, ואם דחיית ביקור ברז'נייב במזרח־התיכון אכן נובעת ברצונה של קאהיר לשמור לעצמה חופש פעולה, אז תתחזק בפרוס השנה החדשה אינה כה קודרת כפי שנראתה בשבועיים האחרונים.

להוכיח שאפשר בלי בוררות־חובה

ההתנגדות להנהגת בוררות־חובה בישראל איננה נובעת מתוך קידוש עיוור של כל שביתה. אדרבא, אין כיום בישראל גורם רציני שאיננו פוסל ואיננו גונה שביתות המשתקות מפעלים או שירותים חיוניים, או שביתות המכבידות את הציבור על סכסוך עם מעביד. הבסיס המוסרי והצידוק החברתי של הפעלת נשק השביתה הוא בהפעלתו מתוך אחריות ושקילות — ושביתה המוכרזת בניגוד לסמכות המקצועית העליונה, היודעת לשקול גם את האינטרס הציבורי, איננה ראויה כי יתייחסו אליה כבהבעה לגיטימית של העובדים. למרבה הצער ראה המשק הישראלי שביתות כאלה לרוב — ואף כי באחרונה התופעה הזו פחתה מאד, הרי בעצם הימים האלה סוערה הארץ בשל שביתת פועלי התחזוקה שגרמה להשבתת חברת התעופה הישראלית.

אולם אם לא התגברה ישראל בעבר על תופעה זו, לא בגלל היעדר כלים חוקיים ובעטיים קרה הדבר. ראינו מקרים בארץ שבהם הופר „חוק הצינון" ערב שביתה, ואף מקרים שבהם לא כובד צו של בית המשפט — ואם מהססים לפעול בתקיפות הדרושה, גם חוק בוררות־החובה לא יעזור. כשם שהוא איננו עוזר בארצות המסויימות שבהן הוא קיים ולמרות כך פירצות שביתה. לעומת זאת, אם יש נכונות לפעול בכל התקיפות הדרושה, כאשר הנסיבות מצדיקות זאת, לא חסרות למדינה ולא חסרות להסתדרות הכלים החוקיים והאפשרויות המעשיות למנוע שביתות פראיות ושיתוק שירותים חיוניים. אפילו אמצעי כה פרוזאי ופשוט כמו מניעת פרס ממפירי האחריות (על־ידי אי־תשלום ימי השביתה) לא הופעל למעשה אלא במקרים ספורים. וגם בהם במידת הרחמים. אילו מוצו כל האפשרויות הקיימות ללא הרפיה, אפשר היה להזדקק גם לאמצעי המפוקפק כבוררות־חובה. אך אנו רחוקים ממצב זה.

בימים אלה נתונות ישראל במבחן האפשר להסתדרות ולממשלה — שני הגורמים שדחו בירחים האחרונים הצעות להנהגת בוררות־חובה — להוכיח [illegible] על־ידי עבודה [illegible] איתנה ומסקנית ליצור מצב שיכנע [illegible] זה שביתות בלתי־מאושרות ובלתי־אחראיות.

מועדון הנשיאים וההסברה בארה"ב

מאת יהושע תמדור

ראשי 23 הארגונים היהודיים הגדולים בארה"ב, הבאים בכינוי „ועידת הנשיאים", מתכנסים השבוע בירושלים. הם באו כדי ללמוד מקרוב את בעיותיה החיוניות של ישראל ולבדוק את נהות היחסים בין ירושלים לוואשינגטון על רקע שיחות קיסינג'ר עם נציגי מצרים וישראל והתהליכים המתהווים אליהם. בהתכנסם לדון עם ראש הממשלה, עם שר החוץ ועם שר הבטחון על בעיות מדיניות ובטחוניות, הקשורים במשבר האנרגיה, ריאוד להבהיר דברים שנאמרו להם והבטחות שניתנו להם לפני כמה ימים בלבד על ידי הנשיא פורד עצמו ולהשוותם עם דברים אחרים שהשמיע הנשיא ימים לאחר מכן באוזני קבוצת סנאטורים וגורמים אחרים.

בעת שהותם כאן ידונו בהמשך פעילותם למען יהדות ברית־המועצות, פעולה שרק חלק קטן ממנה נודע בציבור. כן יקיימו ודאי עיונים בנושאים כלכליים שבהם יד־עלה הצורך בסיוע כלכלי לישראל בעקבות הצמצום המדאיג בזרימת כספים אליה הרף צרכיה הגדלים בתחום הקליטה וכו'.

אין ספק, מנהיגי היהודים בארה"ב מודאגים. הם מודאגים מן המצב שאליו נקלעה ישראל. הם מודאגים מן האקלים הפוליטי־כלכלי בארה"ב ומגילויי ההסתייגות ואף האיבה כלפי ישראל, שמתגלים פה ושם בקרב גורמים בכנסת ובממשל האמריקאי. אך יותר מכל הם מודאגים מן הכרסום בתמיכה בישראל בקרב שכבות מסויימות בארה"ב עקב המצב הכלכלי המחמיר והתעמולה הערבית המנצלת אותו באינטנסיביות.

לא עלה בידי לברר אם אמנם הובאה תכנית אופראטיבית לקראת ביקור השבוע זה, לפחות בתחום ההסברה. אם לא נעשה הדבר — כמצב שישוב תכוכן הזדמנות להחיל בפעולה ברורה כה חיונית לישראל בכרכרת ההסברה בקבצת האמריקאית. די לעיין במשאלים האחרונים על דעת הקהל בארה"ב כדי להבחין בסף המסוכן בהדה לישראל. כאשר הזיו יגיעו באמצעית הסנאטורים וצירי בית הנבחרים בן המדינות השונות לגבעת הקפיטול, יהיה קשה הרבה יותר לבלום את הגל האנטי ישראלי המכרסם שם בשיטתיות בעמדותיה של ישראל. כי ידוע אם אין אנו עומדים כבר עתה, ערב לפני שפי התוצר בהתמודדות כלכלית עם הממשל האמריקאי, מול נסיגה חמורה בתמיכה הציבורית והעממית בישראל [illegible]

במצב זה רובצת אחריות כבדה על „נשיאי" הארגונים היהודיים הגדולים שהגיעו עתה לישראל. הם חייבים להתגבר כן השגרה. לערוך מחדש את פעולותיהם ולהפעיל את תוכניתם ברחבי ארה"ב במערכה הכבדה על דעת הקהל שם ובחיזוק התמיכה בישראל. התשתית קיימת זה כבר; בכל אחת מערים הגדולות של ארה"ב קיים גוף פעיל ומתאם לעניני הסברה. הפועל ליד הקהילה היהודית. זהו הסי. ר. סי. „קומיוניטי רלייש קאונסל" (המועצה לקשרים של הקהילה). גופים אלה, על פי רוב, מאורגנים ויעילים ועוסקים עבודה שיטתית וחשובה בכמאתיים קהילות יהודיות ברחבי ארה"ב. החל בערים הגדולות, עם מופעלים אישים מקומיים ומומחים לקשרי ציבור, וכלה במאות ועדי מתנדבים בערי השדה ובקהילות רחוקות. גופים אלה, המופעלים ממרכז אחד בניו יורק, הם מנוף הסברה כביר, הקשור באלפי עתונים ובמאות תחנות רדיו וטלוויזיה בכל מדינות היבשת הענקית.

יש מקומות שבהן פעולות מרכזות אלה כהלכה [illegible] שנים מרשימים, ואת בתקציבים אפסיים וכמעט ללא כל השתייכות בפעילותם של ישראלים. עיקר בסיסתם היא לפעול דרך אמצעי התקשורת והמבורגים לציירת תדמית חיובית לקהילה היהודית במדינות היבשת. אך כאשר לכל הקהילות היהודיות שם קשורות לישראל, סובבות רבות בפעולות ההסברה הללו סביב ישראל וכערכותיה החיוניות. באמצעות מרצצות אלה הצליחה ישראל להשריש את עניניה במאמצים מועררים, במדינות דרום היבשת, כמוגן החוף המערבי שלה ועוד. אך דווקא בניו־יורק, על 2.5 מיליון היהודים שבה, על אימפריות התקשורת ההמונית שבלב מנהטן, על תוריסר רשתות הטלוויזיה הארציות המופעלות ממנה ומפיצות הדבר בדיו וחברות הענק לייחסי ציבור שבמאדיסון־אווניו — דווקא שם נחלה ישראל תבוסה רבתי.

אלפים מידידיה של ישראל נמצאים באמצעי התקשורת האלה, שהדיהם מגיעים יום יום לכל רחובי היבשת. אך איש לא השכיל [illegible] הם ולהפעילם. בעבר לא ייחסה ישראל חשיבות עליונה לנושא זה. אמנם המיד עסקו בהסברה. אך המצב היה תקין לבדי ונציגיה של ישראל פעלו בדרכם שלהם: קיימו מערכות יחסים סבירים עם עתונאים ועורכים, שיגרו חומר ובולטינים על הדעות והפעולי־

(סוף בעמוד 11)

בקרוב יופיע! ספר הפרס למנוי „דבר" 1975

לקסיקון האמנויות

בעריכת: פליס בזנר־מלבין & יעקב מלבין

ציור ופיסול
מחול
קולנוע
תיאטרון
מוסיקה

הוצאת מסדה

הלקסיקון החדש לאמנויות יוצא לראשונה בישראל והוא מוקדש לשמות ומונחים הקשורים באמנויות הציור והפיסול, המוסיקה והמחול, הקולנוע והתיאטרון. מטרתו לסייע לקוראים לקבל מידע בסיסי על יצירות אמנות, שמות יוצרים ומונחים בעולם האמנות. הלקסיקון מכיל למעלה מ־500 עמודים, חלקם בצבעים. מנויי „דבר" המשלמים דמי החתימה לשנה מראש, יקבלו את הלקסיקון ללא תשלום כפרס „דבר".

מחיר הספר בחנויות הספרים: —.61 ל"י. ראה כתבה בדבה"ש מ־27/12

רצח בע"מ

מאת יורם קניוק

כבר הורגלתי לאיומים טלפוניים או למכתבים באיומים מלאי זעם והרון, אבל מה שקרה במוצאי שבת חרג מן השיגרה. האיש טילפן לפנות ערב וקולו היה שקט מאוד. עם שמץ דק של כעס, ודיבר בהתיגות, בשפיות מוחלטת. זה מה שהפחיד. האחרים היו מדברים קצרות, מאיימים ברצח או שריפה, נשפכים כמטרפים — ושורקים. הפעם דיבר איש שאינו סורק מהר. הוא אינו מטורף, הוא ספוי לכדי. הוא אמר שנמאסתי עליהם, שהגיע הזמן להסל אותי. שבדושי ואחרים, כך אמר, הושיבים להוציא מסקנות, אבל מגדים כמוני המתחבאים כאחורי סורגי הדמוקרטיה יש לחסל. הוא אמר שהוא ראה אותי לפני חדשיים בקולנוע „חן", בסרט „ירח של נייר" וראה שיש לי שיער אפור ואני נראה רע וחשב אילו אני חולה וראוית עד כמה, אבל בינתיים איני מת והב. ועל כן צריך להעור לתתקלע או לפצצה. כה שקרה לסילבי, אמר, הוא רק טעות מצערת, טעות אינה חוזרת פעמיים. הוא ידע עלי פרטים רבים והציע לי להגר לגורדילנד על הטבעות, ומהר. אחרת הוא או הם, איני זוכר במדויק, יגמרו אותי. זו לא בעיה, אני לא בעייה בשבילם, אמר, אני פרוץ ויודעים עלי הכל. לאן אני הולך. היכן אני גר. איזו משפחה יש לי. הוא נשמע רציני בשכנע לשקט והוא באמת מאמין שהדמוקרטיה היא כתמא טוב מדי לבוגדים כמוני.

אני כותב דברים אלו לא משום שאולי ישבגעו את האיש, אלא משום שהוא חי ונושם וניתן כי אורחה בסרימת הוא הרבה. כך אני בטעה, שהריגתי תביא מהר לאנשים, אותם הזכיר ברכה, ולא ברמז, אנשים שבאמרי ברגיזים אותם באוד. הוא פורח באווירה של המיות לאנשים והגדרות דמגוגיות והאשמה בדרך האסוסיאציה, אני באמת חולש לעצמי, אבל יותר בכך אני חושש להרבה אחרים, אני חושש לכל הלפה שעוד נותר בארץ הזאת שלא ידעה אלימות כה רבה אלא ידעה ויכוחים ומאבקים אדירים ולא הגיעה השבוגות נוסח השלם התחתון. אבל האווירה משתנה והיום עתה נאי כבתי צריך לבקש סיוע כן המשטרה ואיש מטלפן וכאיש ידשהו בדבריו נשמע מוכן כל כך, מיוכן, לא כמורף, שאינו רוצה רק להפחיד אלא מבקש שיצא, קודם שיהיה נחוץ להוציא אותי בן התמונה בירייה התקלע או פצצה על סף ביתי. הוא ידוע הרבה מאוד פרטים, הוא ער לעשה ולכתוב. הוא בטוח שהוא יעשה מעשה שאחרים יברכו אותו עליו וזה כשהן יותר מעצם הענין, זה מצביע על איזו אווירה לסוכבת שכדאי מאוד לתת עליה את הדעת.

שנות חיינו היפות

בשנת אלפיים — כך אומרים לנו עכשיו, ערב השנה האחרונה 1975, ההוזים, בגדייהפתרונות, האיצטגנינים, הידעונים, הרואים בכבד ובקפה — תהיה האנושות עניה יותר, רעבה יותר, מסוכסכת יותר, שבעת יותר. כמה כבן הבודדים מתנבאים לפליון בוהלם של המין האנושי. כמה כה רבים של בליליים נשכחי במכך אלפי־רבבות שנות כדור־הארץ. דבריך לא נותר בהם. — הם אומרים — ואין כל סיבה להעוב שמגורל זה ייצגל בדהארץ. קרב באיד קדוריסים.

הנה כי כן, חלפו־עברו הימים של ההתפאגוזו האופטימי, של החלומות האוטופיים על עולם טוב יותר, על חברה מתוקנת יותר; של האמונה כי תולדות האדם הן מבעד ארוך, אם גם נפתל, מן החושך לאור. אנו אומרים זה [illegible] הולכים גיבורים, המלחמות נעשות תכופות יותר ונוראות יותר, המחירים עולים, המיסר יורד.

שנות חיינו היפות ביותר — שנות חייה של האנושות כולה — הן כאחורינו. באנגליה, השוקעת באינפלאציה, בסכסוכי־עבודה, בירידת הפריון — זוכרים לטוב את התקופה הוויקטוריאנית; בצרפת —

יומנו של אזרח — אהרן מגד

את ימי הקיסריה השניה; ברוסיה — את הימים שלפני המהפכה, או את ימי המהפכה עצמה, כשהיו אידיאלים הגלים; במרכז אירופה — את „העולם של אתמול" זה שארנולד צוויג כתב עליו בנוסטאלגיה, וארתור שניצלר כתב עליו סיפורים שבדאים אותם עכשיו על מסך הטלוויזיה; וכאן בישראל — צופים בגעגועים אל הימים של „מהרי לך ארצי", כשתל־אביב היתה קטנה והגיבה, ועל שפת הכנרת התרפקו בהורות על בהרים בלילות־ירח, ובירושלים כיבדו זה את זה אנשי האריסטוקרטיה העברית, האנגלית, והערבית.

אבל את קדמוניק, שהנה הוא קרוב מאוד — האם שכחנו? — ליבאו מקדמת־דנא, בכל עת ש„מלכויות היו מתגרות זו בזו", ותקיעת השופר של „מלחמת גוג ומגוג" נשמעו באופק, ראו שלושה עמודים של אש יורדים מן השמים, כשר של דם ניתך ארצה, ארטילוס בן השטן כשולט על העולם... כתי לא? בזמן מלחמת הפרוסים ברומאים, וכשהברברים הציפו את האימפריה הרומית, וכשהמגיפה השחורה משתוללה באירופה, וכשהתורכים הגיעו כמעט עד שערי הבציה... מסטיקנים נוצרים ומקובלים יהודים ראו או את עקבות המשיח, משיח לקץ ולא מכוב, לאחר שנפתחות גיהנום בעמק יהושפט והעולם נחרב.

האם צרעת האנושות בין האור אל החושך? או אולי הזכרון הסלקטיבי שלנו כשעה אותנו, בהסתכלנו אל „אחורי ההיסטוריה"?

קראתי בימים אלה פרוטוקול של בימפוזיון בפריז, שהתפרסם ב„קומנטרי", על „התרבות והזיגע הנוכחי". שבו הציג המבקר ליונל טרילינג, בין יתר השאלות, גם את השאלה אם הספרות — והאמנות בכלל — מצביעה לנו הבינה נכונה של המציאות. הוא מפקפק בכך.

אילו אמנות הספרות (בהלכה, בהלך, זה שלהבינים היה רצון לעזור אותן) היא זו, שתמונת העבר נראית מסולפת בעינינו. ובצד הספרות — הציור, המוסיקה, הקולנוע העממיות... אילו בגללן, „העולם של אתמול", שהיה עולם של עוני נורא ושל ייסורים חולי ומלחמות — נראה לנו כעולם של שלום ושל תקינה ושל מרגוע ונשף־פאר בסאלונים בהדרים, ויכבות היצוה ונופים אידיליים. לא אגליה של דיקנס. לא צופה של זולא [illegible] אלא של אמנים שהגעו את זכרונותיו של היהודי הבלעדית.

לא ארץ־ישראל של „הכיל ובכלוך", של „ירושלים כגולה", מושבות בגונה, ירידה, רעב, בדיחה, סכנות, יאוש.

„בעולם לא היה מצבנו רע כל־כך", אני אומרים היום, בפרוס השנה החדשה.

האמנם כעולם?

כדאי להזור ולקרוא היסטוריה, לא רק יהודית, על השמדה עמים שלמים בימי קדם (היכן הם כל שבעת עמי כנען?), על הגליית עמים שלמים, על רבבות הנרצחים ביום אחד במלכות ביזאנט של יוסטיניאנוס, על קרבות שבהם נטבחו צבאות שלמים באכזריות — רצח פנים אל פנים, על מסעי הצלב, על מלחמת מאה השנה, מלחמת שלושים השנה, ליל ברתולומיי, מלחמות נפוליאון, מלחמת קרים, השמדת האינדיאנים באמריקה, הטבחות בדרום־אמריקה... שלא להזכיר פירעניות של המאה הזאת, או של היהודים בכל הדורות...

האם יש בזה נחמה?

גם לא הציגהמה הצפוי — בשנה הקרובה, או עד שנת האלפיים — יכול להיות רע יותר, הרהקו, ויכול להיות טוב יותר. כל נסיון לארגן את ההיסטוריה בדמיונו בכיוון הדיטרמיני או בגלגלים של בהחזריות — עובר אל תחום התיאולוגיה. הוסר הודאות הוא נכון לגביה בדיוק כמו לגבי מבצע־האדם.

יאמר לנו, אפשר רק להזור על דברים שאמר ברנר כשהיה שרוי בבצב ב„תהיה", שבנפשו הגיעה אל קצה־גבול המשבר שלו... כשהתעצבות התהיה יגדלה עד לגבולה בכל מידה":

„החיים רעים. אבל העדיף מהדים... המוות רע. העולם מטונף, אבל גם מגוון, ולפעמים יפה. האדם אומלל. אבל יש והוא גם נהדר. לעם ישראל, מצד חוקי ההגיון, אין עתיד. צריך, בכל זאת, לעבוד".

כל זמן שנשמתך בך, יש מעשים נעגבים ויש רגעים מרוממים. תהי הנבודה העברית האנושית!"

על קצרנות, ארכנות ויקרנות

מילואים הערות־קוראים ל„קריאות־ביניים":

*

● ברשימתי על יעקב מימון ב„דבר השבוע" הספקתי רק לרפרף על עיסוקו האחד של המתנגב בס' 1 של ישראל. וגם אם כיום איננו עיסוק עיקרי לו, הרי זו עבודה שמימון היה חלוץ בה במלוא משמעה של המלה: מקצין ר כמורה לדור קצרנים ובעיקר קצרניות. בעיסוק זה, שהוא ממשיך בו עד היום, הוא חוגג בימים אלה יובל קטן: בכבלו השנה מלאו חמשים שנה לרישום ראשון שרשם נאום של בן־גוריון.

מימון מספר שלמד קצרנות — הוא ושתי אחותיו — בליבאו, עיר מולדתו ברוסיה (ולטביה לשעבר) בסמל יהודי בצבא הגרמני במלחמת־העולם הראשונה. הרי הזה זאת קצרנות גרמנית. לאחר שעלה לארץ ב־1921 ביקש ללמוד את הקצרנות העברית שנכתבו עליה כמה ספרים. מימון ראה שהמחברים עסקו בה הרבה בתאוריה. אך לא בהנו את שיטתיהם הלכה למעשה. „ניסיתי" — הוא מספר — „להתאים לעברית את הקצרנות הגרמנית שידעתי. אולם הבדלי השפה בכל זאת גדולים — ובתחילה לא נראה לי הדבר". בשנת 1924 — הוא עובד אז כפקיד בלשכה הראשית של הקרן הקיימת — חידש את נסיונותיו להתאים את הקצרנות הגרמנית לעברית, לאחר שרשם באסיפה של אחדות־העבודה נאום של קפלנסקי. ביקש ממנו בן־גוריון, ששמע על כך, כי ירשום גם את דבריו. „ומאז החלו להזמין אותי לכל נאום שלו. כיון שהייתי חבר המפלגה רשמתי בעצמי בעד ה־

חיים איזק — קריאות ביניים

בליק ובעד הצפרונות ולא תבעתי כל שכר. היה הדבר פשוט".

וכך — „בפשטות" — החלה דרכו של מימון בקצרנות העברית, שבזכותה נשתמרו לנו עד היום מנאומיהם של ברל כצנלסון, ויצמן, סוקולוב ועוד רבים אחרים.

*

● עובדיה פורת מבקש להעיר, כי הדברים על ההבדל בין יחסו של הישוב לעליה ולעולים, לא ברל כצנלסון היה ראשון לאמירתם, כפי שמסר יעקב מימון בשיחה שפורסמה ב„דבר השבוע". זכות הבכורה עליהם — אומר ע. פורת — יש לגיורא יוספטל, שטבע את המימרה על היהודי הארץ־ישראלי האוהב את העליה ואינו אוהב את העולים.

*

בהמשך לרשימתי „חינוך לאורכים" נתקלתי בימים אלה בדוגמה מובהקת לאופן שבו נעשית האריכות־לשמה ערך: מחקר על „נקיון ברשות־הרבים", שנערך במכון למחקר חברתי שימושי לפי הזמנת משרד הבריאות, כולל מסקנות והמלצות לגבי שינוי הרגלי הנקיון של האוכלוסיה. מוצע לערוך מסע הסברה, שתכליתו תהיה הגברת התודעה בציבור למצב הנקיון הירוד של השירותים; הגברת ההערכה של חשיבות הנקיון „באתרים הבדוקים מסביבת המגורים המידית של הציבור"; ציון המאמצים שעושים הרשויות המופקדות על הנקיון ברשות הרבים, שכן מסע הסברה המדגיש רק את אחריות האזרח לא יביא לשינוי מהותי.

הצעות אלה בכללן אינן מהפכניות. הן סבירות למדי ובודאי טוב הדבר שהן ניתנות במרוכז בסמכותו של מחקר מדעי. אולם מה שבולט מאוד בחיבור זה (ובמחקרים רבים כמוהו) הוא ריבוי החזרות וגיבוב פרטים מיותרים, עד שלעתים יש רושם, כי בעצה מאמץ במכון „לנפח" מחקר למעלה מן המידה הדרושה, כאילו טיבו של מחקר — לפחות בעיני מי שמזמין אותו — תלוי במספר העמודים שלו. פניה הוא בשהרע. במקרה שלפנינו מדובר ב־87 עמודים ועליהם נוספים 42 עמודים של טבלאות ותרשימים. דעת הדיוט כמוני היא, שהמחקר לא היה מפסיד כלום בתועלתו, אילו הופחת בספר עמודיו. אולי אפילו היה נשכר.

*

● בעקבות „קריאות־ביניים", שכותרתן היתה „כשאזרח רוצה להתאונן", כתב לי אליהו טייגמן מגבעתיים: „ביקשתי מקבלן בניין להשיג לי מישהו שיצבע מטבח־מגורים, כולל ארונות מטבח. הבטיח לי שהמחיר יהיה מחיר של חמרים פלוס פרנסה. בסופו של דבר לא עבר מחיר־הגלם את הסכום של 300 לירות, ו־800 לירות נדרשו כשכר ל־3 תבאי ימי עבודה. שאלתי את הצבע, אם הוא סבור ש־300 לירות לפחות ליום־עבודה הם רק „פרנסה". התשובה: „אני קבלן ולא פועל יומי". התקשרתי עם משרד המסחר והתעשיה ואגודת הצרכנים. התשובה הסטראוטיפית היתה: אנו ערים לבעיה של צבעים, אינסטלטורים, נגרים וביצוע עבודות קטנות, אך לא נמצאה הדרך לפתרון הבעיה. הבאמת אי אפשר לקבוע שמטר מרובע צבע פלסטיק או שמן עולה כך וכך?

הדבר שהרגיז אותי עוד יותר מן הסכום הסתמני היה אי־הרצון לתת אפילו קבלה. דבר זה צריך לעורר ענין המשלם מהמסך שלו. לאן נגיע?"
— שואל א. טייגמן.

דורש טיפול שורש

אם לא יחול שינוי צפויה סכנה להגמוניה של תנועת הפועלים

מאת ברל רפטור

זעזוע עמוק מחייב התבוננות־נפש אצל יחיד, ועל אחת כמה וכמה בציבור, בתנועה ובמדינה. ה־שאלה היא האם מסוגל ציבור להתגבר על שיגרת המחשבה ה־מדיכה את ההיסוס?

הזעזוע של מלחמת יום־הכיפורים הביא להתעוררות שטלטלה כל איש בארץ. ברעם התותחים ול־אור הבזקי הטילים ראו רבבות חיילים את אורח־החיים המכואב שבו היו נתונים, את הקפלות שבדיעבד אחר נכחו ההובל חזיי המותרות. ברגע כבויים נראה היה שיש נכונות להתפרק כן התהפר־קות ולעשות חשבון אכה, על כל מה שנשתלף ובעיקר על מה שראוי לתקן.

אולם למרבה הצער והתמיהה נפרס הסיכוי הגדול לפריצות שהר־קה ובוזבז לפני שנעשה נסיון לממשו. הכוחות הציבוריים המר־כזיים, ובראש וראשונה המפלגות, לא היו ערוכים להשתנות הד־מחייב שינוי ערכי. הם שקעו בתכסיסים ובתמרונים פוליטיים ה־החמיצו את השעה הגדולה, ועל הזירה הציבורית השתלטו כוחות־עם הרוויזיוניסטיים, שניצלו, כ־צפוי, את נסיבות ההלם להגביר את המבוכה והבלבולה. ההזעה לתפוס עמדות־כוח ול־השתלב בממסד הכוחני, שאותו התיימרו לצרוף כביכול.

המחזה חוזר על עצמו?

נראה שהמחזה הישן חוזר על עצמו. ביום בהיר נחשף מה שהיה ידוע זה שנים רבות: המבנה הכלכלי־חברתי שבו היינו בעשור האחרון מעורער עד היסוד. נח־שפה המערכה המסובכת של עס־קים, הונאות, עצביות משויחות ומעשי־שחיתות בלתי־מוסריים. פת־אם התברר כי הזהו זאת קרקע שגידלה התעשרות מהירה של אל־פי יהודים ושל קבוצות נבחרות ודירדרה את החברה הישראלית לפער סוציאלי ולהתפרקות מוס־רית.

הקווי הגס שרויים בדכדוך. לא רק בגלל פרשיות השחיתות וה־בזבוז המתפרסמות חדשות לבק־רים, לא רק בגלל הפיחות ואפילו לא רק בגלל ההתייקרויות ובפ־יות תשלום תוספת־היוקר. העם חרד מפני סכנת האשליה שיש אפשרות לחלץ את המדינה ממ־צוקותיה בעזרת פתרונות שגרתיים ושטחיים. הוא מצפה להתמודדות כללית, שתוביל לקוממיות מחודשת. ההתעוררות ההמונית הבכרצה ערב הפיחות על התגובות ועל ה־דולאיים השחורים משקפת, ביסו־דו של דבר, את המבוכה, את הי־עדר נקודת־האחיזה, את חוסר האמון בביורוקרטיה ואת היעדר התקוה שההנהגה הקיימת תשנה את מצב הדברים.

כבר היו בארץ פיחותים ותכ־ניות כלכליות, אך הפעם אין ה־ציבור מוכן להסתפק בקרבנות־של־ראווה ובנסיגות בתחתית, ב־ביטול כעורה חגיגית זו או אח־רת, בצמצום לספר הפטורים ב־תשלום מס־נסיעות ובהפסקת יבוא מכוניות מפוארות לחצי שנה. תר־גילים כאלה שוב לא יוליכו אותו שולל. העם זקוק למשטר של הי־רים. הבעיות אינן מיסוי, תוספת יוקר ואמצעים מוניטאריים אלה או אחרים. הבעיה האמיתית היא האם תיבלם הרדיפה אחרי רמת־החיים המוגזמת. על הממשלה וה־הסתדרות להטיל את מלוא משקלן לתגבורת מגמות השוויון בחברה הישראלית. מדובר לא בקומונה כללית של פועלי ישראל ואף לא בהלאמת רכוש, אלא בהר־מת כל המשאבים הלאומיים לצרכי ה־כלל, ובחיסול האפשרויות לעשיית רווחים קלים ולשוד אוצרות ה־מדינה. ואם יידרשו לשם כך חוקים חדשים, הרי שעת החירום מצדיקה את הקיקום המהירה. עלינו לשים קץ לתפיסה של „תנו להיות בארץ הזאת".

תולדות התפיסה הממלכתית

אנחנו משלמים כיום את המחיר הכבד בעד התפיסה הממלכתית ש־גרמה להתפוגגות הרוח החלוצית הקנאית של היישוב העברי לפני קום המדינה. ייתכן שמגמות ה־ממלכתיות בישראל נבעו מהצ־רכות: עליה המונית לאי־אלקטור־ביה, המלחמות התכופות, התיעוש המהיר, התפתחות מערכת ביורו־קרטית חסרת נסיון. אך עובדה: בתקופה קצרה של מדינת ישר־אל נתערערו כמה מעמודי־היסוד של התנועה הציונית.

● מערכת החינוך נכשלה ובארץ גדלו בני נוער ללא תודעה לאור מית הכתרהקים בהפגנתיות מ־חזות הציונות.

● היצר „להפוך את הפירמידה" המקצועית של יהדות הגולה נכשל כליל. עובדי הכפיים ואנשי היי־צור נמצאים כיום בתחתית הסולם החברתי במדינת ישראל.

● הנוהלים המאובנים ומנגנון ה־מדינה ביטלו את המעורבות ה־אישית של האזרח ואת הנכונות לשאת באחריות.

תנועת הפועלים בארץ היתה לא רק צירוף של מפלגות ורעיונות פוליטיים. היא היתה חברה אנו־שית, אשר חתרה לשנות את האדם ואת העולם ולהקמת חברת־עבו־דה מתקדמת ובאורה של העם ה־יהודי במולדתו.

למרבה הצער נתרופפה התנועה בערכי היסוד שלה. במקום זרמים רעיוניים באו כוחות פוליטיים ומאבקים על עמדות־שלטון: ההס־תדרות היתה להתאגדות של איר־גונים מקצועיים שכל אחד מהם חותר להגדיל את הכנסותיו, וש־ליחותה הנצולה בשתחרה רק ב־תקנונים ובחוקת־העבודה; המש־בר החברתי לא פרץ בגלוי לפני כן רק מפני שעד היום נוהגה מדי־נת ישראל בפירותיה של התקופה הציונית בטרם־מדינה, כהדודת שנתחנכו על החלוציות. נגעי ה־חברה הישראלית נובעים מהת־רופפות תנופת החלוציות והמעור־בות האישית של כל יהודי בבי־נות של החברה.

הנתונים הבסיסיים לא נשתנו

גורמים רבים עשו כמיטב יכול־תם כדי לגנוז את הציונות החלו־צית־פועלית בקבצי־זכרונות ובסי־פורי־פולקלור. דור הטכנוקראטים שצמח בארץ בעידן הממלכתיות אימץ את הטכניקות המקובלות במדינות התעשייתיות הגדולות ו־המשגשגות, שאין בהן ערך ליהוד, וטענו כי על מדינת ישראל ל־התקיים כמדינת ספר.

זאת נקודת־ראות מוטעית. כאח־חר שתנאי קיומו של העם היהו־די במדינת ישראל לא נשתנו כאז ימי היישוב, ויחסי־הכוחות בין מדינת ישראל ובין החותרים ל־השמדתה לא נשתנו. אם לפני קום המדינה עמדו קצת יותר מ־חצי מיליון יהודים מול כשני מיליון ערבים פלשתינאים, כיום עומדים שלושה מיליון יהודי יש־ראל מול עשרות מיליוני ערבים המתנכלים לקיומם, ואין צורך ל־הזכיר את הכמויות הבלתי־מוגב־לות של נשק מתוחכם, הזורם בלי הרף לידי אויבינו, את התמיכה המאסיבית של ברה"מ בהם, את הבידוד המדיני של ישראל ואת העוצמה הכלכלית המרוכזת בידי מדינות ערב. קיומה ובטחונה של ישראל תלויים לא רק במערכי טנקים ומטוסים, כמות המטבע ה־זר שבקופת האוצר ושיטות ארגון יעילות ותכליתיות; יש להשתית את הכוח האביגי של החברה הישראלית בראש ובראשונה על האדם, האח על־ידי בשסר של נשיאה בעול.

דרושה היערכות

אחת משימות המשבר בחברה הישראלית היא התערערות המע־רך הרעיוני של תנועת הפועלים. שליחי מפלגת העבודה בממשלה, כשהיו נתונים בלחץ הישיר של הצרכים הכלכליים הדוחפים, לא הקפידו על שמירת הרכוש הלאומי בידי הלאום. כמה מנציגי המפלגה בממשלה, ובראשם שר האוצר לשעבר, האמינו כי פיתוחה כלכלי מהיר של הארץ יתכן רק בעזרת אנשי היזמה הפרטית. ו־בגלל שיקולים מוטעים אלה נמסרו את משאבי המשק ומפעליו לידי היזמים אשר ניצלו זאת לעשיית רווחים עצומים. מסירתה של „כים" לידי „החברה לישראל" היא דוגמה אחת מני רבות, ו־פרשות השחיתות האחרונות הן רק קצה הקרחון הגדול.

התהליך ההתפרקות לא החל ב־מלחמת ששת הימים. עוד לפני כן הוצף היישוב בעבודה ערבית, ו־הוחל בהפיכת היישוב העברי ל־מבצר של בעלים המשגיחים על חוטבי העצים ושואבי המים העבר־בים. באווירה כזאת של הכשר ל־עשיית רווחים ולרדיפה מוהרת נסחפו גם רבים וטובים בתנועת העבודה וההתיישבות העובדת בת־הליכי ההתפרקות.

במפלגת העבודה ובמפלגות ה־פועלים האחרות נהפכו עמדות־כוח בידי אנשי מנגנון ופוליטי־קאים מקצועיים חסרי שורשים. הפעילות הרעיונית והדמוקרטית הפנימית נראו להם למיותר. במ־קום הבירורים הרעיוניים באו התח־ליות בקבוצות כאופציות ועימ־קות בין סיעות. כך התרוקנה תנועת העבודה הישראלית מער־כיה הרעיוניים, וכוחה נמצא בי־רידה בלתי פוסקת. עם הסתל־קותם של אנשי ההנהגה מדור ה־מייסדים נעלמו שרידי הייחוד ה־פועלי־רעיוני, וכיום אין כמעט הבדלים אידיאולוגיים בין מפלגת העבודה ובין מפלגות פוליטיות אחרות, שמילן נפלו בידי מכבר קראסים חלקלקים ותוחי לשון.

תקוותה של ישראל היא התע־וררות המוני העם, בעקבות מה־פכה מעמיקה בתנועת העבודה. על תנועת העבודה לחדש מיד את המוסדות הדימוקרטיים במפלגה, ולשתף את המוני החברים בבי־רורים רעיוניים. נחוצה לנו הגר־עה מוסרית־ציבורית חזקה אף יותר מזו שקמה בשנות העשרים. אי־אפשר להמשיך לקיים תנועה בלי מצפן ובלי מצפון. דרושים לנו המעוף, התושיה והתב־רות, רצון ההגשמה האישית וי־אחירת האחריות ההדדית. בימי משבר וזעזועים עשויה להתעורר תנועה עממית, כוח ציבורי ש־יביא לתחייתה של תנועת הפו־עלים ולהתחדשותה.

השאלה המכרעת היא: האם נו־כל להתגבר על אינטרסים פרטי־קולריים? על אף חילוקי־הדעות בקרב תנועת הפועלים בתחום ה־מדיני — ואין ספק שהמצב בתח־ום זה חמור מאוד — ברור לכל שדרושים שינויים מפליגים גם בתחומי הכלכלה והחברה. האם מסוגלת מפלגת העבודה, במסגר־תה הקיימת, להיחלץ מן המשבר העמוק ותמשיך שלה בלי לע־קור מתוכה את כל העשבים ה־שוטים שצמחו בה בתחומי ה־כלכלה, החברה והמוסר? האם מסוגלת היא לשינוי יסודי של דרכי הפעולה ועקרונות המדיניות שאימצו נציגיה בממשלה? אם ה־סיכוי הגדול לא ינוצל, כאפיל סימן־שאלה גדול על ההגמוניה של תנועת הפועלים בעם ובמדי־נה.

הטעון תיקון ואין להחמיץ אפי־לו רגע אחד נוסף.

עולם ומלואו

כמה שווה חתימת פורד

השתר באוטוגרפים הוא תחביב נפוץ מאוד ומקיף גדולים וקטנים. אך בו בזמן שאספי האוטוג־ראפים בני העשרה מציירים את אוספיהם על בסיס של חליפין, הרי שהמבוגרים משלמים עבור אוטוגראף טבין ותקילין, לפעמים אפילו סכומים נכבדים מאוד.

בימים אלה נערכה מכירה פומבית של תעודות ומכתבים חתומים על־ידי ג'יראלד פורד, מתקופת היותו ציר הקונגרס בוואשינגטון. ההיצע לא היה גדול. להיפך. בסך־הכל נמכרו שבעה פריטים הנושאים את חתימתו של ג'יראלד פורד והסך־הכל ששולם בעבורם הגיע ל־1500 דולר בקירוב, כשהמחיר הגבוה ביותר — 450 דולר — הושג צ'יק על סך דולר אחד, משנת 1962.

לדעת סוחר האוטוגראפים הניו־יורקי צ'ארלס האמילטון, המכתבים שנחתמו על־ידי פורד כציר הקונגרס מגיעים לרבבות ונראה כי „העסקנ הנר־כחי תוליך מכתבים עם מחצית האוכלוסיה של גראנד־ראפידס, מישיגן, מחוז בחירתו". יתכן, אומר האמילטון, שכל אלה שיש בידם חתימת ידו של פורד בוחכים להעלאת מחירה בבורסת האוטוגראפים. תקוותם היא תקוות שווא, כי אפ־שר להציף את ה„שוק" ברבבות המכתבים שנח־תמו על ידו.

העתון „ניו־יורק טיימס" מציין, על דרך ההשוואה, כי חתימת ידו של מילארד פילמור, נשיאה ה־13 של ארה"ב (1850—53), נמכרה בלא יותר מ־45 דולר.

חנינה מתסכלת

הצעתו של הנשיא פורד ב־16 בספטמבר השנה, שנועדה לאפשר לכל העריקים הסרבנים של מלחמת וייטנאם להשתלב שוב בחברה האמרי־קאית, נשאה עד כה תוצאות מאכזבות. מבין 126.500 האנשים המוגדרים בצורה זו או אחרת להשתלב בתכנית המוצעה, 3300 בלבד הביעו נכונות.

בסוג העריקים כולם, לדעת מרכז ההגנה ב־וואשינגטון, 12.500 איש. 2283 מהם חזרו לפני השלטונות הנוגעים בדבר וקיבלו „פטור" כבלתי ראויים לשרת בצבא. כל אחד מהם יכול להש־יג „חנינה" על־ידי השתתפות פעילה בתכנית קהילתית במשך שנתיים. אך 7679 בלבד סברו שכדאי לעשות מאמץ זה כדי לזכות בדירוג היותר יותר ומהם רק 304 הצליחו למצוא משרה מתאימה בתכנית הקהילתית.

המועד האחרון לסיום ההרשמה לתכנית ההר־פיסות של הנשיא פורד נקבע ל־31 בינואר הקרוב. אולם כפי שהעניינים נראים ביום המתוך המוצע להעניק חנינה לעריקים סופו להיכשל כמו שמלחמת וייטנאם הארוכה הסתיימה בכשלון.

אזור תעשיה חדש באשקלון

אזור תעשייה חדש, על שטח של כ־2000 דונאם, יוקם מדרום לשכונת שמשון באשקלון, סמוך לכביש־הגישה לנמל הנפט. מפעל של קונצרן „ארגמן" יהיה הרא־שון שיוקם בו. העירייה מכינה להתבן כביש־גישה לאיזור, שי־בא משכונת שמשון ויתחבר לכ־ביש הנמל. וכך תזכה אשקלון לכביש גישה ויציאה נוסף. כביש אחר, באורך 1200 מטר, יחבר את השיכון הדרומי עם שכונת שמשון.

תביעות נגד הנמל

המתקן לשילוח פוספטים בנמל אשדוד הוא מיטרד לשכניו, תוש־בי רובע א' של העיר. עיריית אשדוד הסכימה שיועצה המשפטי יופיע בהתנדבות בבתי־המשפט ויגיש תביעות נגד המיתקן בשם התושבים הסובלים מזיהומו. בעירייה קיימת יחידה לשמירת ניקיון הסביבה. ההחלטה הנ"ל נפלה אחרי שהתושבים פנו אליה בבקשה לפעול לסילוק המיטרד.

אשקלון עיר הגנים

מי שביקר באחרונה באשקלון התרשם ממנה כלכנך, עד שאמר לראש העיריה א. חיבר, שאילו היה עליו לבחור בעיר מגורים נוספת על ירושלים היה בוחר באשקלון. אשקלון, ובעיקר שכו־נת „אפרידר", עושה רושם טוב

כאן הדרום

על המבקרים בה; מדוע אפוא לא תיהפך כולה לעיר גנים? באחרונה החליטה העירייה להקים חלקת גנים נוי, שתעשה את אשקלון ירוקה יותר.

המוזיאון במועצת הפועלים

בראשון־לציון עדיין אין מוזי־און לאמנות, אבל רכז התרבות במועצת הפועלים ח. דהור הקצ־בה מוקד לתצוגות אמנות. האו־לם הגאה של בית מועצת הפוע־לים משמש גאלריה שבה מצי־גים ציירי העיר את עבודותיהם לא על בסיס מסחרי. לאחרונה הציגו בו ילדים מאמני העיר, ומזכיר המועצה אליעזר כהן אמר שזאת ההזדמנות של ציירי ראשון־לציון לצאת מהאלמוניות.

נס־ציונה תקצץ בתקציביה

המועצה המקומית בנס־ציונה החל־יטה לצמצם את תקציביה. ראש המועצה י. שביד הודיע שכל תכניות הפיתוח ייפסקו בגלל בניית המקלטים ומוסדות־החינוך, וכי הכוונה לצמצם את מספר עובדיה, אף כי גם כיום אין התקן מלא. מספר חזרות המקהלה יוגבל וכן יקוצץ תקציב הכיבודים, ותאורת הרחובות תצומצם. המועצה המקומית בנס־ציונה הצטיינה בחסכנות גם עד עתה. ראש המועצה נוהג לנסוע בתחבורה הציבורית והוצאות האש"ל של עובדי המועצה האחרים אינן יותר מ־300 ל"י.

תיקוני שיניים חינם

עיריית ראשל"צ מקיימת ה־רזה ריפוי ובדיקת שיניים חינם לילדי בתי־הספר היסודיים. הרו־פא השיניים ד"ר הנס זולדשטין מספר שבתחילת כל שנה נבד־קים כל הילדים בכל בתי־הספר, [illegible] בכיתה א'.

ארבע מרפאות ניידות פועלות באזורי העיר, ובמרפאה המרכזית יש ציוד חדיש. בשירות, שכולל היגיינה, גלגלים סתימות, טיפול בשיני חלב, טיפול כגבע וכו'. בשנת 1973/74 הסתכם תקציב שירות מרפאות השיניים לתלמידי ראשון־לציון, להוציא משכורות, ב־110.000 ל"י.

הפרדסים שהוזקנו

פרדסי נס־ציונה, שרובם ניטעו לפני שנים רבות, סובלים מזקנה ומירידה בפוריות. יו"ר ה[illegible] החקלאות זאב נחמן אמר שיש לטעת אותם עוד ולהחליף את רשת ההשקיה שבלתה. רוב הפר־דסנים אינם יכולים לממן את הפיתוח והחלפת מערכת ההשק־יה, ואם משרד החקלאות לא יע־זור להם יאלצו רבים מהם לע־קור את פרדסיהם.

דני צדקוני

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי, אופקים

הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הדרום ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, אופקים, הופקדה תכנית מפורטת הנקראת „תכנית מפורטת מס' 110/03/23 בניה למוסד לעבריינים צעירים, אופקים, ביחד עם התשריט הנלווה אליה.

ואלה הם הוראות התכנית

ליעד שטח של 40 דונם בערך בבניין ביתה למוסד לעבריינים צעירים — במועצה מקומית אופקים ומועצה אזורית מרחבים.

כל המעוניין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל איתו רשאי, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המחוזית האמורה.

י. הדיינמן
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

כ' בכסלו תשל"ה 4.12.74

לשכת ההוצאה לפועל באשקלון
הודעה בדבר מכירה פומבית
של מיטלטלין
תיק מס' 447/74
ביום 6.1.75 בשעה 15.15 יוצאו למכירה פומבית המיטלטלין המתו־ארים להלן של החייבת תעשיית קונפקציה קרית מלאכי לגבית חוב בסך 24.966.— ל"י, המגיע לזוכה בנק הפועלים בע"מ ע"י עו"ד ברכה.
תיאור המיטלטלין
11 מכונות תפירה;
1 מכונת מכפלת מספר 263090;
1 מכונת אוברלוק.
המכירה תתקיים ברחבת בית המכס באשקלון.
כל המעוניין בכך יוכל לבדוק את המיטלטלין העומדים למכירה כאמור דלעיל.
על הקונה יהיה לשלם את כל המיסים, האגרות וההיטלים אשר מכח כל דין, חלים על קונה וכן 1% בתמורה למנהל המכירות אם אינו פקיד של ביה"ס.
תאריך: 27.12.74
המוציא לפועל

דברים

קילומטרים „עלובים"

ד"ר הנרי קיסינג'ר תקף את „עקשנותה" של ישראל בגולן. לפי דעתו אין ערך רב לששה קילומטרים „עלובים" מול סכנות מלחמה — כאילו הויתור על ששה קילומטרים מביא שלום וכ־אילו ויתור על שישים קילו־מטרים מביא שלום.

כדי שלא נשאל את המדינאי ה־אמריקאי, מדוע לא יבקש מהסור־רים לוותר הם על שישה קי־לומטרים „עלובים", הוסיף קי־סינג'ר עוד שם־תואר לאותם ששה הקילומטרים וקרא להם: „ערביים". אכן, הערבים עצמם אומרים, שגם האדמות שעליהן יושבות נהלל או נתניה הן אד־מות ערביות.

בענין אותנו מאוד שם־התואר „עלובים", שנתן ד"ר קיסינג'ר לאותם ששת הקילומטרים. הדבר מזכיר לי סיפור שסיפרו בימי המאבק המדיני על החלוקה ועל הקמת מדינה יהודית. ב־1947, סיפרו, שדוד בן־גוריון טלפן מה־ארץ לניו־יורק לעסקן ציוני מה־גולה שהיה פעיל מאוד במערכה ואמר לו: תבורך על כל מש־לחת שתצליח לשכנע אותה להצ־ביע בעד הצעת החלוקה, אבל הנח את ידיך מגבולות המדינה העתידה לקום — השאר זאת למשה שרתוק. סיפור זה בנוי על הבנה שהבין ד.ב.ג. שכדי לדון על גבולות (או) ועל נסיגות (בימינו) נחוץ יחס אישי לנוף הארץ, הבנה למשמעויות השונות שיש לכל גבעה ולכל גיא. ששה קילומטרים, שהם „עלובים" ב־עיני קיסינג'ר יכולים להיות ש־לם מלא בעיני חברי הקיבוץ המאוחד שהתיישבו באלירום או במרום־הגולן.

מאיר בראלי

ברז'נייב נצמד לחוזה הידידות

אחת התביעות העיקריות של הקרמל כלפי מצרים היא שיבה לחוזה הידידות הסובייטי־מצרי שנחתם ב־27 במאי 1971 בין סאד־את ופודגורני. החוזה הזה מחיי־ב את מצרים לתאם את מדי־ניות החוץ והפנים שלה עם ברה"מ.

מוסקבה סירבה לקבל את ה־סירוב של סאדאת, כי החוזה נכ־פה עליו על־ידי פודגורני וש־ניסוחיו אינם עולים בקנה אחד עם שאיפתה של מצרים לנהל את מדיניותה באורח עצמאי.

מגמתו זו של סאדאת באה לי־ראשונה על ביטויה בקיץ 1971, זמן קצר לאחר חתימת חוזה ה־ידידות כאשר סאדאת סייע ל־ג'עפר אל־נומיירי, נשיא סודאן, לחסל את קשר הקצינים הפרו־קומוניסטי וסירב לפעול לבקשת מוסקבה להצלת חייהם של מנהיגי המפלגה הקו־מוניסטית הסודאנית שהוצאו להו־רג בחרטום. שנה לאחר־מכן ב־יולי 1972, הורה „כמובן", סאדאת לסלק את היועצים הצבאיים הס־ובייטיים ממצרים. [illegible] בהתגוננות זאת. לפיכך ש־צער זה נבקש בתגובה של שו־הבי של הקרמל לקיים את ההב־טחות שניתנו לו על־ידי פוד־גורני בעת חתימת החוזה, ל־ספק לו את הציוד הצבאי המו־תחכם שביקש להשיג לשם חי־דוש המלחמה.

כאשר הבהיר גם, כי הוא יב־קש מהסובייטים לדון מחדש ב־סעיפי חוזה־הידידות כדי להתאי־מם לנסיבות החדשות, אלא שה־סובייטים דחו את ההצעה ויחזרו מזו. הם עושים להחזיר את חו־זה הידידות בפירסומים רשמיים ובאינפורמציה לגיוס. הנה הל־אומי של מצרים, בצעד שסאדאת התעלם בתשובתו מקיומו של ה־מסמך, עליו חתם ב־27 במאי 1971 יחד עם יו"ר נשיאות הסובייט ה־עליון.

קרוב לודאי, כי בקרמל הח־ליטו, שראוי להסדיר את הענין בשיחות המוקדמות עם שר־החוץ המצרי בטרם יצא ברז'נייב לקא־היר. אכן, קשה להעלות על הד־עת, שברז'נייב היה מוכן לחתום על הצהרה משותפת אשר תכלול הצהרה כללית בנוסח של ה־ידידות הסובייטית־מצרית בלי לצ־יין את התחייבויותיהן של ברה"מ ומצרים — כמדינות בעלות „אורי־ינטציה סוציאליסטית" — לתאם את מהלכיהן המדיניים.

ברז'נייב מוכרח היה לעמוד על כך במיוחד בשל ההודעות החדשות של סאדאת, שבדעתו להתמיד ב־מדיניות הידידות עם ארה"ב.

יתכן מאוד שמחלתו של ברז'נ־ייב שימשה כעילה מתאימה ל־ביטולו או לדחייתו של הביקור, עד אשר יוסדרו תנאים מתאימים להידברות בין שני הצדדים.

דב אפל

מכתבים למערכת

הבסיס לחישוב נטל מס ההכנסה

בתגובה למאמר המערכת „מס הכנסה לכל" מ־25.12.74 מסר דובר מינהל הכנסות המדינה את הדב־רים הבאים:

גם האוצר שואף, כמו כותב המאמר, להרחבת בסיס מס הכנ־סה, להקלת נטל המס ולחלוקתו הצודקת. כוונה זו היא שבימים אלה החלה בעבודתה ועדת מומחים ש־הוטל עליה להמליץ על רפורמה במערכת המס הקיימת. אולם, יש לציין, כבסיס כנראה כותב המאמר את דבריו על נתונים שאינם בדו־קים היטב.

הבסיס הרלבנטי לחישוב נטל מס הכנסה ומילוות החובה הוא סך כל ההכנסה שמקבלים הנישו־מים, כולל חברות בע"מ, ולא התוצר הלאומי הגלמי, כפי שעו־שה כותב המאמר. בתוצר הלאומי הגלמי קיימים סעיפים שאין לכו־לל אותם בבסיס לחישוב נטל ה־מיסים, שכן אין הם כלולים בהכ־נסות של הנישומים. סעיפים אלה כוללים: פחת, מסים עקיפים נטו על ייצור מקומי, הכנסות הסקטור הציבורי מרכוש, זקיפות למרכיון (כגון: דיור, מזון, לבוש ומזון לחיילי צה"ל) ותשלומים נלווים ל־שכר מצד המעביד. כל הסעיפים האלה מסתכמים ב־23.4 מיליארד לירות מתוך 52.4 מיליארד לירות שהוא סכום התוצר הלאומי הגל־מי לשנת 1974.

תחזית הגביה של מינהל הכנ־סות המדינה במסים ובמילוות חו־בה לשנת המס 1974 היא 11.050 מיליארד לירות ולא 6 מיליארד לירות כפי שנכתב ברשימה. בה־תאם לנתונים אלה, הרי נטל מס הכנסה ומלוות החובה יגיע ל־38.1 אחוז ונטל מס הכנסה בלבד יגיע ל־28.8 אחוז.

כדי להגיע לנטל המס והמלוות על בסיס של הכנסה חייבת, יש להפחית סכום נוסף של כ־10.5 מיליארד לירות המורכב מפטור תוספת היוקר, הניכויים האישיים והניכוי היציב הניתן לשכירים. לאחר הפחתה זו אנו מקבלים, ש־גביית 11.05 מיליארד לירות מוט־לת על בסיס של 18.5 מיליארד לירות בלבד. משמעות הדבר, ש־שיעור מס הכנסה ומלוות חובה על בסיס של הכנסה החייבת ב־מס מגיע ל־59.7; וגם אם מבודדים את מלוות החובה יהיה שיעור המס הממוצע 45.2. נתונים אלה אינם עומדים בסתירה עם ה־שיעור של 12—13 אחוז המובאים במאמר הראשי של העתון. יתר על כן, הנטל האפקטיבי של ההכ־נסה, החייבת בפועל במס בלא, הוא גבוה בהרבה מהשיעורים ש־נקבעו בהם, בגלל שחיקת בסיס המס שמקורו בשיעורי מס מופרזים ובתוך: שיעורי מס מיוחדים בגלל הכנסה מנכסות נבעבות, הפריון עבודה, וחוקים לעידוד המשקעת, השקעות התעשיה.

גם על הקביעה של חלוקה בלתי צודקת של נטל המס עומדת [illegible] כמובן, שלושת העשירונים העליונים של כלל המשתכרים במדינה תורמים 78.8% מכלל הכנסות המס [illegible] בלבד תורם 49.6%.

אם נתייחס לנטל הכולל של מ־סים ומלוות החובה בישראל נר־אה, כי הוא מגיע ל־56.2% מסך כל ההכנסה הלאומית ו־46.5% מה־תוצר הלאומי הגלמי. זהו מקום ראשון בעולם מבחינת נטל מסים כולל.

[illegible]

תשובת המערכת

א. המאמר לא בא ברצון הקלת נטל המס, אלא להיפך, להרח־בת גבייתו.

ב. גם לגבי הדירוגות אמרות אנ־חנו להשוות את הגבהה [illegible] ומאחר שבה הם כוללים בו פחת, מסים עקיפים, זקיפות וכו', באלו בעינינו היחס המורה כי אצלנו גבו־הים מאוד.

ג. לא כתבנו כי התשלומים הי־חידים הם בה 6 מיליארד ל"י אלא סדר־הגודל של מס ההכנסה ואילו נתוני מינהל ההכנסות כו־ללים גם מסי־רכוש, מילוות חובה וביטוח לאומי — דבר שלא כשפה את הקודם. [illegible] ביטוח לאומי ומילוות החובה אינם מס. דווקא מכביד הטבר מאוד.

ד. „שחיקת בסיס המס" היא גם טענתנו. למה ראה מינהל ההכנסות להציג את עמדתו כ־אילו אנו תומכים בכך?

ה. ידוע כי שלושת העשירונים הגבוהים משלמים הרבה יותר מ־משאר הנישומים, השאלה היא אם כל אלה [illegible] דירוג אותם בשיעורים ה־תחתונים, אכן, מקרים של קבל־נים למשל, [illegible] אינם מוכיחים של חלוקה צודקת של הנטל, אלא את ההיפך.

ו. לא כתבנו בגבול הנטל של המסים והמילוות — 46.5 מתוך לדברי מינהל ההכנסות — אלא במס־ההכנסה בלבד [illegible] ה־12 אחוז בתוצר.

„קיבוץ יסוד" וקיבוץ אפיקים

ברשימתו של א. [illegible] „50 שנה לקיבוץ יסוד בתל־אביב", שפורסמה ב„דבר", נסקרות עוב־דות ודברים המקבילים לראשיתו של קיבוץ אפיקים, שגם לו מלאו השנה 50 שנה.

חבריהם של שני הקיבוצים הוע־סקו לפני 50 שנה בעבודה במכש בגליל העליון, ומשתמה העבודה פנו לסלילת כבישים. „קי־בוץ יסוד" — בתל־אביב וקיבוץ אפיקים לסלילת כביש במשכנות יבנאל, כיתרון בגליל התחתון.

אותן בקר, ממייסדי „קיבוץ יסוד", מספר: חלמנו על משק פועלים עצמאי ועל בניית שכו־נות פועלים בעיר במקביל להת־יישבות בכפר.

גם אריה בהיר ז"ל, מיוזמי הק־מת הגרעין לקיבוץ אפיקים, בספר ההתנהחות (המתפרסמים בספרה [illegible] ב„עם עובד"): כש־צנחה העבודה במכש והתקרבה לסי־ומה, חשבו החברים על יצירת פלוגה עירונית לעבודות בנין. „הלכנו על ההתיישבות בשכונות עובדים, [illegible] כאמצעי כר־ציון ההתיישבות החקלאית".

כה הגיע את עולי „השומר ה־צעיר" מרוסיה, שהצטרפו את הי־יסוד לקיבוץ אפיקים, [illegible] הציונית? נראה, כי הגשמה נוספת זאת האמיתית של המטנה [illegible] ובוקשה להצטרף אל [illegible] בשנה להמאה הלאומית היהודית בגלילות האמנם, עם סיום עבוד־תה בסלילת הכביש, [illegible] אנשי הקיבוץ למקום שבו [illegible] בעבודות הקמת [illegible] ההכרים [illegible] להכשיר עצמם במקצועי הבנין.

אך במהלך הזמן גברה הרוח ההתיישבותית, על [illegible] הרוסיה, [illegible] בקיבוץ ותלוש לעצת להתי־יישבות החקלאית [illegible] הפרולטריון העירוני. וכך נפר־דו הדרכים בין „קיבוץ יסוד" ובין קיבוץ אפיקים, כמעט שבע שנים לקיומו הם חברי אפיקים להחזו את עולמם הראשונים ב־עמק הירדן ואילו חברי „יסוד" [illegible] הקו־אופרטיבית. אך חברי אפיקים [illegible] „הדירה הניסי": המלאכה [illegible] בין חקלאות ובין תעשייה שהקבוצות הראשונות [illegible] ראש־שיה במשק הקיבוצי.

אריה אופיר

חידון הפרסים הגדול של דבר 1975

להזכירך: תלוש נוסף לפתרון חידון מס' 3

ככל שתרבה במשלוח פתרונים תגדיל את סיכוייך לזכות בפרס יקר ערך.

אם טרם שלחת את הפתרון לחידון דבר 1975

שלח אותו עוד היום

תלוש חוזר לחידון מס, 3

נתניה עיר קיט ונופש

לוח פתרונים

	א	ב	ג	ד
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				

לכ' חידון הפרסים הגדול של "דבר"
ת.ד. 29888, תל־אביב.
שם ....
מען ....
טלפון ....

השתתף בכל יום ששי בחידון הפרסים הגדול של דבר

פרסם בלוח החדש

הודעה למעסיקים

תשלום דמי ביטוח לחודש דצמבר 1974

בהתאם להסכם שבין הממשלה, ההסתדרות ולשכת התיאום של הארגונים הכלכליים, ישלמו המעסיקים לעובדיהם מענק מיוחד עד לגובה של 200 ל"י בעד חודש דצמבר. על מענק זה לא ישלמו המעסיקים דמי ביטוח, אולם הוא יילקח בחשבון לצורך תשלום גימלאות המוסד לביטוח לאומי.

אופן הדיווח על שכר דצמבר 1974 -

המעסיקים מתבקשים לכלול את סכום המענק במשבצת „סה"כ המשכורות ושכר העבודה" שבטופס הדו"ח החודשי (טופס 0102) וגם במשבצת „סכומי הכנסה פטורים מדמי ביטוח" והוא יופחת מהשכר הכולל לצורך חישוב דמי הביטוח.

כן מתבקשים המעסיקים לכלול את סכום המענק בשכר המהווה בסיס לתשלום הממלאות היחסיות המשולמות על ידי המוסד.

איגרת למעסיק

איגרת מפורטת למעסיקים בדבר תשלום דמי הביטוח על שכר חודש דצמבר 1974 ניתן להשיג בכל סניפי המוסד.

בשל קוצר הזמן לא תישלח האיגרת למעסיקים.

המוסד לביטוח לאומי

משק וכספים

מענקי אבטלה או תמריצי יצוא

במשרדי הממשלה מטפלים עתה בהכנת תחזית כלכלית לשנה הקרובה. האוצר ומשרד העבודה מאוחדים בדעה, כי מספר המובטלים במשק יוכפל, מ־3 אחוזים השנה ל־6 אחוזים בשנה הבאה. התחזיות האלה, המעורערות הזהבה, מבחינות את השפל במשק כתוצאה מהתאטה הכלכלית בארץ והשפל הכלכלי בשיטות המצרב המצמצם אפשרויות היצוא.

אך הכרחי להקדים עתה את הזמן ומחשבה לגיבוש מדיניות תעסוקה שתמנע אבטלה המונית. המדיניות הקיימת היא של תשלום מענקים מקרן ביטוח אבטלה למובטלים, במיוחד כאשר בקרן זו יצטבר עד סוף מארס 1975 כ־1.8 בילארד ל"י. אולם, דווקא עתה צריכים קברניטי המשק לחפש דרכים בלתי־שגרתיות כדי למנוע אבטלה גדולה ולנצל את המשאבים הכספיים כדי למנוע פיטורי עובדים.

דווקא עתה היא הזמן לחזק את התוכניות התעשייתיות ולעודד את המפעלים להגביר מאמציהם בחיפוש אחר שוקי יצוא. כאשר השוק המקומי מצטמצם, יש לסייע לענפי התעשיה הכדאיים במתנות מחיר דולר היצוא ולא להרפות את ידם של התעשיינים. הדבר חייב להתבטא בהגדלת תמריצי היצוא לאותן התעשיות המסוגלות להגדיל בשיעור ניכר את היצוא ולקלוט אלפי עובדים נוספים.

לפי בדיקה ראשונית של משרד המסחר והתעשיה, תקלוט התעשיה בשנה הקרובה 5,000 עובדים נוספים, לעומת 10,000 עובדים בכל אחת מהשנים הקודמות. אך אילו היו ניתנים למפעלים תמריצי יצוא נוספים ועזרה במימון, אפשר היה לקלוט עוד 5,000 עובדים בתעשיה. שיש לזכור שעל כל מועסק בתעשיה נקלט עוד מועסק בשירותים או בענפים אחרים. תוספת של עוד 5,000 עובדים בתעשיה, עשויה לא רק להקטין ממדי האבטלה, כי אם להגדיל את היצוא התעשייתי בשנה הקרובה בעוד 200 מיליון דולר, מעבר לגידול החזוי של 200 מיליון דולר. נתונים אלה מעוררים את השאלה: מדוע קרן ביטוח אבטלה לא תסייע לתעשיה בהגדלת היצוא על־ידי מתן תמריצים על פי קריטריונים בדוקים?

נכון, ישנם ראשי משרד העבודה שאין זה מתפקיד קרן ביטוח בפני אבטלה לתמוך במפעלים או ביצוא. אך שנת 1975 תהיה כשנת משבר במשק ועל מנת למנוע אבטלה גדולה, צריכה הקרן לבחון נקיטת דרכים בלתי־שיגרתיות בשנה זו. שיתוף הקרן במאמץ להגדלת היצוא והתעסוקה בתעשיה — תוך חיסול מפעלים בלתי־כדאיים — חייבת לעבור בדיקה יסודית, כדי למנוע אפשרויות של ניצול לרעה של כספי הקרן. אבל בטוח שבדיקה כזו תעשה כבר בשבועות הקרובים. מאשר להמתין לסגירת מפעלים ולמספר ניכר של מובטלים שיידחקו על דלתות לשכות העבודה.

ד. ל.

מתוק יתר על המידה

התחזית הכלכלית ל־1975 בטוחה כי היצוא יעלה ב־10 אחוזים והיבוא ירד באחוז אחד. בכל זאת, לא צפויה הקטנה אבסולוטית בעודף היבוא על היצוא. זה רק מורה עד כמה בלתי מספיקים הצעדים שננקטו עד כה. כמה שנים נוכל לממן גרעון בסך גדול של 3.5 מיליארד דולר כאשר הסיוע האמריקאי צפוי לצימצום הבור? המסקנה האחת היא, כי יש לעשות יותר לצימצום הפער וכידוע, קל יותר לפעול בתחום היבוא מאשר ביצוא, המצריך התארגנות ממושכת במשק.

ביבוא בולט בגודלו הסוכר. שמלבד דלק, הפך לפריט היבוא יקר ביותר במאזן המסחרי של ישראל. כדי לממן את 200,000 טונות הסוכר שישראל צורכת — כמות המתבטאת ב־50 ק"ג לנפש — הצטרכה ישראל להוציא 150 מיליון דולר, סכום משמעותי גם לנוכח גרעון הענק הצפוי.

שום דבר לא יקרה אם כמות זו תצומצם בשני שלישים. שפירושם חסכון ביותר מ־100 מיליון דולר (יותר משני שלישים, כלומר שהעיסקות שיבוטלו יהיו היקרות לא הזולות, שניתן לבצע). על־ידי ייקור הסוכר, קשה להגיע לממדי החסכון המוצעים כאן מלבד ההשפעה שתהיה להעלאת המחיר על מדד המחירים לצרכן, ומה שחשוב יותר, על משפחות דלות אמצעים שהסוכר יצא אז מהישג ידן. התשובה יכולה להיות קיצוב, ואין צורך כי הקיצוב יהיה כולל. במקביל לכמות המוקצבת במחיר של היום ניתן לקיים שוק מקביל בו יימכר הסוכר במחיר ריאלי בסביבות 10 ל"י הק"ג.

קיצוב נחשב אצלנו לחזור בבית המקדש. אך הגיע הזמן שנשלים עם פרוצדורה זו. לא רחוק היום בו ניאלץ לבצע קיצוב של מצרכים חשובים, יותר מסוכר ויהיה זה רק הגיוני אם נתחיל בכך בהדרגה. אף שאין לראות בקיצוב משום אידיאל, עלינו להתרגל למחשבה שבקרוב נוכל לקנות הרבה הרבה דברים רק תמורת כרטיס מזון או נקודות. מכירת סוכר בצורה זו תמנע לראות את הנהגת הקיצוב הכולל כמכה מכבים מלבד החסכון הניכר והחיוני שניתן להשיג באמצעותו.

ט. פ.

שר החקלאות אהרן אוזן בראיון ל„דבר"

נמשיך במבצע ההוזלות לציבור

מאת א. סדובי

בתקציב הפיתוח המקוצץ נוכל לשלם רק חובות; הסכם המחירים הוא טוב לחקלאים; יושם דגש על עזרה לחקלאים החלשים; יוגבר שיתוף הפעולה עם המחלקה להתיישבות של הסוכנות; תימשך הפעולה לצמצום העבודה הערבית במשק החקלאי; יחוסלו העיוותים בחלוקת המים ויסופק מינימום מים לפי התיכנון; לנצל הקרקע של פרדסים בלתי רווחיים לגידולים מבוקשים; עדיפות לביצוע קו זוהר-צאלים לאחר שגדלה חשיבותו

אנו נפגשים ימים אחדים לאחר [illegible]

אוזן: ההסכם הוא טוב. [illegible]

הדבר המדאיג אותי [illegible] הוא [illegible] לחקלאים [illegible] 240 [illegible]

מה הרע בכך? קשה כל לא [illegible] לעזור לאלה שאנו [illegible] במיוחד לעזור להם — המשקים החלשים. [illegible] ב־1000—1200 [illegible] — רק ב־400—600 [illegible]

תינתן עדיפות לחדשים

[illegible]

אוזן: [illegible]

אבל, יש מצב [illegible]

הנפגע העיקרי — חממות הוורדים

מה ההשפעות של [illegible]

אוזן: [illegible]

באחרונה התבשרנו על העקאת הריבית על האשראי המוכוון בחקלאות [illegible]

אוזן: [illegible]

יחסרו 100 מיליון ליטר חלב

העקאת המחירים [illegible]

אוזן: ברגע זה איני סבור שצריך לבדוק מחדש את מבנה המיכסות בענף־החלב. אפילו לא היבלם ההאטה בצריכה, יחסרו בשנה הבאה כ־100 מיליון ליטר חלב לסיפוק הצריכה של החלב ומוצריו. בשנה שעברה משתמשו באבקת־חלב מיובאת, באקוויוולנט של 70 מיליון ליטר חלב. התכנית ל־1975 התבססה על 100 מיליון וכוונתנו היתה להגדיל את ייצור החלב, כדי להחליף יבוא. במחיר החדש שקבענו לחקלאי לליטר חלב, לא יהיה קשה לעודד את החקלאים. ובמיוחד את הדור הצעיר, להתאר ולפתח את הרפת. אבל לא יהיו לנו אמצעים כספיים להשקיע בכך. בכל שנגדיל את ייצור החלב נצטרך לייבא פחות אבקת־חלב.

בענפי העופות והזדיים הגענו לעודפי ייצור, בגלל ביטול המיכסות ונתן חופש ייצור לאחר מלחמת יום הכיפורים. עתה, אנו נוקטים אמצעים מתאימים לחזור למסגרת המיכסות המאורגנות ללא עודפים רבים. אך גם ללא מחסור. באשר לסובסידיה הרי הוויכוח למי מיועדת הסובסידיה, לצרכן או ליצרן, עבר זמנו. כספי הסובסידיה באים מהמדינה והם [illegible] לפחות, במידה שווה ליצרן ולצרכן. הסובסידיה מסייעת ליצרן [illegible]

[illegible]

יתחיל לטפל בתכנית כפי שמובטח בזמנו ע"י גבתי. כינסתי את כל הגורמים שמכונו או ע"י גבתי והתכנית אורגנה מחדש.

אני מתכנן גם דרך נוספת כדי לעזור להתיישבות החלשה. ביקשתי מתנועת המושבים שיוחד נפנה אל אנשי המושבים המאורגנים והמבוססים ולהציע להם להתנדב לשנתיים לעזור למשקים החלשים. הופתעתי לשמוע כי יש סיכויים להיענות רצינית וזה מזכיר לי את התקופה שאנו באנו ארצה ובן־גוריון קרא לבני הוותיקים להתנדב לעזרת ההתיישבות הצעירה בנגב. והתנדבות זו זכורה במושבי הנגב עד היום. אני רוצה לראות שגם במבצע התנדבות זה נוכל להיעזר גם בנוער הקדום ובכוחות מסורתיים נמצא דרך לעבצם את העבודה העברית.

איך אתה מסכם את מיבצע ההוזלות של הירקות והפירות, מה החיוב שבו, האם יש בו גם פגמים? האם בכך תתפתח במאבק להקטנת פער התיווך, או שיש עוד רעיונות נוספים?

אוזן: איכות המבצע [illegible] ואני מלא הוקרה לכל הגורמים המשתתפים פעולה בו, ניתן ותרומי להצלחה. ביניהם „הנובה" בראשונה במעלה. המגעי בכך הוזלה במבצר התיווך של עד 50 אחוז בתנועת הפירות ויש לכך השפעה על מיתון המחירים גם בשווקים הפתוחים וגם בחנויות אחרות. אולם, איננו מסתפק בכך. הפגם החמור הוא שבעיירות הפיתוח בהן אין הגורמים רשתות גדולות. אין הצרכנים יכולים ליהנות מהמבצע. ידוע שתושבי החלשים יותר אינם נהנים מזה כלל. הייתי רוצה להגיע לכך שמבצע ההוזלה יקיף את כל הארץ. הקימונו ועדה בראשות בכיר במשרד החקלאות, הבודקת את הדרכים לכך. אחת הטענות של מוכרי הירקות, מדוע אינם יכולים להקטין מדמי התיווך היא, כי התוצרת אינה במיונה ויש להם אחוזי פחת גבוהים. הנסיון בחנויות הרשתות אינו מאשר את הטענה בדבר אחוז פחת גבוה. אך אנו שוקלים את האפשרות שבדיקת טיב המיון של הפירות והירקות תימסר לשירות הביקורת של משרד החקלאות. כן נפעל להסכמת התוצאות בשימוש בכלי־האריזה ועוד.

עשינו את הצעד הראשון בכיוון הנכון והציבור צריך לעזור לנו. אם הציבור יערוך את קניותיו במקום בו התוצרת זולה יותר, הרי בחנויות האחרות בהכרח ירידו את המחירים. אבל, אם עקרת הבית תמשיך לטלפן מקומה השלישית אל הירקן ותתן לו רשימה מה לשקול, מה לרשום ולשלוח לביתה. הרי שירות כזה עולה הרבה כסף, וזה לא יעודד את בעל החנות להוזיל את הסחורה. אבל, לנהוג כך יכולים רק אלה שיש להם הרבה כסף — ולהם אני לא דואג.

יוקפד על ביטול זכויות מים

מתי יונח קו זוהר—צאלים ויינתנו לכל חקלאי הנגב, לפחות, 70 אחוז ממכסות המים שהובטחו להם?

אוזן: ביקשתי מנציבות המים ומינהל התיכנון להגיש לי את רשימת המשקים שלא קיבלו עוד את מכסת המים המינימלית. למשקי הלב — 70 אחוז ולמשקי שדה 77 אחוז. אני מקווה לקבל את הרשימה עד סוף השבוע ואנו נקיים את התחייבותנו לספק להם את המים. מהיכן? מהמים שאר גם! לא ייתכן מצב שמשקים שעוד לא הגיעו למכסת המים המינימלית. יצטרכו לשלם קנסות על חריגה מהמכסות. עיוות זה אני חייב לחסל ואחסל אותו. באשר לקו זוהר—צאלים. חשיבותו עלתה עכשיו פי כמה מאשר בעבר, בגלל צריכת המים המוגברת באיזור חבל אשכול ובפיתחת רפיח. איזור שבו מבציחים המים גידולים טובים למדינה. בפיתחת רפיח, למשל. גידול עגבניות מעל לתיכנון והיתה כוונה להורות להם להפוך שטחים ניכרים. אולם, המושבים החלו ללחוץ על מועצת הירקות ועל „אגרקסקו" לייצא את העגבניות העודפות לחו"ל. עד עכשיו שלחנו כבר לאנגליה 100 טונות והמחיר שנתקבל היה 400 דולר פ.ו.ב. לטונה. וזה הכל נטו פתח, ולא מיי מכות. מצב החקלאות באיזור זה וסיכויי פיתוחה, לנוכח תכנית הרחבת ההתיישבות, מחייבים להזרז את הנחת קו זוהר—צאלים. התכניות קיימות ואני מקוה שנקבל גם את הכסף ונוכל לגשת לראשית ביצוע הנחת הקו.

מה יהיה גורל תכנית העקירה של מטעי ההדרים הלא רווחיים?

אוזן: הדבר פשוט מאוד. אנו סבורים כי כל עץ הדר שאינו מניב תנובה מספקת, כל מטע שאינו מבטיח יבול מינימלי לא כדאי להשקיע בו עבודה ולתת לו מים יקרים וצריך לעקור אותו. ההערכה שלנו היא שיש כ־60—70 אלף דונם הפרדסים המניבים פחות מ־5 טונות לדונם ואותם יש לעקור. אין המדובר בעקירה כדי למכור את הקרקע לקבלנים ולהפכה לאתרי בניה, אלא לנצל את הקרקע ואת המים לגידולים חקלאיים כדאיים. לפי המלצות משרד החקלאות אפשר לגדל בה חיטה, סלק סוכר, בוטנים, ירקות ליצוא וכו'. אנחנו מתכוונים לעבד תכנית בעקירה לביצוע תכנית ה„הסבה הענפית" של מטעי ההדרים לענפים אחרים. עם כל המשתמע מכך.

תבעתי גם מנציב המים להציג לי תכנית כיצד הוא חושב לטפל על המים המצויים בידי פרדסנים שונים, שבעבר היה להם פרדס עם זכויות מים. הפרדס כבר איננו אבל המים והזכויות לאחרים במורת השולט. אלה שיבמו לאחר עקירת פרדסיהם לגדל על הקרקע גידולים חקלאיים אחרים, ימסרו להם המים.

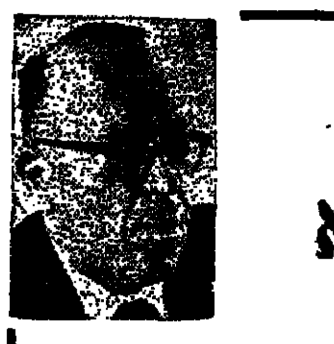

יעקב ארנון

איך לעודד היצוא

התנאי להצלחת המדיניות הכלכלית בתחום הכלכלי הוא ההאטה בבנה המשק לימים הקשים. עם כל החשיבות שיש במאבק נגד האינפלציה מגולה ראות הברית — התפקיד הראשון של כל הנהגה כלכלית במדינת ישראל היה לפעול להקטנת תלותו של המשק הישראלי ביבוא הון שהגיע אצלנו לממדים עצומים, גם באופן אבסולוטי ועוד יותר בהשוואה למשקים גדולים בהרבה מהמשק שלנו.

כל הצלחה או כשלון של המדיניות הכלכלית צריך, לפני הכל, למדוד על פי תוצאותיה בתחום זה. כדי להצליח בכך לא די להסתפק באמצעים שיקטינו את היבוא. הכרחי שתהיה יחד עם ההקטנה הדרושה ביבוא, גם הגדלה ניכרת של היצוא שהיא אפשרית היום בפני שיכאהרד מה אדם כתוצאה מהקטנת הביקוש למוצרים בשוק הפנימי.

הרבה מן הקשיים בהגדלה משמעותית של היצוא הישראלי נובעים מהעובדה שחלק גדול של התעשיה מובטח שוק פנימי עם הגנה בצורת שיעורי מכס גבוהים או אף בהגנה אדמיניסטראטיבית על־ידי איסור כללים יבוא. למרות ההתקדמות שחלה כתוצאה מהתגברות התעשיה וביצוע מדיניות חשיפה בפני יבוא מתחרה, עדיין חלקים מסויימים בתעשיה מייצרים בתנאים בסיס נמוך שהקהל קונה אותם בחוסר ברירה או מפני הפער הניכר במחיריהם בהשוואה עם מחירי תוצרת חוץ.

נראה לי שהתערבות ממשלתית היתה יכולה לשנות מצב זה יותר מאשר בעבר. ההוכחה שהייצור ברמת איכות גבוהה אינו טיפוסי למשק הישראלי נמצא דווקא בשני תחומים של הייצור התעשייתי: התחום הראשון — הייצור למערכת הבטחון. לכאורה זהו התחום שלתעשיה מובטח ביקוש בטוח מלקוח ישראלי שדורש את התוצרת כמעט בכל מחיר. אף על פי כן, הצליחה מערכת הבטחון להגיע לרמה גבוהה של איכות. היא עשתה זאת על ידי בקרה נוקשה של פיקוח איכות לפני הבריה את היצרנים הישראלים להתרגל לייצור תוצרת העומדת בתביעות הקפדניות של פיקוח זה. והוקרה עמוקה מגיעה למייסד התעשיה הצבאית, צבי דר ז"ל, שקבע סטנדרטים גבוהים לתעשיה זו וגם למפעלים, בקשר האזרחי שמספקו סחורות למערכת הבטחון. יש לציין שגם יורשיו בתפקיד זה המערכו והמשיכים במסורת היוצרת זו.

התחום השני הוא הייצור עבור היצוא. גם במספר תעשיות שעובדות למען היצוא יש הרגלי עבודה המבטיחים ייצור ברמה איכותית מתאימה ויעילות עבודה שעומדת ברמה גבוהה בהשוואה לתעשיות דומות במשקים אחרים. יש לציין בתחום זה את תעשיית היהלומים וחלקים מסויימים של התעשיות המתוחכמות. במפעלים אלה גם באמצעות הפיקוח על האיכות של מערכת הבטחון וגם באופן עצמי הגיעו לרמה מתקבלת על הדעת שאפשרה להם לעמוד בהצלחה באתגר היצוא.

תופעות אלה מוכיחות שצריכה הנהגה רבת ייצור מתאימה בתעשיה הישראלית, מסוגלת להגיע לרמה מתחרת במפעלים במשקים אחרים. אין ספק שהאתגר שעומד בפני המשק היום הוא להגיע להגדלה רצינית של יצוא וזאת בתנאים קשים שיורו בשוקי הצרכים בשנים הבאות והתחרות הקשה עם הארצות המפותחות. יהיה צורך לגייס כל האמצעים העשויים לעזור בהשגת היעדים. ראשית כל יש לדאוג לכך שיהיה הכרח כלכלי במשק לכל אחד המכון ו/או נאלץ להקטין את פעילותו בשוק המקומי כדי לעבור לשוק הבינלאומי. תעשיית היצוא חייבות להיות אטרקטיביות לא רק לבעלי התעשיה אלא גם לפועלים כדי שיהיה תמריץ לכולם לעבוד במפעלים שמבצעים את הפעולה החיונית ביותר למשק הישראלי, שהוא ייצור לשם ייצוא. בנוסף מוסכר אומר, שההתפתחות בתעשיית היהלומים בחודשים האחרונים מדאיגה ביותר לא רק מפני שהרווחיות בתעשיה זאת ירדה, כנראה, עבור התעשיינים אלא גם מפני שהפתרון המוצע על ידם לא לשלם תוספת יוקר לעובדי הענף (מבלי להיכנס לבעיה הכללית של תשלום תוספת היוקר עבור יוקר) — מפלה לרעה דווקא פועלים שעובדים עבור היצוא. זה מקטין את הרצון של אלה שמתחילים עכשיו את חייהם המשקים להיכנס לענף זה, או לאלה שעבדו פעם בענף זה והיו רוצים לחזור אליו בתנאים החדשים.

אבל אין די בכך שהממשלה תקבע תמריצים ליצוא, המאפשרים למפעלים ולעובדים תנאים טובים יותר מאלה העובדים בשביל השוק המקומי. יש לחזק את ההסתדרות העוסקים בהדרכת התעשיות המפעלים העובדים בשביל היצוא. רצויה התערבות פעילה יותר מאשר עד היום מצד משרדי הממשלה ומכוני היצוא בשטח על איכות ועל אמינות החברות הפעילות ביצוא. כמבצל בייצא שאינו עומד בהתחייבות כלפי הלקוח, מביא נזק לאפשרויות היצוא של מדינת ישראל הרבה מעבר לנזק שהוא גורם למפעלו הוא. אין מנוס מלהכביד בעבודה שקשה מאד לתקן את הרושם השלילי של אי מילוי הזמנות או חוסר הקפדה על איכות גורם לכלל היצוא הישראלי. גוף כמו המועצה לשיווק פרי הדר לא קיים בסקטור התעשייתי. אין ספק שהתמוטטות העוטות של השיווק החקלאי בהשוואה להבונות הדרושות ביצוא התעשייתי מקשות במידה רצינית על הקמת גופים דומים בתעשיה. לדוגמא, כל הנסיונות להגיע לגיבוש המאחד את השיווק ביהלומים נכשלו, ובצדק, מפני שאופי תעשיה זו אינו מתאים להתארגנות מעין זאת.

אף על פי כן, נראה לי שיש תעשיות מסויימות שיוזמה תעשייתית מאורגנת בעזרת משרד ממשלתי יכול להועיל בהביאו תנאים טובים יותר. רצוי שגם התאחדות התעשיינים וחברת העובדים יחד עם משרד המסחר והתעשיה יתנו את דעתם על הקמת גופים מתאימים שיטפלו בבעיות הספציפיות של היצוא התעשייתי ויקבלו סמכויות שיאפשרו להם לעודד, אך גם לפסול, יצוא מוצרים ישראליים לארצות השונות. לי נראה שעידוד אדמיניסטראטיבי להגדלת היצוא בשילוב לתמריצים מתאימים הוא הכרחי, כדי לבצע את המהפך הדרוש במאזן התשלומים העסוקה.

ולבסוף: הצלחת פעולה זאת לא רק הכרחית כדי לעמוד ביעדים של מאזן התשלומים אלא לא פחות כדי למנוע את ההקטנה של הביקוש בשוק הפנימי, שיביא לצמצום היצוא, לא ייהפך לביתן כלכלי ולאבטלה ניכרת. רק מפעלים מייצאים יכולים לקלוט את כח האדם שאין לו תעסוקה בייצור לשוק המקומי ולהבטיח עליו כנגם לאומי בבחינה כלכלית וחברתית גם יחד.

מפקדת ראש הג"א

מודיעה על

פרטי מסגרות שיש להתקינם במקלטים

מובא בזה לידיעת כל הנוגעים בדבר כי בקובץ התקנות מס' 3226 מיום 11.9.1974, עמ' 1921, פורסמו תקנות ההתגוננות האזרחית (מפרטים לבניית מקלטים) (תיקון מס' 2), התשל"ד—1974.

לפי התקנות הנ"ל מוטלת החובה להתקין בכל מיקלט, שהוא בשלב בניה או שייבנה בעתיד, פריטי מסגרות המנויים להלן, כשהם מסומנים בסימן המעיד על השגחת מכון התקנים לפי סעיף 12ב' לחוק התקנים, תשי"ג—1953.

ואלה הם פריטי המסגרות:

(1) דלת גז, דלת הדף, דלת מבודדת רעש ודלת רשתות;

(2) צינורות פלדה התלויות המשמשים פתחי אוורור;

(3) צינורות שיש להתקינם בדופן שבין יציאת החירום לבין תא האוורור והסינון;

(4) צינורות פלדה שיש להתקינם בדופנה של תא האוורור והסינון (לשאיבת האויר מבחוץ);

(5) משקוף כפתח לפתח שיש להתקינו בקיר המפריד בין עיקר המקלט לבין תא האוורור והסינון המשמש לכניסת האויר המסונן אל עיקר המקלט, וכן משקוף כפתח לפתחים שיש להתקינם בקיר המקלט הגובל עם חדר האוורור והסינון.

התקנות האמורות יקבלו תוקף החל מיום 1 בינואר 1975. נגד מי שלא יקיים את התקנות הנ"ל יינקטו צעדים משפטיים.

מינהל מקרקעי ישראל

החכרת מגרש מסחרי באילת

מינהל מקרקעי ישראל מציע בזה מגרש בחכירה לזמן ארוך לבנייה מסחרית, כמפורט להלן:

מס' המכרז	המקום	גוש	השטח במ"ר
מ"א/46/74	אילת	40011	1,588

פרטים ותנאים המכרז וטופסי הצעה אפשר לקבל במשרדנו הנמצא בבאר שבע רחוב הנבואות 55 בכל אחד מימי העבודה בין השעות 9.00—12.00.

המועד האחרון להגשת הצעות הוא 31.1.75 שעה 12.00

אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.

הלוח החודש דבר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה-חיפה

הודעה על פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה ע"י המצפחות איזנברג, אמיר, ריזן וכרבס לאשר להם תוספת חדר הגדלה מרפסת ל־4 דירותיהם שבבנין הקיים ברח' אינשטיין 27 חלקה 24 בגוש 10783. התוספת כרוכה בעודף של 36 מ"ר שטח בניה.

אפשר לעיין בבקשה בחדר מס' 319 בהיכל העיריה. א', ג', ה', בשעות 08.00—12.00. המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת הנ"ל תוך 15 יום מיום פרסום זה.

מ. אורן, מ"מ מתכנן העיר

שי באה ספר מספרית דבר

האמא הסבתא / האחות

מרים כרמון ז״ל

אֵיננה

ההלויה תצא היום מבית ההלויות בסנהדריה בירושלים להר המנוחות. היום, יום ג׳, י״ז בטבת תשל״ה (31.12.74), בשעה 11.30.

שבעה בבית הבנותה בשד׳ הרצל 101 בית הכרם, ירושלים.

המשפחה

המועצה האזורית לכיש
אבלה על מות

מרים כרמון ז״ל

מהמתנדבות הראשונות בחבל לכיש

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים
על פטירתו של יקירנו

דב כורם (וינברגר) ז״ל

המשפחה

לחברנו **יהושע גודלניק ומשפחתו**

אתכם אנו באבלכם הכבד
בהלקח מכם ללא עת הרעיה והאם

צביה ז״ל

המשפחות: אלוהב, בוקעי, ברודיק, בורשטיין, בוזינבקי, ביטון, בן יואש, גורדון, גליה, יבין, יהושע, מאירוביץ, סבנה, סמולר, פימקובסקי, צימרמן, צילר, קדוקרה, שמרן, שיבב, שביט.

לחברה **דורה כהן**

אתך באבלך במות עליך

אמך ז״ל

בנק הפועלים בע״מ
סניף שאול המלך
ההנהלה והעובדים

לחברה **בלה שגב**

אתך באבלך במות עליך

אביך ז״ל

בנק הפועלים בע״מ
סניף עופר — חיפה
ההנהלה והעובדים

אנו משתתפים בצערו של חברנו

יעקב זייפן

במות עליו

אביו ז״ל

„אגד"
ההנהלה והחברים

אנו משתתפים בצערם של חברינו

יצחק כהן וניסים כהן

על מות

האב ז״ל

חבריהם בסניף „אגד" נתניה

אנו משתתפים באבלה הכבד של
המשפחה ומשק עין שמר

במות

נתן גבריץ ז״ל

גבעת חיים איחוד

אנו משתתפים בצערו של עובדנו

מר שמואל ויצמן

במות אביו

יונה ויצמן ז״ל

ובכיעים תנחומינו למשפחה

בתי זקוק לנפט בע״מ
ההנהלה וציבור העובדים

למשפחת בירנשטוק

משתתפים באבלכם במות האם, הרעיה והאחות

חנה ז״ל

דיירי הבית ברחוב גורדון 11
קרית־מוצקין

חוק התכנון והבניה תשכ״ה — 1965

מרחב תכנון מקומי המרכז

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ״ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה המרכז, הופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא „שינוי תכנית מפורטת מס. מב/1049 — קלנסואה" — ביחד עם התשריט המצורף אליה.

מטרת התכנית: חלוקה בקו בנין אחורי 5 מ׳ במקום 6 מ׳. ביחד עם התשריט המצורף אליה.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 7863 חלקה 49 — קלנסואה.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הועדה המקומית שברחוב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

א. הוין
יו״ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז

תאריך: י״ד טבת תשל״ה — 18.12.74

דבר ספורט

בפתיחת טורניר הנוער הבין־לאומי בכדורגל

ישראל — מערב־גרמניה 1:1

נבחרת הנוער של ישראל בכדורגל פתחה אמש בהצלחה חלקית את משתתפותה בטורניר הבין־לאומי בכדורגל, לאחר שסיימה בתיקו 1:1 את משחקה נגד נבחרת מערב־גרמניה.

נבחרת הנוער הישראלית הותירה רושם ביינוני על 3000 הצופים בהחזו במשחק באיצטדיון בלומפילד ביפו.

פתיחה ישראלית מהירה ומוחצת בביצועם של יהודה גרביר ובלביר ליאן בקיטור החלוצים עודד מכנס ובהולגל הביאה ליתרון ישראלי כבר בדקה ה־17. עודד מכנס הבקיע („קפסטך") השף כדור יתהלם הגרבני דאבפליגנ, חלף על פני 4 לכדרות שהאוהדן תפס בהולצתו, בעט מכנס חזק גבוה למשקוף ר בשם פניקה לרשת 1:0.

המתקפה הישראלית בדקות אלה מצאה את ההגנה הגרמנית מבולבלת המבוכה ומול החלוצים הישראלים באלצן הגרמנים להרחיק כדורים רבים לקרן. כך אירע בדקה ה־22, כשמכנס בעט כדור שטוח וחזק וההגנה הגרמנית הדפה בקושי רב לקרן.

במחצית הראשונה הציגה הנבחרת הגרמנית יכולת דלה. חלוציה היו רכים וחולשת הקשרים כמעט סיכנן השער הישראלי, עליו גונן בהצלחה השוער עמנואל טורין. (באלץ לנוק לראשונה בדקה ה־37) ההולית האחורית, בה בלטו גדי ככנס והבלם אלון קפקן.

בפתיחת המחצית השניה סיכנו הגרמנים לראשונה ברציגות את השער הישראלי כשקשראס נגן הרסב, לאחר הרמה מימין, אך שהורץ היה במקום כדי לקלוט.

מן העבר השני (55) הודף באדה מקי השער לאחר שגרגיר גבה היטב אחרי הרמת קרן.

הכוונות הרבים וההתלהבות של השקיעו השחקנים הישראלים ב־60 הדקות הראשונות נתנו את אותותיהם וכול ליפעד ניכר במשחק הגרמני. נסוגה ישראל להגנה.

ב־20 הדקות האחרונות ניכר יתרון בולט לגרמניה שבא לידי ביטוי בדקה ה־66 בשער נאה כי ראשו של סובר. שסראד נגע הרבה רבעית בהגנת הישראלית. פירן מימין הרים כדור מדויק לרכבו. פירסטון נגה היטב לכרכו הרוחבה, שם ניצב סובר, שלא התבלבל ומול קהרץ נגה היטב פנימה.

קפס גפתלי איתן לעיני 3000 צופים.

רומניה — נורווגיה 0:1

חלוצה המסוכן של נבחרת הנוער הרומנית קמפיאנו העניק אמש נצחון יקר לנבחרתו, בהבקיעו את שער הנצחון לרשת נורווגיה בדקת הסיום של המשחק.

תוצאת המשחק משקפת ללא ספק את אשר התרחש בשדה במשך 80 דקות המשחק, שכן ברוב שלבי המשחק היו אלה הרומנים ששלטו בכדור ויזמו את רוב התקפות.

נקודת ההכרעה של הרומנים היתה באולת־הגבל שלהם ליד השער הנורווגי, עליו סוכך במצלתו השוער אסטן. חלוצי רומניה הטיבו לבתר את ההגנה הנורווגית החלשה, אולם ליד השער הידבו בפסירות הרות הכלית, אשר גרמו כפה נפש לקהל הצופים הבדצים שנוהר באיצטדיון.

הנבחרת הנורווגית הציגה משחק חלש, בו בלט בעיקר כוחו הפריצה של החלוץ הערבי פלורנולמן, כהיה הבולט בשורות נבחרתו ואף הצליח להדביק כדור לקודת השער הרומני בדקה ה־35.

שער הנצחון הובקע כאמור בדקת הסיום (השופט קליין הוסיף שלוש דקות בגלל פציעות) לאחר שהגנת נורווגיה התקשתה בהרחקת כדור וקמפיאנו היה זריז די כדי לחטוף את הכדור ולבעוט ב־14 מ׳ כדור חזק לרשת הפליגנה.

שפט קליין לעיני 3000 צופים בבלומפילד.

ב„דרבי" החיפאי: הפועל — מכבי 1:4 בעונשין

זכה בגביע לזכרו של הטייס עופר

מאת שלמה מהר

קבוצת הפועל חיפה ניצחה אמש ב„דרבי" העירוני את מכבי חיפה בדו־קרב בעיטות 11 מ׳ בתוצאה 1:4, לאחר שהמשחק במועדו הרוקי נסתיים בתיקו אפס.

היה זה משחק על גביע הטייס סרן יצחק עופר („בבבי") ז״ל, שנפל במלחמת יום הכיפורים. אביו של הנופל, ניצב דוד עופר, מפקד משטרת תל־אביב ותושב חיפה בעבר. הגניק את הגביע הנאה לראש קבוצת הפועל חיפה, יצחק אנגלנדר, בסיום המשחק.

הכנסות המשחק התחלקו בין שתי הקבוצות, בעקבות עיסקה בה הועבר שוער מכבי, בנימין ויינברג, לשורות הפועל.

העיסקה הנהלהמה לשתי הקבוצות, ויינברג היה הגורם לנצחון הפועל, בעצרו שתי בעיטות 11 מ׳ הוציקו כשר טוב, ואילו קבוצת מכבי זכתה בכסף רב תמורת העברת השוער.

הרות הקרה דירבנה את השחקנים לשחק ער ומהיר, אך שערים לא נפלו. במחצית הראשונה שלטו שחקני הפועל בשטה ובבעיה היתה ההתמודדות שקולה. המכבים פורטת, אילר ושטרן התמידי הזדמנויות הבקעה. בצוד ששחקני הפועל בבדש ר אנגלנדר התמיצו כמכבים נחוים.

שחקני הפועל אילה, אנגלנדר, אלון וצצשוילי הכביעו בזה אחר זה את שוער מכבי יצחק כהן. בצוד שהגר ותורגמן. איפשרו לויינברג לעצור כדורים שנבעטו עליהם. כך שלשערו של יואב לוי לא היתה כבר כל משמעות.

שפט סיליגנר לעיני 5000 צופים.

נצחון של גבעת־יגור על גבעת־ברנר־נען

קבוצת הכדורסל של הפועל גבת — יגור ניצחה אמש במשחק בליגה הלאומית את הפועל גבעת ברנר — נען 81:67 (36:36). הרבו לקלוע לגבת — יגור: הדרי 18, כרול 15, לברנר — נען: מוכי קוביץ 20, גינדין 19.

שתי קבוצות הנוער האמריקניות בכדורסל זכו אמש לנצחונות. ווסלי פוסטין גברה על בוגרי הפועל — חולון 104:86 ואילו בישוף פורד מברוקלין ניצחה את קבוצת הנוער של הפועל חולון — 87:74.

הוצע לקיים דיון חוזר בהרחקת ישראל ופורמוזה מאסיה

כזכיר הקונפדרציה האסיאתית כי הוק הציע בוחר למדינות החברות בצבר הפועל, של ארגון זה, כי פורום שיתכנס בהודש ינואר יקיים דיון חוזר בהרחקתן של ישראל ופורמוזה מאסיה.

היום: הפועל פ״ת — אוגסבורג בגביע לזכרו של בלומנטל

משחק רעים בכדורגל על גביע לזכרו של הכדורגלן הפתח־תקואי בלומנטל יערך היום ב־3 אחה״צ בין קבוצת הפועל הבקויה הד קבוצה המערב־גרמנית אוגסבורג. המשחק, שיערך באיצטדיון הד עירוני בפתח־תקוה. ינהל ע״י השופט הבין־לאומי נצחם אשכנזי ובו יהיה נוכח ראש העיר, י. פיינברג.

הערב: הפועל ת״א — הפועל חיפה במוקד הליגה בכדורסל

קבוצת הפועל תל־אביב תארח הערב בהיכל הספורט ביד־אליהו את הפועל חיפה, במשחק המרכזי של המחזור ה־16 בליגה הלאומית בכדורסל.

ביתר המשחקים יתמודדו ביניהן הקבוצות הבאות: מכבי רמת־גן — הפועל גלילות/עפולה; הפועל קרית־חיים — הפועל רמת־גן; הפועל כגידו — בית״ר ירושלים; הפועל ירושלים — אליצור תל־אביב.

מכבי ת״א יוצאת היום למשחקה בהולנד

אלופת המדינה בכדורסל, קבוצת מכבי תל־אביב, עומדת לצאת היום לרוטרדאם כדי להתמודד ביום הבישי נגד אלופת הולנד, קבוצת טראנסול, במסגרת שלב רבע הגמר בגביע אירופה לקבוצות אלופות.

לקבוצה התל־אביבית נלווה גם שליח ביהוה של שיהורי ישראל, גדעון הוד, שיסביר בגל ב׳ החל ב־10 בערב את כל מהלך המשחק.

ה„סאבראס" החלה באימונים לקראת פתיחת הליגה

קבוצת הכדורסל האמריקאית „סאבראס", המייצגת את ישראל בליגה האמריקאית, כהחה אתמול באימונים לקראת פתיחת העונה. בשקנה ההגמה הראשון בהם יערך ב־18 בינואר במאדריד.

עד למשחקה זה יקיימו בדור סלני „סאבראס" שני אימונים ביום, כאשר המאמן יושם על גיבוש קבוצתו. כאמן הקבוצה אמר אתמול, כי שחקניו, שבאו ממדינות שונות בארה״ב, לא פיטו עדיין במשחקים ולכן הגבו שנותר עד להתחלת הליגה ינוצל להגברת הכושר הגופני ולהקניית שיטות משחק שונות.

הכדורידנים יקיימו 7 משחקים בגרמניה והולנד

מסע נבחרת הכדוריד באירופה יערך כמתוכנן, החל ב־15 בינואר. אתמול החליטה נשיאות ההתאחדות למשחקים לאשר את המסע, בו יטלו חלק 14 שחקנים ו־4 מלווים.

הנבחרת תקיים, על פי התכנית, שני משחקים בין־ארציים נגד מערב־גרמניה ומשחק אחד נגד נבחרת הולנד. בשיחת טלפון שקיים אתמול יו״ר ועדת הכדוריד, בנהם פרישלר, עם אנשי הכדוריד ההולנד הבטיחו ההולנדים להעמיד מול הנבחרת גם שתי קבוצות חזקות.

הנשיאות אישרה עקרונית חידוש המו״מ עם פינלנד לקיום שני מפגשים בין־ארציים במסגרת המסע. כזכור הודיעה ישראל על ביטול המשחקים בהלסינקי בשל הצורך בחסכון בהוצאות, אולם לאחר שלוכסמבורג ויתרה על אירוח הישראלים תיצפה פניה מחודשת לפינלנד. אם הפינים לא יאשרו את המשחקים, תתמודד הנבחרת פעמיים נוספות נגד גרמניה. הגרמנים אישרו הסדר זה במבדק שהגיע אתמול להתאחדות.

בראש המשלחת יעמוד יגאל שמיר.

הפסדים מפתיעים לשתי המוליכות במחוזות הדרום

הפסדיהן של שתי המוליכות בראש המחוזות הדרומיים בליגה ב׳ בכדורגל עמד במוקד משחקי המחזור ה־13.

קבוצת הפועל קרית־אונו שהובילה בראש מחוז דרום א׳ נהלה תבוסה בכפר־סבא לסגניתה ב־שיעור 3:0 עלידי הפועל „עליה" כפר־סבא וירדה למקום השני.

הפועל אשקלון המוליכה בראש מחוז דרום ב׳ התארחה בקריית־מלאכי אבל האחרונה בטבלה קבוצת הפועל קרית־מלאכי וניצחה בשיעור 1:0. עובדה זו לא נוצלה על־ידי בהדרגני הפועל כרובים (שניה בטבלה) שסיימו בתיקו 2:2 את משחקם נגד הפועל קרית־גת.

במחוז צפון א׳ לא חל שינוי במעמד שלוש הקבוצות הראשונות שזכו כולן בנצחונות. הראשונה בטבלה הפועל תל־חנן גברה על בית״ר נהריה 2:1. הפועל נצרת עילית ניצחה את בית״ר טבריה 3:1 ואילו הפועל מגדל העמק גברה על אחי נצרת 2:1.

במחוז צפון ב׳ פיגתה הפועל כהה־יהודה את מקומה הראשון למכבי זכרון־יעקב שסיימה בתיקו 1:1 את משחקה נגד בית״ר דב נהריה, ששחקני המחנה האורחים ביזם את הפועל בית־אליעזר הובילו במחצית 0:3 אך התמוטטו בלתי ספורטיביות של האורחים אילצו את השופט להפסיק את המשחק.

טבלות ליגות ב׳

צפון א׳

	קבוצה	משחקים	שערים	נקודות
1.	תל־חנן	13	6־45	22
2.	נצרת־עלית	13	11־28	21
3.	מגדל העמק	13	21־28	19
4.	אפיקים	13	14־24	17
5.	בית״ר נהריה	13	20־28	16
6.	בית־שאן	13	22־31	14
7.	כפר־רופין	13	16־25	14
8.	קרית סבעון	13	34־30	14
9.	מכבי טבריה	13	18־14	12
10.	אחי־בני־נצרת	13	20־19	11
11.	בית״ר טבריה	13	42־24	10
12.	מגדל־כרום	13	20־17	9
13.	קרית חיים	13	25־16	8
14.	הפועל חצור	13	27־12	8
15.	מכבי הצור	13	25־10	7
16.	בית״ר ק״ש	13	46־16	6

צפון ב׳

	קבוצה	משחקים	שערים	נקודות
1.	מכבי ז. יעקב	13	14־29	22
2.	כתנה יהודה	12	7־47	21
3.	דעננה	13	9־31	20
4.	גבעת־חיים	11	7־29	17
5.	גבעת אולגה	13	23־27	17
6.	קרית־ים	13	25־36	12
7.	בית אליעזר	12	9־9	12
8.	בית״ר דב	13	25־23	11
9.	מכבי ביאליק	13	26־20	11
10.	טירבה	13	34־18	11
11.	מכבי חשרון	13	29־22	10
12.	עפולה	13	34־17	10
13.	הפ. בנימינה	13	28־23	9
14.	מכבי פ. חנה	12	29־11	7
15.	בית״ר בנימי׳	12	29־12	6
16.	גבע־הכרמל	13	43־17	6

דרום א׳

	קבוצה	משחקים	שערים	נקודות
1.	מכבי השכונה	13	15־30	20
2.	קרית־אונו	13	11־23	19
3.	אור־יהודה	13	14־24	17
4.	כפר־שלם	13	14־18	17
5.	ראש־העין	13	12־20	16
6.	„עליה" כפ״ס	13	17־20	15
7.	גבעתיים	13	13־19	14
8.	כפר־קאסם	13	16־22	14
9.	בית״ר לוד	13	14־15	13
10.	בית״ר ר״ג	13	13־13	13
11.	בית״ר הרצליה	13	21־18	11
12.	מכבי חולון	13	23־17	10
13.	בית״ר בת־ים	13	15־11	9
14.	בית״ר חולון	13	21־10	8
15.	הפועל יבנה	13	26־12	7
16.	מכבי יהוד	13	40־13	5

דרום ב׳

	קבוצה	משחקים	שערים	נקודות
1.	הפ. אשקלון	13	9־32	19
2.	כרובים	13	15־25	18
3.	אילת	13	11־20	16
4.	מכבי יבנה	13	14־22	16
5.	מכ. ב. שבע	13	15־19	16
6.	בית״ר אשדוד	13	14־18	15
7.	בית״ר ב. שבע	13	14־14	14
8.	בית״ר אשקלון	13	27־15	12
9.	אופקים	13	14־15	11
10.	הפ. ק. גת	12	16־14	11
11.	מכבי רמלה	12	20־14	11
12.	מכבי ירושלים	13	26־20	11
13.	מכ. ק. גת	12	15־11	10
14.	דימונה־המזרח	12	17־10	8
15.	ירוחם	13	23־10	8
16.	קרית מלאכי	13	20־11	6

משרד החינוך מתכנן שינויים בבחינות הבגרות

שר החינוך והתרבות, אהרון ידלין, הודיע אתמול כי משרדו מגבש עתה תכנית לשינויים בבחינות הבגרות.

סר החינוך סיפר על כך בתשובה לשאלות תלמידים במסגרת התכנית „אתה יום ב׳", שנערכה באולם „בית אגרון" כשבוע הבחירה לקה לחינוך בעיריית ירושלים. כי כינבס עם השר השתתפו כ־500 תלמידי שביעיות ושמיניות מבתי־הספר העל־יסודיים בבירה.

ידלין אמר, כי השינויים בבחינות הבגרות יהיו בשלושה תחומים עיקריים: יותר גיוון ואפשרויות של בחירה בין המקצועות על־פי נטיות התלמידים; קביעת רמות שונות של בחינות; פיזור הבחינות על פני כמה שנים במקום ריכוזן בסוף שנת הלימודים בכיתה י״ב.

ישנם מקצועות חובה שאין כל סיבה לבטל את הבחינות בהם: לשון עברית, אנגלית, מקצועות מתחום היהדות, הולדות עם ישראל ומדינת ישראל ומקצוע אחד מתחום המדעים הריאליים.

השר ציין שכל מסגרת של שינויים שתיקבע בבחינות הבגרות הבטיח שמירה על רמת הלימודים.

הסת׳ המורים תומכת במדיניות ההסתדרות

מזכ״ל ההסתדרות ירוחם משל השתתף בשתי ישיבות המליאה של מרכז הסתדרות המורים שדנו במדיניות המקצועית וההסברתית של ההסתדרות, וקרא למורים להשתתף במיבצע תכנית הלימודים בבתי הספר היסודיים והתיכוניים.

המזכ״ל הציע למרכז הסתדרות המורים לכונן צוות חשיבה להכנת הכנית־לימודים שיכללו בה נושאים הקשורים בהסתדרות הד עובדים במסגרת לימודי החובה של מקצוע האזרחות.

מזכיר הסתדרות המורים חיים שלום לוין הודיע על דעת המרכז כי הצעת משל תובא לדיון בהנהלת מרכז המורים.

מרכז המורים אישר את הצעות ההחלטה הבאות:

● מרכז המורים קורא להנהגת משטר חסכון, פשטות וייעול הד עבודה וחלוקה צודקת של הנטל המתחייב מהמדיניות הכלכלית הד חדשה, וקורא למורים לחנך את הדור הצעיר לחיי חסכון ועבודה, צנע ופשטות.

● מרכז המורים מזדהה עם הד הסתדרות בשמירה על רמת חיים הוגנת של העובדים ושכבות הד עם מעוטות־ההכנסה ותומך במאבקה של ההסתדרות למתן פיצוי נאות לעובדים כדי שההתייקרות לא תפגע בהוצרה באינטרסים הד חיוניים של המוני השכירים, ובכלל המורים.

הסדרי תנועה חדשים בשיכון בבלי בתל־אביב

עיריית תל־אביב הכשירה מעבר להולכי־רגל כתחות לגשר הירקון הישן, בהמשך גן בנירון שבשכון בבלי ואסרה את המעבר להולכי רגל כתחות לגשר בנהרת בנירון, במסגרת הסדרי התנועה החדשים בשיכון בבלי, שייכנסו לתוקפם מחר. ההסדרים נקבעו עם השלמת סלילת רח׳ שטיינמן בחלק המזרחי של השכונה, ועל־פיהם נקבעו הד רחובות הבאים כחד־סטריים:

רחוב בבלי: חד־סטרי לכיוון צפון בקטע רחוב ירושלמי — רחוב קוסובסקי. רחוב שטיינמן: חד־סטרי לכיוון דרום בקטע רחוב קוסובסקי — רחוב ההלכה. רחוב הכנסת הגדולה: חד־סטרי לכיוון מערב בקטע רחוב שטיינמן — רחוב תוספתא חד־סטרי לכיוון מזרח בקטע רחוב בבלי — רחוב הנסתא. רחוב תוספתא: חד־סטרי לכיוון דרום בקטע רחוב הכנסת הגדולה — רחוב ירושלמי. רחוב המשנה: חד־סטרי לכיוון מזרח בקטע רחוב תוספתא — רחוב שטיינמן. רחוב ירושלמי: חד־סטרי לכיוון מערב בקטע רחוב שטיינמן — רחוב בבלי.

כן נקבע מסלול הדש לקו 14: רחוב הרצוג — רחוב בבלי — רחוב קוסובסקי (הפוגה סופית) רחוב שטיינמן — רחוב הכנסת הגדולה — רחוב תוספתא, רחוב ירושלמי — רחוב בבלי, רחוב הרצוג.

תלמידי „אורט" ברמת־גן מגנים החלטת אונסק״ו

מאת סופר „דבר"

מועצת התלמידים בבית־הספר „אורט" למקצועות הכימיה ברמת־גן קיבלה החלטה המגנה את הד לטת אונסק״ו נגד ישראל.

בהחלטה נאמר, כי התלמידים מביעים את סלידתם מהמעשה המשפיל של ארגון „יונסקו", שנבנע ללחצן של מדינות, שיאיפתן האחת והיחידה היא גירוש העם היהודי מארץ אבותיו, בעוד שמגמתו היא הפצת התרבות והמדע בעולם ללא הבדלי דת, גזע והאום.

התלמידים קוראים להחרים את פעולות אונסק״ו עד שהמעול יהרוק.

משרד החינוך והתרבות מעבד עתה תכנית ליהודים מיר חות לעדה הדרוזית בישראל.

תל־אביב

סדרת הרצאות על ירושלים באודיטוריום בית אגרון

● אגודת העתונאים בירושלים מזמינה את הציבור לסדרת הרצאות על הנושא: „פרקים במאבקים על עיר הבנה בהיסטוריה". ההרצאות תתקיימנה בימי חמישי, בשעה 8 בערב, באודיטוריום ע״ש שייבר בבית אגרון.

● ביום ה׳ 2 בינואר ירצה ד״ר בנימין זאב קדר על „ירושלים ונשיאי הגליל". אחרי ההרצאה יוקרן סרט קצר בנושא ההרצאה.

הסדרה מאורגנת בשיתוף עם מחלקת התרבות של העיריה ושירות הכרטים הישראלי. הכניסה לכל.

יומנאי עיתונאי בעתון העתונאים

● בעתון העתונאים יתקיים בליל שבת, בשעה 8 בבית הסופר, יתתמי: יעקוב פולסקי, אמיר ציון ומראשי המאבק בברה״מ על זכות עליה לישראל, ידבר על מאבקם של יהודי ברה״מ לעליה. יהודה הלבן, שנהל כעתון הד שיאים, ירצה על פעילויותיו של מנדנן הנביאים בארה״ב.

הכנחה יהיה יצחק שמואלי, חבר ההנהלה של הכנעצה הציר ניה. העתון נערך בשיתוף עם מחלקת התרבות של הציעה החר מרצה הציונית בישראל. הכניסה לכל.

תל־אביב

ארגון אמהות עובדות

● בבית האחות קליבנוב רח׳ פילדלפיה 3 נהה שיח בשעה 5 אחה״צ תצוגת אופנה של הד אופנאית בתיה בייבן — מריגי עבודה יד 74/75.

יער להנצחת קהילת הונו בית אירלקים

במסגרת התקיימה לפני קהילת „הוד", בבית „יד לבנים", רח׳ עינבר 63.

● יום ד׳, 1 בינואר, בשעה 7 בערב — סימפוזיון עם בני נוער על הנושא „השואה והגבורה"; יום ד׳, 8 בינואר, בשעה 8 בערב — ערב המוקדש ליהודות לוד׳ בהיותה ואיננה; יום ד׳, 15 בינואר, בשעה 8 בערב — עצרת פעילי המפלגה נוער מהר תנתיות בנוער ללוד׳. התערוכה פתוחה כל יום בשעות 10—13, 16—19, בימי ו׳ ושבת — 10—13.

חיפה

מפלגת העבודה הישראלית

● ב׳ 4 אחה״צ — בבנות — מסדר המבחר הקבוצתית. 4 אחה״צ — בבנות — הכנה לקידום נוטים הבריתים. 5 אחה״צ — בי כהן — יו״ר ועדות מ.פ.ח. 6 אחה״צ — סניף אחבני 17 — אסיפת חברים. 7 בערב — סניף קרית מוצקין — מנהיגית. 7.30 בערב — סניף גבעת נשר — אסיפת חברים.

נבבבת הרשמה חברי המפלגה במהיר לבמבת — ציונות, יהדות, בבה רעיונית. בבה לקידום מי שאים הברתיים. בבה לקרבים בין־לאומיים. בבה לנושאים מדי ניים אקטואליים.

עיריית חיפה „משואן" בעזרן המקצועי קרית־חיים

● הערב ב־6.30 ד״ר צפירה בורברק — הפילוסופיה של סיפורי האבות. הציבור מוזמן.

מימונים
חברה פיננסית של בנק לאומי בערבון מוגבל

* * *

הודעה
בהתאם לסעיף 23 של חוק ניירות־ערך תשכ״ח — 1968

מימונים, חברה פיננסית של בנק לאומי בערבון מוגבל מודיעה בזה כי פרסמה היום תשקיף בקשר להנפקת סדרה 42 של 6½% אגרות־חוב 1980—1991 רשומות על־שם, צמודות למדד המחירים לצרכן בסכום נקוב כולל של 49,744,000 ל״י.

עותק מהתשקיף והעתק מההיתר לפרסומו הוגשו לרשם החברות. אגרות־החוב מוצעות רק לבנקים לצורך השקעת כספי תכניות חסכון מאושרות ולקופות גמל, כמפורט בתשקיף.

רשימת החתימה תפתח ביום 31 בדצמבר 1974 בשעה 8.30 לפני הצהריים ותסגר באותו יום בשעה 12.00 בצהריים.

עותקים מהתשקיף ניתן להשיג במשרדה הרשום של החברה, רחוב יהודה הלוי 24/32 תל־אביב. את ההזמנות לניירות־ערך המוצעים יש להגיש לחברה באמצעות בנק לאומי לישראל בע״מ, הסניף המרכזי, רחוב הרצל 19, תל־אביב.

אין לראות בהודעה זו הזמנה לצבור לרכוש את ניירות־הערך המוצעים.

ט״ז בטבת תשל״ה, 30 בדצמבר 1974

עירית נתניה

הכרזה מס׳ 19/74
מהדעה עירונית מס׳ 28/74
להקמת תחנת שאיבה לשופכים
מתחת למיפלס מי־התהום בחוף הים

עירית נתניה מבקשת הצעות מקבלנים לביצוע הקמת תחנת שאיבה לשופכים מתחת למיפלס מי־התהום בחוף הים.

פרטי ההכרזה, התכניות וטופסי ההצעות אפשר לקבל תמורת תשלום של 100 לירות, במשרדו של סגן מהנדס העיר ברח׳ הרצל 15, בשעות העבודה.

המציע חייב לצרף להצעתו ערבות בנקאית למילויה להקופה של 30 יום, בשיעור של 5% מערך הצעתו.

את ההצעות בשני העתקים יש להמציא בדואר־רשום על כתובתו של מזכיר העיה, במעטפה סגורה הנושאת שם הכרזה, עד יום הראשון כ״ב טבת תשל״ה (5.1.75).

ד״ר א. בר־מנחם, ראש העיריה

ט״ז בטבת תשל״ה — 29.12.1974

מועצה אזורית געתון

מכרז מס׳ 7/74
בניית 9 מקלטים בישובי המועצה

המועצה האזורית געתון מכריזה בזה על קבלת הצעות לבניית 9 מקלטים בישובי המועצה, לפי הדגמים המפורסמים בהוברת המכרז.

תכניות ומפרטים ניתן לקבל במשרדי המועצה (בבניית לקבוץ עברון), החל מיום פרסום המכרז, בין השעות 8.00 — 14.00 תמורת תשלום של 250.— ל״י שלא יוחזר.

את ההצעות יש להגיש למזכיר המועצה על גבי הטפסים המצורפים במעטפה סגורה, עם סימון מספר המכרז בלבד, בצירוף ערבות בנקאית בשיעור של 5% מערך ההצעה, יש להגיש עד לתאריך 17 בינואר 1975.

ללא ערבות מצורפת, לא נדון בהצעה. תנאי התשלום מפורטים בחוברת המכרז.

המועצה שומרת לעצמה את הזכות לפצל את העבודה ולמסרה ליותר מקבלן אחד.

אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

אבנרתם גלג, ראש המועצה

הלוח החדש דרושים

עירית פתח־תקוה

לעיריית פתח־תקוה

דרוש אחראי

לניהול המשק במחלקת החינוך

תאור התפקיד:
1. דאגה, שמירה וטיפול תקינה של המבנים, הציוד וכל הרכוש במוסדות החינוך.
2. ניהול האינבנטר הכספי במוסדות החינוך.
3. טיפול באספקת הציוד הדרוש במוסדות החינוך.

הכישורים הדרושים: סכנאי תחזוקה, בוגר בי״ס מקצועי במגמה טכנית, נסיון בתחזוקת מבנים ונסיון בניהול צוות עובדים.

דרגת המשרה: 2 בדרוג המכנאים (32—34 בדרוג האחיד).

את הבקשות יש להגיש בכתב יד למנהל המנגנון בעיריית פתח תקוה עד ליום 10.1.75.

ישראל פינברג — ראש העיריה

עירית חיפה

מכרזים

למשרה: מרכז פעולות הרווחה לקליטת העליה בחיפה.

הכישורים הדרושים:
1. השכלה תיכונית מלאה לפחות.
2. ידיעות השפות עברית אנגלית אידיש — תינתן גם ידיעת השפה רוסית ורצוצית.
3. כושר ארגון וניהול מו״מ עם מוסדות בכל הקשור לקליטת עליה.
4. יכולת ארגון וניהול פעולות תרבות לעולים, פגישות ואסיפות הסברה.
5. ידיעה בניהול בשרד התמצאות בתקציבים.

הדרגה תקבע לפי כישורי המועמד.

הצעות בצירוף תעודות וציון נסיון קודם יש להגיש לאגף כח אדם בעיריה עד יום 10.1.75.

למשרה: כבה המחלקה לגנים (במסגרת האגף לבינוי).

הכישורים הדרושים:
1. אקדמאי, רצוי מהנדס, אגרונום או ארכיטקט גנים בעל כושר ונסיון ניהול.
2. הבנה באחזקת בשק מחלקתי המורכב מביצוע מיכני רב ותפעולו.
3. כושר ניהול צוותי עובדים (מנהל עבודה ופועלים).
4. כושר ניהול מו״מ עם קבלנים.
5. זיקה לענף הגננות.
6. כושר תיאום עם מחלקות העיריה האחרות.

הדרגה תקבע לפי כישורי המועמד.

הצעה בצירוף תעודות וציון נסיון קודם יש להגיש לאגף כח אדם עד יום 10.1.75.

ואהבת לעירך כמוך — תן יד לנקיון חיפה

מכרז

לעבודה בהנהלת חשבונות

דרושים:

מנהלי חשבונות ראשיים או עצמאיים או סטודנטים

לראיית חשבון שנת הכספים, בעלי נסיון בעבודה בהנהלת חשבונות.

עבודה מלאה במשך 7 חודשים החל מה־1.2.75 לערך, בשעות 8.00 עד 16.00.

נא לפנות בכתב יד בלבד, עם ציון תשלום מבוקש ליום עבודה ותיאור נסיון קודם בעבודה לת. ד. 16091, ת״א.

— סודיות מובטחת —

דרושים רואי־חשבון

* עבודה ל־7 חודשים רצופים בשעות 08.00 עד 16.00.
* מועד התחלה משוער 1.2.75
* מועד סיום משוער 1.9.75

* נא לפנות בצירוף קורות חיים, תיאור נסיון קודם והתשלום מבוקש ליום עבודה, בכתב יד ברור לת. ד. 16091 ת״א.

— סודיות מובטחת —

למוסד פיננסי ארצי

דרושים:

★ **עובד לתפקיד בכיר** בנושא תכנון פונקציונלי.

★ **מהנדס תעשיה וניהול** בנושאי אר״ש.

★ **שרטט** בעל ידע בתכנון טפסים.

עדיפות לבעלי נסיון.

על המעוניינים לפנות לת. ד. 7095 ת״א עבור מס׳ 109.

מחפש משהו? תמצא אותו בלוח החדש

דבר · דחף

הלוח החדש כל דחף

מכוניות למכירה

● ברנו לבכמניות-בחודשות 1973 בע"מ, כביש למכירה טנדרים סו־קוטא מבנות יצור 71/2/3 במחי־רים שלמני המשוות. מ.ל.ב. רחוב ביטמן 10 (ימינה כבשר נחלת יצחק), טלפון 251980.

● הזדמנויות סוסיתות בתוספות!! במחירים ללא תקדים רק ב„רכבי ישראלי", מרכז הסוסיתות, 821473 צומת אבן־גבירול 59, יפו.

● פיג'ו 404 1970, 98.000 ק"מ, 33.000 ל"י, 233636.

● פיאט 1600/132 1973 31.000 ק"מ, טסט לשנה, 45.000. טל. 415953 מ־13.00.

● פולקסואגן 1600 סטיישן 1970 אוטומטית, יד ראשונה, במצב מצוין. 45248.

● פיג'ו 404 אוטומטית 1971 + רדיו 25.000 ק"מ. 444912.

● סוסיתא 12 1967, מסחרית, בעבודה — 237230, בבית — 950768.

● פיאט 124 ספיישל, 1973, במצב מצוין, 446321 לא בשבת.

● קורטינה פורד במצב טוב, מנוע 72, 914653 — 623721.

● הזדמנות, פיאט 850 1968 במצב טוב. טל. 824412.

● לארק 66, 3800 ל"י, בעבודה 470946, בבית 825598.

● אסקורט 1970/2 במצב מצוין, בעבודה — 829552, בבית 739518.

● אופל רקורד, 1964, טסט לשנה במצב מצוין, 624079, בבית — 871337.

● 204, סטיישן, 1968 + רדיו, בעבודה 789191/2, בבית 865188.

● קורטינה 74, 13.000 ק"מ, טלפון 03—52131/254, כץ.

● פיג'ו 504 1973, 1971 סמיק, אוטומטי, מיזוג אויר + רדיו 66.000 ק"מ, במצב מצוין, דני צחקי, וילות גבעת אירית, טל. 757111 — 479691.

● ב.מ.וו 80 45.000 ק"מ, מצויינת. 32019 — 264748.

● פיאט 850 1970, ספיישל במצב שמור. 887007 אחה"צ.

● וואטיות + מגינים חדשים + חגורות 1960, 1961, 1964, טל. 44054.

● וואטיות + מגינים חדשים + חגורות 1960, 1961, 1964, טל. 44054.

● אסקורט יבוא 1300, 1970 מיד ראשונה + טסט. 440545.

● פיג'ו 1200 1969. הזדמנות. במצב מצוין, 853340 אחה"צ.

● 8000 ל"י, פיג'ו 403, 1961 [illegible] 249601 — 4—1, 1968.

● ב.מ.וו 1800 1968 מצב מצוין, [illegible] 867562.

● פיג'ו 404 מסחרי 73 47.000 ל"י, 750424.

● פורד קונסול 1964 אוטומטית במצב מצוין, טל. 757485.

● ב.מ.וו 2002 מודל 70, דניץ 29, בחדים, חוי.

● כרמל דוכס מודל 1969 במצב טוב, טל. 729750.

● קומר סטיישן 63 אוטומטית, שיפוץ מלא, 16.500, 413804.

● פרימולה 69 מנוע פיאט 124, טסט לשנה, 3043.

● פיניץ 69 A, למכירה/להחלפה בספורט כרמל, 824441.

● ב.מ.וו 1800 1972 טסט שנה לפנות 725835 אחרי 15.00, ליאור.

● פורד טאונוס קופה 1972 אוטו־מטית, בהדרה, 46.000 ל"י, 411280.

● סנבים 1969—70, יד ראשונה מצב נהדר, 797924.

● אופל רקורד 69 טסט 10 חד־שים במצב מצוין, 26.500, 37951.

אופנועים וקטנועים

● הונדה 50 בת שנתיים שמורה היטב, טל' 443087.

● בהזדמנות קטנוע היינקל עם סירה 1964, טלפון 876762.

● בהזדמנות הונדה 350 סוף 1970, מנוע הפוס, 827675.

דירות למכירה

● בפינת ברחוב רוטשילד 111 3 חדרים + מעליה כניסה מיידית, פרטים טל. 907938.

● דירות להימכר 3 חדרים יפים ברחוב ארלוזורוב, 222421.

● בהזדמנות בצפון 2 חדרים ק"ק, חזית — 140.000, 248331.

● ברמת אביב, דירת 3 + פינת עבודה, ק"ק, מפוארת, 410157.

● בהרצליה 2 + הול, ק"ב, הצר, שפרינצק 18, שיכון מפים, נפתלי.

● 2½ חדר ע"ע חזית באבן גבירול, 32019, 264748 ת"א.

● בהזדמנות! 3½ ברמת גן מאיר בעל הנס 26 בשלב גמר — לוקסוס מלא + הסקה, מרכזית + מעלית, 730139.

● בהזדמנות בצפון 2 חדרים פרטיים, 2 מרפסות, 135.000, טל. 248331.

● לרגל נסיעה בהזדמנות 2 + פ"א מרוהטת חלקית, ק"ד, בדיזנגוף שקט. 799670.

● 3 יפים ומסודרים קומה א' על עמודים + ארונות קיר, כמעט חדשה, רמת־גן בנפי־נשרים 21, מיוקו.

● למכירה מיידי 3½ חדרים + ריהוט מפואר בתל־גנים, 385.000 טלפון 941543.

● ברחובות דירת 3 חדרים חד־שה, רח' באר 12, משפ' מריסה.

● בגבעתיים 2½ ק"א צ"צ חזית בכצנלסון 77, 725920.

● ברחובות 4 ק"ק 130 מ"ר, בבאר רח' הגר"א 6.

● מיידי חזית בהיים 2½ + חצי עלול כרפסות. 889369.

דירות להשכרה

● בשכר חודשי ברמת גן ברחוב רש"י דירה בת 3 חדרים ריקה + טלפון + מעלית. ק"ב טל. 728401.

● להשכיר בשכ"ח 3½ חדרים, חדשה + מעלית, כניסה מיידית ברמת הטייסים. לפנות טלפון — 03—225017.

● דירת פאר חדשה, 5 חדרים, קומה ב', במרכז רמתיים, טל' 052—24307 בערב.

● בנאות אביב, 3 חדרים בשכ"ח + טלפון לפנות 235430.

● במרכז חולון 3 חדרים + מעלית. 844851 לא בשבת.

● בבת ים, בלפור 131, דירת 3 חדשה, 53721 יעקובי.

● חדשה 3 חדרים כביש הטייסים רח' מתנים 735574.

● דירת 2 בסביבת כבר דיזנגוף + טלפון גג, עדיף למשרד. 235159.

● למשרד או לבודדים 2 חדרים בק"ק וטלפון ברחוב דרך יאבוב ע"י כבר דיזנגוף, טלפון 03—417516.

● לגישה או דמי מפתח במרכז תל־אביב, סביבת המלך ג'ורג', 2 גדולים והרפסות סגורות (ניתן לקבל חדר שלישי) + טלפון, ק"ק חזית, למגורים / משרד / מלאכה: 827820, 247030.

● דירת 2 חדרים גדולים בהזדמנות ק"ב, התשמוצאים 70 מגורים.

● 3 + הול סביבת כבר דיזנגוף קומה ב' סלון גדול שיפורים ספסים ארון קיר. טל' 243767.

● 3 בדמ"פ, חזית, ק"ב אלנבי 44 מ־3—1 טל' 50792.

● להשכיר דירה בת 2 חדרים, מרוהטת ברמת אליהו, ראשל"צ, 948375, רק בשעות הערב.

● להשכיר בצפון, 3 חדרים + מעלית. טל' 443904.

● בשכ"ת בצפון, דירת 2 חדרים, ריהוט חלקי. 263685.

● בצפון, דירת 2 + טלפון, מרוהטת קופלסן 220477 241916.

● מרכז חולון, 3 חדרים יפים, דירה מרוהטת. 220230.

● במרכז חולון 3 חדרים רהוט חלקי מיידית. 287017.

● דרוש/ה שותף/ה לדירת שלושה ליד הככר טל' 282554.

● דחוף! שותפה/ות חברמנית לדירת 3 חדרים בראשל"צ טל. 763033.

● בצפון, שותפה חברותית ל־2 + הול + טלפון מצוינת טל' 821661.

● במרכז ר"ג, דירת 2 חדרים, מרוהטת, בשכ"ח, טל' 741812.

● בחולת־יצחק, 2, מפוארת + מעלית + מים חמים, 239837, 256946.

● בבני־ברק 2 גדולים בחזית במצב טוב. 918014, 825179.

● בשכ"ח 3 חדרים + פ"א ריקה/מרוהטת ברמת־גן. 227306.

● 3 חדרים מרכז חולון מיצואר להתקשר אחה"צ 796480.

● 4 חדרים + טלפון בבני־ברקשת למגורים/משרד. 442175 בערב.

● בשכ"ח חדר וחצי בגבעתיים ק"א צ"צ טל. 367703.

● דירת 2 חדרים יפים בצפון. 441338 — 239457 — 825882.

● 3 חדרים + הול ברחוב החלוצים תל־אביב. 734449 מ־12.00—2.00 ובכשר מ־3.00—4.00.

● דירת 5 חדרים מרוהטת/ריקה במרכז תל־אביב במקום מגורים. ת.ד. 405 ת"א.

דירות מרוהטות

● 2 חדרים + טלפון בצפון ת"א, אחה"צ, 441317, 747136.

● בצפון, שותפה שלישית. אקדמאית, לדירת 3 + טלפון, טל. 240390.

● דירת 3½ חדשה בגבעתיים + חימום, מעלית, חניה, 723419 — 237453.

● בהרצליה, 3 מרוהטים, חדשה. ק"ד — 500. 286335, 451713.

● דירה מפוארת מרוהטת קומפלט, סלון 3 חדרי שינה + טלפון בשכ"ח — 1500 ל"י למסירה מיידית, טלפון 282749.

● להשכרה 3 מרוהטים קומה 9 בנוה אביבים, טל. 41130.

● 3 חדרים + פ"א מרוהטים, להשכרה בארלוזורוב, 248908 — 229208.

● דירת 1½ מרוהטת ברמת יצחק — 350 ל"י לחודש, גבעתיים, רמב"ם 14, צבי.

● ברכת גן דירת 2 מרוהטת + טלפון, 951898 8—6 בערב.

חדרים מרוהטים

● חדר מרוהט לגבר, לפנות אבולעפיה, מאנה 25, ת"א.

● חדר לתיירים / ישראלים, בצפון ת"א, שמוש במטבח. טל' 247521.

● חדר ושרותים, כניסה נפרדת וטלפון, הפרגנית 53 רמת גן.

● בצפון חדר עם כניסה נפרדת רצוי קיבוצניק. 239536.

● חדר מרוהט להשכיר לבחור/ה, דב־הוז 20, אצל קיט.

● ברמת־גן חדר מרוהט לבחור או בחורה, טלפון 796094.

● חדר בריהוט — בשבתות, נוחיות מרוהפת, כניסה נפרדת, פ"א [illegible] 341090.

● בפריצבך חדר להשכרה — [illegible] בשבת. 245544 12.00—16.00.

● חדר מרוהט + טלפון במרכז תל־אביב [illegible] 231046.

● בצפון להשכיר חדר בדירה לאשה רצוי מבוגרת. 03—447482.

● חדר גג ע"י [illegible] להשכיר [illegible] 932952.

● אמת באנגליה [illegible] להשכיר חדר [illegible] 298942.

וילות ובתים

● „איים 80" — סביבת וילה יוקרה מתוכננת להפליא, גנה ברוחי הטייסים באיזור וילה. 3—4 חדרי שינה, [illegible] ביתה 28 ת"א, טל. 450270 — 451319.

● בנות מוטסן — וילה גדולה וחדשה למכירה, טל' 753336.

● בהזדמנות למכירה דירה 4 + חדר נוסף + הגנה בסביון זך. 784741.

קבלני בנין

● דירת 3 חדרים למכירה ברעננה, העקון 49 784741.

הצעות עבודה

● דרושה מזכירה מעולה הכולטת באנגלית ועברית כולל הדפסה ליום עבודה מלא. לפנות טל. 280780 ת"א.

● למשפחה בגבעתיים דרושה אשה לעבודות בית — בישול 6 ימים בשבוע מ־7 בבוקר עד 14.00 למתאימה במשכורת טובה. טלפון 03—231063 בין השעות 9—1.

● דרושה מזכירה עם נסיון בהנהלת חשבונות ועריכת גיוסים, שעות עבודה 4.00—8.00. תנאים טובים. ת.ד. 1334 ת"א, ל/31173.

● דרושה נער עם קצת ידע לעבודה לטלויזיה, לפנות „סיגנל" החשמל 4, ת"א.

● מבשלת + נקיון. 3 פעמים בשבוע בהרצליה־פיתוח, 287042, בערב — 937049.

● דרושות כתבניות בעוגות לפי [illegible] מעניינות לפי בצות. 287042.

● דרושות תופרות, ב' כתוסים אוברלוק לעבודות עור, „גינה" לנבלום 26, פינת הרצל, טל. 54935.

● דרושה פועלת לתפירת קונפקציה קרסון, רצוי בעלת נסיון, טלפון 03—32019.

● לביח"ר לנופלים, דרושות פועלות, אפשרי לעבודה חלקית, טל. 03—32019.

● דרושה נערה פקידה בצות העבודה 8—15, טלפון 614016 ב־3.00—1.00.

● דרוש נער לעבודה במחסן אלקטרוניקה ושליחויות, 282407 — מ־8.00—13.00 ללירקורמן — בוגרציב 43.

● 25 ל"י לשעה תוכל/י להרויח! „השקעות" ברנר 1, ת"א.

● דרושה עוזרת לעבודה קבועה יום יום, טל. 418339 — 412732.

● מטפלת להינוקת ליומיים בשבוע בכפר סבא, השחר 9, גרינולד 052—28338.

● דרושה מזכירה עצמאית עברית אנגלית לים עבודה שלכ, נא להתקשר לטלפון 257744.

● למשרד עו"ד דרושה פקידה ל־½ יום (08.00—13.00) בעלת נסיון 289417 (בבוקר) טלפון 766768 (אחה"צ).

● דרושה בחולון מורה לילדה בכיתה ו', לפנות ת.ד. 54, חולון.

● למפעל מתכת דרושים עובדים לא מקצועיים, קרית אריה, פתח תקוה. 908135.

● מטפלת + עבודה בית לכל יום. 442175 בערב.

● לביח"ח יד־אסא כפר ב"ל דרושות מטפלות, אפשרות בגורים במקום. טל. 052—222253.

● דרושה עוזרת עצמאית למשק בית מ־7 בבוקר עד אחת, לפנות: 251086 בין 2—4 (מלבד יום ה').

● דרוש פקיד לילה למפון להוילים, לפנות: טל. 234214.

● דרושים סוכנים להפצה בכל הארץ (רצוי רכב מסחרי), 232867.

● יהלומים! לבגטים דרוש פרצל טוב לרונדיסטים, 828307.

● יהלומים! דרוש חותך לאבנים קטנות. לפנות 725835.

● עובדים למחלקת הבילוה משמרה 12.00 בצהרים, לפנות לחברה „משבר" בלפור 9, תל־אביב.

● עובדות לנקיון משעה 6.00 עד 10.00 בבוקר, לפנות לחברת „משבר", בלפור 9, תל־אביב.

● עובדות נקיון לאחר הצהריים לאזור, לפנות להברת „משמר", בלפור 9, תל־אביב.

● דרושים דחוף רפד מעולה והדפרת, להתקשר 39561, 763551.

בקוש עבודה

● כתבנית מנוסה מקבלת הדפסות בעברית בבית 613555 עד 14.00.

עסקים

● מעניין להיכנס לעסק קטן כמיבה לעבודה, פעיל + הסידות. ת.ד. 1334 ת"א ל/31131.

● 4 — 1 חדרים מרוהט חלודי טלפון למכור / כשהר בבכי"ה 286319.

● הזדמנות בשכ"ה הגוה הלבית במרכז ת"א. 751348 16.00 — 19.00.

● צייר קדרים במבצע קידוחי [illegible] 03—948056.

● בסביבה דירה אינו לבכר [illegible] 03—288594 [illegible] 9—8 [illegible] 03—728362.

משרדים

● בשכ"ת דירה 3 חדרים יפים — מיד + טלפונים, ק"ק ליד העירה 03/266046 (03/252642).

● בכל אביב, 3 חדרים + מעלית, הסקה למשרדים, פנוי טל' 03—249653.

● בשכ"ח 2 חדרים + טלפון מרכז ת"א, טלפון 285923 פרט לשבת.

● איכה מוכירה כעצינית להרפין חדר — בדירתה בצפון לבודד. ת.ד. 1334 ת"א ל/31136.

● בשכ"ח מכירד 1½ בראשל"צ + טלפון 948757 — 948651.

● ע"י העיריה דירה 2 חדרים ע"ע מתאים לבכודה, עו"ד, רופא [illegible] טלפון: 239278.

חנויות

● להשכיר חנות גדולה בגורדון פינת בן יהודה, טל' 03—53791.

● בהזסמתאים הנוה 100 מ"ר בשכ"ה ת.ד. 6604 ת"א.

● בשכ"ח חנות באלנבי 31 33 מ"ר — יציע 36 מ"ר. 3500 ל"י לחודש. טל. 56511.

● בשכ"ח חנוה 20 מ"ר + גלריה + מוגן באבן גבירול 173 444435.

מבני תעשיה

● „פרינט־בר" [illegible] תעשיה — להשכרה באזור התעשיה: הרצליה פיתוח ראשל"צ אזור, טל' 941917 מ־16—19.

● בתל־אביב בנין להצעיה 700 מ"ר למכירה או להשכרה פרטים: ת.ד. 13036 ת"א.

אולמות

● 200 מ"ר למסחר ותעשיה ב"ח + טלפון נחלת בנימין ע"י יפו ת"א. טל' 826104.

● למכירה אולם תעשיה 280 מ"ר באזור התעשיה חולון כולל 80 כח הכמל. טל' 843974 בערב — 442015.

● להשכרה לתעשיה ומחסנים כניסה מיידית במרכז ת"א יפו בנין מרכזים. טלפונים 838796 — 827669.

מגרשים

● טבריה יבנאל 3 דונם בהזדמנות הכל יהדי 14500 ל"י. 03—297506.

● בלי מתווכים מעוניין לבכור בעבר הירקון חלקה אחת כתוך שלוש: חלקה 166 בגוש 6635, חלקה 1/331 וחלקה 93 בגוש 6896 טלפון 962588 בשעות העבודה.

● השקעה מצויינת. למכירה מגרש לבניה מידית בפ"ת. 827117.

מחסנים

● בשכ"ח, מחסן + טלפון 60 מ"ר, בנחלת־יצחק 728783, מ־16.00.

● מחסן/בית מלאכה, 2 חדרים 32 מ"ר + חצר. ע"י מגדל־שלום 341090.

שרותים

● „מרי רונן גדפון ליטוש והברקה + נקיון במהירים נוחים באחריות בלאה טל' 476103.

● שטיים, שיפוצים בדירות שפריץ דקורטיבי, תקרות וקירות וכל עבודות בנין באחריות. 736081 לבקש גולדשטיין מ־18.00—21.00.

סירות

● בהזדמנות כנוע ג'ונסון 25 כ"ס 30 בצות. 477871.

מעוניינים לקנות

● רוצה לקנות אוטובוס ללא מנוע למטרת משרד 736381.

תריסים

● ההקנת תריסים פלסטיק הכדכית ישר מבית החרושת „הדר", טל. 228213 ובערב 757898.

מטבעות ומדליות

● מעוניין לקנות זכות למטבע בן גוריון לפנות בערב: 444128.

חקלאות

● 20 דונם פרדס בסביבת חדרה אדמה מיטבית. 03—458578.

● קונה מכר וברביב סוללת פיסוש הסלה ואיבין, ת.ד. 36276 תל־אביב.

מכירות

● במחיר המפעל לקטים וחליפות מבכר המס. סוודרים, חולצות רמבלות לאשה ולגבר. „דוקרט" רח' רוטשילד 75 תל אביב בשעות 8.00—17.00 לוד ע"י „סלדרי" (פרט ליום שישי) שעות 8.00 — 16.00.

● בהזדמנות 2 רמקולים חדשים (בארגז) סוני 7100 אג. 50 ווט כל אחד. טלפון 478980.

● טלויזיה „פיליפס" חדישה הכבלי. „אמקור", מכונת תפירה וכלי בית טובים. 748106.

● למכירה הגור בישול אפיה וגריל אמיגראגג. טלפון 243767.

● עולים מוכרים שולחן אוכל, כרביסים רצה. רב אשי 7/14 נוה אביבים.

● למכירה בהזדמנות מכונת [illegible] במצב טוב. טל. 875303.

● +הצעה מיוחדת אבקות כביסה ותכ"י ניקוי במחיר בית־הרושת, רח' מורוז' 16 תל־אביב, רח' ה' מבדיל 7 רמת־גן.

● למכירה מכונת סלילה הריברגר 24 ראשים. 613773 ובערב 479542.

רהיטים

● ספה סלונית כפולה + שתי כורסאות + שולחן במצב טוב. 756281.

● אפנת חורף ואפנת ילדים 1975, מבחר אביזרים, חפצי נוי וקשוט מקרמיקה רוהיטי יבוא. ביה האופנה באופורם [illegible] יונה, שדרות קק"ל 58, ת"א. 236946.

● למכירה [illegible] במצב טוב. טלפון 252153.

● ספה סלונית גדולה + 3 כורסאות בהזדמנות טלפון 413471.

כלי נגינה

● למכירה מערכת תופים במצב כמעט חדש. טל' 448717.

טלויזיות

● למכירה בהזדמנות טלויזיה תוצרת חוץ 886796 בבית בערב.

● בהזדמנות! למכירה טלויזיה „אמקור", במצב מצוין, טלפון 411366.

מכונות כביסה

● בהזדמנות מכונת כביסה הובר אוטומטית במצב מצוין: טלפון 755439 אחרי 17.00.

מקררים

● אמקור 9 במצב טוב כל היום טל' 747492.

● למכירה פריג'ידר ג'נרל־אלקטריק 22 קוב חדש לגמרי. 765772.

● למכירה מקרר אמקור זאר טל. 867233 פרטי.

● „ג'נרל מוטורס" ישן במצב טוב בהזדמנות 447079 מ־17.00—21.00.

אבידות

● אבדה פוליסת בטוח חיים ע"ש ריבל יהושע. טל' 823140.

● אבדה אבן שהורה בצורה היפושית לטלפון 222720 בערב. המוצא הישר יבוא על שכרו.

שידוכים

● תעשיין רווק 38/170 משכ"ל מעוניין להכיר בחורה נאה למטרה רצינית. ת.ד. 8145 תל־אביב.

● פקיד גבוה 58/170 בסודר היטב מעניין במתאימה. 335348.

● 26/174 רווק, ומשכיל וממבסס מעוניין בבחירה למטרת נשואין אין עדיף אחות. ת.ד. 1334 ת"א ל/31095.

● גאה! אינטליגנטי (קצה)? סמפסי? 33—38 אלבנת כלחמה 28 + 2 חמודים מעוניינת להכירך ת.ד. 2048 פ"ת.

● גבר נאה דתי 29/180 + רכב בדירה נאה. ת.ד. פרטית 2078 חולון — סודיות מוחלטת.

● אירופאית נחמדה ורגישה — מעוניינת להכיר אדם דומה. למטרה רצינית, ב"ל 50 — 55 לציין מס' טלפון ושם. ת.ד. 1334 ת"א ל/31059.

● אקדמאי, 30, מעוסק בתרגום (עיור) בעל דירה יפה מבקש להינשא למתאימה. ת.ד. 422 פתח־תקוה.

● פרסי! אירופאי (55) בהדר מסודר מעניין בידידה גבוהה (סודיות מובטחת) ת.ד. 7236 רמת־גן.

● תייר אמריקאי 39/179 מעוניין במתאימה 28—35 בצירוף תמונה ת.ד. 36336 תל־אביב.

● גרושה נאה מאד אירופאית משכילה תרבותית ובעלת רכוש מעוניינת למטרת נישואין בגבר בגיל 40 משכיל תרבותי בעל אמצעים ואוהב חיים. נא לציין מספר טלפון. ת.ד. 169 גבעתיים.

● פרסי רווק צבר מזרחי משכיל מסודר 38/163 מעוניין בצעירה. ת.ד. 37340 תל־אביב.

● פרסי, מורה + 1, נאה מבוססת, 168/30 ת.ד. 6290 תל־אביב.

מסג'ים

● המסג'!! מכון שלום הרב קוק 13 56753 —.70 ל"י.

● מסג' כללי מסג'יסטית אביגיל 14 רי"ג 722044.

הלוח החדש כל דחף חיפה והצפון

מכוניות למכירה

● קונטסה 1300/4 1966 טסט לשנה טל' 245359.

● סוסיתא מסחרית 1969 מצב טוב, טסט לשנה. 643882.

● אלפא סוד 16.000 ק"מ, 1974, טל' 662379, 529840.

● ב.מ.וו. 1800 אוטומטית, מודל 72, 44.000 ל"י. טל' 04—224211.

● למכירה היפושית 1200 שנת 1965 15.500 טל' 244402.

● פולקסווגן מסחרית גבוהה 65 מנוע 72 — 221019.

● סימקה 1000 64 מנוע 69 טסט 10 חודשים טל' 221641.

● קונטסה 1300 טסט רדיו במצב חדיש. מציגת 536057.

● סימקה 1000 64, טסט רדיו במצב מצוין. 81903.

● אודי 100 אל־אס אוטומטית 1972 72.000 ק"מ נהדרת טלפון 04—232329.

● חיפושית 62 במצב מצוין בבוקר 643148 בערב 934110.

● פיאט 600 ד', 64, מצוינת + אברול וטסט 232995.

● סוסיתא סטיישן 70 + טסט לשנה, שמורה טל' 719518.

● פז'ו 404, 1966, במצב מצויין יד עניה 719073.

דירות למכירה

● ביורגאליה, פינתית מסודרת 3 + פ.א. + מרפסת סגורה, טל' 221352.

● בהזדמנות בכרמל הצרפתי 3½ + הוספות + נוף 190.000, טל' 04—536674.

● 3½ למגורים: משרדים, רופאים בהדר. 533835 פרט לשבת.

● ביורגאליה 3 + פ"א מסופחת + תוספות, פינוי בשנתיים טל' 223186.

● בהזדמנות 3, 2 מרפסות מזרחחת טל' 727566 בערב.

● דירה 3, חדשה, 80 מ"ר דרך צרפת טל' 531396.

● ביורגאליה ק"צ 3 [illegible] + מרפסת סגורה + נוף טלפון 234560.

● בקרית חיים מזרחית דירת 2½ חדרים ק"צ, טל' 235570.

● 2½ + הול + מרפסת סגרות נוף, הגיבורים 26, זוסמן. לא בשבת.

● בק. מוצקין דירת 3 חדרים ק.ב. בסביבה טובה טל' 719073.

● ביידי במרכז קרית מוצקין 3 + פ"א + דוד שמש + גז מרכזי טל' 715316.

● בקרית ביאליק 2 חדרים + ארון קיר, + שיפוצים טלפון 223028.

דירות להשכרה

● במוצקין בית פינתי שלושה חדרים מרכזי ורקט. 83928.

● להשכיר במוצקין 3 חדרים + טלפון + גז + ארונות. טל' 645733.

● בשכית בהדר דירת 2, ק.ק. + מחסן וחניה. 232345.

● במרכז הדר להשכרה 2½ חדרים + 2 מרפסות טלפון 89055.

● בטבעון: בדו משפחתי: 3 חדרים + הסקה 931820 931089, 932140, צוקר.

● שלושה חדרים גדולים בקרית אליעזר טלפון 04—663036 חוץ משבת.

דירות מרוהטות

● בית פרטי, גינה 2 חדרים + טלפון. 210 קרית חיים מערבית 717317.

● דירה מרוהטת + טלפון. 2 חדרים הול מרפסת סגורה גדולה במרכז אחוזה טלפון 85363 אחה"צ 7—3.

● בקרית חיים דירת 3 חדרים לפנות טל' 83567.

וילות ובתים

● בדניה א', ברחוב איטליה 43, 39 קוטגים דו משפחתיים. בסטנדרט גבוה בשלבי בניה פרטים בימי חול 254226/7.

● למכירה קוטג' בדניה 5 חדרים למסירה 1.10.76 340.000 ל"י טל' 04—253330.

חדרים מרוהטים

● [illegible] חדר [illegible] כניסה נפרדת תל חי 18 טל' 669841.

מגרשים

● למכירה קרקע בסביבות חיפה. להתקשר רק בשבת טל' 536568.

● למכירה מגרשים בקרית חרושת חלקה 11396/85 — 1610 מ"ר, חלקה 11400/24 — 2456 מ"ר, חצי חלקה 11398/56 1600 מ"ר בהצעות לפנות טל' 03—259202.

משרדים

● בשכר דירה בהדר. ברחוב יוסף כשורד 3 חדרים, כניסה נפרדה. קומת קרקע פרטים טל' 663792.

מכירות

● מעיל פרוה נוטריה כמו חדש למכירה טל' 04—667439 בערב.

● מערכת סטריאופונית מקצועית פיליפס טיונר — אמפליפייר, רמקולים 222995.

● בהזדמנות גדירה, חדיש! רדיו טייפ „גטיונל". + טלויזיה בייר דת „טלפונקן" 713063.

מקררים

● מקרר אמקור 9, 400 ל"י מצב טוב. 233935.

כלי נגינה

● פסנתר „ימהה" למכירה טל' 04—241664 פרט לשבת.

מכונות כביסה

● בהזדמנות קנדי אוטומטית במצב טוב, טלפון 715357 מ־13.30.

חוגים

● מקימים חוג לבני 25—30, נכים, סמבים, או כוח בודדים, אך שמטרה להם חזות חיים! ת.ד. 4496 חיפה, למספר 59704.

צילום

● לסטודיו בחיפה דרוש צלם עם נסיון בפיתוח ת.ד. 1334 ת"א עבור ל/31100.

שידוכים

● הנדסאי נחמד 175/26, בנאה. ת.ד. 2014 חיפה.

● שתינו במות מושב (25) עליזות. מוכנים להסתכן!! ת.ד. 128 עפולה.

הצעות עבודה

● דרושים חיילים משוחררים, עולים חדשים המוכנים ללימוד מקצוע — מרכיב בנין באיזור הצפון, בתנאים טובים. בדבר פרטים אפשר לפנות לאגודת פועלי הבנין חיפה ע"י מוצבת הפועלים אל החבר סטולה, כל יום מ־4.00 עד 6.00 אחה"צ, פרט ליום ו' אל מר גיבס. טל. 04—669151.

● דרושים חרטים ומסגרים. המשולש מפרץ חיפה טל' 725760.

● דרושה פקידה כללית אחרי צבא הדפסה בעברית. טל' 528668 מ־10—12 ביום ראשון.

● להברה להשכרת ציוד מכני ליד חיפה דרוש צעיר לאחר שרות צבאי בעל רקע מכני ורשיון נהיגה, לעבודות פקידות כללית וקניינות, בהצעות נא לפנות בכתב אל ת.ד. 40 גשר סודיות מובטחת.

● מהנדס בנין מתכנן מנוסה דרוש לאי.סי. אם בע"מ, בתפקיד ראש צוות תכנון. רח' הרב־קוק 33 קרית מוצקין טלפון 712660.

● מהנדס בנין מתכנן מנוסה דרוש לאי.סי.אם בע"מ בתפקיד ראש צוות תכנון. רח' הרב קוק 33 קרית־מוצקין. טלפון 712660.

● מנהל השכנות מנוסה למשרה חלקית אחה"צ. 251173 אחה"צ.

● נהג משאית רצוי נסיון בהפעלת מנוף 251173 אחה"צ.

● דרושים שומרים יוצאי צבא לעבודה קבועה, בלילה. 715993 גם בשבת.

● דרושה מזכירה וכתבנית מעולה הכרחי נסיון קודם. למשרד עו"ד בהדר. טל' 641719/0 שגיא את שיפמן.

● מטפלת לתינוק, מעונות סגל — סכניין 2/12 — גבאי. טל' 573951.

● מטפלת לתינוק לשמונה שעות. לוסטגרטן, שמואל 13. לפנות אחר הצהרים.

● דרושה אשה לשעתיים ביום לטפל קל בזקן בהדר. 245735 — 255919.

● פקידה לעבודה מפוצלת דרושה ליבואנים בקרית אליעזר טל' 04—520342.

הלוח החדש כל דחף ירושלים והדרום

מכוניות למכירה

● קורטינה 71, 56.000 ק"מ, במצב מצוין, 521212/26, מ־9.00—16.30.

● היפושית 1965, מנוע 72, במצב טוב, 217692, מ־14.30.

● סוסיתא מסחרית 1968, 67.000 מצב מצויין + גגון, 02—526765.

● אסקורט 110/2 1972 35.000 ק"מ, 28.250, 412062, בעבודה — 63111/581.

● ווקסהול קרסטה 1964, מנוע 1970, טסט, רדיו —10.000, 60785.

● קונטסה 66/1300, יד ראשונה + טסט, 36860, בעבודה — 285151.

● סוסיתא מסחרית 1964 בלוק צבע רפוד חדשים, 34096.

● פיאט 850, 1965, במצב מצויין בכעות אחה"צ, 232094.

● פיג'ו 404, 1973, 42.000 ק"מ, טל. 525765.

● היפושית 1965, מנוע 72, טל. 271692 מ־12.00, לא בשבת.

● היפושית 1300, 1968, במצב מצויין, טל. 527709.

● פיאט 128 1970, דחוף! במצב מצויין, 27.500, 02—61971.

● קורטינה 71, 56.000 במצב מצויין, 284855 לא בשבת.

● מוסך ב.ב. טל. 31013 מציע למכירה טאונוס 20 אוטומטי 1967, טאונוס 12 מסחרי 1966.

● וולוו 1969 ספיישל, שמורה להפליא וטסט לשנה, 234290.

● טנדר בריסקה, 1965, אחרי אברבול 5.000 ל"י, 225688.

● שופל 955H, 1966, וטנדר פיג'ו 1968 טל. 02—285249.

● פיאט 1973, 1600, חדשה לגמרי, טל. 03—415953 מ־13.00.

● סימקה 1000, ג'י.אל.אס, 1966, 12.500 ל"י + רדיו, 66343.

● פולקסואגן מסחרית, קבינה אחת, מודל 71, 289916, בערב.

● ג'י.ב.סי. מסחרית 1973, טסט 7 חדשים + רדיו ושיש, 410833.

● סיטרואן ב"י.אס. ספיישל, 1973 + רדיו 45.000 ל"י, 32058.

● פיאט 850 ספיישל, 1970, טסט לשנה, סובה, 66716.

● פורד אנגליה 1962 במצב מצויין 528529, פרט לשבת.

● לנציה 1600, 74, 7.500 ק"מ, 68002, פרט לשבת.

דירות למכירה

● בקרית יובל, 2 גדולים (73 מ"ר), הסקה 170.000, 417139.

● בית הכרם רח' הארזים דירת 3½ אחה"צ, 521337.

● בטשרניחובסקי 60, 3 חדרים, ק"א, כניסה ב', בן משה, בערב.

● בנעווה 4 חדרים 3 שירותים + חדר נפרד ושירותים, בק"א. טל. 61427.

● 3 חדרים — בתשלומים נוחים, במחיר לפני הפיחות, 534947.

● בהרצוג — 3 חדרים, יפה + ארונות, הסקה, ק"ג, 62958.

● בקרית משה 2 ק"ד ארונות, הסקת גאז, 532584 אחה"צ.

● בית הכרם, 2 חדרים, הסקה מרכזית, 200.000, טל. 02-533029.

● בטשרניחובסקי 3 חדרים + פ"א + הסקה מרכזית, נוף, טל. 36825.

● דירת 2½ חדרים + מרפסת בגבעת מרדכי, 534936, פרט לשבת.

● בפלמ"ח 19, דירת 2, לספרדיו / מגורים / משרד, 289243.

● בשכונת פת — 3 חדרים, ק"ד, מעליה, הסקה וארונות, 415186.

● ברכת אשכול — 3½ חדרים גדולים, ארונות ושמש, —275.000.

● בקרית משה — 3 חדרים, הסקה + מרפסת גדולה סגורה, ק"ד, —250.000, 2 חדרים 135.000 ל"י, ארגון מתווכים, 525175.

● קרית משה, רח' שדרות הרצל 14, דירת 3½ חדרים, ק"ג — 290.000 ל"י, 2 מעליות + הסקה, 522073, 3 כיווני אוויר.

● במרכז — 3½ חדרים, דירה נחמדה, ק"ב, הסקה, טל. 02-228080 אחה"צ, פרט לשבת.

● במורש 14 — 2½ חדרים, מתאים גם למשרד, 226755.

● דירה 3 מהוכללת בגבעת מרדכי ההדרכה + הסקה, טלפון: 61414.

● בבית הכרם, 3 + פ"א, הסקה, גינה, אפשרות הרחבה, 32058.

● בקרית יובל, הנגבול, 3 חדרים + פ"א + הסקה, 531430.

● בסביבות ירושלים בית + מגרש 700 מ"ר + רשיון בניה לוילה, 535668.

● בסן־סימון — 3 חדרים, מחיר הזדמנותי, 30831 לא בשבת.

● 4½ חדרים, מפוארת, ברמת־דניה, טל. 417359.

● בק. מנחם 3+ פ"א, הסקה דירתית, טל. נוף, 414152.

● קרית מנחם דירת 3 חדרים + מרפסת סגורה — 175.000 ל"י, 412673.

● ברחביה 2 + פ"א ק"ק, בהזדמנות, דחוף! 413266, בעבודה: 226538, 231029.

● ביפה־נוף 3 חדרים + נוף כמעט חדשה, טל. 526775.

● מיידי! בקטמון 4 (1 קטן) חדש, 227825, 37369.

● למחיר החלפה! 2½, פינתית, ברוממה, המ"ג, 148.000, 532396.

● למכירה/השכרה דירות 4½ 3½ בבית הכרם, 523338.

● אם בדירה חופשת ופרים מצאת פנה ל„צימוקי" המלך ג'ורג' 23.

● בגבעת מרדכי 2½, כיוונים טובים, ק"א, 415895, לא בשבת.

● 3 חדשה, מרפסות גדולות, נוף, הסקה, ברמות־שרת, 411783, פרט לשבת.

● בתלפיות דירת 3, הסקה, גאז, אנטנה מרכזית, 225.000, זוסמן 262833 בבית, במשרד 536271.

● בגבעת מרדכי, פנקס 3/12, 3½ + הסקה + ארונות, פרט לשבת.

● מיידי! נוה יעקב 9/13 — 3 + הסקה, 254531 מ־8.00—13.00, פרט לשבת.

● בק. יובל 3 חדרים, ברזיל 115, נואמה, טל. 414577.

● בקטמון, דירת 3, אפשרות בנוה בן־יהודה 16, במקום.

דירות להשכרה

● בגבעה הצרפתית, 3 חדרים, ריקה + טלפון, הסקה וגז, טל. 225638 אחה"צ.

● בגבעת מרדכי החדשה, 3 + פ"א, חדשה, הסקה ומעלית, טל. 280913.

● ברסקו דירת 3 ריקה, יעקב כהן 16, 31513.

● בדמ"פ דירה 3 במרכז, 3 בשכ"ח גבעת מרדכי, 32380.

● לרחוס 4 חדרים ברמת אשכול, ק.ב. בשכ"ח, ריהוט חלקי, להתקשר 03—243612.

● נוה גרנות 4 חדרים חדשה + טלפון, בשעות הערב, 222532.

● בגבעה הצרפתית — סטודנט מעוניין לחלק 2 חדרים בדירת 5 חדרים, מרוהט, הסקה מרכזית, 210 ל"י, כולל הוצאות, מיידי, לפנות אחה"צ ובערב — למבוא דקר 118/12 5 (כול מעונות אידלטון).

● דירת 3 חדרים, בבית הכרם, כרמון 8, לפנות 03—750196 או במקום.

● בנוה יעקב — דירת 3 חדרים + הסקה וטלפון, ריהוט חלקי, לתקופה ארוכה, 254635, מ־16.00—22.00 — בבוקר — 8.00—16.00 — 221859.

● בגלה 3 חדרים + הסקה, ארון מקרר —550 ל"י, ק"ב, טל. 527406, אחה"צ.

● במרכז, דירת 2 חדרים מרוהטים, לבחור דתי (שותף) + טלפון והסקה, 233813, בערב.

● בשמגוני 4 חדרים חדשה + הסקה, מיידי, מרפסות, 223379 לפנה"צ, 34164 אחה"צ.

● ק. מנחם דירת 3, מרוהטת/חלקית, הסקה, 33420 מאחה"צ.

● ברסקו דירת 3, ריקה, יעקב כהן 16, 31513.

● בקרית יובל דירה בת 3 חדרים ריקה עם טלפון, אין הסקה, ק"ב מיידי —500 ל"י ברחוב אליהו קולומב 23/97, טל. 526616, זילבר, לא בשבת.

דירות מרוהטות

● במרכז, ע"י המשביר, דירת חדר מרוהטת, הסקה, 227745.

● שני חדרים והול בלינקולן וארבעה חדרים בטלביה, מרוהטים + טלפון, 02—31290.

● בנוה גרנות — 4½ חדרים, הסקה וטלפון, לתקופה ארוכה — 531337.

● בקרית יובל, ברחוב 5 חדרים, טלפון, מרוהטת וחלקי, 262018.

● עמנואל 3½, מרוהט מלא + הסקה וטלפון, שרותים כפולים, למשפחה, 60785.

● מיידי! בבית הכרם — בחור לדירת סטודנטים, מרוהטת + הסקה + טלפון —330, 536214.

● בגליה דירת 3 חדרים מרוהטת / ריקה, הסקה, 225153.

● בקרית מנחם דירת 3½ מרוהטת היטב + טלפון והסקה, 416992.

● בקרית מנחם, 4 חדרים מרוהטת + טלפון, ק"ב + מרפסות, טל. 416362.

● דירת חדר, פרסמן שש הימים 42 גבעת המבחר, 223421 פנימי 31, רונית.

● בבית הכרם קרוב לאוניברסיטה 3 חדרי שינה + טלפון והסקה, טל. 231216.

● בטלביה 3 חדרים מרוהטים מלא + טלפון וחימום, לפנות 34237 בע.ב.

לבריאות 43

מה אפשר לצפות מרופא המשפחה

מאת ד"ר אליהו ארדיטי

במערכת המורכבת של השרותים הרפואיים הניתנים לאוכלוסיה, הטיפול האמבולטורי הוא בין החשובים ביותר ולעתים זה אשר קובע מידת אמינותו והדמיתו של המוסד האחראי להם.

הטיפול ביחיד בסביבתו, היה במשך כל השנים העיקרון המנחה של קופת חולים של הסתדרות העובדים.

בעת הקמתו של הגרעין הראשון של הרפואה המאורגנת, כאשר היה צורך להגיש עזרה רפואית למתיישבים הראשונים בארץ ישראל, הודגשה הדאגה ליחיד אשר חייב היה להתמודד עם בעיות הסביבה. האמצעים שעמדו אז לרשותו של הרופא היו דלים ביותר. הוא נלחם במחלות, כבודד בכוחות נפשיים ופיזיים בלתי רגילים כדי לנוע מנקודה לנקודה ולבלות שעות על יד מיטתו של החולה עד סוף המשבר בו היה נתון החולה. אם לא נשא בחיקו את התרופה הגואלת, נוכחותו עודדה את החולה ונתנה בטחון ותקוה למשפחה.

הרופא של אותם הימים היה שותף לשאיפותיה של אותה החברה אשר ברבות הימים עיצבה את דמותה של המדינה של היום.

בגלל התנאים בהם היה נתון נאלץ הרופא לעסוק בתחומים שונים של הרפואה: פנימית, ילדים, כירורגיה קטנה, מיילדות וכו'.

אמהות רבות ואולי גם סבתות של היום של ההתיישבות העובדת זוכרות בודאי את לידתן בחדר של הצריף אשר שימש למגורים באותם הימים בסיועו של הרופא. הרופא גם פסק אז בנושאים הקשורים בגדילת ההתפתחות של הדור הצעיר, ברפואה מונעת ואף בחינוך. הרופא דאז היה רופא המשפחה במלוא מובן המלה ותחומי עיסוקו הצדיקו את כינויו השני: רופא כללי.

בעשרים וחמש השנים האחרונות במשך התפתחו במדינת ישראל בתי חולים משוכללים מצויידים במכשירים מתוחכמים ורבים מהם הפכו למרכזים רפואיים בסגנונם לבתי ספר לרפואה אשר קמו אחד אחרי השני המקדישים ידע רחב ומעמיק בתחומים השונים של הרפואה.

התפתחותם של השרותים האמבולטוריים הקהילתיים גם הלכה והתרחבה במידה מקבילה במגמה להתאים אם, קצב גידולה של האוכלוסיה.

הרפואה התחלקה לשתיים: זאת הבאה לידי ביטוי במסגרת האשפוז של בתי החולים וזאת המוגשת במסגרת של המרפאות הכפריות (?) בעיר, במושבות, בכפר ובקיבוצים, על ידי רופא המשפחה, הרופא הכללי.

מהם המאפיינים הבולטים של עבודת רופא המשפחה?

בניגוד לרופא בית החולים הרואה מולו רק הנפגעים (?) אליה, רופא המשפחה או הרופא הכללי יכולים החולים לגשת בצורה ישירה, ללא כל מחסום מפריע. רופא המשפחה עסוק רוב הזמן על פי יוזמתו של החולה אשר אינו חייב אפילו להיות חולה כדי להזדקק עם הרופא. הבעיות שבגללן פונים חולים שונים תלויים לצרכים בהיצבם, בכלים העומדים לרשותם בביתם או במקום עבודתם לטיפול בתופעות בעלות משמעות בריאותית מרמות (?), ובסוף הסבילות לכאב או לחרדה שלהם. הבעיות המובאות את החולה אל הרופא מושפעות לפעמים על ידי המאמרים המתפרסמים בעתונות או מה שהוא שומע ברדיו או רואה בטלויזיה ומהמנהגים המרשימים בה. אישיותו של הרופא, נכונותו לייעץ הם גורמים המשחקים תפקיד לא מבוטל, לקלות הגישה אליו. דבר המשתקף במספר החולים אשר הוא רואה או בודק ביום עבודתו. הגישה האפשרית אל רופא המשפחה היא חיונית אם עליו להגיש עזרה דחופה או להורות את החולה בגילוי המוקדם של המחלות, אך לעיתים היא הודמת לניצול יתר של הכנו.

על הרופא לכבוש את יצרו ולהפוך מצבים אלה למקור מידע חשוב אודות החולים הנמצאים בטיפולו. הרופא הבוחר ענף זה של הרפואה מחוץ לכותלי בית החולים חייב לדעת שהוא מתפקד בקו הראשון של המלחמה נגד המחלות ובתאם ומפרט הכנתו (?) על השרותים השונים הניתנים בבתי החולים או ברפואות מיוחדות. מומחיותו באה לידי ביטוי בתחום הגילוי המוקדם של המחלות ובכישורו לדאוג להמשכיות הטיפול של מחלות בעלות אופי ממושך ושל אלה אשר אינן ניתנות לריפוי.

על רופא המשפחה לרכוש פירוט (?) בסיסי על החולה וסביבתו כדי לטפל בבעיות הפסיכיאטריות בהן נכלא החולה ובאותן המחלות אשר בתחום הנפש שאינן דורשות עדיין הפניה למומחה.

הוא חייב לדעת לנצל את הקשר שנוצר בינו לבין החולה כדי להנכו (?) בנושאים בריאותיים ובתחום הרפואה המונעת.

האם הרופא של היום המגיש בבהירות את עזרתו לחולה הפונה אליו במסגרת של המרפאות, נושא הלכה למעשה על כתפו את התפקידים השונים האופייניים לרפואת המשפחה?

הרופא אשר ליווה את התפתחותו של היישוב הישראלי עסק במלאכתו בצורה אינטואיטיבית, ללא כל הכנה מוקדמת. המציאות הכריחה אותו לשכח, במגע הראשון עם החולה בכח או בפועל, את הרשימה הארוכה והמגוונת של המחלות שראה ולמד בבתי הספר לרפואה ובבתי החולים. עליו לדעת שזמנו יהיה תפוס לרוב על ידי מחלות של דרכי הנשימה, במיוחד קלות ביותר, אך כדי לגלות את הסימנים הראשונים של מחלות רציניות יותר, עליו לחדד את חושיו, להעמיק וללמוד את אופיו של החולה, לעקוב אחר התנהגותו ותגובותיו בעת מחלה ובחיי היומיום שלו. ואם כבר נפגע על ידי מחלה הדורשת פיקוח מתמיד, עליו לתמוך בו במשך תקופה ארוכה ולהגן עליו מיאוש והבנה עם גורמים שונים.

בעולם הרחב וגם בארצנו הודגש הצורך להכין סגל מתאים של רופאים אשר בתום לימודיהם יתפקדו בחברה כמומחים בענף החשוב של רפואת המשפחה.

הכנתו של הרופא הכשרתו, מביאים בחשבון את התחומים השונים, הנדרשים לו כדי למלא את תפקידו. לא רק של הרפואה אלא גם בתחום הסוציולוגיה, הפסיכולוגיה ובדרכי ההתנהגות. עליו לקבל ביהם על המורכבת של המבנה החברתי בהווה. פעיל כרופא כדי להתאים את גישתו ליחיד ולמשפחה אשר בטיפולו.

הרופא יוכל על פי תכנית זו לקבל על עצמו אחריות כוללת לטיפול בהפסקות ובעיות אשר להן השלכות בבריאות.

יש לקוות שהחברה כלל (?) [illegible] ההפוכות במשך שנים רבות, הוסיף נדבך חשוב לקודמה ותיקא (?) בענף הרפואה.

הקור הוא אויב ערמומי

מאת שלוה בת דוד

כאשר כתב משוררנו הלאומי כישראל היא ארץ "האביב בה יבוא לעולמים", הוא היה עדיין בנעורו באירופה ולא ידע מה מצפה לו בארץ החמדה. בכל החורף אנו מגלים מחדש שבעצם קר אצלנו ואנו סובלים לעתים יותר מאשר תושביהן של ארצות קרות כמס, פכום משום שאין לנו תנאים להגנה מפני הקור. כך הדבר בבתים ובדירות הבנויים לא לפי צרכי האקלים האמתיים שלנו וכך לגבי השוהים בחוץ בתנאי שדה ואינם חושבים מקרה ומרשלג. זכור המקרה הטראגי של חיילים שקפאו בדרך לסנטה קתרינה, בלב מדבר סיני. אולי משום ש"מדבר" ו"סיני" קשורים בהרגשתנו תמיד עם שרב וחום ולא עם קור.

אנשים רבים מטיילים גם בחורף, רבים יוצאים לעשות סקי בחרמון, ורבים עוד יותר עובדים בחוץ בתנאי קור. אילו סכנות צפויות להם?

יש בהחלט סכנה בקור ובתנאי מזג האויר הקשורים בקור. טוענים הרופאים, כי הקור הוא אויב ערמומי הנזק מצטבר בהדרגה ובצורה בלתי מורגשת. פעמים רבות כאשר הנזק כבר נראה לעין, זה יכול להיות כבר מאוחר. רצוי על כן לנקוט אמצעי מניעה. הסכנות העיקריות הן לגבי השוהים בחוץ בשדה, באזורים קרים במיוחד, בשלג וכד'.

פגיעות הקורבן:

מכת קור: מכת קור היא קפיאה של אברים, כגון אצבעות ידיים ורגליים או חלקים חשופים בפנים. במקרים קיצוניים נזק כזה עלול לגרום לקטיעת אברים.

קירור הגוף (היפותרמיה): קרור הגוף עלול לגרום נזק כללי בגלל ירידת חום הגוף ולהביא אפילו למוות.

סינוור שלג: סינוור שלג עלול לגרום נזק לרשתית העין עקב ההקרנה של האור הבוהק על ידי השלג. נזק זה יכול לגרום אפילו לעיוורון ממושך.

כוויות קור: אלה הם נזקים שקיימים בעור הנחשף לרוח. בפני קר בטמפרטורה שמתחת לנקודת הקיפאון. בתנאי יובש ועוד יותר במגע עם מתכת קפואה יש סכנה שהעור יידבק למתכת.

התיבשות: כן, קיימת סכנת התיבשות לא רק בתנאי שרב אלא גם בתנאי קור וזאת כאשר עובדים עבודה פיסית המלווה בהזעה ואיבוד נוזלים ואי-שתייה מספקת. הסכנה גדולה משום שבתנאי קור אין חשים בצמאון ואין שותים די.

הסיבה מעיים: בגלל היעצרות פעולת מעיים בתנאי קור יכולה להתפתח חסימת מעיים על ידי צואה שמתקשה בהולחלת. (ידוע שילדים נרתעים ללכת לבית השימוש בחורף מפני סקר שם ולא נוח להם להתפשט בקור וסובלים מעצירות בחורף. לא כל שכן בבוגרים החייבים לעשות צרכיהם בתנאי שדה. כאן כדאי להזכיר, שאכילת פירות הדר מסייעת בחורף לפעולת המעיים).

כיצד נגרמים נזקי הקור? הקור גורם לנזק על ידי הקפאה של רקמות באברים חשופים ועל ידי איבוד חום הגוף עצמו. אולם לא רק הטמפרטורה באויר קובעת, אלא גם מהירות הרוח. לטמפרטורה נמוכה במצב של רוח עזה יש השפעה יותר מסוכנת מכל טמפרטורות הרוח גבוהה. לגבי פגוע בשדה, המצב קשה יותר בגלל איבוד נוזלים, אבל גם אדם בריא נפגע יותר ברוח עזה. (בחרמון, למשל, מגיעה הרוח למהירות של 100 קמ"ש).

בזמן סערת שלג, סכנה גדולה היא להימצא בחוץ. לא רק בגלל החשיפה לקור, אלא מפני שתוך זמן קצר מתכסים כל תוואי הקרקע ואפשר ללכת לאיבוד. בזמן הליכה בשלג ביום שמש אפשר להינזק בעיניים ולכן כדאי להשתמש במשקפי שמש. ללא משקפים יחוש אדם כעבור שעות אחדות כאבים בעין, הרגשת גירוד ושריפה בעין וכן תופעת פגיעה בכושר הראיה, בעיקר בלילה.

הלבוש הנכון בתנאי קור הוא תנאי חשוב. מטרת הבגד היא להגן מפני קור ומפני רטיבות. קור בתנאי רטיבות הוא הרבה יותר מסוכן מאשר קור בתנאי יובש. כי רטיבות מלחה מאיבוד רב יותר של חום הרקמות.

הלבוש בתנאי קור חייב להיות אטום. אין ללבוש בגד קרוע או פרום. רצוי ללבוש שכבות אחדות של בגדים, שכבות בגדים דקות עדיפות על בגד אחד עבה וכבד. מי שקר לו מאד, ילבש גופיה אחת זו על זו או לבגד הגוף הכוללים גופיה ומכנסיים. מי ששוהה בחוץ שעות רבות, כדאי שילבש מעיל דוחה רטיבות. הנעליים חייבות להיות יבשות. אפשר למנוע רטיבות בנעל אם משמנים אותה על ידי משחה לעתים קרובות או מריחות שומן עליה. הסוליה צריכה להיות במצב תקין ולחורף רצוי לקנות נעליים גדולות יותר במיוחד לילדים כדי שבשעת קרה אפשר יהיה ללבוש יותר מזוג אחד של גרביים או ללבוש גרביים עבים מאד. כיום יש בשוק שפע של גרבי "מגבת" עבים המחייבים נעל גדולה יותר.

מי שחייב להיות בשדה רצוי שיתעטף את הרגל בלבד ויחבוש כובע הם עם הגנה על האוזניים וכן יצטייד בכפפות יבשות. כדאי למרוח את הידיים בשומן או בקרם להגנה מפני רוח וקור.

מי שנפגע בקור ואבר בגופו קפא, אין לחמם אותו מול האש וגם לא על ידי שפשוף. פעולות אלה מזיקות למי שקרום קפא אבר בגופו. כדי להבחין בסכנה יש לראות אם אין שנוי בצבע העור. מי שאבר מגופו לקה במכת-קור, משתנה גוון עור האבר לגוון לבן כמו שעווה. כאשר הולכים בקור יכול להופיע כתם חיוורון על הלחיים וזה סימן אזהרה ראשון. אחר כך משתנה צבע העור לאדום ולכחול כאשר הנזק רציני הצבע הופך לשחור האבר נעשה נפוח ובבקעי ולא ניתן להזיזו. כבר לפני שמופיעים הסימנים החזקים יש לחמם מיד את האבר הקפוא במים חמים בחום של ארבעים מעלות צלזיוס. אבל לא לחשוף אותו לאש ולא לשפשף חזק וגם לא לשפשף בשלג, כפי שסבורים רבים. אפשר לכסות את המקום הנגוע בשקית פלסטיק ממולאת מים חמים, לעטוף בחתיכת צמר גפן או בסמרבות.

מי שמטייל בקור בשדה עלול ללקות בקירור הגוף (היפותרמיה) בגלל איבוד חום גדול יותר מאשר כמות החום המצטברת בגוף על ידי הפעולות החיוניות, כגון אכילה, שתיה, עבודה, נשימה. במקרה כזה הולך הגוף ומתקרר והטמפרטורה יורדת מתחת לרמה הנורמלית כלומר מתחת ל-37—36 מעלות. האדם הלוקה בקירור הגוף אינו חש בכך בתחילה אלא מאבד את יציבותו. הולך כמו שכור. הוא מבולבל ודעתו לא צלולה. הוא עלול אפילו לפתוח את בגדיו ולהזיע הרבה. הטיפול במקרה זה הוא חימום בהדר בטקות בתאבמבות (?). ירידת הטמפרטורה של הגוף מתחת ל-33 מעלות היא אות לסכנה חמורה ויש להעביר את הנפגע לבית החולים הקרוב במהירות האפשרית.

העורכת: עדית זרטל

מוסף "לבריאות" — מוגש כשירות לקוראי "דבר". המוסף מופיע פעם בשבועיים והקוראים מוזמנים בזה להגיב, לשתף פעולה, לשאול שאלות הטרידות אותם בכל נושאי הבריאות והאישפוז. כל השאלות והתלונות תיענינה במדורי המוסף על-ידי רופאי קופת-חולים ועל-ידי המחלקות המתאימות במרכז קופת-חולים.

בדיקת לב בטלפון

ביוזמה לטיפול נמרץ בחולי לב, בבית החולים "הדסה" בירושלים, נחנך לא מזמן מרכז חדש שמטרתו לבצע בדיקות לב בעזרת — הטלפון. השיטה היא חידוש בקנה מדה עולמי והפעלתה אצלנו מעמידה את ישראל בשורת המדינות המתקדמות ביותר בתחום הטיפול במחלות לב.

הבדיקה מתבצעת באמצעות מכשיר א.ק.ג. (אלקטרו-קרדיוגרם) הנמצא במרכז, ובמכשיר קטן דמוי רדיו טרנזיסטור הנמצא בידי החולה. כדי להיבדק מתקשר החולה אל בית-החולים בטלפון, ומבקש שיקשרו אותו למכשיר הא.ק.ג. לאחר מכן הוא מצמיד לחזהו את המכשיר שברשותו, ומחבר אליו את שפופרת הטלפון. פעימות הלב הופכות במכשיר לגלי קול המועברים בטלפון אל המרכז. מערכת אלקטרונית מסננת את פעימות הלב מרעש הרקע הצפוי להיווצר בגלל הפרעות בקו. הם הופכים במכשיר הא.ק.ג. לאותות חשמליים הנרשמים על סרט נייר. הרופא התורן הצמוד למכשיר הא.ק.ג. בודק את הרישומים וקובע לפיהם אם פעולת הלב תקינה אם לאו. אם גילתה הבדיקה ליקוי כלשהו, מודיע הרופא לחולה שעליו לחוש לבית החולים לקבלת טיפול.

המדינה הראשונה שהכניסה את השיטה לשימוש נרחב היא פינלנד. המטרה היתה לחסוך לחולים הנמצאים בכפרים מרוחקים ומבודדים נסיעות מייגעות לבדיקות הקופתיות בבתי-החולים, בעיקר בחורף כאשר שלג וקרח מקשים על התנועה. כעת יכולים חולי לב בפינלנד להמשיך לגור בחוות מבודדות. בכל מקרה של חשש לפעולת-הלב עליהם רק להתקשר לבית החולים ולהיבדק בטלפון. במקרה הצורך אפשר להזעיק אליהם אמבולנס ולהבהילם לבית חולים. הנהלת בית חולים גדול בפינלנד בטוחה כי שיטת מכשירים המתוקים לחולי לב הבריכים השנה חוסכים שלוש ביקות במחלקה לטיפול נמרץ בחולי לב, ביקות שנועדו לחולים במקומות מרוחקים שבאו לבדיקות. לאחר הצלחת השיטה בפינלנד הפעילו אותה בקנדה, במצבם גם בהולנד ובבלגיה, והצפויות הכנות להפעלתה גם בבריטניה.

היחידה בבית החולים "הדסה" מפעילה עתה [illegible] בדיקה ניידים. המכשירים — מחיר כל אחד מהם הוא כמה אלפי לירות — נרכשו בעזרת תרומה. במכשירים מצויידים חולים שהותרו מבית החולים אחרי טיפול והזקוקים לבדיקות תכופות. קיים גם דגם משוכלל של המכשיר הנצמד באופן קבוע לגופו של החולה ומשמיע אות אזעקה כאשר חל שינוי בפעולתו התקינה של הלב. משמש החולה את צמידי המכשיר על ידו יוכל להזעיק את המרכז ולהיבדק בטלפון. לרשות המרכז קו טלפון ישיר, כדי שהחולים לא יתעכבו בגלל ההרכבה העמוסה של בית החולים.

אל מכשיר הא.ק.ג. הטלפוני אפשר להתקשר גם באמצעות רדיו טלפון, ולבדוק בדרך זו חולים הנמצאים במטוס או באניה בלב ים. יתכן שבעתיד יהפך מכשיר הבדיקה הנייד לציוד תקני בכלי טיס ושיט. לבדיקה נוספים החודש בסימני אזהרה של ליקוי בפעולת הלב.

לא שכחת לקחת את התרופות שלך לפני שאתה הולך

עבודה חלוצית בהצלת „מקרים אבודים"

בית-החולים על שם המלכה ויקטוריה בבלפסט שוכן סמוך ל"קו החזית" בין רובעי הקתולים והפרוטסטנטים, ולכן מגיעים אליו את רוב קורבנות ההתנגשויות האלימות בעיר. פצועי יריות והתפוצצויות מגיעים אל בית-החולים חצי שעה לאחר הפציעה ולפעמים הרבה יותר מהר. לרופאי בית-החולים מגיעים לעתים מקרים קשים ביותר, שבערים אחרות — כמו שיקאגו, נדרשות לעתים שעתיים כדי להביא פצוע לבית-החולים — לא היו נשארים בחיים עד לשולחן הניתוחים. כתוצאה מכך פותחו בבית החולים ע"ש ויקטוריה טכניקות משוכללות לטיפול בפציעות קשות, והרופאים עושים עבודה חלוצית בהצלת "מקרים אבודים".

אחת הדוגמאות לכך היא התגלית שעשו מנתחי בית-החולים כי אפשר לצמצם את הפגיעה במוח אצל פצועים שנפגעו בירייה בראש, אם משתקים את פעולות גופם לזמן מה בעזרת תרופות משתקות, ומנשימים אותם בזמן זה בעזרת מסיכת גז.

השיטות שפותחו בבית-החולים עוזרות לא רק לנפגעי הקריה. פועל בן 53 שעצם הגולגולת שלו נפגעה במחלה, זכה לא מכבר ל"עצם מלאכותית" מטיטניום שפותחה בידי שניים מרופאי בית-החולים: המנתח ד"ר דרק גורדון ורופא השיניים ד"ר ג'ורג' בלייר. בעקבות המחלה שפגעה בעצם היה צריך להרחיק חלק ממנה, ובראשו של החולה נותר חור בשטח של כמאה סנטימטרים מרובעים. המוח באזור זה היה מכוסה רק על ידי שכבת עור דקה, וכל מכה בחלק זה של הראש היתה עלולה לגרום למותו. בשלב ראשון יצקו הרופאים תבנית של הגולגולת ובעזרתה הכינו לוחית טיטניום בעובי של שני מילימטרים ובצורה המדויקת של החור. כדי להעניק ללוחית את העקמומיות הדרושה השתמשו במכבש הידראולי. הניתוח לקביעת הלוחית במקומה נמשך שעתיים וחצי. המנתח הרים את העור המכסה את החור מצדי ראשו — הרופאי. בעצם המקיפה את החור נקדחו עשרה נקבים בגובה של שיטה בורגים (?), והלוחית חוברה לעצם בעזרת עשרה ברגי טיטניום. לאחר מכן נתפר עור הקרקפת למקומו. כעבור ימים אחדים הוצאו התפרים ולאחר שהעור יצבה לא יוכל איש לנחש כי חלק מהגולגולת אינה עצם אלא מתכת.

השיטה שפיתחו רופאי בית-החולים ויקטוריה עולה על כל שיטה אחרת לכיסוי חללים בעצם הגולגולת, בייחוד כאשר החללים גדולים. בעבר נעשו נסיונות לבנות את החללים בעצם שנלקחה ממקום אחר בגוף, אך זהו טיפול מסובך [illegible]. נעשו נסיונות עם חומרים פלסטיים, אך קשה לחבר פלסטיק אל עצם הגולגולת, והיתה כתוצאה מכך קשה ליצור בדיוק הדרוש. כך הגיע לבסוף הצוות בבלפסט לטיטניום שהוא מתכת קשה מאד הנסבלת יפה על ידי הגוף.

אנשי הצוות קבעו עד כה לוחיות טיטניום בראשיהם של ארבעים חולים. הניתוח האחרון היה הקשה בעולם, בגלל גודל החור, שכמעט כיסה כף יד. הצעירה שבין המנותחים היתה ילדה בת שלוש ותנאי. הבדיקות מקיים כי עצם הגולגולת תאפשר עצם לגדול [illegible] גידולה, וכי לא יהיה צורך להחליף את הלוחית כל מספר שנים.

איך להשתמש נכון בעיניים

מאת עמליה ארגמן

"אל תשב קרוב לטלויזיה, תקלקל את העיניים, אל תקרא בחושך — מזיק לעיניים" — אלה הן רק מעט מן האזהרות השגורות בפי האם כלפי ילדיה. מהי האמת בכל אותן אזהרות וסברות הנוגעות להרגלי ראייה נכונים בבית? מהם ההרגלים הנכונים שיש לסגל לגבי צפיה בטלויזיה, קריאה, כתיבה או כל פעולה אחרת הקשורה באימוץ העיניים? כיצד יש לנהוג בעת נהיגה במכונית כאשר קיימות הפרעות בראייה, והאם קיים קשר בין הפרעות בראייה לכאבי ראש הכופים שאין יודעים את סיבתם?

כדי לקבל תשובות ברורות לשאלות אלה, פנינו אל ד"ר אברהם גולן ממחלקת העיניים בבית חולים בילינסון והוא הסביר:

בכל הנוגע להרגלי ראייה נכונים בבית, העקרון המנחה הוא כי מנוחה מירבית של העין — היא תנאי ראשון לראייה תקינה. ככל שהתנאים נוחים יותר — ניתן להפיק את מירב התועלת מן הראייה, ולהתמיד בקריאה, כתיבה, צפיה בטלויזיה, נהיגה וכל פעילה אחרת שדורשת מאמץ העין — זמן בבדרך יותר. יש לזכור כי העין איננה נחה, ובמסירה בפעילותיה גם כאשר הגוף כולו נמצא במצב של מנוחה. כאשר תנאי הראייה אינם נוחים לעין — היא מתעייפת מהר ואינה יכולה לתפקד כראוי — ולעיתים אף זונפת — סיכון להתאמצות יתר.

כהם התנאים הנוחים לעין?

צפיה בטלויזיה

רצוי לצפות בטלויזיה בחדר שאינו חשוך, אלא מואר באור לבן (באון) שתכונתו חשמלית (?), כלומר, עצמת אור שוה בכל הכיוונים. אור המוגבל אינו גורם שינויים קיצוניים בעין, עם העברתה ממסך הטלויזיה למקומות אחרים בחדר. כאשר העין עוברת מתנאי אור לחושך מתרחב האישון, וכאשר עוברת העין מחושך לאור, האישון מתכווץ. מעברים חדים כאלה אינם נוחים לעין.

המרחק ממקום הישיבה למסך, צריך להיות פי 4 עד 5 מרוחב מסך הטלויזיה (רוחב מסך ממוצע הוא 60 ס"מ, על כן צריך להיות המרחק בין הצופה למסך 2.5 מטר לערך). כאשר העין נחה בעת הצפיה, יכול המוח כולו לנוח. תנאים נכונים של תאורה ומרחק — מאפשרים, כאמור, צפייה ממושכת יותר.

כאשר האם שמה לב כי ילדה מתקרב אל מסך הטלויזיה קרוב יותר מן המרחק האמור — וכאשר תופעה זו חוזרת ונשנית — עליה להפנותו לרופא עיניים כדי שיבדוק אם הילד אינו קצר-רואי.

קריאה

המרחק מן הספר או העיתון צריך להיות כ-30 עד 40 ס"מ בתנאי תאורה נוחים. האור הנוח ביותר לעין — הוא אור יום. בלילה עדיף לקרוא או לכתוב לאור מנורה המוצבת בחדר מולה. נוסף לאור במוקד על הספר או הדף. כל זה מוגש לאנשים שאינם זקוקים למשקפיים ואיבר לגביהם אין כל הגבלה בקריאה.

רחוקי-הראיה הכרוכים במשקפיים מגדילים, חייבים להשתמש תמיד במשקפיים לצורך כתיבה או קריאה — אפילו לזמן קצר. קצרי-הראיה — היכולים לקרוא ללא הגבלות בגלל נטייתם למקד את הראייה באובייקט מקרוב — חייבים מפעם לפעם להסיר את העין מן הנקודה המבוקדת כדי לאפשר לה לנוח.

נהיגה

גם כאן יש להפריד בין הנהגים שראייתם תקינה, שאינם כרוכים משקפיים ושאין להם כל הגבלות בראייה, ובין קצרי-הראיה או רחוקי-הראיה. חייב מאוד — ולא רק מבחינת החוק — לכל נהג קצר-רואי להרכיב משקפיים בכל נסיעה, ולו הקצרה ביותר.

אלה הנוהגים להשתמש במשקפי שמש אופטיים בעת הנהיגה — חייבים לזכור להסירם לפנות ערב. משקפיים אלה בולעים כמות גדולה של אור, ובשעת הערב והלילה — ממילא קטנה כמות האור בכבישים. כלל חשוב נוסף לנהג — לא להשתמש בגופים מסנוורים בדרך. נהג שחלו אצלו שינויים בראייה כתוצאה ממחלה או פציעה כלשהי, חייב להיבדק שוב על ידי רופא עיניים כדי לא לסכן את עצמו ואת האחרים.

הפרעות בראייה וכאבי ראש

כאשר העין נמצאת בתנאי ראייה שאינם נוחים — עלולים להתפתח כאבי ראש. יש להבדיל בין סוגי כאב הראש. הכאבים הנלוסים (?) מעידים בדרך כלל על מאמץ מוגבר של העין בתנאים מסויימים ואז יש לבדוק אם אין צורך במשקפיים או אם אין לנקוט בהגבלות אחרות. כאבי ראש חזקים ומתמידים באזור המצח מעידים לעתים גם, במקרים רבים, על מחלה של העין או על לחץ תוך-עיני מוגבר. במקרה זה הכאב מתפשט באזור המצח כולו, ומתמקד באיזור העין. זהו כלווה גם בהפרעות ראייה — עד כדי טשטוש הראייה. טוב יעשה אדם הסובל מכאבי-ראש חוזרים ונשנים — אם יפנה לבדיקה אצל רופא עיניים.

זוהתה מחלת מין חדשה

בתאונים (?) גברים הפונים לרופא בין הוא דלקת השופכה — הצינור המוביל את השתן מן השלפוחית. דלקת זו מופיעה בין היתר אצל חולי זיבה, אך במקרים רבים לא מוצאים אצל המתלוננים סימנים של זיבה. גם כאשר מתגלים סימנים של זיבה והחולה מקבל פניצילין, מקרה שכיח הוא שדלקת השופכה איננה נעלמת יחד עם שאר סימני הזיבה, ועל החולה להמשיך ולקבל תרופות אנטיביוטיות מסוג אחר עד לריפוי המלא. הופעות אלה היו לחידה בעיני הרופאים. הם כינו את הדלקת בשם "דלקת שופכה לא מזוהה". באחרונה נפתרה החידה. נמצא כי לדלקה גורם חיידק בשם כלמידיה. הוא מועבר באמצעות מגע מיני וזוהי מחלת מין חדשה שלא היתה מוכרת עד כה.

בשל אי-הכרת המחלה היה הטיפול בה לא יעיל. במקרים רבים חזרה המחלה והופיעה לאחר שרופאה כביכול. היום יודעים הרופאים את הסיבה: אצל נשים אין החיידק גורם לשום סימפטום גלוי, אם כי הוא גורם להרס צוואר הרחם. גבר שהדביק במחלה את אשתו לאחר "בילוי" מחוץ לבית, בא על עונשו בכך שחזר ונדבק ממנה שוב ושוב, מבלי שתדע כלל שהיא נושאת את חיידק המחלה. מצב זה טומן בחובו סכנות נוספות: יש רופאים הסבורים כי במשך הזמן עשוי החיידק להגיע אצל האשה לרחם ולהצטלקות ולגרום לעקרות. עתה, לאחר שזוהה החיידק, יתכן שאפשר יהיה להלחם בה ביעילות. בשנים האחרונות הפכה המחלה לנפוצה יותר מן הזיבה. היא נפוצה היום בעולם פי שניים יותר מאשר לפני 20 שנה.

חיידקי הכלמידיה, בדומה לנגיפים (וירוסים), מסוגלים להתרבות רק בתוך תאים חיים. כשהם מחוץ לתא הם לובשים צורת גופים זעירים. בתוך התא הם גדלים לגודל של חיידק קטן, ומתרבים על ידי חלוקה כמו חיידקים. הם רגישים לאנטיביוטיקה, ובעזרתה אפשר להלחם בהם ביעילות.

אם חיידקי כלמידיה מגיעים לעין הם עשויים לגרום לדלקת עיניים. באזורים טרופיים הם מועברים על ידי זבובים וגורמים למחלת הגרענת, שאפשר לרפאה בעזרת טיפות עיניים אנטיביוטיות.

בשבדיה משתילים שיניים שנשרו

שיטה המאפשרת להחזיר שיניים שנשרו פותחה בשבדיה. השיטה היא עדיין בשלב ניסויי אך כבר ברור שתוכל לסייע בכל מקרה בו נשרו שיניים בריאות בגלל מחלת החניכיים. הצלחת הניסויים מעוררת את התקוה שבעתיד אפשר יהיה להשתיל באותה שיטה שיניים מלאכותיות.

בשלב הניסויים המוקדמים הושתלו שיניים לחולים "מבוגרים". כולם סבלו מדלקת חניכיים [illegible] נשירת השיניים ותקפה את העצם ואת קרום מיסב השן — ריקמה מיוחדת [illegible] המוצגת בין השן ובין דפנות המכתש שבה היא תקועה. כתוצאה מן הדלקת נהרסו הרקמות שהחזיקו את השיניים במקומן, וכמה מהן נשרו.

השיטה להחזרת השן למקומה פותחה בידי פרופסור סודר ממכון קרולינסקה בסטוקהולם. היא מבוססת על שיקום קרום מיסב השן המורכב ממספר שכבות של תאים חיים. כאשר השן נעקרת, עדיין קיימים בדרך כלל מספר תאי קרום חיים סביב קצה השורש. מאתרים תאים אלה ומפרידים אותם בזהירות מן השן שנעקרה, ואחר כך מגדלים אותם בתרבית מזון המספקת כמעט (?) גידול מלאכותי לתאים חיים. התאים מתרבים בזהירות והם בצבור מספר שבועות או חודשים, והופכים מאלפי תאים למיליונים.

בינתיים מטפלים בשן כדי להכינה לשתילה. תחילה מנקים אותה היטב מן החיידקים שהרסו את תאי הקרום. העיקור נעשה בשני שלבים: שלב ראשון מכני ושלב שני כולל תהליך המכונה חילוף יונים. לאחר סיום העיקור מקפיאים את השן בטמפרטורה נמוכה מאד, כדי שלא תרקב בתקופה שבה ממתינים להתרבות תאי הקרום. בניסויים שנערכו עד כה נשמרו השיניים בדרך זו עד כדי ארבעה חודשים.

כאשר מצטברים מספיק תאי קרום, מניחים אותם בתוך מכתש מלאכותי המתאים לשורש השן, ונועצים בו את השן שהוצאה מן הקירור. התאים נצמדים אל השורש, ויוצרים שכבת קרום בעובי של תא אחד. חוזרים על התהליך מספר פעמים עד שנוצר קרום בעובי מספיק. לאחר מכן מחזירים את השן למכתש המקורי בלסת [illegible]. תאי הקרום נצמדים אל העצם, והשן נצמדת אל מקומה בחוזקה.

בניסויים המוקדמים הושתלו שיניים של שלושה מטופלים. שש שנים וחצי שנה לאחר ההשתלה נבדקו השיניים ונמצאו תקינות [illegible] קבועות ויציבות במקומן. פרופסור סודר מאמין כי בעתיד אפשר יהיה להשתיל בשיטה זו שיניים מלאכותיות, ולהשתיל בדרך זו שיניים שבורות שנעקרו, כמבצע כי תאי קרום השן נצמדים יפה גם לשיניים מלאכותיות מחומרים הדומים לחומר השן הטבעית.

קופת חולים
של ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

דרוש
מנהל מעבדה בקטריולוגית
בבי"ח המרכזי בעמק

תיאור התפקיד:
ארגון והכוון העבודה המקצועית והמינהלית של המחלקה הבקטריולוגית, פיקוח על סדרי העבודה וביצוע הבדיקות. הדרכת צוות עובדים בהמחלקה במקצוע.

דרישות התפקיד:
השכלה גבוהה לפחות M.Sc במקרוביולוגיה או רופא (M.D) עם ידע רחב בבקטריולוגיה. נסיון של 8 שנים לפחות בכל שטחי המקרוביולוגיה. נסיון בניהול של לפחות 5 שנים. כושר ארגון והדרכת צוות עובדים. ידיעה טובה בשפות עברית ואנגלית.

המשרה המוצעת:
דרגה ב' — א' כל דירוג המקרוביולוגים והביוכמאים.
מועמד בעל תואר M.D. יקבל דרגה ב' — א' לפי דירוג הרופאים.

על המועמדים לפנות לברכז קופ"ח, "מדור מרכזים" ת.ד. 16250 תל-אביב.

מרכז קופת חולים

בבתי-הספר לאחיות של קופת-חולים
החלה ההרשמה לקורסים לאחיות מעשיות

אשר ייפתחו בחודש מרס-אפריל ב-1975.

מתקבלות מועמדות בגיל 17—45 בעלות השכלה [illegible] לפחות ואשר עמדנה בהצלחה במבחני הכניסה.

עדיפות תנתן למועמדות בעלות השכלה נוספת.

המעוניינות תפנינה בכתב ישירות להנהלות בתי-הספר הרשומות מטה:

1. ביה"ס לאחיות "דינה", מרכז רפואי בילינסון, פתח-תקוה.
2. ביה"ס לאחיות ליד ביה"ח המרכזי לעמק, עפולה.
3. ביה"ס לאחיות ליד ביה"ח קפלן, רחובות.

מרכז קופת-חולים

24 שעות · 24 שעות · 24 שעות · 24 שעות

מבחר

טלוויזיה

* 17.42 — "ברית טבעי" — ברוק.
* 18.10 — "פנאי לי" — בה לצפות בבעיות הפנאי.
* 20.00 — "בהיכלה" — על אברהם יהושע השל ז"ל, מהוגי הדעות היהודיים הגדולים של הדור. בדיון משתתפים עוזר לרבי הרב אברהם השל.
* 21.00 — "דיוקן" — "איך נראית ישראל בעולם". המבדר בולל ריווחים מאירופה ובארה"ב. הדיון באולפן.
* 22.20 — "סרט טלוויזיה" — "סכנה כפולה". סרט מתח עם לורין בקל בתפקיד כפול של תאומות.

רדיו

* 17.10 — "צד בצד" — שבבי תרת בשני מצעדי הפזמונים של גלי הקול (ב).

* 18.05 — "מה אבקש" — מומחים ואמנים ביהדות עצה התקינה [illegible] בנוה כשהתהפים הן פניר — בענייני מדיניות; פרופ' עזרא זוהר — בענייני רפואה; סא"ל [illegible] סלומן בענייני בטחון הסברה (צ).
* 20.30 — "קונצרט" — התזמורת הסימפונית ירושלים — רשות השידור [illegible] קונצרט אמש בתיאטרון ירושלים. מנצח: אבי אוסטרובסקי; הסולן: אילן רוגוף (פסנתר). בתכנית: "פתיח בגל הדרים", קונצרט ברהמס [illegible] סימפוניה מס' 4 [illegible] "סימפוניית תהילים" מאת סטראווינסקי (א).

קול נוע

ירושלים

"האדי המגוחך" (ירושלים) — סרט סוג ב' בפרוק מאוד, על דוד ויגל על בפקח בבסרה [illegible]

"האדיוס הבודד" (רון) — סרט אבריקאי הסרות במיבד מיר "אלסר". הבסקף היטב את קהודי החושים ואת הבכיה לינבן בהר ים — באמצעים קיצוניים למדי, אך הדרים היטב לתידעה. בעיקר בחלק הראשון של הסרט.

"משאבת מוות" (ארמון) — [illegible]

"אהבה אחרי הצהריים" — [illegible]

תל-אביב

"אמריקן גראפיטי" (גת) — [illegible]

"האיאנטה" (תכלת) — [illegible]

"פרשת סטאביסקי" (צפון) — [illegible]

"ירח של נייר" (עממי) — [illegible]

"השיהוק" (בינמה ב') — [illegible]

"אהבים להשכיר" (עממי) — [illegible]

"מצאת מזוזה" (בינגמבו) — ראה "אדיבר", ירושלים.

"רצח באוריאנט אקספרס" (פאריז) — [illegible]

"אמריקן גראפיטי" (חן) — ראה "גת", תל-אביב.

"הדוכה" (עממי) — ראה "הדר", תל-אביב.

"הדבה הזהבי" (אודיון) — [illegible]

"שנה מזמנת לאוהבים" (אוריון) — [illegible]

"אוזאנזי" (אודיון) — [illegible]

"הדהדיו" (בית-הדיסקולד) — [illegible]

"שוגרלנד אקספרס" (מאי) — [illegible]

"מה?" (חן) — פולנסקי — [illegible]

מועדון הנשיאים

(המשך בעמוד 5)

[illegible]

החיילים הרחוקים ביותר

רזין

מאת יוסי ביילין

אנשי צוותה של ספינה מילים היוצאת להפלגה בים נשתה הם החיילים הרחוקים ביותר בתוספת של ישראל, ולא פעם הם יוצאי לים עצמם אם ים, בבית שעל הספינה המבוקה, הרכבים עליהם. אם במחסים הינכן הם נמצאים ב מעת שבהן הכל יקבלים בפונים ומיבגים בבית.

[illegible]

חישוב בלבד אינו מספיק

ברידג'

מאת רחל מסלון

בשבתו ליד השולחן ובהיותו נתן בלחקיבן, קסה לכרות לצפות היטב בתיכוני של כל הסיכויים. בנוסף לסיכויים אפשריים, על הכרוז להביא בחשבון גם גורמים סבויים, אשר הזנחתם גורמת בדרך כלל לאבדן החוזה.

צפון
♠ K Q 10 4
♥ 5 4
♦ 8 6 5 4 3 2
♣ 2

דרום
♠ A 3 2
♥ A K Q 3
♦ — — —
♣ A K Q J 10 9

דרום כשחקן חוזה של 7 קלאבס נגד יציאה של מלכה דיאמונד. ברור שאם יצליח הכרוז לחתוך

הארס אחד, בנוסף הנב בחולקים 4:3 (62%), יוכל לזכות ב־13 לקוחות. כאידן, אם בחוזה הכרוז על החיתוך של הארס, באיזה קו מהלך עליו לבחור?

לאחר בשיכת כל הטליבים, ב־[illegible] הכרוז את האלוף והמלך ספייד. הוא יצליח להפליס את החוזה אם: א) הספייד בחולקים 3:3 (36%) ב) ב[illegible] ספייד שני באחת בהדיים (16%). ג) אם בית בערב המיפה או שסה ספייד.

סה"כ של הסיכויים א', ב' וג', מכתבם ב־61%, לעומת הסיכוי של היחוך בהארס הבחוה 62%. לכן אפשר היה להגיע למסקנה שהיתוך ההארס בהווה סיכוי קצת יותר גדול.

מסקנה זו מוטעית לחלוטין. אם מכזה הכרוז להגביה את סידרת הספייד, יש לו עדיין סיכוי נוסף — כרוב ההארס נמצאים באותה היד שבה רוב הספייד (עוד 16%).

עובדה זו בסה את כף המאזניים לטובת ויתור על קו המשחק של היתוך הארס, לעומת הגבהת סידרת הספייד ו/או לחץ בין הצבעים הבכירים.

הטלוויזיה הלימודית

07.50 — חשבון ד' — הסדרה היסודית; 08.15 — ייעוץ הכוון ט' — תלמידים מספרים (היכול בקבוצי); 09.05 — חשבון ד' — טבלת שכיחויות; 10.00 — אנגלית ו'; 10.20 — אנגלית ד'; 10.45 — הבניות לגיל הרך — גבהותימבן; 11.05 — אנגלית ד'; 11.25 — מוסיקה — צלילים מעי לימים; 12.00 — אנגלית ט'; 12.20 — אנגלית ח'; 12.40 — סכנולוגיה ט' — טיפול תרמי; 13.00 — אורחות ד' — זכויות האזרח.

16.00 — ביקור בתערוכה בהר לבד — אנגלית ט'; 16.21 — לחזות העבר 2 — מבדר הדר כה למורים בחשבון; 16.52 — צרפתית; 17.00 — הפסק השמלי — הורות החשמל.

טלוויזיה כללית

17.30 — חדשות, הבניות ילדים; 17.32 — מבדר טירות; 17.42 — סידרת טבע — מאר רוקו; 18.10 — פנאי לי; 18.25 — שירי אלף בית; תכניות ערבית; 18.30 — קיצור החדשות; 18.32 — התחריות ופרסים; 18.45 — מורשתאת; 19.00 — למשפחה; 19.30 — חדשות; 20.00 — מורשה; 20.30 — מבט לחדשות; 21.00 — "דיוקן" — איך נראית ישראל במערב; 22.20 — סרט טלוויזיה "סכנה כפולה"; 23.00 — פסוקו של יום וחדשות.

הגל הקל

06.00 — כה טוב; 06.10 — התעמלות בוקר; 06.20 — עצון מוסיקלי; 06.59 — רגע של עברית; 07.00 — הבוקר הזה + סקירת עתוני הבוקר; 07.35 — זמר זמר לך; 07.55 — אור ירוק; 08.15 — בוקר טוב; 08.55 — בעקבות החדשות; 10.05 — כאן בבית; 11.00 — סקירת עתוני הצהרים; 11.40 — לאן הערב; 12.30 — שירים מסלנו; 13.05 — בחצי היום; 14.10 — על גלין יביא; 15.05 — מצלילי המזרח בכקשתך; 15.52 — על רגל אחת; 16.10 — רגע של עברית; 16.11 — מהדורה עברית; 16.11 — פאא36; עברית; 16.30 — בתקווה שתבינו את הרמז; 17.10 — צד בצד; 18.05 — סובב לו הטיר; 18.45 — היום בספורט; 21.05 — שיר דור ישיר; 22.05 — היגג ישיר; 23.05 — אני שלך ואת שלי עד שעה 1 (כל היממה חדשות כל שעה).

רדיו רשת א

08.10 — מעגנים מוסיקליים — קודמפהולף: סונטה בפה־מג'ור לחליל ולנבל (ז'אן פייר רמפל, לילי לאסקין); דיטרסדורף: מקרי צד לבנור ופסנתר (פנחס צוקרמן, לנוגה סמית); י.ס. באך: קפריציו בסי־במול מג'ור לצ'מבלו (ג'ורג'נו סאלווי); פורה: סוויטה מס' 1 ברה מינור לצ'לו ופסנתר (פול טורטליה — ז'אן איבר); 09.05 — שעה במחיצתה של דבייעיות בודפסט; 10.05 — מועדון המוסיקה של רשות השידור: עם התזמורת הקאמרית של חולון. הסולנים: אבי יוסלביץ' (אבובו); יוסי בדינון (פסנתר); ואריה ורדי (פסנתר); 11.00 — עברית לעם; 11.15 — הבעה בכתב; 11.35 — שיר ופזמון; 12.15 — אנגלית למתחילים; 12.35 — שירה הבקהלה; 13.05 — קונצרט צהרים — ברליוז: קטעים מתוך "הטרויאנים"; 14.10 — לאם ולילד — לפעוטות — גינון והחמים משכון ב"ץ; ידידי מרחוב ארנוף; לילדים הגדולים; 14.35 — "בארץ הלמה" — חידון הי; 15.05 — רדיודע — משדרים להרחבת הדעת; 15.30 — ספרות השאלות והתשובות; 15.50 — שיחה בהלכה; 16.10 — רגע של עברית; 16.11 — צלילי עברה — "המוסיקה ואני"; 17.10 — צלילי ג'ז; 17.50 — אגיגבה; 18.05 — כאן טבריה; 18.55 — לחקלאי — פרות יקיעות יומי; 19.00 — היום הזה; 19.25 — קלאסי וקל; 19.50 — פרקי הים בתנ"ך: ישעיהו, פרקים י"ט, כ'; 20.05 — עולם המדע; 20.30 — התזמורת הסימפונית ירושלים — רשות השידור (סטראו) — המנצח: אבי אוסטרובסקי; הסולן: אילן רוגוף (פסנתר); בהשתתפות מקהלה "סינגינג סיטי", מפילדלפיה — "פתיח בגל הדרים"; מלבן: קונצ'רטו ברה מינור להצגרה, 2 אבובים, קונטינואו ותזמורת י.ס. באך: קנטטה מס. 4 בהפסקה: 1) "קונצרט הערב"; 2) "אגיגבה" (פתרון); פרוקופייב: קונצ'רטו מס. 3 בדו, לפסנתר ולתזמורת, אופוס 26 סטראווינסקי: "סימפוניית תהילים"; 23.05 — עם כבל העצמים; 00.10 — רגע של שיר.

גלי צה"ל

5.58 — ברכת השחר; 6.06 — צלילי בוקר; 8.05 — יומן הבוקר; 9.05 — ד"ש עם שיר; 9.55 — לאן לפנות; 10.05 — חמים וטעים; 10.30 — "אני ושרי"; 10.55 — מילה בשלע; 11.55 — על אש קטנה; 12.05 — יומן הצהריים; 12.25 — כובב בצהריים; 12.55 — זה מוכר לי; 13.05 — טעם הזמן; 13.55 — הורדות לחיילים; 14.05 — קחים עד ארבע; 16.05 — יא לבלבלו; 17.05 — זהר הערב; 17.40 — פזמונים לדרכם; 18.05 — כח אבקש; 19.05 — מקום טוב באמצע; 21.05 — ברנאלבה; 21.35 — פינת הג'ז; 22.05 — בוא נדבר; 23.35 — פיזות חצות; 0.05 — יומן חצות; 0.30 — סיפורי לילה; 2.00 — מבזק ידיעות ומבזקי ידיעות גם בשעה 3.00, 4.00, 5.00; 2.05 — שמה קטנה של נגינות עד 5.58 (בל היממה חדשות בל שעה); 3.05 — פזמונים אל תוך השחר.

אבד שטר

בנ 402 יום פרעון 7.3.74 ע"ס 2150.— ל"י לפקודת מפעד — קיבוץ העוגרים. השטר הנ"ל בטל ומבוטל ו־כל המחזיקים בו יש לבטל על קרן העתו.

בתי-מרקחת

ירושלים

מבלות דפנה, מבלות דפנה בנין 129 מרכז מסחרי, טל. 281804; בלסם, רח' צלאח אדיין.

בתל אביב

גורשוב, רחוב גורשוב 60, טל' 293889; תרופה, רחוב דיזנגוף 217, טל' 223488; יאני, רחוב יהודה הלוי 67 טל' 612474.

חיפה

הנשיא, הנשיא 33, 87312.

רמת-גן

גנגה, רמתגן, דרך גנגה 38.

בת ים

גני בת ים, בת ים, רחוב הגבורים 3.

חולון

דרור, רח' ההסתדרות 80.

נתניה

תמון.

פתח-תקוה

מרכז השרון — חובבי ציון 40.

בני ברק

ספירא, רבי עקיבא 80, בני־ברק.

הרצליה כפר שמריהו, רמת השרון רעננה, כפר סבא ־ כתיים

ד"ר ברגיקר, הרצליה, רח' סוקולוב 28.

קולנוע

תל־אביב

אופיר — אני תבוס
אסתר — כלבי הכביש
אנדלי — דצמבר התם
אלנבי — בראש מורם
אורדן — שר הכלבים
הפולאים
בן־יהודה — האליפות שמחים
גורדון — תלך רגל
גת — אמריקן גראפיטי
דקל — המתבגרים
דרייב אין —
5.00 — המגיפים הצליחים
7.15 — מורית
9.45 — קטלנית יותר מהזכר
הוד — [illegible]
המרכז — הגיבורים
זביר — אהבה וספסים
חן — ג'אגרנאוט
ליכוד — אהבה בגשם
מוגרבי — כשאלת כוח
מתמיד — האגרוף בסינגפור
מקסים — יומים אסורים
סטודיו — רצח באוריינט אקספרס
סינמה 1 — הקנוניה
סינמה 2 — השיחה
סינרמה — תוית וריכם
פאר — פסק דין
פריז — אהבה אחר הצהריים
צפון — פרשת סטביסקי
רמת־אביב — השבעון המקסים
תכלת — קובלביקה
תמר — עוזבים בגברת
תל־אביב — הסכנה היא מקצועי
יפו:
נגה — תן האתבה
צליל — פאריז אלי אטרס
בתיים
רמת־יוסף — הכל למען פיט
7.15, 9.30
חולון
ארמון — ירח של נייר
7.15, 9.30
4.00: סרזן נגד הנאצים
מגדל — ישבעני 7.15, 9.30
4.30: הארטיסטים בצבא
סבוי — מגרש השדים
7.15, 9.30
4.00: הגורלות יצצאות לקרב
רמת־גן הבעקתיים
אורדע — נהניק עם לשיון
אואזים — הטיקף
ארמון — גבר ושמו פלספום
רמת־גן — מגרש השדים
הדר — ההזדמנות האחרונה
ליילי — משוקי בילוס
רמה — בילים
שבים — ירח של נייר
נתניה
אבהר — נשים עושות דינג דונג
4.30, 7, 9
שרון — הופעה עד חצות
7 — 9.15
4.15: היתוכים
חדרה
הוף — להקת צבבל
פתח־תקוה
הדר — איש חצוה
3.30, 7.00, 9.00
חיבר — הארטיסטים
בטופרברקס 3.30, 7.00, 9.00
שלום — הכפילה 7, 9
הרצליה
דגניה — דקמרון האחרון 7, 9
באר־שבע
צמר — השקיעה האחרונה 8.15
חן — אבירי הקרסה 6.00, 8.30
הוד־השרון
בית הפועלים —
האינדיאני הקטן 3.30
נקמתו של בארסקוס 8.15
ירושלים
אדיסון — מורשת הגברים
אוריון — אכפים להוסים
אורנע — משאית כוח
ארמון — שלום לבליש
אדיביל — הרוצח המקסים
הבירה — גבר ושמו פלספום
חן — אהובתי הספחה
ירושלים — הארי המזהים הדר
סמדר — אין עשן ללא אש
עדן — חבורת ברפים
רון — הרולד ומוד
ציון — השים בגברת
חיפה
אוריון — נקמת הגבור הצעיר
אורה — הנה טובה לאהבים
אורלי — אהבני
אמפיתיאטרון —
נשיקה הפונת
ארמון — ג'אגרנאוט
אוריון — גיבורי סלמרק
בית רוטשילד
ההיכל 6.45 — 9.00
חן — אמריקן גראפיטי
מירון — הבלתי מנוצחים
עצמון — ירח של נייר
פאר — שלד
פריז — שוגרלנד אקספרס
רון — מה?
שבים: הר הכרמל —
אכפים להוסים
קולנועבפיקון
יובל־אור — הבהמים העליזים 6.30
זהר — אהבה בשבש בבית בוגנים 9.00
קרית ביאליק
ספיר — ההורד אגמוני עצבנים

תיאטרון ישראל

הערב 31.12.74

הבימה:
הה, זה ילדה;
באולם הגדול
מכל אחיך:
באולם הקטן
הקאמרי:
הצפה;
תל־אביב

אבדה תעודה תשיבה לפלארסון לאוני טכנאית רנטגן. המוצא מתבקש להחזיר לכתובת: מרכז קליטה אופקים. פלאמון לאוני.

עירית אשקלון

מכרז פומבי מס' 74/55

עירית אשקלון מכריזה בזה על קבלת הצעות לבנית בית מלאכה, מחסן, עב, גינון, פתיח ומגרש כדורסל בבריס בפתון אשקלון.

ברור פרסים ומסמכי המכרז תמורת סך —.200 ל"י נא לפנות לרכז הבכרזים בחדר מס' 208 בבנין העיריה.

סיור קבלנים יתקיים ביום 5 לינואר 1975 בשעה 10.00.

המועד האחרון להגשת ההצעות ב־12 לינואר 1975.

חייבי אהרון, ראש העיריה

אשקלון: 26 לדצמבר 1974.

לשכת ההוצאה לפועל בצפת

תיק הוצל"פ 18786/74 היתה מודעה בדבר מכירת מכונית של מבדבדין

מוצעים בזה למכירה פומבית הממטלטלין המתוארים להלן של החייב: אדם צבי ושות' אזור התעשיה צפת לגבית חוב בסך —.9,000 ל"י בצרוף ריבית, הוצאות ושכ"ט עו"ד המגיע לזוכה סגרה ע"י ב"כ הע"ד א. גרינשטיין החיפה.

המכירה תתקיים ביום 9.1.75 בשעה 15.30 ברחבה שמול בנין בימ"ש השלום צפת.

תיאור המיטלטלין:

מכבש לשטנצים מקודה חשמלית פירמה אדיר אלסטן, מכשיר ריתוך חשמלי אירובה 200 תוצרת איטליה, לוח חשמל חדש לשנרים, קומפרסור אהלואב, 7 לוחות חשמל, רדיאטור חדש בסיס למדחם, מנור חשמלי סומאס, אבן משחזת חשמלית.

הערה: המעוקלים יוצאו מרשות החייב יובאים לפני המכירה. על הקונה יהיה לשלם את כל המיסים האגרות וההיטלים. אחר בכח כל דין חלים על הקונה וכן 1% מהמחיר למנהל המכירות.

חגי אביבה, המציא לפועל

נופש ותרבות

הגוף ב"מבטחים" בזכרון־יעקב

החוגים לבריאות הגוף שנערכו ב־5 מחזורים בבית־ההבראה בית־יערי בבית־אהרן, שרה גנין רב הצרנה בצד המשתתפים בהם. נתקבלו מכתבי תודה חמים רבים ולהלן קטע ממכתבה של אחת המשתתפות:

"היה זה שבוע נופש נהדר. השילוב של נופש עם הקניית הרגלי התעמלות להעלאת הכושר הגופני של מבוגרים הוא רעיון נפלא. אני בטוחה שהאנשים יבטיחו להשתמש בחומר הנלמד והדבר יביא להם תועלת רבה.

היה יפה לראות אנשים בגיל מתקדם המתבצלים, משחקים ומתעשעים כילדים. דרך עבר יהם של המדריכים הסרותה עלינו אוירה נעימה ורוגעת והפכה אנשים שהיו זרים זה לזה בהיפגשם לידידים ששמחו לבלות בצוותא. תבורכו במעשיכם!"

עקב הצלחה של החוגים האלה — החליט מרכז קופת־חולים על סידרה נוספת של מחזורים בבית־ההבראה הסכלל "במבטחים" בזכרון־יעקב.

ואלה מועדי המחזורים:

מחזור א' מ־5 בינואר עד 12 בו.

מחזור ב' מ־12 בינואר עד 19 בו.

מחזור ג' מ־19 בינואר עד 26 בו.

מחזור ד' מ־26 בינואר עד 2 בפברואר.

מספר המקומות בכל מחזור מוגבל וכל הקודם זוכה.

זכאים להשתתף בחוגים חברי קופת חולים (גברים ונשים) המעוניינים, בתנאי שהם מסוגלים לכך מבחינה בריאותית. רופא במקום ייעץ להם מבחינה זו.

תוכנית הפעילות:

א. הרצאות עיוניות בנושאי בריאות, אורח חיים נכון, שמירה מפני מחלות, היגיינה וכן מושגים בתורת הגוף והיציבה.

ב. שיעורים מעשיים בחילוף:

הדגמות ותרגילים של סדרות הרגילי התעמלות והרפיה — צעדות (בקבצים משתנים ובתנאי שטח שונים). תרגילי גב מיוחדים למניעת ליקויי יציבה. תרגילי התעמלות בצורת כבשירי עזר ביתיים. הדגמה ולימוד של מחקרי תנועה לפרט. בתכנית גם מתן ייעוץ אישי בפעילות גופנית בהתאם למגבלותיו הגופניות ובטיותיו של המשתתף.

בחוגים הללו יפעלו צוותים של מורים ומדריכים להתעמלות ורופאים לבריאות.

המחיר ותנאי התשלום:

מחיר ההשתתפות זהה למחיר של שבוע ההבראה, כמקובל בשכונות ההבראה של קופת חולים.

ההרשמה:

בבית ההבראה "מבטחים" בזכרון יעקב, טל. 063-99345 וכן במחלקת ההבראה במרכז קופת חולים תל־אביב, רחוב ארלוזורוב 101, תל־אביב טל. 262211.

מרכז קופת חולים

קופת־חולים של ההסתדרות הכללית · מחוז תל־אביב · לוח התורנויות

א. תורנויות לילה

מתקיימות ערב ערב, מלל שבת וחג, בשעות 8 בערב עד 12 בלילה (פרס להדר יוסף מ־8 עד 11).

1. מרפאת התקוה ב' רחוב זיו פינת רח' מרכוס טלפון 31122 — לחברים מסניפי: התקוה א' ר"ב נקפה וכפר שלם.
2. מרפאת הדר יוסף, רחוב קהילת ורשה מספר 12—10. טלפון 478095 — בשעות 8.00 עד 11.00 בלילה. לחברים מסניפי הדר יוסף, נוה שרת, צהלה, רמת החייל. על בדרך זמן לחברים מהסבבות ההדרבה לסניפים הללו.
3. מרפאת נוה שאנן, רחוב יסוד המעלה פינת לוינסקי טל. 33483 — לחברים מסניפי נוה שאנן, דשיבנסון ופלוסקי.
4. מרפאת קפוביק, רחוב רעידת קפוביק 36 פינת יהודה המכבי טל. 444494 — לחברים מסניפי: קפוביק, רביבוביק ורמת אביב.
5. מרפאת תל נורדוי, רחוב דב הוז 1 טל. 243233 — לחברים מסניפי: תל נורדוי, אלי מריני בארי, אחרונה, גלבוע, הכמל ודפפורים.
6. מרפאת קרית שלום רחוב דרכסקי 12, טלפון 822715 — לחברים מסניפי: קרית שלום וקריה שלום (סמוך צבא קבע).

הערה

א. אחרי השעה 12.00 בלילה ועד 7.00 בבוקר מתקיימת תורנות לילה במביא רח' מזאיה 13, טל. 101.

ב. החברים מסניפי: אילון, ידי אליהו, רמת חן עצמי ג' רמת ישראל מבלבדג בר אור, אליפגש, שבדי יונה הנביא ומונטפיורי — הוסקים לרופא בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר יפנו לבנן דוד אדום, רח' מזאיה 13, טל. 101.

ב. תורנויות ערב שבת

בימי שישי בשעה 2 אחה"צ עד 8 בערב מתקיימות תורנות בבנן דוד אדום, רח' מזאיה 13, טלפון 101.

3. בית מרקחת במרפאת זמנהוף, רח' זמנהוף 42 טלפון 289221. בין השעות 5.00-2.30 אחה"צ במרפאת מבלבדג, רח' אלנבי 75, טל. 614467, בין השעות 5.00-2.30 אחה"צ.

2. מעבדה, במרפאת זמנהוף רח' זמנהוף 34, בין 5—6 אחה"צ.

ג. תורנויות שבת וחג

1. מתקיימות בין השעות 9.00—11.00 לפנה"צ במרפאות:

גלבוע	טל' — 242870
התקוה א'	טל' — 32579
דשיבנסון	טל' — 828180
הדר יוסף	טל' — 478095
ידי־אליהו	טל' — 34278
יונה הנביא	טל' — 55479
כפר שלם	טל' — 31546
מבלבדג	טל' — 614467
נוה שאנן	טל' — 33483
קרית שלום	טל' — 822715
קפוביק	טל' — 444494
רמת אביב	טל' — 412294
רמת חייל	טל' — 471162
תל נורדוי	טל' — 243233

משעה 1.00 בצהרים עד 8.00 בערב מתקיימות תורנות בבנן דוד אדום, רח' מזאיה 13, טל. 101.

2. רופאים מקצועיים — לכל סניפי המחוז, מרפאת מבלבדג, רח' אלנבי 75, טל' 614467.

א. רופאי א.א. וגרון ורופא עיניים בין השעות 9.30—11.30 לפנה"צ.

ב. רופא ילדים בין השעות 9.00—12.00 לפנה"צ.

3. תורנות מעבדה — לכל סניפי המחוז במרפאת זמנהוף רח' זמנהוף 34, טלפון 284242 בשעות 9—11 לפנה"צ. 4—5 אחה"צ.

בית מרקחת במרפאת מבלבדג רח' אלנבי 75 בין השעות 9.30 12.00 לפנה"צ. 5.00 4.00 אחה"צ.

הערה:

בית מרקחת מגדדבד, רח' אלנבי 17, פתוח בימי א' ה' משעה 8 בבוקר עד 7 בערב ללא הפסקה.

"רפואפון"

שירות מידע על תורנויות רופאים בהריטקטה מעבדות, בתי־חולים ותורנויות לילה לחברי קופ"ח במחוז תל־אביב 22.00 בלילה ובימי ו' מ־8.00 בבוקר עד 17.00 בציב. רן, יפו טל. 239777 פוטו בכל ימות השבוע מ־9.00 עד 9

האופרה הישראלית

מייסדה ומנהלת: א. דה־פיליפ

תל־אביב: 7.1
12.1 ● 18.1 ● 22.1 ● 26.1
הרוזנת מריצה ● קלמן

31.12 ● 1.1.75 ● 4.1.75
ערב גאלה
תכנית אמנותית עשירה של קטעים נבחרים מאופרות ובלטים ומאופרטה על רוברט שטולץ לציון יום הולדתו ה־94

הצגות בחיפה

ת"א: ● 15.1
חיפה: 9.1 ● ים: 13.1

כרמן ● ביזה

ת"א: 11.1 ● דוניצטי לוצ'יה די לאמרמור

ת"א: 16.1 ● מוצרט נישואי פיגארו

הועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח־תקוה

הודעה

על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה להתן הקלת בניין, שיבוס על חלקה 26 25 בגוש 6375 ברחוב רוטשילד 39 לפי תכנית הבתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ג' בו מותר לבנות 33% 4 קומות על עמודים סה"כ 132%.

בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם לבנות בית בגובה של 5 קומות וחדרת גג בבסגרת כלליה של 145.5% בהתחשב עם הריסת מבנה וביצוע כצליות.

כל מי שיש לו התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

י. פיגברג
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת

פרסם בלוח החדש

בית ציוני אמריקה

בשיתוף עם

עירית תל־אביב—יפו

האגף לתרבות לנוער ולספורט

סדרת הרצאות

על הנושא:

מוסיקה אלקטרונית - מה'?

יסביר וידגים המלחין

צבי אבני

יתקיימו בימי ראשון הבאים בינואר 5.1, 12.1, 19.1

ב־26.1 — קונצרט מודגם.

משרד התקשורת

מכרז לניהול מזנון

משרד התקשורת מזמין בזה הצעות לניהול מזנון בבנין "מעיה" ברחוב הרכבת 8 ת"א. בבנים מועסקים כ־800 עובדים. לאחרונה הוכנסו שיפוצים יסודיים במזנון והוכנס ציוד חדיש.

יועדפו נכי מלחמה אשר יופנו ע"י אגף השיקום במשרד הבטחון.

התנאים הדרושים: כושר רפואי מתאים ונסיון קודם בניהול בתי אוכל או מזנון.

את תנאי המכרז והמבנה שעליו יתחום הוזנה אפשר לקבל בכתובת הנ"ל ולפנות למר פרידמן מינה — מנהל הבנין טל. 643520—03.

את הצעות המכרז יש להגיש במעטפה סגורה ולציין "הצעת מזנון" לא יאוחר מיום ב', א' שבט תשל"ה 13.1.75 (היינו 14 יום מתאריך הפרסום).

משרד התקשורת אינו מתחייב לקבל כל הצעה שהיא.

מחפש עבודה? עיין בלוח החדש דרושים

מרכז ההסברה

שירות הפרסומים

פרסומים בנושא הפלסטיני

* האמנה הפלסטינית ומשמעותה, מאת: פרופ' י. הרכבי.
* המדינות הדמוקראטית הפלסטינית כמטרה מדינית של הפלסטינים, מאת: פרופ' י. הרכבי.
* מדיניותה של הממשלה (דברי רה"מ בכנסת בעת הצגת הממשלה החדשה).
* הודעת רה"מ בכנסת, לאחר ועידת רבאט.

להשיג ללא תשלום על פי פנייה אל המקומות הבאים:

* בירושלים: מרכז ההסברה, רחוב הסורג 2.
* בתל־אביב: מרכז ההסברה, רחוב אחד העם 13. מרכז ההסברה, רחוב קפלן 6.
* בחיפה: מרכז ההסברה, רחוב אחד העם 5.
* בבאר־שבע: מרכז ההסברה, בנין הנגב, ת. ד. 138.

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל מועצת פועלי ירושלים

כנס ועדי העובדים ופעילי ההסתדרות

על הנושא:

המדיניות הכלכלית והסכמי השכר לשנת 1975.

בהשתתפות: מזכ"ל ההסתדרות ירוחם משל

שישיב לשאלות החברים.

הכנס יתקיים היום, בשעה 17.00 באולם הכינוסים בבית ההסתדרות שטראוס 17.

ועדי העובדים ופעילי ההסתדרות מוזמנים.

אוגר חום אלקטרה

הרבה חום במעט חשמל

לפי תעריפים מוזלים בזרם־לילה!

חסכוני! * בטוח! * נקי! * נאה!

לפרטים חייג:
* תל־אביב טל. 39721
* חיפה טל. 640000
* ירושלים טל. 224750
* באר־שבע טל. 72211

אלקטרה

שרות נאמן שעמד במבחן

יוסף ורד הורד בדרגה

בגלל התנהגות בלתי־הולמת; ביה"ד המשמעתי מתח בקורת על היעדר נוהלים לטיפול בחריגים

יוסף ורד הורד מדרגתו כסגן מנכ"ל מחלקת העליה והקליטה של הסוכנות היהודית, בתוקף החלטת בית־הדין המשמעתי של ההנהלה הציונית, שנתכנס אתמול בירושלים.

בית הדין מצא כי ורד אשם בעבירה משמעתית על־פי תקנות העבודה של הסוכנות, בהתנהגות בלתי־הולמת את תפקידו ובמעמדו וכן בהפרת חובה כלפי המוסד שבו הוא עובד, בכך שביקש ו־השיג טובת הנאה לבתו, בעלה ד"ר גולן ובתם, אשר קיבלו איכלוס במעון העולים „בית מילכן" בתל־אביב, אף כי לא היו זכאים לכך, ללא אישורו של מנכ"ל ה־מחלקה עוזי נרקיס.

בגזר־הדין נאמר, כי הורדתו בדרגה של ורד תחול לתקופה של שלוש שנים, ביום מינויו לתפקיד סמנכ"ל מחלקת העליה והקליטה על כל הזכויות הקשורות בתפקיד זה, ותקופה זו לא תובא בחשבון כוותק לצורך קידום בדרגה.

ורד, בן 60, קיבל את מינויו באפריל השנה.

בפסק הדין נכללו דברי בקורת על היעדר נוהלים מסודרים וקבועים בסוכנות בדבר המיר פול הנאות בדירים שארעו ב־עבר, ושלפיהם אכן שוכנו ישראליים במעונות עולים המיועדים אך ורק לעולים. ההחלטה על איכלוס הדיירים באלה במעונות ניתנה על פי דעתו האישית של מנהל המחלקה עוזי נרקיס ללא כל רישום מסודר של הבקשות והנימוקים לקבלת ההחלטות.

הוראות הביצוע ניתנו בעל פה, בטלפון או באמצעות שליחים. ה־הוראה היחידה על כך שהחלטה בדבר איכלוס ישראלים במעונות העולים נתונה רק בידי מנכ"ל ה־מחלקה כלולה במכתב עזרו של נרקיס אל מנהל המיבצת שירותי הקליטה, והיא לא פורסמה כנוהל כללי.

יתר על כן: בית המשפט כד־כיר את סירובו של מנהל אגף האיכלוס י. פרטיל, במקרה אחד, לבצע הוראת איכלוס במשפחה ב־מעון עולים מאחר שלדעתו לא היתה המשפחה זכאית לכך. הוא כתב על סירובו להנהלת המחלקה אולם לא זכה לתשובה. „סירוב זה לא הדליק אור אדום במחלקה ל־בני חריגים באיכלוס ישראלים ע־אים עולים במעונות עולים", קר בל בית הדין.

בית הכשפט קורא להנהלה ה־סוכנות „לאסור ולפרסם נוהל ברור למקרה הצורך של שימוש במת־קנים שלה, המיועדים לקליטת ה־עולים, לאיכלוס אנשים שאינם עו־לים".

פסק הדין קובע כי בתוקף תפ־קידו כמנהל כוח אדם ואחראי ל־מינהל, היה על ורד להיות רגיש ופר למעשיו, ובמיוחד לבקשת סר בת הבאה למשפחתו.

אליהו רום הופיע בשם ההנ־הלת הסוכנות היהודית, ודוד יצחק שבו ליכד סניגוריה על הנהבע.

בדין ישבו עו"ד ראובן שרי, אב בית הדין, עו"ד צבי שווארץ ו־ראובן אגמון, נציג עובדי הסוכנות היהודית. (ע)

קרגמן: מס הכנסה והמילוות — 44.2 אחוז מהתוצר

„הפרסומים הבלתי אחראיים, כ־אילו מס הכנסה גובה רק 13 אחוז מהתוצר הלאומי, רחוקים מאוד מהאמת" — אמר יו"ר ועדת הכספים י. קרגמן באסיפת סניף מפלגת העבודה בפתח תק־וה, שהתקיימה שלשום.

ח"כ קרגמן אמר כי התוצר ה־לאומי ב־1974 עלה ל־52 מיל־יארד ל"י, אך בסכום זה נכללים 21 מיליארד ל"י שאין מס הכ־נסה חל עליהם ו־6 מיליארד ל"י פחת. כלומר, רק 25 מיליארד ל"י הם הבסיס הפוטנציאלי למס הכנסה. בסכום זה ניכו למס הכ־נסה ולמילוות חובה 44.2 אחוז, כלומר פי־ארבעה מהנקודה של „המומחים" הפוסקים את דברי־הם ברבים. (ע)

כינוס בין־לאומי של פיסיקאים נפתח בערד

כינוס בין־לאומי בנושא „פיסיקה של הפלסמה הנוצרת על־ידי קרני אלקטרונים וקרני לייזר", נפתח אתמול בערד וינעל ב־יום ו'.

פלסמה היא כינויו של מצב החומר בטמפרטורה גבוהה מאוד שבו נפרדים אלקטרוני האטומים מגרעיניהם. על־ידי „הפצצת" הח־מר בקרינה מרוכזת של לייזר או זרם מרוכז של אלקטרונים בעלי אנרגיה גבוהה מתקבלות צפיפו־יות אנרגיה גבוהות בנפחים קט־נים, והטמפרטורות בהם דומות לאלה השוררות במרכזי כוכבים. מסיבה זו משמשים הלייזרים וקר־ני האלקטרונים כלים הכובים ב־מחקר הכוכבות החומר בצפיפויות אנרגיה גבוהות.

בשנים האחרונות נעשים בכמה מרכזי מחקר בעולם מחקרים על האפשרות לרתום את קרני הלייזר והאלקטרונים ליצירת מקו־רות אנרגיה חדשים. מקורות של מיזוג תרמוגרעיני, שהוא התהליך שבו נוצרת האנרגיה בכוכבים ובפצצת המימן. על־ידי הפקה מבוקרת של אנרגיה זו ייתכן לנ־צלה ב„כורי מיזוג".

בישראל עוסקות במחקר הפלס־מה קבוצות מדענים במכון וייצ־מן, במעבדות הוועדה לאנרגיה אטומית בנחל שורק ובטכניון. ה־כינוס מאורגן וממומן בידי המוע־צה הלאומית למחקר ולפיתוח. ב־מסגרת סידרת הכינוסים הישרא־ליים למחקר מדעי. ומשתתפים בו כמאה חוקרים, ביניהם אורחים מ־ארה"ב ומאירופה.

מתנגדים לסגירת מרכז הקליטה במכמורת

מאת סופר „דבר" בנתניה

ועד מושב מכמורת, שבעמק חפר יפגש ביום ה' עם מנהל מח־לקת הקליטה עוזי נרקיס ויבקש ממנו לא לסגור את מרכז הקלי־טה בבקיה, בגלל הצלחת הקלי־טה והחברתית של העולים.

הפגישה נקבעה לאחר שהסוכנות הודיעה כי בסוף דצמבר יועברו העולים ממכמורת למלון „מיראמר" הסמוך, ומרכז הקליטה במכמורת ייסגר.

הסוכנות טענה כי החוזה עם בעלי הדירות במכמורת מסתיים ב־סוף דצמבר אחרי שנה, ובמלון „מיראמר" יש 100 חדרים פנויים שהסוכנות משלמת בעדם לפי הח־וזה עד סוף 1975. על רקע הנד־גדותם של העולים לעזוב את ה־מקום כבר נקלטו יפה באזור לי כהנהלת הסוכנות כי החוזה עם מכמורת יוארך עד סוף פברואר, כדי לאפשר לעולים לגמור את ה־חורף באולפן. במכמורת, כ־50 משפחות עולים אקדמאים, שהם כ־170 נפש.

דין פרוטה כדין מאה

כל סכום שברשותך תוכל להשקיע ולהנות מהכנסה נאה

השקעה לזמן קצר	**השקעה לזמן ארוך**
מילווה	מילווה
קצר	פיתוח
מועד	
המועדים לבחירתך	ההשקעה צמודה למדד המחירים לצרכן

פרטים ורכישה בכל המוסדות הבנקאיים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך

בנק ישראל

הועדה לשיפור השירותים לעובדים

על מנת לבדוק דרכים שיביאו לשיפור השירותים הניתנים ע"י גופים ממשלתיים ציבוריים ואחרים לציבור העובדים מונתה ועדת מנכ"לים מיוחדת.

הועדה תבחן הצעות שתכליתן לקצר את תהליך קבלת השירות תוך מגמה לתיתו בשעות ובימים נוחים לעובד כדי להקטין העדרות מעבודה.

חברי הועדה הם:

ד"ר מ. מנדלבום, מנהל כללי משרד המסחר והתעשיה (יו"ר)

מר ח. קוברסקי, מנהל כללי משרד הפנים

פרופ' י. מנציל, מנהל כללי משרד הבריאות

מר י. ניצן, נציב שירות המדינה

מר י. מידן, מנהל המכון לפריון העבודה והייצור

הועדה מבקשת מהציבור להעביר הצעות לשיפור וייעול השירותים לידי מרכז הועדה

מר י. אפטר
משרד המסחר והתעשיה
ת. ד. 299
ירושלים.

חישובים של הביטוח הלאומי:

ההכנסה הריאלית יורדת ככל שגדל שכר המפרנס

כששכר המפרנס 500 ל"י מקבלת המשפחה 1,443 ל"י וכששכרו 1,400 ל"י היא מקבלת 1,356 ל"י

מאת א. גבע, סופר „דבר"

ההכנסה הריאלית של משפחה יורדת, ככל ששכר המפרנס גבוה יותר. דבר זה מתברר מחישובים שנ־ערכו על־ידי ר. רוטר, סמנ־כ"ל הביטוח הלאומי.

בביטוח הלאומי בדקו את ה־הכנסה הריאלית של משפחה, ש־יש לה שני ילדים והאשה אינה עובדת, משפחה אשר אינה מק־בלת שכר גבוה, וראויה לקבל השלמה כמשרד הסעד. ברגע שה־משפחה מקבלת תמיכה ממשרד הסעד, היא זכאית גם להטבות נוספות, ובסופו של דבר, ככל ששכרה נמוך יותר, כן הכנסותיה הריאליות גבוהות יותר.

החישוב של הביטוח הלאומי מבוסס על השכר, על תמיכת הסעד ועל ההטבות של משרד הסעד, כגון מענק לתלמיד, הנ־חתפות בשכר דירה, גן־ילדים ו־קייטנה, ניכוי ממס־הכנסה והש־לומים לקרן פנסיה.

מפרנס ששכרו היום 500 ל"י לחודש (ללא תוספת היוקר ה־חדשה) מקבל בסופו של דבר 1,443 ל"י. מפרנס ששכרו 700 ל"י — מקבל בסופו של דבר 1,425 ל"י. מפרנס ששכרו 1,000 ל"י מקבל בסופו של דבר 1,382 ל"י. מפרנס ששכרו 1,400 ל"י ושאינו מקבל תמיכת סעד, מר־וויח בסופו של דבר 1,356 ל"י. נקודת המפנה היא שכר של 1500 ל"י. מפרנס ששכרו 1,500 ל"י מרוויח יותר ממי ששכרו 1,400 ל"י. כי שניהם אינם זכאים לקבל תמיכה סעד.

מנכ"ל הביטוח הלאומי ע. סיון והבר שוריו גיבשו שורה של הצעות לרפורמה, שהוגשו לשר ש. הלל, יו"ר ועדת השרים לשי־רותי רווחה.

פסק־דין עקרוני:

הסדר ההוצאות הגלובליות — לא חוקי

הסדר ההוצאות הגלובאליות, לפי הנחיות נציב מס הכנסה, אינו מבוסס על החוק והוא אף מנוגד לו — קבע בפסק־דין עקרוני השופט המחוזי שלמה אשר בתל־אביב.

השופט מנחה בפסק־דינו את פקודת מס־הכנסה ומציין, כי לפי החוק רשאי פקיד שומה להכיר בניכויים רק אם הוגשו לו חש־בונות נכונים בצירוף חישוב, ה־מראה את רווחי העסק או משלוח היד. אולם יש הוראות מקצועיות של נציב מס הכנסה, כלפיהן מו־תר לסוכן ביטוח לנכות הוצאות לפי הממוצע של 30 אחוז מהכנ־סתו, בלי שיצטרך להוכיח את הוצאותיו בפועל.

בפסק הדין קובע השופט של־מה אשר: „מי שעושה הוראה זו עם האמור בסעיף 33 לפק', יעמוד מיד על הניגוד שביניהם: מצד אחד החוק אוסר על פקיד השומה להכיר בהוצאות ללא חש־בונות נכונים ומצד שני מתיר הנציב הוצאות גלובאליות לבעלי מקצוע מסויימים, בלי שיצטרכו להגיש חשבונות. למשפטן אין ספק, שבהתנגשות זו שבין חוק ל„הוראה" אדמיניסטרטיבית, חייבת ידו של החוק להיות על העליו־נה".

השופט נתן את פסק־דינו ב־סוף הערעור שעבר, בערעור של סוכן ביטוח, יעקב פרידה, על ה־שומה שקבעו לו בשנים 1966 — 1969.

השופט קבע בפסק־הדין, כי למערער אין זכות משפטית לת־בוע 30 אחוז הוצאות גלובאליות ולכן ההנחה שנתן לו פקיד ה־שומה היא, הנחה מעבר לחוק.

כידוע, מכיר נציב מס־הכנסה בהוצאות גלובאליות של ענפים שונים במשק, והסדר זה כבר קיים שנים אחדות. זוהי הפעם ה־ראשונה, שבית־משפט פוסל את ההסדר וקובע כי אינו מבוסס על החוק. (ע)

מחקר של המכון לפריון העבודה:

18% מימי העבודה בתעשיה אובדים בגלל היעדרויות

עובדים יומיים ונשים נעדרים יותר; הנהלות המפעלים מגלות אזלת־יד בטיפול בבעיה

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

שיעור ימי ההיעדרות המקו־בלים בענפי התעשיה — לה־בות חופשה שנתית ומילואים — מתוך כלל ימי העבודה ה־מתוכננים במפעל, נע בין 12 ל־24 אחוז — קובע מחקר של מחלקת המחקר במכון לפריון העבודה.

המחקר נערך בשביל ועדת ה־שרים לייעול המשק בראשותו של שר האוצר יהושע רבינוביץ.

במחצית המפעלים שנחקרו מגיע שיעור ההיעדרות ל־18 אחוז. ב־רוב המפעלים מגיעה ההיעדרות הבלתי־צפויה והבלתי־מתוכננת, ל־רבות ימי מחלה באישור ושלא באישור, תאונות עבודה והיעד־רות ללא סיבה מוצדקת, למחצית מכלל ההיעדרות הרשומה, ויש מפעלים שבהם שיעורה כשני שלי־שים מכלל ההעדרויות — אמר מר־כז המחקר משה גולדהוסר.

המחקר מתבסס על ביקורים ב־כ־50 מפעלים בענפי המתכת, ה־מזון והטקסטיל, ציוד חשמלי ו־אלקטרוני, כראיונות עם מנהלי כוח האדם במפעלים אלה וכן מ־תשובות שנתקבלו בדואר ממנ־הלי כוח אדם במפעלים המעסי־קים יותר מ־100 עובדים.

מרכז המחקר מציין כי ההיעד־רויות מהעבודה הן סימפטום ל־אי־שביעות רצון ולמוראל עבודה נמוך. התברר שתופעת ההיעדרויות היא מיטרד חמור ברוב המפעלים שנבדקו והמפעלים מנסים להת־גבר על התקלות בייצור בעזרת כוח־אדם עודף המועסק במפעל. על אף פתרונות יקרים אלה משו־תקות תחנות עבודה רבות לפר־קים קרובות, וכך נגרם נזק כמ־שי.

מהמחקר מתברר שעובדים יו־מיים נוטים להיעדר מהעבודה יו־תר מאשר עובדים חודשיים. כן מתברר שתופעת ההיעדרות איננה מיוחדת לענף מסויים.

מפעלים המעסיקים עובדים מה־שהם מדאגים במיוחד בגלל שי־עור ההיעדרויות ואופיין. קבוצת עובדים בעייתית אחרת מבחינת ההיעדרות הן עובדים צעירים, ו־בעיקר נשים המועסקות בעבודות מונוטוניות.

רוב הנהלות המפעלים אינן יו־דעות לטפל בבעיית ההיעדרות. רק במפעלים מעטים מנהלים מעקב אישי ושיטתי אחרי נוהגי ההיעד־רות של עובדיהם. רוב המפעלים מטפלים רק במקרים כרוניים, ו־גם באלה רק לעתים רחוקות. הם מסתפקים בבירורים זמניים, ש־קשה לקיים באמצעותם מעקבים מתוכננים. במפעלים שיש בהם דיווח עדכני על ההיעדרויות ועל נסיבותיהן נרשמת ירידה באחוז ההיעדרות במידה ניכרת.

צווי הקפאת הבניה הוארכו עד אפריל

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

עוזר שר השיכון ד"ר אבי ריף שלח באחרונה הודעות ל־יזמים ולקבלנים על הארכת צווי הקפאת בניית מבנים עד 1 באפריל 1975, לאחר שהממ־שלה החליטה לא לבטל את ה־הקפאה ב־31 בדצמבר.

מאחר שהממשלה לא אישרה את הצעת שר השיכון אברהם עופר להכניס שינויים בנוהלי הפרכת ההקפאה ולאפשר להגיש ערעורים, יהיה ההסדר הקיים בתוקף גם ב־חודשים הבאים, כלומר: ועדת ה־מומחים מחליטה על ההקפאה, וע־דת המנכ"לים היא הגוף שאפשר להביא בפניו ערעורים על החלטות ועדת המומחים. לפי שעה לא ידוע אם גורמים שמבניהם הוק־פאו יגישו מחדש ערעורים על החלטת ההקפאה של ועדת המומ־חים.

———

המחלקה להקלאות במרכז־בה בברכז הקלאי פנתה למר־כזות הפעלים, לועדות חקלאיות ולחברי ארגון החקלאים חברי ההתאחדות, לקיים בט"ו בשבט מסיבות צנועות לכל העוסקים ב־חקלאות הקרובים לה.

תושבי כפר־שלם תובעים דירה תמורת דירה

העיריה תקבע מדיניות הפינויים בראשית ינואר

מאת הנקה הרציג, סופרת „דבר" בתל אביב

———

נציגי ועד תושבי כפר שלם בתל אביב מחו שלשום בפני סגן ראש עיריית תל אביב פרץ אביקובסקי נגד החלטה לפנות בכוח את תושבי ה־כפר במסגרת התכניות לפי־נוי מחדש של השטח. העיריה שוקלת עתה את האפשרות לפנות בכוח את התושבים ש־קיבלו בזמנו צווי־פינוי שלא בוצעו עד היום.

העיריה אביקובסקי במסיבת עתו־ שטחי קרקע בכפר שלם, כמו־בגלל המחסור החמור בקרקעות באיזור תל־אביב. הנהלת העי־ריה עדיין לא גיבשה מדיניות לגבי הפינויים והפיצויים בכפר שלם. מקווים שבישיבה המשותפת של הנהלת העיריה ומועצת ה־מנהלים של „חלמיש", שתתקיים ב־8 בינואר, יתקבלו החלטות ש־יביאו לפתרון בעיית הדיור ל־550 המשפחות שנשארו בכפר־שלם.

נציגי ועד כפר שלם, אביגדור יפת ומשה מוסן, אמרו לי כי הועד דורש עקרונית מתן די־רה תמורת דירה לתושבים. „לא שיתפו אותנו בעת כשאדובתן בענין מכירת הקרקעות לחברות בניה ממשלתיות ופרטיות", אמרו נציגי הועד. „לאחר שהיינו במ־קום 26 שנה, ומחירי הקרקע האמירו והקרקע בכפר שלם היא מהיקרות בתל־אביב, עובדת העי־ריה לספסר באדמות ולקבור או־תנו יחד עם האדמה."

הועד מוצע להקים באיזור כפר שלם בתים דו־משפחתיים ל־150 המשפחות מרובות הילדים שבין 550 המשפחות בכפר. לדבריהם יש תקדים להסדר כזה בשיכון לבנה, שהוקם לפני כחמש שנים. כן טענו הדוברים, שלפני כחצי־שנה החל בבניית 32 דירות ב־בתים דו־משפחתיים לתושבי כפר שלם ובניה זו הופסקה באחרונה. תושבי הכפר אינם יודעים בדיוק מדוע נפסקה הבניה.

א. יפת ומ. מוסן הבהירו שהועד מתנגד להעברת חלק מ־תושבי הכפר ל־70 דירות בנווה־צה"ל, שיהיו מוכנות לאיכלוס ב־מארס 1975, כפי שסגן ראש העיריה אביקובסקי במסיבת עתו־נאים בשבוע שעבר. „הועד לא יתנגד גם לפניה ישירה של הד־ירים לתושבים, ולא יפריע לכל משא־ומתן בין הדייר ובין כל הגורמים בעיריה, אלא אם כן יפנה אלינו אחד התושבים בטענה שהוא קופח".

הוועדה המחוזית לתיכנון ובניה אשרה תכנית להקמת 1100 יחי־דות דיור בכפר שלם בשביל חב־רת „חלמיש", הודיע אתמול ס"מ ראש העיריה י. גריפל. מחצית מהיחידות יוקצו למפונים מהכפר ומחצית לזוגות צעירים ולמפוני משכנות עוני מחלקי העיר האח־רים.

תלונה על התניית ביטוח רכב

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

המפקח על הביטוח נתבקש ל־התערב כדי לבטל את התופעות של הפרת החוק.

הרשות הארצית לצרכנות ב־התאחדות פנתה אתמול אל המפ־קח על הביטוח באוצר ד"ר יעקב פיקר, בקובלנה על חברות בי־טוח, המתנות קבלת ביטוח רכב בדרישה לביטוח רפואי.

הרשות מציינה כי באחרונה רבו התלונות על נטיה של חברות בי־טוח או סוכניהן להתנות מתן בי־טוח רכב בביצוע ביטוח נוסף.

אזכרה וגלוי מצבה לבעלי ואבינו היקר

ישראל נרימן ז"ל

תערך ביום המישי י"ט בטבת תשל"ה (2.1.75) בשעה 15.00 בבית העלמין בחולון בחלקת העתונאים.

המשפחה

ביום חמישי י"ט בטבת תשל"ה 2.1.75 ב־3.30 אחה"צ תערך אזכרה

ל־דימרמן נפתלי ז"ל
ו־דימרמן בתיה ז"ל

בגבעת ליד שער בית־העלמין בכפר־סביר.

המשפחה

במלאת 5 שנים לפטירת יקירנו

אליעזר אדן (אידלסון) ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום חמישי, י"ט בטבת תשל"ה 2.1.75 בשעה 3.30 אחה"צ בבית העלמין בנתניה על יד שכון הותיקים.

יוצאים מביתנו בנתניה רחוב יהודה הנשיא 20 בשעה 3.15 אחרי הצהרים.

המשפחה

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
האיגוד הארצי של שחקנים ובמאים

אנו מתאבלים על מות

משה הלוי

מראשוני התיאטרון העברי בא"י, מייסד ובמאי התיאטרון „אוהל".

ומביעים תנחומים לחברתנו לאה דגנית ולמשפחה

האיגוד הארצי של שחקנים ובמאים בישראל

ביום ה' י"ט בטבת תשל"ה 2.1.75
ביום השנה לנפילת

חיים בן דור ז"ל

נעלה לקברו להתייחד עם זכרו בשעה 3.30 אחה"צ בבית הקברות ביגור.
בשעה 5 תתקיים אזכרה בבית הספר בן זהר.

המשפחה

לחברנו
סעדון יוסף

אנו באבלך בכות עליך

אחיך ז"ל

יובל גד
ההנהלה וצוות העובדים

לטובה ולבנים לקבוצת ניר־עם

אתכם בצער ובאבל
על מותו של

נתן כהן ז"ל

קבוצת חניתה

למרים קרני ומשפחתה

אתכם באבל
על מות

האב

בית נחשולים

לקו־אופ, ת"א דן השרון

מיטב הברכות
לפתיחת הסופרמרקט
חולון־נאות שושנים

יינות אשקלון
כרמי ציון בע"מ
יצרני יינות וברנדי משובחים

לחברינו
פריא ויעקב בן שטרית

ברכת מזל טוב
להולדת הנכדה

בית „דבר"

למפעלי „שמן"

ביובלם

ברכת עלו והצליחו

גלגלי זהב
בדי פרסומת בתחבורה בע"מ